

IDEA
MEDICINÆ
PHILOSOPHICÆ,

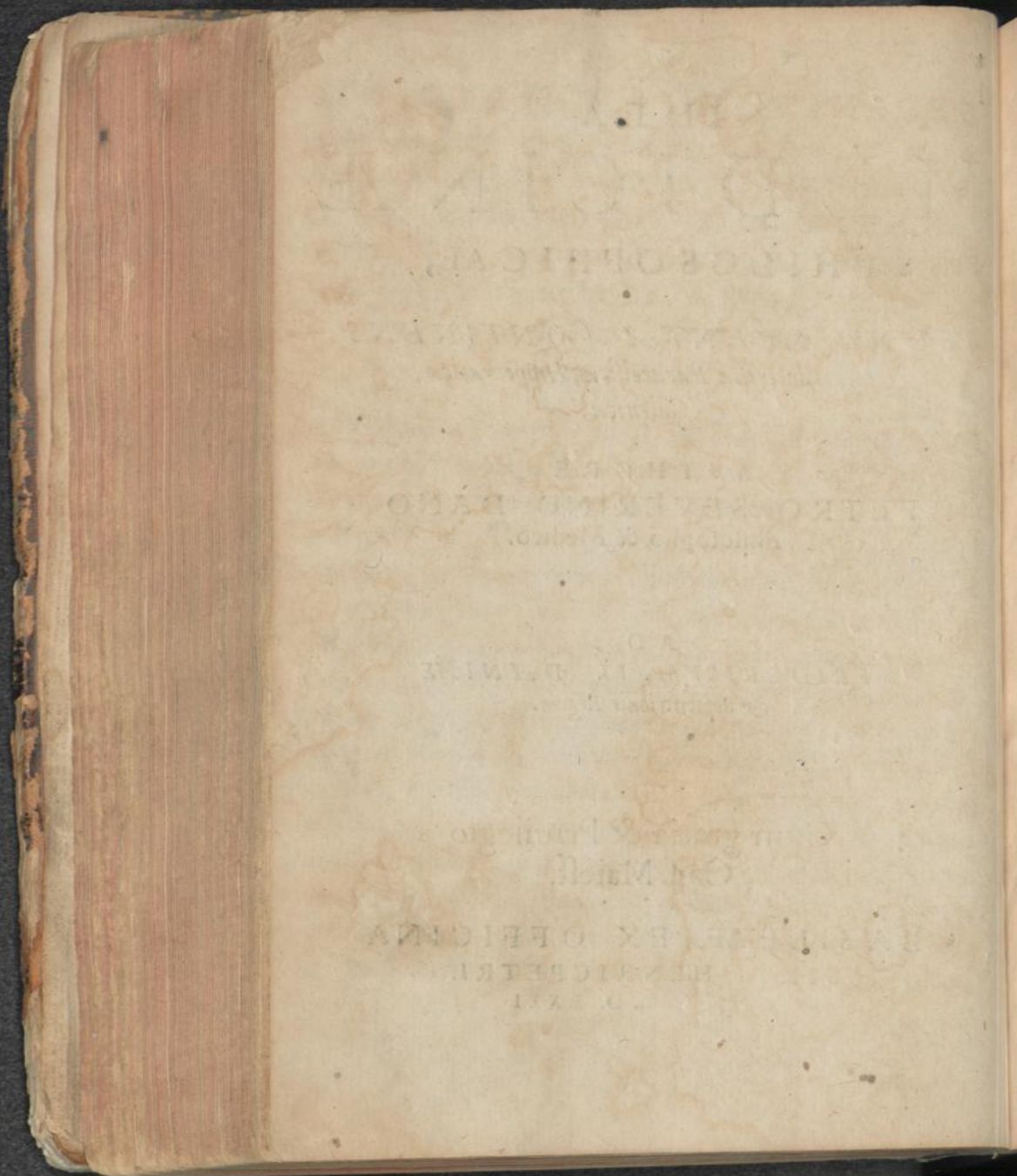
FUNDAMENTA CONTINENS
*totius doctrinae Paracelsicae, Hippocraticae,
& Galenicæ.*

AVTHORE
PETRO SEVERINO DANO
Philosopho & Medico.

AD
FRIDERICVM II. DANIAE
& Septentrionis Regem.

Cum gratia & Priuilegio
Cæs. Maiest.

BASILEAE, EX OFFICINA
SIXTI HENRICI PETRI.
ANNO M. D. LXXI.

SERENISSIMO ET ILLVSTRIS-
SIMO PRINCIPI AC DOMINO,
FRIDERICO SECVNDO, DANIAE, NORVE-
giæ, Schlauorum & Gothorum Regi, Duci in
Schlesuuick, Holsatia, Stormarn, & Dietmar-
schen, Comiti in Oldenburgo & Del-
menhorst, Domino suo
clementissimo,

 Niquos illos Sapientes, & priscos Philosophos,
Rex Serenissime, non frustra ad Natura con-
templationem, & rerum fontes ac Principia in-
quirenda excitatos, credere par est: sed isdem
stimulis impulsos, quibus & nos, hoc seculo me-
rito obtemperare deberemus, ad causarum inuestigationem de-
scendisse. Etenim, posteaquam necessitatibus undiq; obruerentur
Mortales, temporum & tempestatum iniurijs, sterilitates assidue
experirentur, & nouis ac inusitatis Elemētorum resolutionibus,
terramotibus, inundationibus, peste animalium & hominum,
miserè affligerentur: ut est Natura omnium, salutis & conserva-
tionis studiosa, prudentiores altiorisq; ingenij homines, quærere cœ-
perunt, quaratione his calamitatibus, salubri providentia occur-
ri posset. In hac quæstione dum strenuè uersarentur, deprehende-
runt causarum esse connexiones, alia ex alijs pendere, mirandoq;
ordine posteriora ex prioribus, inferiora à superioribus, debiliora

à poten-

à potentioribus conseruari, foueri, & gubernari: adeoq̄ sterilitates & fertilitates, sanitates & morbos, mutationesq̄ omnes ultimarum rerum, ex uirtutibus priorum deriuari. Ultima uerò extiterunt ea, quibus uita carere non potuit, ut Vegetabilia, Animalia, Mineralia, aquarum, terrarum, aeris, & cœli fauores. Ita quatuor fontes, nutrices, & tutores, confestim apparuerunt, ex quorū benignis & fœcundis thesauris, omnia suppeditarentur, ad uitæ huius usuram necessaria. Ex silentijs uerò, & inimicis resolutionibus desperatæ messes, corruptiones, pestes, destructiones, & infinita clades contingerent. Id solum restabat, ut ex tanta rerum copia & uniuersitate, discernerent, quæ, quibus consentirent, & conspiratione deprehensa, quibus legibus, effectus causis copularentur. Arduum fuit hoc, & immensa obseruatione inquirendum. Proinde ut difficultati consuleretur prouincias sortiti sunt. Alij, frugum, uitium, arborum, armentorum, apum, & similiarum rerum natiuitates, transmutationes, felices prouentus, defectus, & corruptiones, præcipuè considerarunt. Hi, proprietates Animalium, Plantarum, maximeq̄ domesticarum, quæ uictum & uestitum præbent, seminum naturas, locorū opportunitates, cœli & astrorum societates, ex quibus temporum fœcundæ occasiones colliguntur, studiosè notarunt: causisq̄ fertilitatum deprehensis, opulenta segetum fide, & gregis indubitata spe, beatam ducebant uitam. Quinetiam Decretoria sidera, uitium, oleæ, frugum, glandiferarum arborum, siderumq̄ ortus & occasus, auspiciatos uel inauspicatos, ob certos Luna aliorumq̄ siderum congressus, cum prioribus obser-

bus observationibus coniungentes, futuris sterilitates, magna & utili admiratione, sepe prædixerunt. Agricultura appellata fuit hæc Philosophia, prima summæq; necessaria mortalibus. Alij deinceps, ultiores progressus fecerunt, & humanam provinciam adepti, alimentorū naturas, proprietates, præparationes, legitimas administrationes, morborum quoq; origines, prædictiones, præseruationes, curationes, Regionum, temporum, aquarum, aeris & cæli conspirationes, indefessis laboribus inuestigarunt. Obscurior hæc provincia & difficilior extitit. Generationes enim morborum, & actionū naturalium dispensationes, occultæ penitus erāt, nec semina, nec loca, sensuum beneficio, deprehendi poterant. Proinde Medici, quorum industria hoc loco requirebatur, profundiores contemplationes aggredi cœperunt, & ad Naturæ penetralia propius accedentes, inuisibilem seminum artificiosas lithurgias, ex causarum proprietatibus & effectuum observationibus, paulatim deprehenderunt. Magna fuit industria & concordia Mortalium illis temporibus. Quisq; suas observationes, candidè in medium attulit. Etenim, uitæ breuitatem ad Artis absolutionem, tantarum Observationum collectione prodituram, sufficere haud arbitrabantur. Quocirca, discipuli, Præceptorū Observationibus, legibus ac Methodis instructi, suas adijcentes, ueritatem priorum confirmarunt, obscuritatem illustrarunt, angustiam copiosa suppellectile dilatarunt. Sed humana omnia, ruinis & erroribus obnoxia sunt. Hanc paucorum industriam, & laboriosa Experientia tædia, non tulerunt alij. Methodos quæsiue-

a 3 runt,

runt, & Geometricas Demonstrationes, earum rerum, quas sola
Natura metiri potest. Tum uerò paulatim rigrare cepit uera
Medicina in linguas, relictisq; rebus ipsis, ac obseruationum fide,
Hypotheses querere ceperunt, Demonstrationibus Geometricis
accommodatas. Ita caliditatum, frigiditatum, humiditatum, &
siccitatum patrocinia, Graduumq; ministeria, definitis numero-
rum limitibus descripta, in Medicinam introducta sunt: ex qui-
bus faciles Demonstrationes morborum & remediorum deduci
poterant. Experientia ubiq; difficultates pollicebatur. Sape surre-
xerunt tales hypotheses, aduersus naturales & legitimas Medi-
cinae Methodos: & temporibus Hippocratis, etiam Propugnato-
res inuenerunt: diligentia tamen ipsius & discipulorum repudia-
ta, confestim succubuerunt. Ante annos uerò mille ducentos,
repetita incurfione, Medicinam tum uarijs fluctibus agitatam,
adoriebantur. Inclinabatur Seculum ad socordiam & desidiam:
Vertiginis quoq; poculum undiq; effundebatur. Ita senescens
Experientia laboribus, maturefcentibusq; lingua honoribus, al-
tiores radices egerunt. Ignauia opem tulit. Breuitatem enim Ar-
tis, & compendiosam facilitatem ex Hypothesibus proficiscentem
amplexata est potius, quam Experientia obscuras & longas exer-
citationes. Iam triumphus instabat, Mauritanis coronam polli-
centibus. Hi, auide receptis, tam fecundis & facilibus Hypothe-
sibus, à quibus, quia agendorum rationes frustra petebantur, Ex-
perientias quasdam, sed molles, non laboriosas, non profunde qua-
sitas, non ex aditis & thesauris Naturæ, artificiosa contemplatio-
ne eru-

ne eructis, adiunxerunt: victoriæq; folia, in Luminaribus et Di-
spensatorijs, copiose ostentabant. Quamvis autem immutabili
triumpho, ut ipsis videbatur, novas has Methodos & Hypotheses
decorassent: nihilominus Experientia, unica Medicinæ parens et
nutrix, occulta quadam Scientia, tam ægrotorum, quàm Medi-
corum, locum mereri videbatur, ut cunq; Caliditatum & Comple-
xionum acribologia, diuitias in ærum duraturas, pollicerentur.
Hippocratem proinde, in scitiæ suæ præfecerunt. Ipsius Experien-
tijs iniuste gloriebantur, & peregrinis uolentiaq; interpretatio-
nibus, diuina illa Oracula, obtemperare coegerunt, quæ ipse senex
Experientia submiserat. Ita, quoties contra Empiricos instruenda
esset acies, Hippocratem, quem ipsi quoq; admirabantur, etiam
inuitum producebant, iniquitatis futurum testem, & si fata uo-
lunt, aliquando uindicem. Latè regnauit hæc Monarchia, & ad
nostrum usq; Seculum imperium inuictum obtinuit. Confluxe-
re omnes, Græci, Arabes, Itali, Germani, Galli, & nomina
tam potenti Monarchiæ dederunt, seruiuis perpetua fide obli-
gata. Oriebantur noui morbi, & adhuc indies oriuntur, qui cali-
dis & frigidis Hypothesibus non respondent, quorum curationes,
remedijs Methoæorum ministerio inuentis, frustra instituuntur.
In his subtilitates mira quæ sita sunt, & Caliditatum ac Siccita-
tum uniuersa Mystèria producta: quibus silentibus, & ad mira-
culum insperata huius inuouationis obstupescitibus, Occultæ
proprietas, clanculum irrepserunt. Gaudebant Potestates Hip-
pocraticæ, neglecta earum desideria, rursus Mortalibus placuisse.

Abditæ

Abdita uerò latebant, nec uia patuit, ad earum uitales prouin-
cias perueniendi. Et, si quis necessitate morborum, aegrotorum mi-
sericordia & querelis, compulſus, Proprietatum inuestigationes,
auidius instituiſſet, conſeſtim deposita fidei memor, Proprieta-
tum poteſtates, uel nomine ſaltem obſcuro, donauit, uel gubernationibus Qualitatum ſubiecit. Qui uerò libertatis memores &
Pietatis, Experiencia difficultatibus, laborum aſſiduitate, me-
ditationum frequentia, obſcuritates Proprietatum aperire co-
nabantur, & aditus faciliores demonſtrare, Deſertores, Empi-
rici, & Circumforanei appellati ſunt. Conatus quoque eorum di-
ſplicuerunt, quia labores & ſudores Medicorum requirere uide-
bantur. Horum Collegia & conſilia, ob difficultates, breui diſci-
pulos amiſerunt. Multiplicantur interea morbi, & antiqui, ille-
gitimi apparent, non reſpondentes deſcriptionibus Auorū. Dif-
ficultatem admirantur Medici, remediorumq; imbecillitates,
ad Experienciam, uel inuiti, conſugiunt, à Mercatoribus ligna,
à Circumforaneis unguenta, auidè accipiunt, ad multorum mor-
borum curationes: remediaq; componunt, ex Maniſeſtis & Oc-
cultis. Deceret inprimis, humana libertatis memoriam repetere,
& preſentium calamitatum neceſſitates aſtimare: deinde ad
contemplationem Naturæ, Cauſarum, & Proprietatum, acce-
dere: neque ullis difficultatibus, ſumtibus, uel laboribus, à tam
felici prouincia abſterreri. Nulla uerecundia, Græcis uel Ara-
bibus obſtringimur. Aegrotorum ſerui ſumus, quibus Medicinam
creauit Altiffimus, & creatam, noſtra induſtria commiſit.

De

De hisce rebus & consilijs, sæpe cogitavi, Rex Serenissime, ut
qui ab incunte ætate, Medicis & Philosophicis studijs me ad-
dixerim. Quia uero in operibus Artis, sæpe deprehendi Theo-
remata Galenica (multo minus Remedia) in difficillimorum
morborum curationibus satisfacere non posse, & passim per
Germaniam, Medicamenta quædam Paracelsica iactari au-
direm: cæpi Scripta ipsius diligentius perlegere. In quibus dif-
ficultatum Charybdis representabatur, nominum obscura no-
uitate, apparentium contradictionum multitudine, Præpa-
rationum ænigmate, & noua philosophandi ratione. At cer-
te, quanto obscuritas maior apparuit, tanto plus creuit deside-
rium & diligentia. Itaque, assiduitate, uigilijs, indefesso stu-
dio, laboribus, peregrinationibus, sumptibus, & periculis, ob-
iectas difficultates, superare contendi: Præparationumq; fi-
deli exercitatione, Proprietatum naturas, diuersoria, & com-
positiones, paulatim addidici. Tum uero Generationum &
Transplantationum contemplationi strenue incumbens, An-
tiquorum decreta, qui Naturæ historiam, Elementorum &
feminum proprietates, agrorum cultus, astrorum obseruatio-
nes, Plantarum, Mineralium, & Animalium Generationes
descripserant, euoluere cæpi, utilitate maxima. Etenim
ordinum rationem, interpretationum uarietatem, & uita-
lis Astrologiæ Methodos, quibus in tota sua Philosophia &
Medicina utitur PARACELSVS, explicarunt. Alio-
rum

rum quoque Philosophorum auctoritate confirmatus, quo-
rum nomina, hoc loco recensere, non est necesse, censuram
utriusque Philosophiae instituere placuit: libertatēque Phi-
losophicae factus, fundamenta primū Natura immobilia
collocavi, ex quibus effectuum causas, qui Natura imperio
subijciuntur, agendorum rationes, Mechanicos progressus,
& ordinatas causarum explicationes deduxi. Gratum tunc
fuit, umbras rerum superasse: gratius, Consonantiam antiquo-
rum Philosophorum deprehendesse: gratissimum uero, Na-
turae benignam providentiam intellexisse, quod tam mite &
amicum Balsamum, morborum omnium curationibus destina-
rit, cuius praesidio tam duri languores Mortalium, benignè re-
focillantur. Neque mihi soli hanc censuram retinere decre-
vi. Abhorret animus ab Invidia crimine. Auorum simpli-
citem, studiorūque concordiam imitari decet, & socie-
tate officiorum, necessitatibus praesentibus succurrere. Proin-
de, quicquid laboribus, uigilijs, studijs, & peregrinationibus
lucrifeci, quod Medicinam & Philosophiam illustrare po-
test, quoad licuit, alijs candidè communicavi, communi-
caturus plura, si hunc faetum non frustra in lucem uenisse
animaduertirerim. Arduum certe hic fuit, obscuris lucem,
fastiditis gratiam, uetustis nouitatem, dubijs fidem, ignotis
nomina, dare. Et ueniam hoc quoque pacto merui, quod
insuetas interpretationum uias saepe tentarim. Etenim, Phi-
losophorum uestigijs insistens, multa ab alijs praetermissa, ad-
iunxi,

iunxi, angustias Methodorum dilatavi, & dissipatas rerum familias conspirare feci. Neque Recitatores, neque nudi Transcriptores fuimus. Ex fontibus ysdem, ex quibus Antiqui, & Recentiores abditioris Naturæ Interpretes, riuos deduximus. Sæpe confluxus riuorum aspicientes, hilari recreatione, lucubrationum tædia mitigauimus. Tuæ uerò Celsitudini, Rex Serenissime, hos meos labores dedicare uolui, ut uerecundi animi uenerationem, aliquo saltem argumento declararem, ac fauorem & beneuolentiam, Celsitudinis tuæ, grata uoluntatis significatione celebrarem. Reges, etiam Monarchæ, tales factus, olim in suas tutelæ, benignè receperunt. Ipsi quoque, Naturæ mysteria, magna Mortalium utilitate strenuè quæsiuerunt. Uitalia enim sunt, & uiuentium spirituum ministerijs utuntur. Nostrum hoc Seculum, ad corpoream Philosophiam defecit, mortuâsque rerum umbras sectatur, in quibus nec Regibus quicquam dignum est, nec alijs utile. Quòd si hæc prima lucubrationum mearum rudimenta, Celsitudini tuæ placuisse sensero, maiora polliceri possum, & magis elaborata, quæ uotis multorum satisficient. Is, qui corda Regum moderatur, qui gubernationes felices, solus efficere potest, qui Sapientiam, per quam Reges regnant, largitur Deus Opt. Max. Celsitudinem tuam quàm diuissimè supersticem ac florentem, no-

§ 2 bis con-

bis conseruet, & consilia tribuat, ut sopitis diuturni huius belli tam arumnosis calamitatibus, optata tandem tranquillitas, afflictæ nostræ patriæ restitui possit. Vale. Florentiæ Hetruscorum, Calend. Nouembris, Anno Salutis.

1570.

Cels. T.
addictis.

Petrus
Seuerinus

Philosophiæ & Medi-
cinæ Doctor.

ELENCHVS
CAPITVM, HOC OPERE

Contentorum.

- DE ortu & progressu Artis Medicæ, Medicorumq; diuersis Sectis. Cap. I. pag. 1.
Quid sit Medicina, & quæ fundamenta habeat in Natura. Cap. II. pag. 9.
Quod sit officium Medici, & quæ in Medico requirantur. Cap. III. pag. 30.
Vniuersalis totius Medicinæ adumbratio. Cap. IIII. pag. 35.
Elementorum conditiones & officia. Caput V. pag. 40.
De Seminibus & Astris, Radicibus rerū, eorumq; proprietatibus & differentijs. Caput VI. pag. 48.
De Principijs corporum, & Elementorum permixtorum natura. Cap. VII. pag. 59.
De Generatione rerum naturalium, & Seminū Mechanica lithurgia. Cap. VIII. pa. 78.
De Mixtione, & huius comite Transplantatione. Cap. IX. pag. 132.

B 3 De

De Generatione humana, & Transplantatio
nibus Generationi superuenientibus. Ca-
put X. pag. 147.

De usu partium, actionumq; omnium admi-
nistracione, & de fructibus Astrorum, in
Reuolutione humanæ Anatomia. Ca-
put XI. pag. 169.

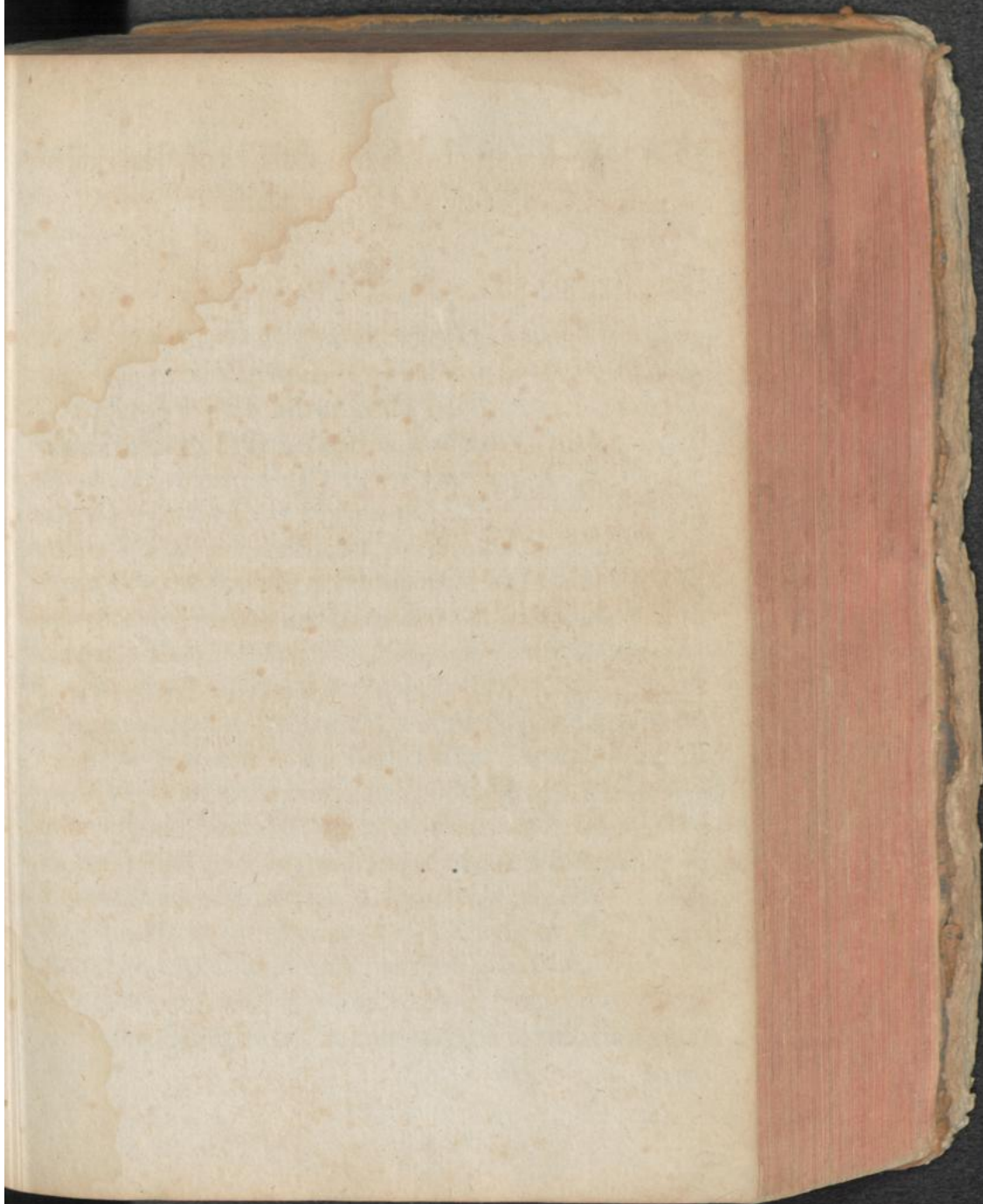
De morborum Generatione & Transplanta-
tione. Cap. XII. pag. 203.

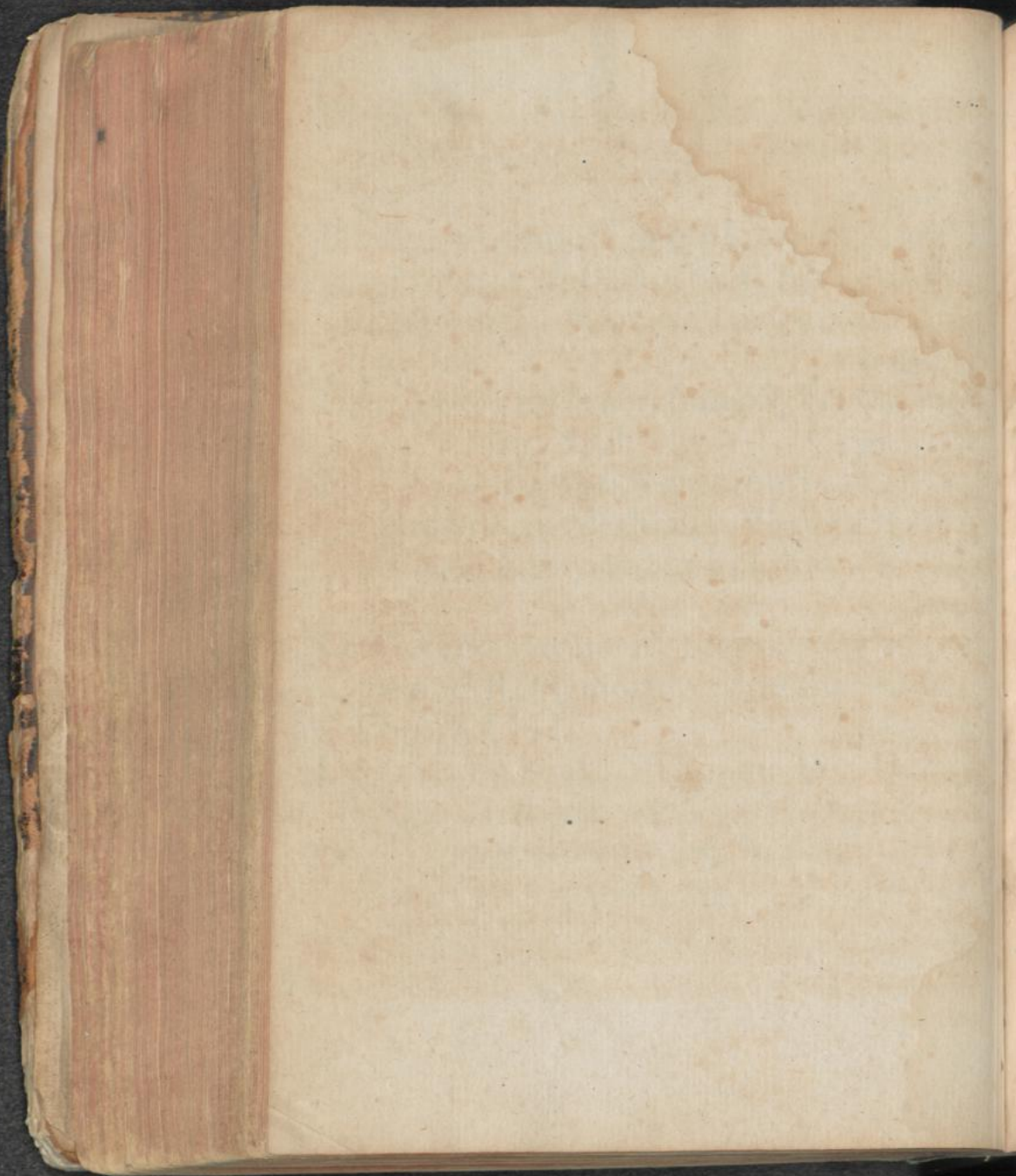
De locis & temporibus morborū, cœterisq;
signaturis, in Mechanico Generationum
processu superuenientibus. Cap. XIII.
pag. 292.

De Curandi ratione, & legitima Indicio-
num ac Remediorum administracione.
Cap. XIII. pag. 339.

De Remediorum, Differentijs, Proprietati-
bus, Compositionibus, & Præpa-
rationibus. Cap. XV.

pagina 377.

DE ORTV ET PROGRESSV AR-
TIS MEDICAE, MEDICORVM

que diuersis Sectis.

CAP. I.

Elebris est memoria Æsculapij, Podalyrij
& Machaonis apud antiquos: quod di-
uina & admiranda Medicæ artis potesta-
te, infirmitatibus humanis consuluerint:
quamuis incertum sit, qua medendi methodo & lege
usi fuerint. Primus Hippocrates inter eos quorum
memoria ad nos peruenit, declarauit artis suæ Prin-
cipia, prædictionum & curationum causas ac modos
aperuit, obseruationesq; medicas summa fide & dili-
gentia posteritati reliquit. Artem uerò medicam ante
se inuentam fuisse, testatur ipse in Iuramento, ubi fi-
lios præceptorum suorum, à quibus hanc artem dis-
dicit, se fratrum loco habiturum iurat. Vixisse
quoq; iisdem temporibus alios Medicos, qui ex hy-
pothesibus dissimilibus & longè dissidentibus, mor-
borum causas & curationes deduxerint, constat ex
multis locis Hippocratis, in quibus aduersus dictos
Medicos, eorumq; hypothesen disputat. Post Hip-
pocratem, ad Galeni tempora, etsi plurimi intercesse-
runt Medici, Æsclepiades, Archigenes, Herophilus,
Diocles, Erasistratus: eorum tamen memoria in ob-

A scuro

scuro est. Deprehendimus apud Galenum, & hos quoque, artem ad certa Principia reuocasse, morborum causas & curationes, suis hypothesibus consentaneas, constituisse: ut Empiricorum interea cœtus sileam, qui omnibus temporibus, & ad hæc usque nostra secula, celebres fuere. Hoc uastum Medicinæ pelagus, & tantam Medicorum confusionem, Galenus in ordinem reuocare conatus, posteaquam deprehendisset Præceptores suos, persuasionibus & probabilibus coniecturis artem tradidisse: non contentus uaga & mobili hypothesium congerie, ex quibus opiniones & fallaces operationes, magis quam Scientiæ & efficaces actionum processus resurgunt: indefesso studio, curis & peregrinationibus, certas Demonstrationum leges diu quæsiuit: & tandem Geometricorum scholas accedens, Demonstrationes exquisitissimas deprehendit. Harum copiam & facultatem, breui comparatam, ad Medica theoremata magna facilitate accommodauit. Itaque Geometricorum more, Principia & Axiomata artis suæ constituit: omnia oriri ex quatuor Elementis: misceri Elementa certis ponderibus & mensuris: symmetriam Mixtionis, sanitatis productricem, ametriam morborum & mortis; Rerum omnium actiones, & uirtutes ex Elementis prodire, & Formã specificã, uel proprietatem essentialem uniuscuiusque rei, ex certo Elemento

mento

PHILOSOPHICAE.

mentorum congressu deriuari. Contraria contrarijs
 curari, calidum frigido, humidum sicco. Secundas
 qualitates, ex primis mirabiliter deducit. Quatuor
 humores Elementorum qualitatibus primis & secun-
 dis insignitos adiunxit: ex quibus subtilitate compen-
 diosa, morborum omnium elementalium, symptoma-
 tum curationumq; causas & modos, deduxit. Hac ar-
 tis facilitate allecti quamplurimi, ut sunt humana in-
 genia à sudore ad otium plus iusto prona, neglectis
 aliorum placitis & medendi rationibus, unum Gale-
 num totius Medicinæ Ducem & Monarcham cons-
 tituerunt: eiusq; scripta in ordinem & nouas Centu-
 rias redegitse, honori fuit. Adiecerunt postea Arabes
 obseruationes, & remedia quædam Galeno ineogni-
 ta protulerunt. Nostra ætate noua morborum co-
 hors, & antiquorum remedia in morbis nostris irrita
 & uana, magnas in arte medica peperere controuer-
 sias: dum unusquisque ex Galenicis Principijs & tot
 seculis custodita ac quasi per manus tradita Metho-
 do, tam insolentium Symptomatum, & cedere non
 uolentium morborum, causas & curationes eruere
 conatur. Itaque paradoxum morbi, paradoxos Medi-
 cos peperere. Fernelius ad totam substantiam confu-
 git, uel proprietatē occultam, ut & alij quamplurimi
 sed Principia, Methodum, & curandi leges à Galeno
 positas, amplexus est, nouos hos morbos solis alexis

A 2 certis

IDEA MEDICINAE

terijs & occultis remedijs empiricè curandos a seue-
rans. Singulorum placita accuratius rimari nostri
non est propositi. Satis fuerit, famosiores Sectas, &
eos qui fata Medicorum haectenus in Orbe guber-
narunt, nominasse. Qui plura Medicorum genera
cognoscere uoluerit, Plinium & Historicos con-
sulat. Quod ad altiores attinet Medicos & Philoso-
phos, qui diuiniore artis origine, potentiorèq; me-
dendi ratione usi sunt, quia mortalium consuetudine
neglecta, solitudines quaesuerunt, famæ popularis
egregij hostes, Commentariaq; reliquerunt, obscuri-
tatum & ænigmatum plena, apud uulgus ac popula-
res mortalium coetus, memoriam famamq; in totum
amiserunt: quo fit, ut Historicorum Annales effuge-
rint. Semen nihilominus immortale, & perenni mul-
tiplicatione in æuum duraturum, reliquerunt. Ho-
rum uestigijs insistens THEOPHRASTVS ille
PARACÉLSVS, nostris temporibus uniuersam
Medicinam immutauit. Elementorum, naturas &
conditiones longè diuerso modo exponens, Genera-
tionum ac Transplantationum doctrinam cumulatè
clareq; proposuit. Astronomiæ uitalis Methodum re-
uocans, morborum Generationes & Transplantatio-
nes alijs Mechanicis ascripsit, repudiata humorum
familia. Horum loco Mineralia introduxit, corporaq;
omnia ex Mineralibus constare auctoritate munda-

næ

næ Anatomix, demonstrauit. Indicationes curandi,
 nouas planè, sed magna latitudinis potestate explica-
 tas, adiecit, & cœtus omnium Medicorum, inexpecta-
 ta hac artis innouatione, tædio, pœnitentia, ira & con-
 fusione repleuit. Etenim qui in Galeno nunc con-
 senuimus, artisque operibus fidem theorematum,
 quantum fieri potuit, stabilimus, difficulter ab
 opinione antiqua dimouemur. Quoties meram
 bilem uomitione reiectam conspeximus? secta ue-
 na, discrimina humorum animaduertimus? frequen-
 ti Anatomix inspectione, partium humani corpo-
 ris situs, figuras, consensus, substantiam, usus &
 actiones didicimus? repletis euacuationem de-
 beri, alterata in contrarium mutanda, naturali sen-
 su cognouimus? His in hunc modum comprehensis,
 magna artis laude uertiginosos capitis affectus ex
 uentriculi consensu, febres, ictericias, uiscerum obstru-
 ctiones, pilulis ex hiera simplici, alephanginis, co-
 chijs cum elleboro, diaphænicone, diacatholi-
 cone, &c. sustulimus: digestionem præmissa cum sy-
 rupo de betonica, stœchade, oxymellite simpli-
 ci & composito, ex mandato Hippocratis iubentis
 ante purgationes fluida facere corpora. Quoties ue-
 næ sectione, immanissimos dolores, inflammationes
 seuissimas, ardētissimasq; febres iugulauimus? Hęc et
 huiusmodi ex hypothesebus nostris deducta, mirum

in modum nos confirmarunt, Galenicaq; decreta irrefragabilia esse stabili authoritate persuaferunt. Praeterea, quis non tam secunda Hippocratis oracula, ex quibus haec omnia, interpretante Galeno, & ad suas leges ac Methodos reuocante, fluxisse constat, ueneraretur? Iubet enim concocta medicari non cruda, neque in principijs: interdum pharmacandum, scilicet in ualde acutis, etiam eodem ipso die, si materia ad excretionem prouocari: tardare enim in talibus perniciosum. Concoctiones crisis & salutis esse indices, cruditates uero ubique suspectas. Quae purgare oportet, quod maximè uergunt, eò ducenda, locis & uis utiliter eò ferentibus. Haec & similia, opinionem tot seculorum memoria conseruatam, custodiunt ac tuentur, repudiatis haesibus tam recentibus quam antiquis. Aristotelica quoque Principia & Philosophia, Galenicis domestica sunt ac consanguinea, ab uno eodemque fonte deducta: Illi ad Anatomiam Geometricis partitionibus adaptare conantur. Vehementer quidem urgent & persuadent huiusmodi rationum momenta: sed rursus in magnis morbis & difficillimis, desperata esse omnia remedia, tam Arabum quam Graecorum, adeoque morborum ludibria: uanas esse Indicationes, & Analogismos, ueterarum & empiricorum absurdis remedijs frequenter cedere. Spurious quoque et adulteros Theophrastes, qui

qui fueratis nominibus Theophrasti remedia se usurpare iactant, in multis magnis morbis Galenicis superasse constat: quamuis incertam & periculosam eorum medendi rationem non approbem. Ex hac Sectarum diuersitate, opinionum rationumque confusione, ac remediorum medendi que uia lubrica & incomprehensa, si quis eluctari potuit, plenum humanitatis fuerit, alijs open tulisse, quibus in tam procelloso mari, naufragij periculum imminet. Nec eorum iudicijs standum, qui uni Sectae addicti, aliorum inuenta in uniuersum reijciunt. Frugibus inuentis glandes deuorare uelle turpe est: turpius, iudicij libertatem seruitute amisisse. Nos, spreta mancipiorum turba, liberis & incontaminatis ingenijs, Medicinæ Philosophicæ Ideam proponemus, & Principia dabimus, ex quibus de Sectarum omnium ueritate & uigore, iustam censuram facere quis possit, meliora ac puriora eligere, spretis opinionum errorumque labyrinthis, utcunque nominum *μεθολογία*, methodicæ artis adumbratione, fraude fidem facere conentur.

Initiò ipsius Medicinæ naturam, conditiones & proprietates declarabimus, longè alia ratione, quam hactenus in scholis usitatum fuit. Neque enim longa & tædiosa disputatione Lectorem fatigabimus, famosis illis quæstionibus: Sitne Medicína, scientia

IDEA MEDICINAE

entia uel ars: partim ne theorica, partim practica: neq; salubrium, infalub. & neutrorū, ut nunc, tunc, olim, accuratas quidem, sed uacuas distinctiones adducemus. Longe aliam uiam ingrediemur: nominibus relictis, quid sit Medicina, & quae fundamenta habeat in Natura, scrutari consilium est. Hisce declaratis, officium Medici, & quae in Medico requirantur, adiungemus. Tandem Medicinæ Ideam proponemus: coniungentes ea omnia, quae ad cognoscendam humani corporis lithurgiam, usus partium, sanitatis & morborum originem, & ex altera parte, quae ad Balsami naturalis, totius Creaturæ nuclej, ac morborum omnium Medicinæ unicæ & ueræ, naturam cognoscendam, humanisq; necessitatibus legitimè accommodandam, facere uidebuntur. Postremo, singula membra particulatim resecabimus: demonstrationes & mechanicam singulorum lithurgiam, qua possumus breuitate adijciendo, finem hisce rudimentis & rerum primis adumbrationibus imponemus. Quod si laborem nostrum candidis & æquis iudicijs placuisse animaduertimus, breui foecundiora adiungemus: comitesq; dabimus

huic nostro foetui, solida & in-
 concussa radice stabi-
 litos; Quid

QVID SIT MEDICINA, ET QUÆ
FUNDAMENTA HABEAT

in Natura

CAP. II.

Vi haectenus de re medica scripserunt, Me-
dicinam esse artem, ad sanitatem humani
corporis conseruandam, morbosq; abis-
gandos, debite omnia administrantem,
dixerunt. Nos uero uulgares illas definitiones non
quaerimus. Maius est hoc quod in animo uersamus:
sit ne subiectum aliquod in Natura, materia quaedam
sensibus obuia, qua debite praeparata & administra-
ta, humanos languores auferre possit, adeoq; Me di-
cina recte appellari, & artis appellatione insignire
oeconomiae suae legitimam gubernationem, guber-
natoremq; artificem iuste appellare. Ita enim artes
omnes mechanicæ, materiam a Natura accipiunt, cu-
ius naturam, proprietates & condiciones omnes, ex-
quisite rimantur: qua praeparatione, quibus medijs,
quo mechanico processu, ad usus necessitatesq; hu-
manas optime accommodari possit, magnis labori-
bus inquirentes: quibus inuentis & perceptis, artem
constituunt, artificesq; pariunt. Est tamen artium ha-
rum permagna latitudo. Quaedam enim subiectis
B mates

materijs dominantur, eas que figuris formis que aenimo conceptis, ad arbitrium uestiunt: ut statuarij, fabri, figuli, &c. Aliæ, quia occultiores materias tractant, nec ita sensibus manifestas, Naturæ potiores partes tribuendo ministrantes debita adhibent, Naturæ negotium & curam omnem concedentes: ut agricultura. Nonnullæ medio modo se habent, utriusque beneficio, tam artis quàm Naturæ negotium peragentes: ut uitrarij, aurifabri, metallicorum & mineralium separatores. Hippocrates certè Medicinam inter eas artes retulit, quæ Naturæ gubernationem & imperium concedunt. Dicebat enim, Naturas morborum medicatrici ces, Medicum uerò ministrum. Alij pares dignitates, & interdum Medico priores tribuere ausi sunt: sed laxa & ambigua ualde Medicinæ significatione, de elementalibus & semine interno productis morbis, Hippocratem locutum fuisse non animaduertit. Et nos, cum de Medicina hîc loquimur, non intelligimus, uenam secare, luxatos artus reponere, mortua amputare, hernicosos & calculosos ^{ina}fectione sanare: sed uitalibus & potentibus remedijs, morbos illos radicales, in corpore ex semine prognatos, auferre. De Chirurgicis administrationibus, iusta ægrotorum diæta, exercitijs & similibus dicturi sumus, ubi ea attulerimus, quæ Medico necessaria sunt. Mirabuntur hoc loco plurimi, nos in re tam facili ho

ras consumere: scripsisse Galenum, Dioscoridem, Serapionem, Mesuen, copiosè de materia medica, & medicinarum facultatibus: certas quoq; classes constituisse, ex quibus remedia eruerentur, scilicet ex Herbis, Mineralibus & Animalibus. Sed hac facilitate contenti non sumus. Etenim non tam remedia, quàm uenena, hisce ordinibus contineri unusquisque mecum fatebitur: & tamè medicamenta remediaq; à plurimis hætenus appellata sunt: perinde ac si ligna & lapides statuarum nomine insignirentur. Galenus posteaq; morbos ex intemperie introduxisset, simplici & cum materiæ affluxu, symptomatum manifestis iniurijs animum adhibens, curationesq; alteratione absolui docuisset, & humorū uitia, ex quibus morbi deriuantur, in copia, asperitate, uisciditate, tenuitate, crassitie, mollitie, cruditate, collocaisset: his aduersa remedia, alteratis, calida, frigida, humida, sicca: causarū uitijs, expurgantia, leuigantia, attenuantia, incidētia, relaxantia, constringentia, coquentia, compendiosè opposuit. Saporum deinde beneficio, applicatione & experientia, hæc desiderata remediorum genera, in Herbis, Mineralibus & animalium partibus, inuenit: quamuis Empiricorum beneficio, non omnia calida promiscuè refrigeratis adhibenda esse didicerit. Animaduertit quoq; ex facultatum et actionum contrarietate, quæ in multis simplicibus mani-

ste deprehenditur, substantias dissimiles & sæpe contrarijs proprietatibus insignitas, in re una simpliciter contineri: quamuis leuissimè, quasi per iocum hoc negotium attigerit. Et quia sæpe, ferè semper in simplicibus remedijs, aduersabantur facultates quædam intentionibus conceptis, siue agendi potestate immodica, siue saporum & odorum insueta ingratitude, siue facultatibus in contrarium tendentibus: mixtione & compositione, cuncta obstacula sustulit, quæ desiderabantur, adiunxit. Arabes, sacchari & mellis foecunditate, uniuersam remediorum amaritudinem, in mirabilem dulcedinem transformarunt. Correctiones quoque nouas uiolentium medicamentorum, scamnoneam cytonijs, colocynthidem lacte, helleborum radice raphani præparantes, attulerunt. Et tamen symptomatum uiolentiam, uiriumque deiectionem deprehendentes (ut cunq; correctione uenenum abstulisse se arbitrabantur) Confortatiua & Cordialia magna necessitate adiunxerunt. Horum farragine, pyxidibus superba, quasi uictoriæ triumpho, uniuersa loca repleuerunt: rati, quod res erat, finem de operis absolute & perfectione iudicare. Nec aliam medendi uiam in scholis & aulis Principum hactenus receptam animaduerto. Quid enim ulterius ex opulenta Naturæ officina peterent, qui morbos, morborumque genitores, externis illis quali-

tatis

tibus, & mortuis superficialium umbris, infelici errore ascribunt. Sanari quidem hisce remedijs morbos nonnullos, methodoq; abhibenda, concedo, sed non esse ueram & perfectam sanationem, nec uera sinceraq; medicamenta, ex ijs, quæ mox dicturi sumus, manifestum euadet. Singula enim suis locis opportunè explicanda sunt. Interea, si nouitate insueta Lectorem, multa contradicere uolentem, offenderimus, ueniam petimus: & si petimus, qui bona fide pollicemur, nos contradictionibus illis, debitis temporibus, etiam cum scenore responsuros, & patientiæ usuram plurimarum difficultatum ac obscuritatum explicatione compensaturos. Etenim, si hoc loco, medendi uarietatem, remediorumq; diuersa genera declarare uellemus, multa distinctione, & copiosa rerum supellectile, opus esset. Rectius id facturi sumus, ubi morborum explicata natura, ortu, & transplantatione, medicinarum quoq; differentias adiungere tenemur. Nec tanta opus esset clientela, tot fatellitibus, si uulgares has medicinas amplecteremur, neq; potiora in Naturæ sinu contineri arbitrareremur. Quod si hactenus iocose egimus, nunc serio dicemus, facultates omnes has, calfacientes, refrigerantes, humectantes, exiccantes, abstergentes, incidentes, attenuantes, incrassantes, restringentes, attrahentes, & quod mirum multis uidebitur, etiam purgantes,

externas esse, corruptibiles, crudas, impuras, mobilis, infirmas, saepe uenenatas: quamuis benigna felicitioris Naturæ, interni Solis, Mumixæ & Balsami permistione fruantur: cuius beneficio cohærent, in unam œconomiam conspirant, & effectus interdum producunt suæ naturæ limites plurimum excedentes. Hoc est illud Balsamum, Elementum, Semen, de quo dicebat Aristoteles, Omnis Animæ potestas, alterius cuiusdam corporis particeps esse apparet, eiusque diuiniorem, quam quæ Elementa appellantur: & quemadmodum nobilitate obscuritateue, Animæ inter se discrepant, ita & natura eius corporis differt. Continet enim in se semē cuiusque fecunditatis suæ causam, nempe ipsum calorem, qui igneus minimè est, neque id generis facultatem aliquam æmulatur, sed spiritus qui in semine spumanteque corpore coercetur, & natura quæ in eo est spiritu, proportionem respondet Elemento stellarum. Quamobrem ignis nullum animal generat, neque constitui quicquam dēsis, uel siccis, uel humidis uidentur. At uero Solis calor & Animalium, non modo qui in semine continetur, uerumetiam si quid excrementi sit, quanquam diuersum à Natura, tamen id quoque principium habet uitale. Itaque dura, mollia, lenta, rigida, aspera, leuia, caloris & frigoris ui effici possunt: at propria cuiusque ratio & essentia, nequaquam ex Elementis emergit. Hunc locum Aristotelis eo lubentius

tius

tius ascripti, quia facilius ab ijs persuademur, quæ
 consueta sunt: et rudimenta quædam habet conducen
 tia ad noticiam illius Balsami, Elementi, Seminis, Mu
 miæ, quod ego pronuntio, fundamentum esse totius <sup>Ba
med
fūd</sup>
 Medicinæ, & morborum omnium medicamentum
 uerum ac solum, modo debita præparatione, ab im
 puritatib. separatū, matura uitaliū potestate ornatū,
 corporib. humanis adhibeatur. Et nisi hoc Semen in
 Natura nobis relictū esset, frustra morborum curatio
 nes aggredieremur: rectè caneremus incurabiles Po
 dagras, Hydropes, Epilepsias, Lepras: amaritudinis
 pocula, magna egrorum anxietate Medicorumq; tæ
 dio rectè misceremus, & cū Plinio iustè dubitaremus,
 parens ne melior, an tristior nouerca fuerit Natura
 homini. De hac materia, re tam nobili & necessaria, ni
 hil apud Galenum deprehendimus: quamuis inter
 dum totius substantiæ mentionem faciat, eximia actio
 num potestate adductus, confestim tamen correctio
 ne hac utitur, se totius substantiæ appellatione, nihil
 aliud significare, nisi certam quandā commixtionem
 calidi, frigidi, humidi, sicci. Fernelius palàm fateba
 tur, in Natura excellentius quippiam contineri supra
 uulgaras illas Elementorum qualitates, & in errore
 uersari illos, qui omnium actionum causas, ijs ascri
 berent: sed, rerum difficultate perterritus, post longa
 uiarum tædia, in ipso limine uictoriæ adumbrata
 uestis

uestigia posuit: naturam, officia, proprietates & con-
 ditiones interni huius Elementi se ignorasse, modes-
 ta confessus est interpretandae. ²¹¹ Occultas enim &
 abditas proprietates in hac familia contineri affirmat.
 Quod si noua omnia inuisa sunt, qui hanc materiam
 scrutantur, huius Balsami officia & proprietates in-
 quirunt, magna antiquitatis autoritate confirman-
 tur. Etenim haec est illa Natura, in qua seminariae re-
 rum Rationes delitescunt, quibus Platoniorum Phi-
 losophia triumphat. Et nisi nominum inuidia rebus
 infamiam pareret, dicerem hanc esse quintam Essen-
 tiam, a nigris illis Philosophis toties decantatam. Hip-
 pocratem si adduxerimus huius Elementi interpre-
 tem & testem, irascuntur Galenistae, agereferentes se
 tanto patrono orbati. Is, in libello de Antiqua medici-
 na, posteaquam eorum hypotheses repudiasset, qui
 caliditati, frigiditati, humiditati, siccitati, morborum
 causas & curationes ascripserunt, subiungit, *πάντα ἀπὸ
 δυναμῶν γίνονται. δυνάμεις* uero appellat acerbum, acie-
 dum, amarum, dulce & *παισίον*. Quod enim morbos
 producit, uiribus & agendi potestate pollet. Non
 est, inquit, calidum & frigidum, *τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν*
ἀλλὰ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, &c. Rursus morborum cu-
 rationes, non calefacientibus, refrigerantibus, absol-
 ui docet: sed à Charionijs qualitibus, *ἀπὸ δυνάμεων*,
 quod alibi reperebat, Naturas morborum medicae
 trices

trices affirmans. Hanc Naturæ, *διὰ μίαν* & caloris naturam sæpe inculcat. In libello de Carnibus dicit, *θεοφύου* diuinum aliquid esse, omnia audire, intelligere & animaduertere. Si puram & ab aliorum Elementorum permistione absolutam Balsami naturam intellexerit, ignoro: certè, proprietates ac signaturas eiusdè, in Naturæ familia etiamnum habitantis, clarè exposuit. Theophrastus ille Græcus, Aristotelicæ Philosophiæ alumnus, libro de Causis plantarum, hanc materiã attigit, appellauitq; *το ἰσχυρὸν τῆς φύσεως*, uitale principium in Natura, cuius uirtute uiuunt uigētq; omnia: cætera mortua sunt. Theophrastus uerò Paracelsus, Germaniæ decus, multis nominibus fecundum hūc Naturæ thesaurum ornauit: Balsamum, Mumiam, ^{Fr} Mercurium nominat: item Quintam essentiam, Arca ^{va} num, Elixir, Materiam perlatam, Mannam, &c. Sed cur tam diuersa expositione, appellatione, officiorum proprietate, unius rei naturam, tot Philosophi declarauerint, constabit, si singulorum intentiones, scientijs & inquisitionibus subiectis accommodatas ad incudem reuocauerimus. Platonici considerantes ^{pt} ^{ru} ^{re} ^{pr} continuitatem huius Mundi cum Archetypo, deprehenderunt materiam quandam fecunditate Rationum ab Anima mundana conceptarum, grauidam: cuius ministerio explicarentur ac statis temporibus prodirent, quæcunq; sinu superioris Naturæ

C

quieto

10 IDEA MEDICINAE

quieto silentio antea continebantur: atq; hac ratione
 seminalem naturam tanquam seminum conseruatri-
 cem & propagatricem appellauerunt. Aristoteles &
 Theophrastus generationum causas & modos inqui-
 rentes, tam ordinatas Naturæ propagationes, con-
 formationes & conseruationes admirati, animadu-
 erentes neq; Elementorum qualitates, tam augustis
 officijs satisfacere posse: quãuis magna fecunditate
 plurimarum mutationum rationes antea explica-
 sent, præstantiorem quandam materiam, potenti-
 oribus signaturis & qualitatibus ornatam in Natura
 contineri, confessi sunt: quæ mobilem & momenta-
 neam Individuorum naturam, stabili Specierum con-
 seruatione, ab interitu tueretur, diuiniorsq; Naturæ
 participatione Rationum ordinatas signaturas in ge-
 nerationum lithurgia dispensaret. Rectè igitur Theo-
 phrastus, uitale Naturæ Principium appellauit, q; ce-
 teris omnib. Elementis uiuendi facultatem suppeditet.
 Planius Aristoteles: quid mirum? præceptore
 usus est Platone, facultates Animæ generationi dica-
 tas, in corpore quodam habitare dicit, nõ turbidis ex-
 ternorũ Elementorum qualitatibus contaminato, sed
 puro & diuino: corporaq; hæc inter se differre, subti-
 litate, puritate, tenuitate, crassitie, mobilitate, secundũ
 facultatum, quas participant, conditiones & gradus.
 Deinde hoc corpus ab œconomia complexionum ac
 qualis

qualitatum absoluit, nec caliditate, nec frigiditate, nec
 humiditate, nec siccitate, nec ullis eiusmodi Rellol-
 lacei s qualitibus uestitum, præter omnem Galeni
 expectationem, asseuerans. Spiritum quoq̃ dixit,
 ob subtilitatem & miram agendi uelocitatem. Certè,
 uocabulorum *ακριβολογια* hoc loco neglexit, dum rem
 unam eandemq̃, spiritus & corporis appellatione
 donauit: philosophicè tamen locutus est. Illi es-
 nim spiritualia corpora et corporales spiritus lon-
 gè antea receperunt. Quinetiam excrementa An-
 nimalium hoc uitali Principio perfusa esse animade-
 uertit: uiuentia enim producant. Postremò, esse
 stam, propriamq̃ uniuscuiusq̃ rei rationem, in qui-
 bus tota actionum potestas uiget, huic corpori attri-
 buit. Hæc decreta à Fernelio quoq̃ recepta sunt: sed
 uerebatur ne materiæ & corporis appellatione, tam
 nobilem contaminaret Naturam. Ideoq̃ totam sub-
 stantiam, formam substantialem nominauit. Hippo-
 crates causarū naturalium, ex quibus actiones fluūt,
 discrimina contemplatus, deprehendit nonnullas, tā
 in generatione morborum, quàm in curatione, lan-
 guidas esse, infirmas, sine impressione fixa & uitali: ut
 ex labore uel Solis æstu productas Ephemeris: item,
 catharros ex frigidiore cœli occursum; & corporū alte-
 rationes, quæ caliditatis, humiditatis, frigiditatis, sicc-
 tatis ministerio perficiunt. Alias uiriū & facultatū ua-
 lida potestate uigere, ex quib. impressiones fecunde,

uitales, & solida radice constantes procederent. Illis neglectis, his, morborum generationes, ut & aliarum ferum omnium ex terra nascentium exordia, inuicta ueritate ascripsit. Quia uero saporum insignes differentias, hisce materijs adiunctas cernebat, ex eorum familia nomina mutuatus est, dulce, acerbum, acidum, amarum, &c. illud esse quod ualida potestate praeditum sit, affirmans. His curationes & ortus morborum absolui docet. Et quamuis puram Balsami naturam non exposuit: propè tamen accessit, remediaq; constituit, quae nos posthac Specifica cruda appellabimus in remediorum expositione, ubi haec omnia copiosius clariusq; explicabuntur. Secretiores Philosophi, qui Hermetem secuti, impuritatem à puro separare didicerunt, corruptibilem & foedam superficialem Elementorum naturam animaduertentes, puriorem illam crystallinamq; materiam, quintum Elementum, Essentiam, Balsamum, Materiam perlaram, &c. in illiusmodi nominibus appellarunt. Sed quid Philosophorum decretis haerere insistimus? Cum ijs negotium nobis est, qui de his rebus ne per somnium quidem haecenus cogitarunt. Igitur exemplis ex Naturae officina desumptis, docendi sunt, in singulis rerum ordinibus, quae Elementorum sinu fouentur, contineri Naturam quandam radicalem, uitae Principium, actionum fontem, foecunditatis authorem, Generas

nerationum, Transplantationum, omniumque naturas,
 lium actionum moderatorem: huius beneficio Ele-
 menta repugnantia concordi mixtionis lege ligari,
 & digestis temporibus, corruptis ac consumtis, di-
 ctis Elementis, remanere nihilominus in hac mate-
 ria, uite Principium, Radicem, Speciem et Semen rei:
 tanta potestate uulgatas Elementorum qualitates ex-
 cedere. *Sicherbarum Balsamus, Mumia, Radix, Ele-*
mentum, quomocumque appellare libuerit, non in
alimento humore quo perfunduntur, delitescit, nec
in faeculentis & crassis sordibus: sed in excellentior-
re quadam humiditate deprehenditur, quae magna
fortitudine externis iniurijs impressio nibusque resis-
tere solet, et reliquis Elementis admixtis corruptio-
nem subeuntibus, etiamnum uiget, ac Specierum si-
gnaturas inuiolatas, ad nouorum Individuorum
procreationes, conseruat. in hac, Rosa hyeme habitat,
Neque in omnibus plantis iisdem sedibus consentanea
neque naturae suae domicilia quaerit: sed longe diuersa
sis, pro Specierum diuersitate. In quibusdam enim
radicem inuenit habitationi accommodatam: in ali-
is stipitem: in nonnullis semen ipsum. Interea uniu-
ersam totius plantae oeconomiam, sua benignitate
perfundit: nec quicquam est, uel in radice, uel in folijs,
uel stipite, quod ipsius praesentia uitali destituatur:
quamuis recipientium diuersitate, participationes
no...

*her
bal*

contingant longè lateq̄ inter se differentes. Quemadmodum autem in Animalibus ex uniuerso corpore semen confluere prodiderunt Philosophi, quamuis in testiculis, & partibus Generationi dicatis, elaborationem, maturitatem & absolutionem primùm consequatur: eodem modo, omnes plantarum partes, semine uitaliq̄ hoc Sulphure gaudent. Nihilominus in quibusdam quæ testiculorum uicem gerunt, præparationem & maturitatem, semini necessariam consequitur. Ita enim digestum, plurimis iniurijs externis resistere potest. Qui huius corporis differentias, proprietates & conditiones exquisitè cognoscere uoluerit, rei rusticæ Scriptores consulat: & Generationū ac Transplantationum uarietate comprehensa, magna rerum autoritate copiaq̄ confirmatus, fatebitur uniuersæ Naturæ fundamenta cōtineri in hoc Balsamo, uitali Sulphure, radicali humido, Semine, Mumia, prima Materia. iam satis est: nec enim sufficiunt nomina, ad dona tam diuitis Naturæ declarāda. A Plantis ad Animalia digressi, similem materiam, etiā Philosophorum testimonijs confirmatā, deprehendemus: quamuis subtilitate & materiæ tenuitate, à plantarum Balsamo plurimū differat. Immortalitatis superbam spem faceret, si corporum solidorum & fixorum coniugium, facultates tam nobiles non repudiarent. Hoc est illud Innatum calidum, quod in crescentibus plurimum esse pronuntiauit Hippocrates. Galenus Concretos

cretorum et Abstractorū subtilitate, mentem Hippocratis se affecutum falsò putauit: calido abū dare adolentes, non calore, affirmans. At uerò Hippocratis Innatum calidum equiuocum planè est, si cum calore et reliquis Elementorum qualitatib. comparet, proprietate, natura & toto genere dissidens: tantū abest, ut ex cōmixtione & phantastica quatuor Elementorum complexione, originē suam ducere uelit. Huic lithurgiā totius Animalis ascripsit Hippocrates: Facultates omnes, etiā diuersissimas, locis tēporibusq; cōsentaneis, huius beneficio absolui, pnuntiauit: Crises quoq; & salutes morborū concoctiones, ab eodem proficisci, constanter asseuerauit. Si quis admiretur tantam officiorum uarietatem tot nominibus insignitam, in unam eandem que materiam uel naturam confluisse, scholas Philosophorum accedat, uel nostris patienter se accommodet arbitrijs. Scimus enim opportunitatem, loca & tempora nouimus, ubi uotis ac uidaē ipsius expectationi satisfaciendū sit. Interea beneficij loco adijciemus, Balsamum hoc animale, uel niuersā corporis Anatomia occupare, & pro diuersa Tinctura, Impresiōe, Cōfluentia, quā diuersis locis recipit, diuersas quoq; producere actiōes. Itaq; si partes occupauerit mobiles, motū ciet: si sensibiles, sc̄sum: alibi cōcoctiones, excrementorū separationes, alimēti distributiones, nutritiōes, moderabitur: hīc fecūditatis memor, Tincturas admittit et preparationes Genera-
tioni

IDEA MEDICINAE

24
 tioni necessarias. Quod si uiuendi errore, noxium
 aliquid latenter ipsius Prouinciam occupauerit, o-
 mnibus collectis uiribus, prouidentia insignit, ho-
 stem nunc confestim aggredietur, nunc decreta di-
 gestaq; tempora expectabit, concoctionesq; molietur,
 quibus absolutis, sine sudore & sanguine trium-
 phum aget, debilitata paulatim in naturalem statum
 reducens: fortiore uero hoste, ualidioribusq; satelliti-
 bus Prouinciam occupante, ut suorum Ciuium mini-
 sterio abigi non possit, multa prius moliens succum
 bet, Medicorum ope frustra implorata. Præterea hoc
 est illud Balsamum, quod pro sale corpori datum ne
 putresceret, à Philosophis accepimus. Et quid aliud
 est Mumia balsamita, conseruans mortale corpus à
 uermibus? Mineralium quoq; classes ualidissimum
 obtinent Balsamum. Solidam enim & homogeniam
 propemodum materiã occupauit, nec sensui, nec mo-
 tui, in his, seruire debuit. Itaq; perfecta quædam Indi-
 uisua hic absoluit, quæ copia & puritate Balsami mu-
 nita, non annorum longa serie, senectutis incommo-
 da admittunt, nec ullis externis iniurijs labefactatur.
 Viuunt quoq; quamuis corporum compedibus im-
 plicata, uitales actiones depromere non possint: ni-
 hilominus si in actum reducantur, mira actionum uir-
 tute uitales qualitates demonstrant, usque adeò, ut ui-
 talium qualitatum differentias, ex quibus actiones o-
 mnes

mnes proficiscuntur, ad horum ordines reduxerit
 PARACELSVS, nominaq; plurimarum rerum inde
 desumpserit. Diuersa quidem proprietate insignitum
 semen obtinuerunt. Indiuiduorum enim propaga-
 tione non multiplicantur. Altioribus parentibus or-
 tus sui primordia ascribunt, qui natorum mobilem
 Rempublicam non ingrediuntur; quo fit, ut à pluri-
 mis uita penitus carere existimentur. At certè uite ma-
 nifesta indicia illis sæpe demonstrarunt, qui illorum
 officinas diligentius scrutati sunt. Crescunt enim, ma-
 turitatis tempora habent, nutriuntur, excrementa pa-
 riunt, quæ potentibus paroxysmis sæpe reijciunt, ma-
 gno Metallicorum pauore: alia paulatim in superfi-
 cie relinquunt. Et quid uerbis opus est? quæcunq; sa-
 porum & odorum ualida facultate prædita sunt, ea
 quis mortua pronuntiabit? Vitarum discrimina sunt
 & gradus, ut & Balsami huius uitalis: nec omnia ma-
 nifestè uiuunt. Quòd si Philosophis credimus, quæ
 manifesta uita fruuntur, exijs componi uidebimus,
 quæ occultè quondam uixerunt. Hactenus in Plan-
 tis, Animalibus & Mineralibus, uitale Principium,
 Balsamum, Semen, inesse demõstrauimus, actionum
 omnium fontem & principem, in quo omnis omnia
 um morborum Medicina uiget, si tamen debita sepa-
 ratione ab impuritatibus, & externorum elemento-
 rum commixtione expeditum, pura simpliciq; natu-

D

ra,

ra, humanis corporibus exhibeatur. Arbitrantur multi, materiam hanc seorsim haberi non posse, spiritualement enim esse, inuisibilem, caelestem, occultam, Rationi magis quam Sensui subiectam, & corporis ac materiei appellationem huius Naturae accommodatam animaduertentes, horrore ac confusione repleti, conqueruntur uniuersam Prædicamentorum doctrinam, scientiarum omnium fundamentum turbari & inuerti: Qualitatibus Substantiarum nomina magna temeritate accommodari: Abstractorum & Concretorum discrimina negligi. Alibi hanc Nominum intemperiam & ulcerosam Prædicamentorum dispositionem, ad sanitatem reuocauimus, non sine fauore Chirurgiae ministerio: hoc loco res ipsas scrutari consilium est. Itaque Naturam hanc spiritualement esse dicentes, rectè sentiunt. Impressiones enim ualidiores, uel ciores, penetrationum potestas, illæsis dimensionum legibus, fuga uel uolatilitas, si placet, spirituum & corporum discrimina conficiunt. Sed docendi sunt recte ^{cor} ^{pro} ^{na} procuram esse horum naturam: ex spiritibus corpora produci, & rursus corpora in spiritus resolui. Præterea, ut corporum, ita spirituum quoque magnam esse latitudinem: aded ut sepe inter se collati spiritus crassiores, corporis appellationem merito sortiantur: & corpora similiter penetratione alteratione que uigentia, crassioribus collata, spiritus nominentur.

Ha

Harum rerum contemplatione neglecta, quoties actionum potestate uigentium, causae inquirendae sunt, ingenij uolatilitate, ad caelos ascendimus, spiritus & coelestes qualitates ad haec nostra deducimus: scilicet, quod in manibus est non aspicientes, qua audacia coelestia intueri sustinemus? Dico enim, non solum spiritualem esse hanc materiam quam in familia Herbarum, Animalium & Mineralium, antea contineri diximus, sed etiam coelestem: & quod mirum multis uidebitur, etiam Astra nobiscum habitare, ac Astronomiae suae leges inuiolatas conseruare, modo externis iniurijs non impediuntur. Haec sunt Astralia illa corpora, quibus abundat Philosophia PARACELSI. Rursus inuisibilem quoque esse confiteor. Nuda enim mortalium coetus non ingreditur: sed uestimenta habet, quibus se tuetur ab inquinato Mortalium intuitu. Nihilominus affirmo, inuisibilia uestimentis detractis, uisibilia reddi posse, occulta manifesta, quieta mobilia, &c. Et quamuis animale Balsamum, subtilitate spirituale antecellat, neque fundetur in materia actionibus Artificum subiecta, non sine summa Creatoris prouidentia: Plantarum tamen & Mineralium Balsamum tractari potest. Hac ratione adductus PARACELSVS in Archidoxis Preparationum pronuntiavit, ex Animalium officina nec Quintam essentiam, nec uerum Balsamum

famum deriuari; causam latenter antea assignauimus; quæ ex illis proficiuntur, ut ex Mumia, sanguine, medullis, pinguedine, ad Vegetabilium ordines referri debere. Quæ subtilitate & proprietate animalis Balsami, deceptos fuisse illos arbitror, qui nullam talem materiam, qualem hactenus descripsimus, haberi posse affirmarunt. Decuisset Philosophos, non ad pauca respexisse, sed uniuersam Naturæ latitudinem contulisse, ac tum demum de rebus iudicium fecisse: deprehendissent utiq; magnam Balsami uarietatem, & admirando Naturæ mysterio decretum, ut quæcunq; rerum genera actionum diuinitate uigerent, quia in his, actu plurima explicata esse actionum instrumenta oportuit, non potuisse similem; solidam & stabilem Balsami materiam admittere: qua fruuntur illa, quæ obscure uiuunt: quæ sexuū discrimina uel occulta uel nulla ostendunt, quæ uarietate officiorum sensibilibus & mobilibus non distrahuntur, atq; idcirco materiam exhibent Artificum arbitrijs subiectam, qui hermaphroditica huius Balsami natura freti, Generationes & Trāsplantationes miras administrant. Ipsa quoq; Natura demonstrauit, in corruptionibus rerum fecundis, seruari posse Balsamum Naturæ, Semen, uitale Principium, Mumiam, primam Materiam (uilis est annona nominum in tanta rerum fertilitate) ut cunq; Elementa admixta, cortices,

ces, impuritates & faeces dissipentur. Sic granum quod terræ committitur, putrescit, resoluitur, perit; radicalis tamen seruat humilitas, in qua totius seminis Anatomia & potestas uiget, nouaq; reuolutione in mundanam scenam progreditur, ac corpus neuum sibi fabricat, officijs destinatis accommodatum. Si Natura per se separationes huiusmodi absoluit, quanto magis Artis beneficio adiuta? In Mineralium Metallorumq; familia, ob supremam Balsami efficaciam, & similem Naturæ conditionem, testimonia manifesta puri perfectiq; huius corporis posuit. Aurum enim, argentum, gemmas produxit, Individua planè perfecta, & ab impuritatibus externis separata. Quamuis & illa quoq; compedibus, sed non communibus detenta, uires suas exerere non possint; in actum ex potentia, debita resolutione reducta, actiones ostendunt diuinas. Si purum ab impuro, tam perfectè, solius Naturæ beneficio in his separatim conspicimus (una enim ab initio massa continebantur cum Sulphurib. Salibus, plumbo, stanno, ferro, ære) artis opportunum ministerium si accedat, quid non futurum sperabimus? Quòd si huiusmodi arcana Balsami, ante oculos ponerentur, longa rationum serie opus non esset. Possemus quidem, si non suprema, nonnulla tamen, nec infima, demonstrare: sed promissiones seruitute obligatas fugimus. Satis hoc tem-

D 3

pore

pore factum arbitramur. Fontes enim aperuimus,
& thesaurum absconditum, interpretatione, quan-
tum fas erat, palam fecimus. Subductis rationibus
rurumque collecta multitudine, summam concludimus:

MEDICINAM OMNIUM MORBORVM AB AL-
TISSIMO CREATAM ESSE, ET IN NATVRA
COLLOCATAM, QVAE DEBITE PRAEPARA-
TA ET AB ELEMENTIS IMPVRITATIBVS,
QVE ADMIXTIS SEPARATA, POTES-
TATE ET VITALI ROBORE VNIVERSOS HVMANI
CORPORIS LANGVORES AVFERRE PO-
TEST. IDQVE NON CALEFACIENDO, REFRI-
GERANDO, HVMECTANDOSICCANDO, NON
ABSTERGENDO INCIDENDO, PENETRATIO,
NESED LONGE ALTIORAE ACTIONVM PRO-
PRIETATE FVNDARIQVE IN VITALI PRIN-
CIPIO, SEMINE, BALSAMO VEGETABILIVM,
MINERALIVM ET ANIMALIVM: CVI OMNI-
VM ACTIONVM IN NATVRA PRINCIPIVM
ACCEPTVM REFERIMVS: ADEOQVE LEGITI-
MAM HVIVS NATVRAE PRAEPARATIO-
NEM ET ADMINISTRATIONEM, MEDICAM
CONSTITVERE SCIENTIAM, ET MEDICOS RE-
CTE APPELLARE.

QVOD SIT OFFICIUM MEDICI,

et quae in Medico requirantur.

CAP. III.

Osteaquam Medicinae fundamenta in
Natura contineri demonstrauimus, haud
difficile fuerit Medici officium explicare.
Etenim si materiam habet in Natura po-
sitam, cuius beneficio morborum curationes & sanis-
tatis

tatis custodia absolui possunt, huius materiei differ-
 rentias, conditiones, proprietates, præparationes, &
 debitas administrationes imprimis inuestigare de-
 bet. Ita enim reliqui Artifices, materiam à Natura ac-
 ceptam promouent, artificiosa præparatione superua-
 cua rescindentes, imperfecta ad absolutionem du-
 centes, formas, figuras & signaturas introducentes
 humanis usibus accommodatas. Et turpe est Me-
 dicorum industriã, hæc parte ab Artificib; superatam
 esse. Quid enim non experiuntur, quos labores, uigili-
 as, grumnas non sustinent, ut cõditiones, proprietates
 & præparationes subiectarum materierum exquisitè
 ac penitus inuestigent? Itaque in annos & secu-
 la proficiunt, professionumque suarum limites ma-
 gno honore amplificant. Quibus uestimenta curæ
 sunt, tædijs & molestijs ablatis, quantas commoditas
 tes adiecerint, quis non uidet? Culinarij, Pistoris, Co-
 qui, quantum profecerint, testis est Hippocrates, qui
 libro de Antiqua Medicina, profitetur, initio mortas
 les ferino uictu usos, morbis & calamitatib; frequẽter
 implicatos, præparationes ciborum necessitate quæsi-
 uisse, quib; inuētis feliciter uixisse. Ac ne sordidas quis
 piã arbitraretur has artes Philosopho indignas, Anti-
 qui inuentionẽ ad auctoritatẽ earum Dijs ipsis ascri-
 pserunt. Ego certè unicũ Panificium, omnib; Modalium
 subtilitatib; & ieiunijs Prædicamentorũ digestionib;
 antepono. Eadem sedulitate Fabriferrarij, Lignarij,

Aurifabri, Metallicarum rerum periti, artium suarum rudimenta promouerunt. Medici uerò materiam, in qua omnium actionum, curationum & conseruationum causa delitescunt, intactam propemodum reliquerunt, neq; pro subiecta materia agnoscere uoluerunt. Etenim non morbos & remedia, sed humanum corpus, artis Medicæ subiectum esse, magno errore pronunciauerunt. Longè aliter se res habet. Dico enim, non solum morbos & remedia, sed etiam humanum corpus uitalibus actionibus præditum, Anatomiam & naturæ suæ principia habere, in familia Balsami & radicalis illius materiei. Hanc materiam tractare oportet Medicum, omni sedulitate proprietates, differentias & conditiones explorare. Ita enim inueniet, Facultatuum origines, quarum ministerio sanitas actionum integritate conspicua conciliatur. Videbit etiam Morborum exordia, Symptomatum causas, Remediorum diuersitates, et agendi modos, Preparationum quoq; leges, quod summum est. Hæc uniuersa, quia Naturæ beneficio administrant, in uitali quadam materia fundari & radicem habere necesse est: alioqui leuissimo momento euanescerent, nec propagatione, potestatem & fecunditatem naturæ suæ demonstrarent. Conquerentur plurimi, nos obscuritate manifestam artem obruere: nouam inauditamque Facultatuum & Causarum Anatomiam introducere.

cere. Se toties humani corporis Anatomiam conspexisse: partium situs, substantias, conformationes, meatus, consensus animaduertisse: atque hinc multa artis officia didicisse. Hanc certè administrare oportuit: sed alteram non neglexisse. Hæc mortua est, altera uitalis. Non enim ex partibus & corporibus actiones procedunt, sed ex facultatibus partibus inhærentibus: Difficilior certè est uitalis Anatomia. Multis enim instrumentis ad sectionem indiget: nec unius Individui Analyti contenta, copiosam rerum familiarum ad examen ducit: ubi externorum sensuum testimonia non sufficiunt, sed occultiores, fideliores, constantioresq; testes prouocantur. Itaq; qui hanc Anatomiam aggredi uoluerit, in primis Seminis naturam & proprietates explicare debet: Elementorum conditiones & officia, Generationum, Mixtionum Transplantationumq; modos ac authores, Astronomiæ leges, separationes puri ab impuro, maturationes crudi, amaritudinis correctiones. Neque particulatim ista scire satis est, sed per uniuersam Naturæ latitudinem, singula explicare oportet, & semina Cœlestia, Terrestria, Aërea, Aquatica, æquè cognoscere: Melissam cœlestem, Pleiades terrestres, Chelidonium æque, Vitriolum terræ, Gamandream aëris, Mannam terræ: & infinita huiusmodi. Astronomiam quoque cœlestem cæteris Elementis accommodare oportet.

E Hæc

Hæc sunt ea officia, quæ nos in Medico requirimus; difficilia quidem, sed non incomprehensibilia. Si enim in Natura condita collocataque sunt, Rationes quoque in Anima, necessitate ineuitabili habebunt; quas suscitabit & in lucem proferet, qui diligenti assiduaque Naturæ inspectione, analogiam proprietatum, & seminum differentias didicerit. Quantum ad mores, uestitus, sermones, Medico conuenientes attinet, superuacaneum est multa præcipere. Etenim, qui tantarum rerum contemplationi totus incumbit, si assiduitate & diligentia, non sine Numinis beneficio, superatis umbris, ad præclaram illam Rempub. ascendere potuerit, mores quoque proferet Reip. blicæ suæ consentaneos, nec artis infidelitate, fallaces euentus expectando, sermonis ornatu, morum maiestate, superbo corporis habitu, quod desideratur in Arte, externis illecebris refarcire conabitur. Quicquid præceperimus, mariona meretrici dispar erit. In Chirurgicis quoque administrationibus, quæ manuum dexteritate perficiuntur, ut in repositione luxatorum artuum, deligatione congrua fracturarum, uenarum sectione & incisione, uersatum esse oportet. Turpe enim est præsentis Medico, desiderari ministros Medicinæ. Et in sanguinis missione sæpe mora nocuit; nec uenas opportunas secare possunt communes Chirurghi. Diæ atque leges iustissimè moderabitur, qui remedia opportuna

tuna abhibere potuerit. Numerosa officiorum multitudine triumphant, qui difficultate primorum & principalium officiorum perterriti, subterfugia quærunt, & in scitig patrocina. Nos officium Medici, potestate magnū, breui uerborum supellectile cōplectemur. QVIA ACTIONVM OMNIVM NATVRALIVM FVNDAMENTA, IN MATERIA ILLA RADICALI, BALSAMO ET VITALI SVLPHVRE CONTINENTVR DEBERE MEDICVM, PROPRIETATES, DIFFERENTIAS, PRAEPARATIONES, ET ADMINISTRATIONES HVIVS NATVRAE, OMNISECVLITATE, CVRA ET DILIGENTIA INVESTITARE: ID QVE ANALYSE SVPRADICTA. Hæc breuitate obscuritatem ostendunt: sed in sequentibus capitulis copiosius clarius que proponentur, dum particulatim singula referabimus, quæ hîc uniuersim proposuimus.

VNIVERSALIS TOTIVS MEDICINAE ADVMBRATIO.

CAP. III.

Edicæ Artis amplitudo magna est. Uniuersam enim harmoniam totius Creaturæ contemplatur: Elementorum dispositiones, temporum stas uicissitudines, Generationum & Transplantationum leges, quæ naturam mundanam continent ac conseruant, tanquam

E 2

bases

bases & fundamenta humanæ Naturæ sedulò inquiri-
 rit. Astrorum ortus & occasus, Planetarum periodi
 certis tēporum interuallis definitæ, congressus, oppo-
 sitiones, impressiones quoq; & effectus qui hinc infe-
 rioribus Elementis imprimunt: cometarum origines,
 Ventorum, tonitruui, fulminum, pluuiarum, roris,
 pruinæ, &c. Oceani æstus, et reciprocationes, Terra-
 rum diuersitates, Plantarum discrimina, Metallo-
 rum, Mineralium ortus, progressiones & separatio-
 nes, Animalium naturæ, gignendi modi, multorum
 Philosophorum uigilijs inuestigantur: dum unus-
 quisque ex hac rerum amplitudine, particulam sibi de-
 sumit seorsim excutiendam; rarus unius hominis æ-
 tatem & ingenium, ad tantæ Prouinciæ dispositio-
 nē comprehendēdam nequaquā sufficere. Medicus
 uerò indefesso studio, uniuersam totius Naturæ Oe-
 conomiā solus scrutatur: Astronomorum & Astro-
 logorum decreta examinat: Meteorologicorum,
 Physicorum & Herbariorum rationes colligit: A-
 griculturæ proceres, & Metallicarum rerum peritos
 consulit, experientias ac obseruationes eorum addi-
 scit: Animalium naturas sedulò inquiri: atque hæc
 omnia Principijs, Elementis, & certis Generationum
 & Transplantationum legibus includit. Hisce perce-
 ptis ad humanam Rempubicam descendit, & diui-
 na quadam Analogia, maioris Mundi dispositionem
 tanquam

tanquam parentis, Microcosmo accommodat, Elementa constituit humanæ naturæ consentanea: in his Semina foueri, et Astra, cœlestia, aërea, aquatica, terrestria demonstrat: quæ digestis decretisq; temporibus, fructus producunt sanitatis uel morborum nuncios. Itaq; Planetas in corpore distribuit, Solem, Lunam, Saturnum, Iouem, Martem, Venerem, Mercurium: & stellas similiter, Saturninas, Iouiales, Martiales, Venereas, Mercuriales, Solares, Lunares: motuum leges addit, & stas temporum uicissitudines: Nouilunia, Eclipses, Aspectus humanæ Astronomiæ, & horum effectus exponit: demonstrans, fulmina, tonitrua, grandines, pluias, calores, frigora, siccitates (quæ in mundana Anatomia fructus sunt Elementi ignis & Astrorum) in nobis esse Febres, Epilepsias, Hydopes, Catarrhos, Paralyfes, Apoplexias, &c. Aërea quoque Astra in nobis habitare profitetur, similesq; effectus producere, sed languidiores. Nam & ea Meteora quæ ex Elemento Aëris proficiscuntur, non ea uigent potestate, quæ cœlestia. Rursus Aquarum Generationes in homine declarat: aurum, argentum, stannum, ferrum, plumbum, cor, cerebrum, pulmones, hepar, uentriculum appellat. Mineralium separationes, lepram, elephantiasin, alopeciam, prurimum, scabiem, morpheam, cancrum, æsthiomenum nominat, quod alibi uittiolum

alumen, niterum, sal gemmæ, colchotar, tartarum, dixit. Postremò terrestrem œconomiam adiungit: urticam, aronem, flammulam: pustulas, pruritus, herpes asseuerat, in humana lithurgia, ut melissam, uioles, Chamædrion, uítales spiritus, cordis, cerebri, hepatis. Itaq; uniuersæ Naturæ latitudinem, omnes omnium Creaturarum species & genera in homine intuetur. Si Mineralia, Metalla, gemmas inquirat, non periculosas & absurdas terræ latebras rimabitur. Si Canopum stellasq; Vrsæ oppositas, non immenso nauigio nouas insulas sectabitur. Si animalium miras & monstrosas species, non Arabiæ immanes calores experietur. Humana Natura omnia ostendet, & his longè maiora mysteria: modò oculorum non uulgari acie, ad tam diuinam Rempub. ingressi, artificiosos illos Ciues & Archeos deprehendere possemus. Multa quoque in mundana Anatomia dubia & incomprehensa, temporum decreta breuitate, obscuritatibus opem ferente, lucidè explicabit. Neq; est alia ratio ad uitalis Astronomiæ Methodum restituendam accommodatior. Cognitis Elementis, Seminibus, Generationum & Transplantationum legibus constitutis, atque hinc sanitatis ac morborum causis & originibus deriuatis, remediorum Anatomiam aggredietur, quæ & ipsa fundamenta habent in doctrina Generationum & Transplantationum, præparaciones & debitas administrationes inquirens.

Has

Has ego contemplationes uerè Philosophicas arbitrari: & Medicinam quæ hisce fundamentis innititur, Philosophicam appellare ausus fui. Et quamuis, ut antea quoque diximus, uniuersa Medicina, in Balsamo, & uitali illo Sulphure contineatur, totius Naturæ thesauro, adeoque unica illius potestate, omnes omnium morborum curationes absolui possint: nihilominus rerum affinitas & conspiratio suadet, Elementorum quoque doctrinam, Generationum & Transplantationum, Medico adiungendam esse. Ita enim autoritate stabili & perfecta Scientia instructus, prouinciæ suæ gubernationem, summa prudentia administrabit. Quia uerò patrocinium eorum suscepimus, qui adhuc in tenebris & umbra uersantur, si non lucem, lucis certè fidelem adumbrationem, hisce legibus ostendemus. Principiò, Elementorum cōditiones, officia & naturas explicabimus. Deinde Semina & Astra omnium Elementorum unà cum proprietatibus differentiisque suis, adiungemus. Tertio, Principia constituemus omnium corporum, quæ sunt uestimenta & domicilia Seminum, in hanc mundanam scenam progredientium, opportunè subiungentes Generationum, Mixtionum & Transplantationum doctrinam, secundam copiosa explicatione fructuum, ex Seminibus & Elementis procedentium. Tum uerò tempestiuum fuerit, ad humanam lithurgiam descendere, procreationem hominis declarare,

partium conformationes, situs, consensus, facultates & actiones, adeoq̄ sanitatis & actionum omnium naturalium causas & modos, aperire. Morborum quoque Generationes, Transplantationes, Semina, & leamenta, Principia, curandi rationes, Remediorum naturas, differentias, preparationes & legitimas administrationes adiungentes, Artem constituemus, Principiorum inuicta ueritate stabilitam.

ELEMENTORVM CONDITIO- NES ET OFFICIA.

CAP. V.

Anta opinionum uarietate, confusionsibus & erroribus, implicata est doctrina Elementorum, ut nulla ingenij dexteritate, sententiam dispares conciliari possint. De Terra, communi omnium parente, Aqua, Aëre, consentiunt multi: Igneum uero Elementum, quia remotum est, nec ita sensibus obuiū, obscuram & dubiam explicationem sortitum est. Priora illa tria, fecunditate Generationū, Generatorū cōseruatione, & corruptionum testimonio, uitæ usura, repente Elementorum appellationem obtinuerunt: de Igne uero uehementer dubitatum est. Aristotelici Cœlum à corruptibili Elementorum familia planè seiunxerunt.

A' super

A' superiori Aëris regione, ad concavū Lunæ ignem collocarunt, motu leuium corporum persuasi, quæ sursum rectà tendunt. Alij, inter quos est Plinius, Cœlum uel Firmamentum, ignem esse dixerunt, & quartum constituere Elementū. PARACELSVS Mosaiscæ Philosophiæ discipulus, hanc sententiam magna authoritate confirmauit: fructus & generationes Cœli, Firmamenti uel ignis, copiosè clarèq; proposuit: ut & Plinius Astrologorum non uulgarium decretis confirmatus. Neque corruptionem cœli uereri debent Peripatetici, si Elementum sit, si Generationes & fructus statis temporibus producat. Terram ante oculos habent æquali perpetuitate stabilem, ut cunq; in annos & horas, mutabili fructuum uarietate ac uiscissitudine gaudeat. Si tam graui testimonio sola non suffecerit, Aquam & Aërem adiunget, de corporum Individuorumq; perfectione cum igneo Elemento haud contendet. Quintum Elementum ab Aristotele celebratum, æquè in terra, aëre & aqua reperiri, post hac manifestum erit. Relicta hac opinionū uarietate cū PARACELSO profitemur, Elementa totius Creaturæ prima receptacula, in duos globos distributa esse, & unumquenque globum duo Elementa continere, uicinitate coniugium faciente. Superiorem globum, Firmamentum, Cœlum uel Ignem & Aërem: inferiorem, Terram & Aquā. In his quatuor Naturis in corporeis,

F

porcis,

poreis, inanibus, uacuis, Lucem & seminales rerum omnium Rationes, incomprehensibili Magia imposuit Creator, uirtute Verbi & spiritus illius, qui super aquas ferebatur, Principia corporum adiungens, quibus induerentur in mundanam scenam proditura. Hæc Elementorum uestimenta, oculos multorum Philosophorum fascinarunt: nucleum deprehendisse ferati, cortices & siliquas obtinuerunt. Rudis mortalitas, sensuum & corporum obscuris indicijs, de Elementorum & Principiorum naturis, rebus tam diuinis & excelsis, censuram fecit. Hoc fonte deriuata clades, uniuersam Philosophiam inquinauit, obscuratis Generationum & Transplantationum legibus, Mixtionum confusa lithurgia, fecunda errorum progenie, qualitatibus & imaginarijs complexionibus omnia repleuit. Et tandem cō-insciatæ uētum est, ut Elementa à Principijs discerni non possent, confusis proprietatibus, & promiscuè usurpatis. Hippocrates certè, uel quicumq; author fuit libelli illius qui De humana Natura circumfertur, fatetur in principio, se de Elementorum naturis non altius scrutari, quàm Medicinæ usus & humanæ Naturæ conditio postularit. Demonstrauit igitur ex unico Elemento non constare hominem, quia doleret: redarguens eos qui ex solo Sangüine, Pituita uel Bile, humanã Naturam componi asseuerauerant. Itaque de Elementis loquitur

tur Principiorum commixtione fecundis : quibus Elementi & Principii appellationem , in particulari doctrina Generationum ac Transplātationum , promiscuè accommodare licet, Philosophorum libertate & exemplo freti: notiones uerò rerum confundere, & simplices Elementorum naturas, ex concretis & multa ueste indutis aestimare, absurdum est. Concludit ex Sanguine, Pituita & utraque Bile constare hominem: hæc esse Elementa, materiam, Principia, humanæ naturæ: sanitatis & morborum causas hinc pendere : ex his generari hominem, nutriri & cōseruari. Interdum dictis Naturis, calidi, frigidi, humidi, sicci, appellationem accommodat: dicens, Generationem fieri non posse, nisi consentanea fuerint Principia, iustis Naturæ ponderibus librata, ut nec calidum à frigido, nec siccum ab humido superetur . Appellationes enim ex proprietatibus rerum subiectarum , opportunè proposito seruientibus sumere fas est. Vbi uerò sanitatis & morborum ortus declarat, Sanguinem adducit, Pituitam & utramq; Bilem : horum permixtione & mediocritate sanitatem custodiri: separationem, abundantiam & defectum, morbos parere. Transmutationes ac separationes ex efficientia calidi & frigidi, ex aliorum hypothese, antea absolui dixerat. Hæc interpretationē consentaneam toti doctrinæ Hippocraticæ, & præcipuè decretis quæ in libello de Anti-

qua Medicina, de Diæta, de Natura pueri, de Morbis, continentur, adiunxi: ut temeritatem eorum facilius animaduerrere possemus, qui ex hoc libello, definitiones & proprietates Elementorum absolutas, mira subtilitate deduxerunt. Nam quia de concretis elementis locutus est Hippocrates, definitionem proposuerunt Principijs quàm Elementis magis accommodatam. Calidi, frigidi, humidi, sicci appellationes illies repudiasset, si præuidisset errores, fatuitates & ruinas illorum occasione in Medicam facultatem postea introductos. Etenim Elementorum essentias esse dixerunt: Mixtionum, sanitatis, & morborum auctores. Curationum quoq; leges, suspecta facilitate, ex earum harmonia & contrarietate confecerunt: adeoq; inaudita Demonstrationū methodo, ex qualitatum numero, Elementorum numerum & proprietates constituere ausi fuerunt. Summas illas qualitates & uehementissimas, non nisi in summis corporibus reperiri posse: eaq; non esse infinita, sed quatuor solūm, ubi ignis caliditatem (de utroque uehementer dubitant) animaduerrerunt. Rectius fecissent, si ex procreationum diuersitate & numero, Elementorum ordines deduxissent. In singulis em̄ Elementis, insignes sunt procreationum & seminū differentia: quamuis uicinum uicino plurimum cōsentiat: quo fit, ut unum globum constituent. Deprehendissent Firmamenti fructus,

quos

quos ipsi uaporibus & exhalationibus, puerili errore, ascribunt, aëris ferè similes, sed languidiores, & Man-
 nae, roris, multas species: Aquæ, mineralia, metalla, la-
 pides: Terræ herbas: ut Animalium ordines sileam.
 Quicquid igitur tales fructus perpetua uicissitudine
 subministrare & fouere potest, iure optimo Elemētū
 appellabitur: summa caliditas, frigiditas, humiditas,
 siccitas, steriles huius lithurgiæ dispensatores fuerint.
 At dicent, Mistione & congressu generationes absol-
 uent. Rectè: quæ miscentur & componuntur, genera-
 tiones & fructus producant: Elementa uerò, de qui-
 bus nunc agimus, constanter asseueramus non misce-
 ri. Philosophorum quidem autoritate receptum est,
 Elementa misceri: at uerò Generationum fontes, Se-
 minum progressiones, & Transplantationū modos,
 dum scrutantur, aliorū Elemētorum ministerio utun-
 tur, prima illa & summa Naturæ fundamenta nequa-
 quam attingunt. Et semina uniuersa, quia mundanam
 œconomiam æmulantur, in Generationum lithurgia,
 adumbratam Elementorum & Principiorum analo-
 giam ostendunt. Atq; hoc pacto rebus omnibus, qua-
 tuor inesse Elementa fatemur, eaq; misceri, conseruari,
 beneficio Balsami & radicalis Tincturæ. Sic terram
 ipsam quatuor Elementis instructam, foecunda nutri-
 catione & multiplicatione semina sua fouere: esseq; in
 Natura; Ignem terrestrem; Aërem terrestrem, Aquam

terrestrem: rursus Terram coelestē, Aquam coelestem
 similiter terrenam, igneam, aëream Aquam: postre-
 mō, aëreum ignem, aquam, terram, in Aëre. Ita nomi-
 nū Metamorphoses Naturæ leges sequuntur. Vnum
 quodq; igitur Elementum, suis fructibus producen-
 dis & conseruandis abundē sufficit, nec destitutū ali-
 unde particulas mutuabitur. Neq; conspirationem &
 consensum Elementorum tollimus. Seminum benefi-
cio colligantur. Astra sunt uincula rerum. Hinc lites,
 amicitias, progressiones, proportiones, penetratio-
 nes, impressiones, & totius Creaturæ dispensatio de-
 pendet. Elemēta custodes sunt, nutrices, matrices. Hic
 tanquam in abyssō delitescunt semina, destinatis tem-
 poribus proditura: & irrequieta motuum uicissitudi-
 ne pensum ubi absoluerint, magno quietis desiderio,
 diuersoria repetunt, feliciorē ibi uitam ducentia,
 quā hīc temporibus & locis inclusa. Semina enim
 cū sint propē innumerabilia (officijs particularib. &
 explicationi Naturæ seruiendū fuit) si uniri debēt, cō-
 muniōri uita, adeoq; potentiori, opus habent: quod
 in cunctis Naturæ operibus, mirabili artificio custo-
 ditum inueniemus. Proprietatibus hīsce & simili-
bus iam cōfirmatus, dico: ELEMENTA ESSE LO-
CA, MATRICES, DOMICILIA, VITALI VALI-
DA QVE POTESTATE MVNITA, QVAE SE-
MINA GENERATIONI CONSECRATA,
FOVEANT, DIGESTIS TEMPORIBVS

SVSCI.

PHILOSOPHICAE.

SVSCITENT, AD MATVRITATEM PRO-
MOVEANT, EMERITIS RECEPTACV-
LA CONCEDANT, IMMVTABILI QVIE-
TE BEATA. ET QVIA LOCA SVNT, IN-
CORPOREA VT SINT NECESSITAS IV-
BET: NISI ENIM ESSENT A DIMENSIONVM
LEGIBVS ABSOLVTA, NEQVAQVAM COR-
PORVM, PRINCIPIORVM ET SEMINVM
TANTAM MVLTIPLIXITATEM TAM FACILE
RECIPERENT. INFINITA TAMEN NON SVNT,
VITALI VIRTUTE FINES ET TERMINOS
PRAESCIBENTE: QVIBVS NON SOLVM
IPSIS STANDVM EST: SED ETIAM SEMI-
NIBVS, PRINCIPIIS, ETIAM CORPORIBVS,
VTCVNQVE SVPERBA DIMENSIONVM EX-
PLICATIONE TRIVMPHENT. VACVA VEL
INANIA SVNT, SIMILI PROPEMODVM PRO-
VIDENTIA: ALIOQVIN INAEQUALI FAVO-
RE, QVIBVSDAM SEMINIBVS PLUS OBLIGA-
TA, ALIORVM RATIONES OBSCVRIVS RECE-
PISSENT, ET MINIME SINCERAS REPRAESEN-
TASSENT. Atq; haec est legitima Elementorū notio,
ex proprietatibus & officijs deriuata: quam si seque-
mur, nec misceri Elementa, nec corruptibilia, nec mo-
mentanea affirmabimus. Analogia & proprietatum
similitudine, etiam alijs rebus, Elementorum appella-
tionem, Philosophorum autoritate cōfirmati, & hīc
& alibi saepe accommodauimus. Rerum notiones, es-
sentiarum stabilitatem imitari decet. Nomina

artificum arbitrijs sub-
iecta sunt.

D. B.

1. qua p.
ab 500
47 c. 100

Elc.
Jus

48

PHILOSOPHICAE

DE SEMINIBVS, ASTRIS, RA-
DICIBVS RERVM, EORVMQ'VE
proprietas & differentijs.

CAP. VI.

Elementorū abstrusa & uacua natura semi-
nibus ornata est, idq̄ uirtute eiusdem Ver-
bi explicante unitam multitudinem, & im-
perscrutabili separatione singula locis tē-
poribusq̄ consentaneis adaptante. Indissolubili nexu
Elementis conferta cohærent, uix ulla mentis subtilia-
tate disiungi possunt. Sensuum censuras planè repu-
diauerūt. Nec enim molis magnitudine, nec partium
distantia, nec ullis dimensionum uinculis alligata, ui-
tali puritate & potestate, Elementorum abyssos ubiq̄
penetrarūt, seruatis sine confusione legibus à Creato-
re præscriptis. Progredientia uero, Principiorum infe-
lici coniugio plurima perpetiuntur, partium distan-
tias, extensiones admittunt, locorū insuetis angustijs
includuntur, & temporum tam tardas reuolutiones
mirantur. Nec unquam ad calamitosos hos carceres
declinarent, nisi ineuitabili legis mandato decretum
esset, uitæ, essentiæ, bonitatis uestigia, uniuersis Creas-
turæ partibus adesse debere. Nec enim Entia in uno
sistere gradum poterāt, admirabili potestate repleta.
Horum itaq̄ ministerio mundana prouincia admini-
stratur, temporum prædestinationes, motuum leges,
genera-

generationum & transplantationū constantes lithurgiae absoluuntur. Hæc continuitatem rerum custodiunt, corporaq; ad infinitatem, & hoc quod nihil est, magno impetu labentia, stabili uirtute retinent. In his pulchritudo, scientiæ, artes, dispositiones Mechanicæ, figurarum & magnitudinū splendore conspicuæ, cōtinētur. In his colores, sapes, odores & uniuersæ qualitates delitescunt: horū uirtute perfusa corpora reddunt formosa, uiuentia, & multis illecebris obducuntur, sensibus insidiaturis. Ex his actionū omnium uigor & potestas deriuatur: cœtera languida sunt, actionum impedimenta. Hæc complexiones & proprietates rerum constituunt, multiplicationes moderantur, stabilitatem custodiūt, & mille huiusmodi dotibus ornata sunt. Surda & cœca est omnis Philosophia, quæ horum contemplatione neglecta, priuationes, informes materias, & mortuas qualitates sectatur. Etenim Elementorum cognitionem, sine his adipsi non possumus. Semina enim uel Astra, officia Elementorum explicauere. Hæc inuisibilia sunt, pura, à cœtu generationum & corruptionum separata: illa nobiscum negotiantur, commorantur, sensibus (sed Sapientum) sæpe repræsentantur. Et quia corporum commixtione, seminum uires contaminari, in hac rerum lithurgia animaduertimus, puritatem illius Reipub. in qua sublatis corporum uinculis, sola tãquam

in patria habitant, quis non intelliget? uirtutem quoque & supremum Balsami uigorem, cuius beneficio incorrupta in æuum custodiuntur, & Essentiæ uitæque incomprehensibilem copiam, qua dum fruuntur, nec esuriunt, nec sitiunt, nec alijs uim inferunt. Huiusmodi Elementorum proprietates, seminum natura demonstrauit. Corporum Principia, Elementorum permixtorum conditiones, mixtiones, generationes, sine exacta seminum noticia, deprehendi nullo modo possunt. Postremò in morborum curationibus, quia remedia omnia perfecta & uniuersalia, in radicali, uitali & seminali Naturæ materia, in Balsamo, in Astris contineri diximus: operæpretium fuerit, Astrorum, Balsami uel seminum naturam summa diligentia perscrutari: nec ulla, Materiæ uel Formæ, uel Priuationis, uel caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis interpellatione, ab hac prouincia excusabimur. Itaque differentias & proprietates seminum, quatenus compendij ratio admiserit, subnectemus: plurima consultò prætereuntes, quæ Medicinæ & mundanarum rerum œconomiam transcendunt. In Elemento cœlesti uel igneo, quia semina obtinuerunt corpora perfectissima, Individua quoque similia produxerunt, in sæculum duratura, ut Solem, Lunam, Planetas, & astra omnia. Pro uidentia & bonitate Creatoris factum est, ut inuisibilia

bilis reliquorum Elementorum astra, in hoc supremo Elemento uisibili specie repræsentarentur, motuumque leges & temporum prædestinationes clarè explicarentur. Hæc cœlestia Individua, uitali seminum potestate tota perfunduntur. Nec mortua sunt corpora, ut uulgus arbitratur. Quamuis enim ætatum discrimina non ostendant, nec defatigentur, nec alijs uitæ conditionibus, aliorum Elementorum Individuis communibus obligentur: fructuum nihilominus digestiones, maturitates, partus, ortuum & occasuum testes, demonstrant. Hæc sanè uitæ sunt munera. Et tamen mirabuntur plurimi sydera cœlestia grauida esse: pluuias, uentos, tonitrua, grandines, niues, illinc ad nos demittere: puritate & incorruptibilitate Firmamenti persuasi. Vbi uerò generationum lithurgias diligentius inspexerint, mirari desinent. Procreata enim & seminum fructus, nequaquam suis exordijs respondent: corporalitate, instabilitate, corruptibilitate ac horum affeclis, immanè quantum discrepant. In peregrinis quoque matricibus fructus deponunt, & insigni prouidentia cuncta uidentur ad terram inclinare, eius que fecunditatem promouere. Sic Firmamenti procreationes in Aëre absoluuntur: hinc inferiori globo communicantur. Aërei similiter fructus ex centro ad circumferentiam procedunt: ibi coagulationem &

G 2 perfe

perfectionem consequuntur. Affinitate superiorum,
 obscuritate implicati sunt. Et quæ sensus fugiunt, sen-
 suum iudicio ab Entium ordine stolidè relegantur. A-
 quæ semina in Terra græmio pariunt: deinde ad su-
 perficiem tendunt. Terra uero in hanc circumferen-
 tiam in qua uiuimus uigemusq; fructus suos educit,
 Ita uniuersorum Elementorum procreationes ad hu-
 manam provinciam, ueluti ad desideratum terminum
 uoluntario festinant impetu: & benigna irrigatione
 omnes Naturæ partes fouent. Fructus enim, pro-
 creationes, radij, impressiones & uitales effluxus a-
 strorum, quæ Elementorum sinu continentur, conflu-
 unt, conspirant, ac consentiunt. Atq; hinc Mixtionum
 fundamenta dependent, quemadmodum mox decla-
 rabimus. Itaque etsi inferiora Elementa, non tam pu-
 ra corpora, tam perfectia Individua, seminum officijs
 accommodata, ostendant: nihilominus in suis thesau-
 ris corpora obtinuerunt in sæculum duratura, quibus
 seminum uel Specierum perpetuitatē ab interitu tuen-
 tur: Coelestium interea perfectionem sine inuidia ue-
 niantur. Et quia corporibus illis destituta, uisibilia
 astra demonstrare non possunt, infinitas errorum oc-
 casiones præbuerunt. Quot, quanti, Philosophi, to-
 tam Astronomiam soli Firmamento ascripserunt: reli-
 quorum Elementorum uicissitudines, non ab innatis
 auris, sed à coelestibus absolui prodiderunt: & si Dñs
 placet,

placet, etiam seminarias uirtutes & foecunditates, ex
 ceelo inconsideratè deduxerunt. At certè, quaecunq;
 in ecelo explicata conspiciuntur, in cœteris quoq; Ele
 mentis, uirtutè et uitali potestate continètur: à quibus
 actiones proficiscuntur: in quibus Scientiæ mecha
 niciq; rerum processus uigent: in quibus temporum
 decreta momenta custodiuntur. Corpora ubiq; mor
 tua sunt. Sic æstatis, hyemis, ueris, autumnisydèra, in
 Terra continentur, in Aqua & Aere: quæ nili conspi
 rarent cum astris Firmamenti, steriles cœlestium ima
 pressiones utiq; accusaremus, si temporum Trans
 plantationes, & confluentiarum præuaricationes an
 nonæ calamitates pariunt. Mutua enim seminum
 conspiratione, familiaritate, nutrictione, totius Næ
 turæ foecunditas stabilitur: impressionum reciproca
 uicissitudine nexus conseruatur. Harum legibus uis
 tiatis sterilitates & defectus sequuntur. Sed quæ
 nam sunt illa corpora astralia inferiorum Elemento
 rum? Sanè duplicata sunt. Puriora, quæ cœlestium
 perfectionem æmulantur, in conspectum non ueni
 unt, nisi artificium industria, diuina adaptatione ab ad
 iunctis separentur. Potestatem, uitam, actionum uis
 gorem ubiq; demonstrant. Quemadmodum uerò
 inter se differunt semina, officijs & proprietatibus: ita
 hæc quoque corpora differre asserimus: herbarumq;
 corpora ab arborum, animalium, mineralium, metal

lorum, gemmarum, &c. Et in herbis, aliud corpus esse melissarum, aliud ualerianarum, aliud calamentarum, aliud urticarum, aliud serpentinarum; in arboribus, aliud quercuum, aliud pyrorum, fagorū, cupressorum, abietum, &c. In animalibus, aliud hominum, aliud leonum, aliud bouum, canum, ceruorum, &c. In Mineralibus, aliud uitriolorum, aluminum, nitrosorum, salium, &c. aliud marcasitarum, antimonialium; aliud Metallorum. Hæc sunt illa corpora, Semina, Astra, Radices, Balsama, uitalia principia, primæ materiæ, in quibus nunc sæpe diximus, & posthac dicemus, uniuersam Medicinam fundari. Ex his quædam perenni Indiuiduorum successione, in sæculum custodiuntur, permanentiq; in duplicatis corporibus, mundanæ prouinciæ œconomiam dispensatura: quo ordine cōtinentur semina omnium perfectorum animalium, plantarum, arborum, & quæcunq; noua sobolis suffectione æternitatem æmulantur. Alia, corporum quidem coniugium admittunt, sed instabile: absoluta officiorum dispensatione, certis temporum interualis circumscripta, decrepitū corpus, morti destinatum destituunt, ad diuiniora se recipientia diuersoria, ubi nec esuriunt, nec sitiunt, nec ullis Astrorum impressio nibus obnoxia, Mixtionum & Transplantationū superba imperia aspernātur. Recidiuis generationibus, constanti circuitu, documenta ponunt, se uitali uegetaq;

getaꝑ Repub. delituisse, non ex mortuis fontibus te-
 merario radiorum, atomorum, qualitatum cōgressu,
 prodijisse. Horum omniū natura manifestius declara-
 bitur in Generationum & Transplantationū doctri-
 na. Nunc proprietatum tam diuersarū nomina, & no-
 minū notiones rebus inhærentes explicabimus: qui-
 bus omnibus coniunctis, astrorum uel seminum natu-
 ram cōpendiosè ante oculos subiiciemus. In primis
 occurrit seminis appellatio: quamuis angustam nimis
 significationem apud uulgares Philosophos obtinue-
 rit hæctenus. Si enim solū id semen existimāt, quod uisi-
bili materia fecunditatē sui generis cōseruare possit,
 ut in animalibus perfectis, plantis quā plurimis. A re-
 liquis omnibus, mineralibus, metallis, astris cœlestib.
 & aëreis, semen auferunt: quia diuersitatē in mechanis-
 co generationum processu non considerauerunt. Of-
 ficiorum immensa sunt discrimina. Neque eo modo
 propagari decuit mineralia uel metalla, quo animae-
 lia & plantæ propagantur. Cœlestes quoꝑ fructus &
 aëreos, lōgè dissimiles esse oportuit. Quare officiorū
 similitudine immutata semina, diuersorū Elemētorū,
 differētibus ornata corporib. magna generationū di-
 uersitate fructus suos produxerūt. Et quæadmodū in
 animalib. et plātis nō nulla infœcūda sunt, quāuis in se
 cōtineant uitale Principiū, Semē, & innatū Balsamū:
 ita quoꝑ in procreationib. aquæ & impressionibus
 cœli

coeli, quaedam sunt steriles & euandæ, quamuis à radicibus deriuentur, in quibus feminis ratio, & uitæ principium delitescit (Impressiones hæc, Elementorū officinas peperere, qualitātū adulterino imperio subiectas) quaedam uerò fecundæ sunt, & Tincturā post se relinquunt, definito temporum interuallo durantem: hinc morborum, Insectorum, & plurimarum rerum exordia dependent. Si perenni uicissitudine, decretis digestisq; temporibus fructus & Individua huiusmodi, ex fontibus suis producant (quod feminis officium est) qua stoliditate, cœlestibus, aëreis, a queis astris feminis appellationem denegabimus? Rursus mutata rerum uice, astra in plantis & animalibus contineri docebimus, astrorumq; appellationem horum principijs consentaneam esse. Etenim siue stas motuum periodos quæsiueris, in omnibus actionibus naturalibus, herbarum, animalium & mineralium, in alimentorum concoctione, excrementorū separatione, in tota nutritione, in augmentis, in procreationibus, motuum rata constantia & æquabilitas custoditur. Vitales pulsus, musicis pedibus & consonantiarum rythmis alligatos quis nescit? Vbi tantam in cœlestibus astris motuum subtilitatem inuenit humana solertia? Morborum stas circuitus, menstruorum excretiones, quæ stabili motuum ordine nominis usum acceperunt, Oceani æstus, reciprocrations, prætereo;

tereo: nihil est in uniuersa inferioris huius naturæ familia, quod non innatis astris, totam Astronomiam officijs prædestinatis accommodatam absolueret possit, ætatum discrimina constituere, quietis & laborum tempora gubernare, actionum, dimensionum, durationū terminos & limites inuariabili decreto definire. Rursus si efficacem agendi potestatem desideras, si radiorum repentinos impetus penetrationum auctores: in animalium, plantarum ac mineralium Oeconomia cuncta inuenies. Quid igitur abhorremus animaduertentes astrorum appellationes rebus inferioribus adaptatas. Officium quod absoluit, nominis triumphum promeruit. Radices rerum propterea dicuntur, quia in ijs fructuum dispensationes, maturitates, totaque fecunditas mundanæ arboris custoditur. Et quemadmodum fructuum durationes momentaneæ, stabilitate radicum reparantur, statisq; temporibus mundanæ Anatomix restituantur: ita in seminibus, generationum & procreationū omnium origines quiete delitescunt, utcumq; silentio mortalibus ætatis diuturnum desiderium produxerint. Quod si uitali potestate repleta, corruptiones impediāt, contrarietates concilient, corporum inclinationes ad putredinem festinantes cohibeant, Balsami utiq; appellatione merito gaudebunt. In summa, si cœlestia dicantur, recte dicuntur: si terrestria nominaueris, haud

H errabis:

errabis: si Elementa si Principia appellentur, tanta naturæ societate coniunguntur, ut reciproca nominum insignia, sine aliorum iniuria sibi adsciscant. Rerum œconomia sufficientia beata est, nominum prouinciam inuidia occupauit. Itaque quamuis arduum sit tantas rerum dotes, tot munera, breuitate uerborum circumscribere: iuuabit tamen, præcipuis collectis officijs, ex amplissimo maris gremio, in tutum tranquillumq; portum nos recipere: idq; tali formula.

SEMINA SVNT VINCVLA VTRIVSQUE NATVRAE, VISIBILIA INVISIBILIBVS CONIUNGENTIA: IN QVIBVS MOTVVM LEGES, TEMPORVM PRÆDESTINATIONES, GENERATIONVM ET TRANSPLANTATIONVM LITHVURGIAE, ET VNIVERSAE MVNDANAE ANATOMIAE DISPENSATIONES CONTINENTVR, TANQVAM IN VITALIBVS POTENTIIS INCOMPREHENSIBILI SAPIENTIA DECORATIS: QVORVM MINISTERIO AGENTIVM IMPRESSIONES A PATIENTIBVS ADMITTVNTVR VEL REPELLVNTVR, SVMMA INFIMIS CONIUNGVNTVR, ET TOTIVS NATVRAE SYMPATHIA CVSTODITVR: EX QVIBVS SAPORES, ODORES, COLORES, ET QVALITATES VITALES OMNES, QVANTITATES, NUMERI, COMFORMATIONES ET SIGNATVRAE

PHILOSOPHICAE.

59

TVRAE COETERAE, IN MECHANICO GENERATIONVM ET TRANSMVTATIONVM PROCESSV PROCEDVNT. Rudimenta huius Naturæ posui; nec fas est omnia palàm interpretari. Qui experientiæ labores & difficultates nō recusauerit, si contemplationum vitales fontes, pia assiduitate inuenerit, ex his initijs maiora proferet, quàm prima facie polliceri uidentur.

DE PRINCIPIIS CORPORVM,
ET ELEMENTORVM PERMIX-

torum Natura.

CAPVT VII.

Viciniq; de Principijs altius contemplati sunt, quàm Generationum & Transplantationum leges requirunt, eorum decreta, hoc loco nec rejicimus, nec approbamus: aliter enim de Principijs differunt: & ampla est uocabuli significatio. Singulis namq; rerū ordinibus propria adiūcta sunt Principia. PARACELSVS cū dicit, Corpora omnia constare ex Sale, Sulphure & Mercurio, nō repugnat Aristoteli, qui rerū Principia statuit, Materiā, Formam & Priuationem: nec Platoni dicēti Deū, Exemplar & Materiā esse Principia omniū. Singuli quippe diuersas Creaturarum œconomias scrutantur. Nobis, Generationum & Transplantationum causas & processus declarare propositum est.

H 2 Itaq;

Itaq̄ Elementorum & seminum proprietates demon-
 strauimus: deprehendimusq̄ etiamnum aliquid desi-
 derari, antea quam ex suis abyssis, in hac mūdāna sce-
 na, Generationum & Transplantationum lithurgias
 absoluere possent. Naturam igitur talem adiungere
 oportuit, quæ diuisibili proprietate, temporum, loco-
 rum omniumq̄ dimensionum necessarias explicatio-
 nes admitteret: & quæ uitalibus seminum potentijs
 terminum constitueret, adeoq̄ uniuersæ Naturæ fo-
 res clauderet. Hæc est corporum natura. Quamuis
 autem sensuum incōsideratis arbitrijs, explicationem
 habere uideantur obscuritate expeditam: nihilomi-
 nus, ubi originem, differentias & conditiones inquī-
 rimus, plurima occurrunt, quæ multorū Philosopho-
 rum ingenia fatigarunt. Audax & improuida mortali-
 tas, inuisibilium cognitionem, sensuum ministerio si-
 bi pollicetur, cum uisibilia & corporea eorū legibus
 comprehendi non possint. Externa quædam corpo-
 rum uestigia comprehensa sunt: ut proportiones, gra-
 uitates, colores, calores, frigora, odores, saporis, ma-
 gnitudines, figuræ, numeri: quæ tamen corporibus
 aduentitia sunt. Horum facultate, Methodorū adum-
 bratione fertili, impia temeritate, inuisibilia, etiam cœ-
 lestia, interpretari conamur: neque Gigantum infelix
 audacia absterret. Quod si originem tam corporum,
 quam qualitatum corporibus inhaerentiū primò in-
 uestiga-

uestigaremus, rerum difficultate & maiestate admoniti, nequaquam tam breuibus mensuris tantam amplitudinem metiri nos posse consideremus. Etenim, qualitatum, magnitudinum, figurarum, numerorum exordia, in seminibus contineri diximus: qua ratione in generationibus producantur, demonstrari potest: quamuis arduum sit insuetas tentare uias. Corporum uero principia et progressus si quis inquirat, protinus defatigabitur, à locorum desertis solitudinibus cōfestim abhorrente animo. Veretur enim, ne specierum consuetis diuersorijis relictis, uacuitatum & infinitatis abyfso submergatur. Species uero uniuersę, Rationes sunt & seminum soboles. Ita ad alteram naturam uia omnes interceptæ uidentur. Hinc famosa illa dubitationes de Materia prima: cuius condiciones multis nominibus à Platone describuntur: appellat enim Speculū, receptaculum, nutricē, matrem, locum: & tamen fatetur notionem eius esse *ἀπὸ τοῦ μετὰ ἀνάισθησίας καὶ νόθου λογισμῶ ληπτὸν*. Aristot. Priuationem adiunxit tanquā stimulum Naturæ, insatiabili appetitu, generationum perpetuas uicissitudines promoturum. De his alibi tempestiuus agetur: nunc instituti memores, corporum origines, differentias & proprietates, qua tenus Generationum ac Transplantationum doctrina requirit, aperiemus. Dicemus igitur essentiam, existentiam, uitam & actum Entium uniuersorum

Elementa esse. Hæc quo propius unitatem & fontem Naturæ attingunt, eò magis uniuntur: adeò ut in quibusdam idem sit uita, essentia, actus & existentia, nulla differentia, quam uel ratio animaduertere, uel sensus deprehendere possit, inter se discrepantia. Progre dientia uerò, & ab unitate in multitudinem delapsa, se parantur, & differentias demonstrant rationi manifestas: etiam sensui, in ultimis rerum ordinibus. Itaque Elementa & Semina, de quibus nunc egimus, in suis fontibus quondam unita fuere, nec officiorum uarietate & multitudine (quibus una existentia, actu, uita, essentia, satisfacere non poterant) distrahebantur. Posteaquam uerò æternæ legis immutabili decreto, sæculi mundani œconomiam administrare iussa sunt, officijs, existentijs, uitis, essentijs, separata sunt. Nec somnare debemus ex confusione, Chaos, hæc tam ordinata prodijisse: sed ex æternis diuinæ sapientiæ thesauris. In hac prima Creaturarum constitutione, semina à suo fonte progressa, in alio fundari necesse fuit. Neq; hîc quiescere oportuit: sed fructuum constanti multiplicatione, Generationũ & Transplantationum uicissitudines moderari, adeoq; mūdane Reuolutionis comprehensas periodos absoluerè. Si feminum imagines peregrinari oportuit: Elementorum quoq; consentaneã imaginibus Naturam comitari æquum fuit. Et quemadmodum semina in hac prouincia generationi

nerationi subiecta à parentum suorum perfectione, potestate & puritate plurimum discrepant: ita loca, matrices, receptacula, nutrices, hîc obtinuerunt, à primorum Elementorum, domiciliorum, nutricum, &c. simplicitate, uigore, uirtute, tantundem discrepantia. Neque enim disjungi possunt: & officiorum similitudine conspirant, suisque natis signaturas tribuunt iisdem legibus confœderatas. Proprietates enim utrinque, analogicè tamen, inuiolatæ custodiuntur, quâumuis à conspiratione & unione primorum distare uidentur. Hæc coniugij fœdera faciunt, ut nunquam corporibus destituantur semina: quascunque magnitudines, figuras, distantias, numeros, explicare tenentur, momento, cogitatione citius, adsunt corporum rudimenta officijs consentanea, aderunt que sine defectu, donec seminum expleta sit prædestinatio. Et quia in singulis seminibus, dona sunt plurima, Scientiæ & mechanici processus propè innumerabiles, nec singula iisdem momentis Materiæ faciem occupare possunt, statis temporibus, Formarum copiosa uarietate Materiam uestiunt. Qua uicissitudine, stabilitatis opinionem, apud nonnullos Philosophos nacta est Materia: cum sit nihil minus instabile. Sed iam diximus comites esse indissociabiles. Nunquam enim à seminibus destituentur corpora: & corporum usuræ uicissim seminum officijs in æuum

æuum sufficient. Atq; hæc est prima Corporum origo: cuius obscuritates planius explicarem, nisi Compendij ratio uetaret. Differentias nunc corporum adducemus: & quæcunq; posthac dicturi sumus, de corporibus, Elementis, seminibus, non ad simplicia illa, sed concreta Elementorum corpora, seminum uirtute perfusa referemus. Prima differentia corporum ex Elementorum ordinibus deducitur: quod alia sint terrena, alia aquea, alia aërea, alia cœlestia: quæ penetratione, mobilitate, agendi potestate, plurimum differant. Rursus alia corpora, Elementorum proprietatibus magis insignita sunt, alia seminum. Quæ Elementorum proprietatibus magis insigniuntur, ea sunt in quibus nulla dynamis interna later, saltem steriles caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, leuitates, grauitates, in quibus nulla est impressio foecunda: etiam sine sapore planè insipida deprehenduntur. Huiusmodi corpora à multis Philosophis hætenus Elementa appellata sunt: & tamen fructus sunt seminum aliorumq; Elementorum, perenni fluxu & irrigatione generationibus inseruientes. Talis est natura terræ, aquæ, aëris & ignis nostri: talis est natura plurimarum impressionum cœlestium, ut niuis, pluuiarum, uentorum quorundam, caloris, frigoris, siccitatis, humiditatis & similium impressionum aërearum. Fontes & flumina ferè omnia hoc ordine continentur, nisi

nisi quibus admixta est noua aliorum corporum tinctura: Terra quoque omnis, quæ nec Mineralium, nec herbarum seminibus grauida est. Multa sunt huiusmodi corpora. Multis enim alimentum & domicilium debent: alioquin uniuersa seminum genitura transplantationibus confunderetur. PARACELSVS interdum dicit huiusmodi corpora destituta esse Arcanis: alibi, non habere in se Cherionium Naturæ, steriles saltem qualitates Relollaceas innatas, in quibus nulla est confluentia, nulla conspiratio cum astris morborum: proinde nec ullam medicinam ex his confici posse. Eadem est sententia Hippocratis, in libello de Antiqua Medicina, ubi proficitur, πάντα ἀπὸ δυνάμεω γίνεσθαι, τὸ θερμὸν, ψυχρὸν, ξηρὸν, ὑγρὸν non esse τὸ μεγάλην δύναμιν ἔχειν: propterea in his nullam esse uirtutem ad sanandos morbos, &c. Sed de his in remediorum doctrina copiosius agemus: rerum affinitate adducti, quia in ordine eorum corporum continentur, quæ Elementorum proprietatibus magis uestita sunt, hoc quoque loco de ijs mentionem fecimus. Ab his diuersa sunt corpora, quæ seminum proprietates imitantur, quarum impressiones foecundæ sunt, & tincturam post se relinquunt constantem. In his saporum, odorum, & qualitatum omnium uitalium uestigia manifestè deprehenduntur. Et quamuis concurrant, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates: ab ijs ta-

I men

men actiones non procedunt: pro praesentia saltem
 assunt, Legatorum comites. In his corporibus sepa-
 ratio fieri potest uirtutum ab inualido, puri ab impu-
 ro. Immensam horum uarietatem Astrologi in Ele-
 mento coelesti, ad septem classes reduxerunt, animadu-
 uertentes syderum omnium proprietates, uel Satur-
 ninas uel Martias, uel Iouiales, uel Solares, uel Vene-
 reas, uel Mercuriales, uel Lunares esse. Hos imitati
 Philosophi fructus Elementi aquae similibus differen-
 tijs comprehenderunt. Herbarum quoque & om-
 nium Plantarum oconomiam similiter dispensarunt.
 Tertia corporum differentia haec est. Alia sunt ex-
 ordijs suis uiciniora, alia longius processere. Vicinio-
 ra ob naturae similitudinem, coelestia, spiritualia, uita-
 lia, ualida uegetaq; appellantur: alia terrena, crassa,
 concretaq; mortua & inualida dicuntur. Nihilominus
 in una eademq; natura coniuncta, mutationum uicis-
 situdine, spiritualia, corporum affectiones tandem ad-
 mittunt. Haec igitur differentia non amplius est cor-
 porum seorsim subsistentium: sed in compositioni-
 bus & constitutionibus Individuorum confluentium;
 quemadmodum in Generationum & Transplanta-
 tionum doctrina demonstrabimus. Quia uero corpo-
 ra omnium Individuorum, ab Elementorum matri-
 cibus productorum, composita esse animaduertunt
 Philosophi: quaesitum est diu, quae sit natura, proprie-
 tas,

tas, differētia Principiorū ex quibus componuntur. Nonnulli sensuum autoritate contenti, cōcretorum & cōmunium Elementorum discrimina, proprietates & officia, in singulis Indiuiduorū corporibus deprehendentes, ex horū mixtione & congressu, corporum omniū proprietates ac differentias deduxerunt. Nec dubium est, quin in corporibus uniuersis concretis, quatuor Elementorū rudimenta conspiciātur. Oeconomia enim mundanā minima quæq; semina æmulantur. Alij, Hermetis discipuli, corporū artificiosa separatione, & hæc cōmunia Elemēta manifestius cōspexerunt: præterea alia quoq; Principia potentiora, seminum proprietates, cōditiones & naturas magis explicantiā, magna utilitate introduxerūt. Tria sunt illa, nominibus specierum, in quibus facultates uniuscuiusq; Principij manifestissime uigēt, ornata: liquores Mercurij, oleosa Sulphuris, crassiora uerò concretaq; Salis. Rerum contemplationi penitus incūbebant Philosophi, nominū illecebris neglectis. Hęc igitur tria, Sal, Sulphur, Mercurius, corpora uniuersa conficiunt. Caue autem ne arbitreris, eos, Sal commune, Sulphur & Mercurium uulgi intelligere. Ex ijs enim nullum corpus constituitur, cum sint Indiuidua in suo genere absoluta. Vnumquodque horum tria pariter in se Principia continet. Habet enim Sal commune in se Sulphur uel oleum, Mercurium uel liquorem, &

I 2 adhuc

adhuc substantiam quandam solidam uel fixam, salis naturæ propinquissimam: similiter sulphur uulgare, liquorem continet, oleum & sal: eodem quoque modo Mercurius aquam habet, oleum & sal. Sed quia differentias trium substantiarum, ex quibus uniuersa corpora componebantur, proprietates, conditiones, in nullis totius Naturæ speciebus magis explicatas animaduuerterunt, placuit, ex ipsæ appellationes mutuari: idque Philosophica autoritate. Si enim alijs conceditur figurarum et colorum externa similitudine nomina rebus imponere, qua inscitia eos accusabimus, qui actionum & proprietatum ab essentia immediatè fluentium, consonantiam imitati, eiusdem familiae rebus easdem appellationes accommodauere. Nec PARACELSVS primus hæc Principia introduxit: neque ab alijs introducta obscura nominum caligine obduxit, ut multi cauillantur. Magnus est numerus Philosophorum qui seculis aliquot ante natum THEOPHRASTVM Principia prædicta attulerunt, proprietates, officia, differentias, copiose clareque proposuerunt: quamuis nominum uarietate, copia & instabili uicissitudine (ita necesse fuit) difficultatè contemplationibus suis obdlexerint. Horum nomina, autoritates, loca, referre possem, nisi aliò properaret calamus. Ut autem consilium Philosophorum clarius conspiciatur, necessitate trium primarum, ac utilitate animaduersa,

ita

ita agemus. Promiscui Philosophi, uulgaresq; Medici, alterationum, transmutationum, sanitatis, morborum & mortis causas rimantes, post longa uiarum tædia defatigati, ad Elementa quædam peruenerunt communia omnibus corporibus: in quibus fundamenta posuerunt totius Naturæ. Ex eorum congressu, proportioneq; mirabili, nec satis explicata mixtione, causas Generationum, Transplantationum, facultatum, omniumq; actionum, expedita facilitate, deduxerunt. Similes deinde qualitates inuenerunt æquè communes, caliditatem, frigiditatem, siccitatem, humiditatem, quas summas & potentissimas dictis Elementorum corporibus stabili coniugio iunxerunt. Harum permixtione, materia opem ferente, secūdas, tertias, & quando libuit, quartas qualitates protulerunt. Tanta causarum Principiorumq; fecunditate onusti, in mundanam œconomiam ingressi, generationes eorum quæ in sublimi fiunt, mutationes, effectus, proprietates, interpretati sunt, calidi attractionem, rarefactionem, congregationem homogeniorum, separationem heterogeniorum, frigidi repulsionem, condensationem & huiusmodi facultates sæpe commemorantes. Rursus n̄sdem qualitibus & complexionibus, herbarum facultates ascripserunt: quamuis materiæ tenuitatem & crassitiem in secundarum facultatum explicatione, id est, incisione, at-

1 3 nuatio

nuatione, abstersione, laeuigatione, incrassatione, penetratione, adiungere coacti sunt. Tercias quoque facultates, diureticas, sudorificas, menstrua cientes, eadem lege, multa prius postulantes, complexi sunt. Alexiteriorum uero uim, Alexipharmacorum, Specificorum & purgantium, ex praedictis qualitatibus & complexionibus, nulla industria deriuare poterant. Itaque occultae proprietatis & totius substantiae haec opera esse confessi sunt. Totam autem substantiam dixerunt inexplicabilem proportionem commixtionis quatuor Elementorum: ut nihil relinqueretur a contagione qualitatum immaculatum. Posterius nouorum morborum, remediolorumque copia compulsi, occultas illas proprietates, uehementer amplificauerunt. Et iam dubitationi satisfactum arbitrabantur, si ab occulta proprietate, hos uel illos effectus produxisse, rustice dixissent. Tandem usque adeo placuerunt haec inscientiae uela, ut titulos librorum suorum, errorum & imperitiae futuros testes, eiusdem nominibus inscripserint. Sic inusitata metamorphosi, ex manifestis Philosophis, occulti facti sunt, ex Dogmaticis Empirici. Quid Philosophiae titulos iniuste usurpamus, si praecleara illa Naturae opera, in quibus uniuersa potestas uiget, tanquam miracula cum plebeijs admiramur? Quocirca rudem hanc, & imperfectam causarum cognitionem aspernati profundiores Philosophi, altiori

ri Ana

ri Analyſi, naturalium rerum Principia inquiſuerunt: nec ſenſuum ſolummodo testimonijs contenti, artiſioſam corporum reſolutionem adiunxere: cuius beneficio, ſubſtantiarum facta ſeparatione, ex quibus componebantur ſingula corpora, in conſpectum uenerunt proprietates, quæ antea compositionis uirtute occultabantur. Tum demum patuit quibus Principijs tot talesq; effectus editi eſſent. Ita ex ſpecierũ ampla prouincia diſtincta ſecretaq; Indiuidua, clarè actionũ fontes proximos demonſtrarunt. Diu multumq; de Opio dubitatũ eſt, qua ratione in tanta amaritudine, ſtupefaciendi uirtus excelleret. Nos, ſubſtantiarum facta ſeparatione, ſulphur uel oleoſum quiſpiam deprehendimus, planè narcoticũ: eiufdem nature ſulphura antea conſpexeramus, eadem induſtria, in multis Naturæ partibus, in uitriolo, nitro, ſalib. ferè omnibus, in ſulphure uulgarĩ, in herbis plurimis. Itaque nec calori, nec frigori, nec humiditati, nec ſiccitati, nec tenuitati, nec craſſitiei, hanc opij proprietatẽ aſcripſimus, ſed tali corpori, id eſt ſulphuri narcotico. Eadẽ ſeparatione, anatomia, analyſi, in opio ſal quoddam diaphoreticũ deprehendimus, quod ſubtili reſolutione penetrãdo ſudores mouet: cuius ſimilitudinẽ in multis Nature partibus ſimiliter demõſtrare poſſumus. Corporib. aut in huiusmodi ſeparatiõẽ deprehẽſis, Salis, Sulphuris, Mercurij, nomina impoſuimus.

Quia

Quia in illis tribus Indiuiduis, omnes omnium corporum differentia, proprietates, conditiones, manifestissimè conſpiciuntur. In uino dubitatum eſt, qua ratione, cum calidum ſit, cum collapsas uires, tam ſubitò recreet, hilaritatem inducat, diurnorum & grauium morborum cauſa eſſe poſſit, ut Podagræ, Hydropiſ, Contracturæ, Colicæ, Calculi. Separatione conſpeximus exiguum eſſe ſpiritum, liquorem, Mercurium, qui humani corporis ſpiritibus conſentaneus ſit: copioſam deinde ſubſtantiam illaudatæ aquæ, nec ſapore nec odore commendabili: ſal quoque tartareum, ſæculentum, cuius proprietates, in plurimis Naturæ Indiuiduis ſæpe edocti, mirari deſiuiſimus, qua ratione, temporis progreſſu uitiata lithurgia facultatum humani corporis, tam immanes Podagræ dolores, Colicæ, Calculi, ciere poſſet: qua proprietate labefactatis uiſceribus, uniuerſum corpus, aquoſo & falſo liquore impleret, & in quibuſdam conſumto uitali humore, tabida membra in miſerabilem contractionem adduceret. Huiuſmodi plurima, Anatomia ſalium nobis declarauit. Purgantium quoque facultates ex eadē familia manifeſtas fecimus. Quid igitur agendum, quæ uia ingredienda, ut has corporum proprietates, tam ualidas, tam potentes deprehendere poſſimus? Certè, qui Elementa illa communia complexionis & qualitates, fundamenta Naturæ
poſue

posuerunt, uiam ostendunt facilem, compendiosè ducentem ad fastigia, sine multo sudore. Qui uerò ad finem itineris peruenierunt, Methodorum analogismissimè onusti, ubi ad actiones procedunt, studiorum suorum documenta daturi, mirantur tam languidas subtilitatum progressionès, tam tarda Naturæ obsequia, miraculis, dubitationibus & infinitis erroribus implicantur: *φάσκειντες εἶναι σώφει ἐμμεγάρθησαν.* Ita diuites dimittuntur inanes. Alij uerò, qui inuisa illa Principia corporum, Sulphur, Sal, Mercurium proposuerunt, aditus difficiles ostendunt, grumnis, laboribus, infinitisq; difficultatibus implicatos. Ite filij, uendite aëros, aëdes, uestes, annulos, comburite libros, emite calceos, mōtes accedite, ualles, solitudines, littora maris, terræ profundos sinus inquirete: animalium discrimina, plantarum differentias, mineralium ordines, omnium proprietates, nascendi modos notate: rusticorum Astronomiam & terrestrem Philosophiam diligenter ediscite, nec uos pudeat: tandem carbonem emite, fornaces construite, uigilate & coquite sine tædio. Ita enim peruenietis ad corporum proprietatumq; cognitionem, aliàs non. Hæc mandata grauià essent, nisi laborum beata præmia polliceantur. Etenim manifestam occultarum proprietatum explicationem continent, actionum fontes, agendi modos, temporum prædestinationes aper-
 K riunt,

ritunt, consensum & confluentiam totius Naturæ demonstrant. Hisce diuitijs ornatos, & multa experientia confirmatos, Philosophos constituunt legitimos Naturæ interpretes & ministros. Quos circa quibus ueritas curæ est, hanc uiam ingredi debent. Scabie occupentur, qui relictæ, tam felicitis itineris comites esse nolunt. Elementa quidem communia, illa, permixta, concreta, mineralisata (si libet) & nos intelligimus, ac facilius, clarius, maiori utilitate explicare possumus. Originem enim & Naturam eorum didicimus, & antea aliquoties exposuimus: differentias, conditiones in artificiosis rerum separationibus uidimus: conspirationem cum tribus corporum Principijs, Sulphure, Sale, Mercurio deprehendimus: nihilominus facultatum causas, actionum Principia, nulla industria ex eorum familia deriuare potuimus, ut cunque complexionum subtilitate & Materiæ adminiculo quod in illis desiderabatur, resarcire conastissumus. Nulla igitur alia uia relictæ est, qua excusari possimus ab hac corporum Anatomia uel analysi. Sed qua methodo, quibus legibus, Anatomia hæc aggredienda est? Principio, corpora omnia inferioris globi, in tres ordines distribuenda, in Animalia, Vegetabilia, Mineralia. Individua

deina.

deinceps horum ordinum diligenter examinanda, & Indiuiduorum partes, siue arte, siue natura comparatae sint ad humanos usus. Ita inueniemus in singulis ordinibus illustres trium Primarum differentias. Est enim in rerum familia, Sal animale, Sulphur animale, Mercurius animalis: est Sal uegetabile, Sulphur uegetabile, Mercurius uegetabilis: est Sal minerale, Sulphur minerale, Mercurius mineralis. Ita ex animalium partibus uel excrementis, sal illud potentissimum eduximus, quod Nitri uel Vrinae dicitur: sal Armoniacum quoque. Rursus Sulphuris proprietates, conditiones, differentias plurimas, in pinguedinibus, medullis, adipe, seuo, & oleosis animalium partibus deprehendimus. Liquores non ita palam à Natura propositi sunt. Salis Alkali originem ex Vegetabilibus deriuatam didicimus: & plurima herbarum salia, leui artis ministerio, proprietatibus diuersa confecimus. Resinae, olea, gummata, & pingua omnia quae ex Vegetabilibus producuntur, quot, quantas differentias Sulphuris nobis ostenderunt? Sunt & herbae quae sine omni separatione, salis naturam & conditiones uehementer amulantur, ut chelidonia, aaron, flammula, persicaria, urtica, &c. Alia Sulphuris, ut uiscolae & pingues, serpentinae, con-

K 2

solidae,

solidæ, panaces, Spinofarum multæ species: alia Mercurij, ut horariæ & fugaces, melones, cucumeres, anguriæ, fungi, rosæ, uiolæ, &c. Eadem in arboribus & fruticibus ratio est. In genere Mineralium quid attinet, species Saliû, Sulphurum, Mercuriorum recensere: cum in nullo ordine manifestius conspiciantur. Tot enim proprietates, differentiæ, trium Primarum in hac familia, tam clarè explicatæ sunt, ut nominum prærogatiuam Philosophico iure cæteris ordinibus eripuerint. Quòd si artificiosa analogia, has corporum proprietates, in inferiori globo animaduersas, Astris & corporibus superioris globi, legitime accommodare poterimus, plurimas difficultates obscuritate inuolutas compendiosa facilitate aperiemus. Cognitis & perceptis hisce Indiuiduorum differentiis, quæ manifestissimè trium primarum proprietates referre uidentur, tum demum artificiosa separatione ignis ministerio, singula Indiuidua examinanda sunt, & similiter Indiuiduorum partes: in Animalium genere, Vegetabiliû & Mineraliû. Hic apparebit, ex quali Sulphure, Sale, Mercurio, constituat sanguis animalium, Mumia, ossa, uiscera, excrementa, &c. Quanta sit uarietas Sulphurû, Saliû, Mercuriorû in herbis, Mineralibus: quæ cõueniëntia, repugnantia, differentia. Atque hoc pacto copiosam facultatum supellectilem, & corporum infinitas differentias

ferentias breui cōparabimus: quibus instructi, actio-
num causas sine obscuritate explicabimus. Nulla est
enim constans proprietas ullius corporis, quæ non
uel in Sale, uel Sulphure, uel Mercurio eiusdē corpo-
ris deprehendatur. Hæc uera est corporum Analysis.
In hac Anatomia exercitatum oportet esse Medicum.
De officijs trium Primarum opportunius agemus in
doctrina Transplantationum & Mixtionum: ibi pa-
lām fiet, quæ necessitate tot & talia, ad corporum pro-
creationem concurrere oportuit. Nec omnia h̄isdem
locis tradi possunt. Scimus non paucas relictas esse
dubitationes: quid mirum? multa nescientes de mul-
tis dubitare necesse est. Nihilominus, si diligenter hæc
examinauerint, quæ hoc Capite, de origine, differen-
tijs & proprietatibus corporum attulimus, fores Nas-
turæ referatas, magna gratitudine tandem fatebun-
tur. Iniquum est Naturæ thesauros temerè prostituere
& exemplum Actæonis absterret. Qui potest
capere capiat: ea enim lege

accepimus.

K 3

DE

78
DE GENERATIONE RERVM
NATVRALIVM ET SEMINVM

Mechanica Lithurgia.

CAPVT VIII.

Lementorum conditiones, seminum naturam, corporum origines & proprietates exposuimus haecenus: in quibus solida totius Naturæ fundamēta complexi sumus. Tempestiuum nunc fuerit explicare, quo pacto hæc Principia ex fontibus suis progrediantur mundanae Oeconomiae lithurgiam dispensatura: qua potestate, quibus adminiculis, quo ordine, Generationum constantes leges absoluantur: quo pacto ex tam pusillis & inuisibilibus saepe exordijs, tam vastæ corporum magnitudines procreentur. Differentia quoque Transplantationum & Generationum exponenda. Quæ omnia, quia Mixtionis perpetuo utuntur ministerio, huius quoque natura, quatenus compendij ratio admiserit, adiungenda. Oportuit sanè hunc Mundum, adumbrata generationum perpetuitate æternitatis imaginem eousque repræsentare, donec exhaustæ fuerint Rationum omnium prædestinationes in mundana Reuolutione absoluendæ. Itaque cum unius corporis uel Indiuidui natura, tot officijs satisfacere non potuit, admiranda Creatoris prouidentia, inuenta est corporum renouatio: ut nouorū Indiuiduorum

uiduorum continenti suffectione Rationū proportio
 nati fluxus educerētur. Hęc corporū renouatio Ge
 neratio est, cuius fundamentū in semine cōsistit. Semē
 enim in radicali materia fundatū, continuitatē Natu
 ræ custodit: cætera corpora, emerita, cruda, fugiūt, ad
 uacuum festinant, corruptibilia quoq; et omnibus im
 pressioibus obnoxia sunt. Illud uerō si matricem na
 ctum fuerit, uel locū suæ naturæ conuenientē, potesta
 te mirabili nouū corpus sibi fabricat, officijs accōmo
 datum. Conueniētia loca Seminib; Elementa sunt. In
 ijs enim fouentur, nutriuntur, augescunt & absoluunt
 tur. Corporum quoq; Principia, Rationum prædesti
 nationibus, Scientijs, Donis, suffectura, ibidē suppe
 ditantur, & uitali fomētatione perfusa cuncta suscitā
 tur. Elementa hoc loco à nobis dicuntur, non commu
 nia illa totius Naturæ corpora, Terra, Aqua, Aër, Fir
 mamentū: sed proxima receptacula seminalis materię,
 siue externa sint, siue innata; siue cavitates habeāt, siue
 nō, siue solida, siue humida fuerint: ut plurimū tamen
 humida sunt, ad similitudinem seminum, quæ genera
 tionum in ijs spiritualia & humida esse oportuit. Pro
 gressu temporis semina adoleſcentia in proprijs pro
 uincijs similes Elementorū officinas sibi constituunt,
 ad imitationem mundanæ Reip. à quibus fomenta &
 debita hospitij iura repetūt. Itaq; omnia uidentur pro
 pter semina facta esse, & in ijs cōtineri totius Creature
 dispens

dispensationē, ut antea quoque admonuimus. Quæcunque enim hæc alterationes, mutationes, motus apparent, non sunt nisi fluxus seminum, corporum consumptionibus, restaurationibus, transplantationibus, uicissitudines definitas ostendentium. Nec rectè sentiunt, qui Generationem dicunt progressionem à non Ente ad Ens, nisi inuerso Naturæ ordine, non Entia asserere uelint ea, in quibus uita, potestas, essentia, scientia, status & huiusmodi uigent: Entia uerò, in quibus mortes, infirmitates, defectus, distantia, imagines, opiniones, motus, & turbulente confusiones deprehenduntur. Fateor semen non esse hoc quod postea futurum est, fluxu ad maturitatem uel exaltationem terminato: attamen hæc duo differentiam Entis ad non Ens uix admittent, si Philosophorum decreta sequi uelimus, non uulgi uanas persuasiones. Quæ noua indies fieri uidentur, in semine antea delitescunt, meliori que uita fruuntur. Rursus quæ hæc corrumpi dicuntur, non festinant ad non Ens: sed destinatis muneribus absolutis, ad fontes suos recurrunt. Omnia dona Naturæ, omnis uita, Scientia, immortalis est. Spiniosiores uidebuntur huiusmodi contemplationes rudioribus, & in Philosophia Adepta non uersatis, nec ad explicationem Generationum operæpretiū aliquod asserre. Sed longè aliter se res habet. Duæ sunt famosæ dubitationes, quæ naturalium rerum scientiam

tiam

tiam uehementer obscurant: unde profectæ, quò per-
gant Formæ, Species, quæ nobiscum definitis tempo-
rum interuallis negotiaturæ, Generationum, Trans-
plantationum & Mixtionũ ministerio mundanæ Co-
mcediæ lithurgiam peragunt. Vtraq; hîc sublata est.
Dicimus enim in semine ea omnia uigere, quæ hîc ge-
nerationum & corruptionum uicissitudine fluere &
refluere uidentur, adeoq; Formam ipsam uniuscu-
iusque rei, esse *αὐτοφύνη*, non extrinsecus accedere, non
à datore Formarum post Elementorum consenta-
neam mixtionem infundi, non à stellarum momentas-
neo positu in inferiorem naturam deriuari, non ex
Atomorum fortuito congressu integrari, sed in ipsis
feminibus delitescere: idq; uarijs modis. Hæc dogma-
ta sunt Paracelsica, à Christiana Religione non abhor-
rentia, Platoniorum decretis uicina. Quòd si Hippo-
cratis autoritate confirmata sint, quis nouitatē accu-
sare poterit: Is, in aureis illis libellis de Diætâ, facultas-
tes earum rerum descripturus, mensuras, utendi ratio-
nes, à quibus sanitates & morbi contingunt, genera-
tionum & transmutationum omnium exordia, pro-
gressus, diuina contemplatione illustrauit. Locus est
in principio primi libri de Diætâ, cuius Capita hîc an-
notare libuit, partim ut comparatione factâ deprehen-
dere possimus, quântum defecerit hæc ætas à præclara
illa & antiqua Philosophia Hippocratica.

L

Prin-
cipio

IDEA MEDICINAE

capio dicit constitui hominē & alia animantia omnia ex duobus facultate quidem differētibus, usu uerò & officiorum familiaritate conspirantibus, Igne sc. & Aqua. Decet enim Philosophum in Generationum doctrina & omniū earū transmutationū, quæ in materia perficiuntur, ac corporeis adminiculis egent, primū radicem, materiam, fundamentū (quomodo cūq; appellare libuerit) adducere: in cuius sinu, thesauris, omnia illa continentur, quæcūq; ad Generationem uel transmutationē absoluendā necessaria sunt. Multa uerò necessaria esse ad Generationis lithurgiā diximus: Elementa uel Matrices, Semina Rationibus foecūda, corporum Principia. Singula hæc incomprehensibili Donorum uarietate instructa sunt. Nihilominus in minima Materiæ portione sensuum testimonio planè similari, omnia illa quantumuis diuersa comprehensa, Naturæ diuinitatem uenerari iubent. Neq; temerè uel confusè cōprehenduntur: sed uitali & ualida planè potestate infallibili Scientia instructa. Documento sunt tam ordinatæ Donorū explicationes. Hanc Materiam tot officiorū Donis grauidam, nominare difficillimum est, & rursus facillimum. Difficultatem inueniet, qui uno nomine, thesauros tam diuitis Naturæ explicare conabitur: nec enim fieri potest. Facilitatem admirabitur, qui tot, tam diuersorum nominum appellationibus, unam Naturam obtemperare conspexerit.

xerit. Si una dicatur, unitatem intelligit: si multa, multitudinem profert: si duo, si tria, si quatuor, &c. tot Syros, Parmenones, subito emittit. Si Elementalis dicatur, Elementa in se continet: si feminalis, semina: si corporalis, corpora: si spiritualis, spiritus, &c. Itaque cum dicit Hippocrates omnia constare ex Igne & Aqua, non repugnat sibi ipsi, quavis in lib. de humana Natura, ex calido, frigido, humido, sicco, corpora omnium constituta esse, pronunciauerit: neque Thaleti, omnia ex Aqua constare pronuncianti: neque alijs, qui ex Aqua & Terra rerum origines deriuare uidentur. Quicquid nominauerint Philosophi, aliorum uires adesse uolunt, quae ad Generationem absoluendam requiruntur. Sic in libro, de Natura humana, ex calido, frigido, humido, sicco, constare hominem dicit, uel ex Sanguine, Pituita & utraque Bile. Elementorum enim proprietates, usus, officia continent. Neque propterea Seminum conditiones neglexit, nec Elementa inania seminibusque orbata proposuit: sed ubique positis Elementis, definita radice, materia, separationes adiungit & seminum progressiones. Et cum fateatur nihil noui in Generatione fieri, utique intelligit semina antea latuisse in Elementis quomodocunque positis & appellatis. Occasio omnium errorum haec est. Cum dicit corpora humana constare ex calido, frigido, humido, sicco, multi intelligunt Elementa absoluta,

communia, simplicia: sed perperam. Non enim ex
 calido, frigido, humido, sicco, simplici uel abso-
 luto, sed ex tali uel tali, corpora omnium animana-
 tium constituuntur. Itaque ex tali calido, frigido, hui-
 mido, sicco, ex tali Sanguine, Pituita & duplici Bi-
 le, ex tali Igne & Aqua, talia prodire necesse est, qualia
 sunt femina, quæ Elementa uel Materiam, Radicem
 rei, talem uel talem effecerunt. Similiter in tali Sale,
 Sulphure, Mercurio, talia semina habitare necesse est.
 Loca enim, Matrices, Elementa, corpora, seminibus
 consentanea esse debent, alioquin non fiet Generatio.
 Sed quid est quod in his omnibus consensum & con-
 spirationem fecit? Quid est quod Elementa & corpo-
 ra, seminibus consentanea & talia reddit? In semini-
 bus est illa potestas: hæc adsciscunt sibi consentanea,
 dissentanea repellunt, promouent, augment, absoluunt
 omnia. Pusillis exordijs tam difficiles officiorum di-
 spensationes adimpleri quid dubitamus? Vbi erit Ca-
 dauer, congregabuntur Aquilæ. Hippocrates igitur
 in libello, De humana Natura, causas inquirens mor-
 borum & sanitatis, commodius quatuor adduxit
 Elementa uel Principia, Sanguinem, Pituitam, utran-
 que Bilem, uel calidum, frigidum, humidum, siccum.
 Ita enim absurda eorum sententia euidentius redargui
 potuit, qui dicebant hominē ex uno solo cōstare, tam
 aspectu, quam facultate simplici: alioquin nulla sub-
 esset

esset absurditas. Omnis enim multitudo ex unitate proficiscitur. Adeoq̄ toto libello magis considerare uidetur Elemēta hominis iam absoluti, ex quibus separantur morborum semina propè infinita, quæ tamen ad quatuor illa ubiq̄ reducere conatur. At hoc loco nobis proposito ex lib. i. de Diæta, Generationis uniuersam doctrinam proponit: ideoq̄ Elementis paucioribus contentus est. Dicit enim omnia consistare ex Igne & Aqua, uel ex calido & humido, uel ex femine & sanguine materno, uel ex genitura suis facultatibus instructa: idem enim dicitur in omnibus his loquendi formis. Quænam igitur est facultas horum Elementorum?

Τὸ πᾶν (inquit) δύναται πάντα διὰ πάντος κινήσαι, τὸ ἢ ὕδωρ πάντα διὰ πάντος θρῆψαι. Ταῦτα ἢ συναιμφοτέρα ἀντάρτητα ἐστὶ τοῖσι τε ἀλλοιοῖσι πᾶσι, καὶ ἀλλήλοισιν, ἐκάτερον ἢ χωρὶς οὔτε αὐτῷ ἑωυτῷ, οὔτε ἀλλοῖσι δίδωσι. Hoc est: Ignis omnia uniuersim mouere potest,

Aqua omnia per tota nutrire. Hæc uerò duo sufficientia sunt, tum alijs omnibus, tum sibiipsis: seorsim uerò utrunq̄ nec sibiipsi, nec alijs, &c. Quomodo hæc duo sufficientia dicis ô Hippocrates? antea apud te legimus ex quatuor Elementis omnia componi.

Audi quid respondeat. Τούτων ἢ προσετίθει ἐκάτερον τὰ δει. τῷ μέρει, τὸ θερμὸν ἢ τὸ ξηρὸν, τῷ δὲ ὕδατι τὸ ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν. Hoc est. Cæterum utriq̄ horum hæc adsunt. Igni quidem caliditas & siccitas, Aquæ uerò frigiditas & humiditas, &c.

Hæc omnia mutuis officiorum ministris uicissim fo-

bus Rationibus proportionum terminos definiētib^{us}, in generatione confluere. Alioquin nisi ad imperium feminum, quantitates, mensuras & proportionēs suas adducerent, omnes generationes tollerentur. Sed qua potestate, tot, tam diuersæ feminum progressionēs in Natura conspiciuntur? Separationis uirtute ea fieri docet. Οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, καθάπερ καὶ παντοδα-

» πᾶσι λέξας ἀποκρίνονται ἀπ' ἀλλήλων, καὶ σπερμάτων καὶ ζώων, ὅσων ὁμοιοῦ ἀλλή-

» λωσιμ, οὔτε τῆν ὄψιν οὔτε τῆν ἀνάμειψιν. ἅτε γὰρ οὔποτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἰσαμίνων,

» ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιωμένων, ἔπατα καὶ ἔπατα ἀνόμοια ἐξ ἀνάγκης γινεσθῶν, καὶ τὰ ἀπὸ

» τούτων ἀποκρινόμενα. Hoc est: His ita se habentibus, multæ

» & omnigenæ formæ ac species tum feminum tum a-

» nimalium à se inuicem fecernuntur, quæ nihil inter se

» simile habent, neque uisu, neque facultate. Etenim

» cum nunquam simul in eodem consistant, sed semper

» alterentur, necessarium est etiam, quæ ab ipsis fecer-

» nuntur ac producuntur dissimilia fieri, &c. Separatione igitur semina in Matricibus quietè delitescētia, digestis temporibus suscitantur, in mundanam Scenam prodeunt, admirabili Scientia Generationum Corruptionumq̄ fluxus & refluxus moderantur. Huius Separationis uberiores explanationem qui desiderat, legat libros Philosophiæ T H E O P H R A S T I P A R A C E L S I Atheniensibus dedicatos. Posteaquam hæc fundamenta Generationum stabiliiuit Hippocrates, tandē audacius progreditur,

ditur, inquiring; Απολλοται μὲν οὐδὲν ἀπάντων χρημάτων, οὐδὲ γίνεται,
 ὅτι μὴ καὶ παρόδῃ ἢ μ. συμμιγόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀλλοιοῦνται. νομίζεται δὲ
 παρὰ τῶν ἀνθρώπων, τὸ μὲν ἐξ ἄλλου εἰς φῶς αἰθερῶν, γενέσθαι, τὸ δὲ ἐν τοῦ φάσθ
 εἰς ἄλλου μειωθῆναι, ἀπολέσθαι. Ζῶα δὲ ἡ ἀεινα καὶ τὰ δει, καὶ οὔτε τὸ ζῶον ἀποθανεῖν
 οἶοντι μὴ μεταπάντων, καὶ γὰρ ἀποθανεῖται; οὔτε τὸ μὴ ὄν γενέσθαι, μὴ ὄντι οἶον
 παραγενήσεται, &c. Hoc est: Nihil fit quod prius non erat, &c.
 neque quicquam perit, sed permixta & discreta alte-
 terantur. Homines uerò opinantur hoc ex Orco in-
 lucem auctum generari, illud uerò ex luce in Orcum
 imminutum perire ac corrumpi. Animalia sunt tam
 illa quàm hæc, nec ullum animal mori potest, nisi u-
 niuersa pariter corruant: unde enim moriantur? ne-
 que quod non est generatur, cum non fit unde genes-
 retur, &c. Diligenter nunc expendat unusquisque,
 an non intellexerit Hippocrates feminales illas Ra-
 tiones Naturæ, in quibus fundamenta omnium res-
 rum, ipsius quoque Medicinæ contineri toties iam
 diximus. Ab ijs enim Generationes, Transplanta-
 tiones, Elementorum mixtiones, conformationes,
 nutritiones, augmentationes, & omnes naturales ac-
 ctiones proficiuntur. Appellat Seminum prima-
 diuersoria, Elementa, Abyssos, Orcum. Ita Orpheus
 quoque & prisca Theologi consueuerunt, Tenebras,
 Noctem, Quietem, Orcum, eadem significatione acci-
 pientes. Ita in hymno Noctis Orpheus: Νύξ γένεσις πάντων,
 ἡμῶν καὶ χθόνων καὶ οὐρανῶν, ἀπὸ τῆς ἐκκενυλίας, ἢ φάος ἐκπέμπεις ὑπὸ νύκτιρα, καὶ
 παλιφρέγεις εἰς αἴθερα, δεινὴ γὰρ ἀνάγκη πάντα κρατύνει. Et ne uereat qui-
 spiam inuisas ibi uigere tenebras, addit ἀστεροφειγγὺς κινε-
 νευγῆ.

83
 23 *αυγλ.* Desideriū quoq̄ illius Reipub. quibus nō infun-
 23 *λυβομέριμε ἀγαθήτε, πόνων ἀνάπαισιμ ἔχουσα. ἡου.*
 23 *χίη χαίρσσε καὶ ἡρεμίη πολυόντων.* Homines arbitrantur, quæ hīc
 abire, corrumpi, perire uidētur, ad tenebras, Orcum,
 caliginem, festinare: Sapientes uerò aliter sentiunt, re-
 lictis tenebris ad lucem & uitam pergere. Quæ huc in
 Generationem prodeunt, augeri uidentur: quæ hinc
 corruptione abeunt diminui. Ita crescentibus nume-
 ris diminuuntur proportionēs, & uicissim auctis pro-
 portionibus diminuuntur numeri. Animalia appel-
 lat tam illa quàm hæc, quia in se potestatem habent
 constituendi & conseruandi animalis. Alibi nutri-
 mentum distinxit, in hoc quod nutrit, & quod ueluti
 nutrimentum est, tertio, quod nutrimentum futurum
 est. Tales loquēdi formulæ Philosophis usitatae sunt.
 Aequum enim est, ex Causis, Effectuum appellatio-
 nes deducere: & filij, ut bonorum, ita nominum que-
 que hæreditatem, iure consequuntur. Quinetiā cum
 dicat, nullum animal mori, manifestè ostendit, se Ani-
 malis appellatione, nō hoc propriè intelligere, quod
 ex carnibus, ossibus, ligamentis, uenis, sanguine, ner-
 uis, compactum est: sed huius compositi Speciem,
 Principium, Causam, Radicem, Semen. Alioquin si
 una species periret, omnes pariter corruerent. Va-
 cuum enim in Speciebus committeretur, quod longè
 maius in Natura flagitium est, quàm uacuum in cor-
 poribus

poribus sine quantitate. Idem planè in libro de hu-
mana Natura confirmatur. *ἡ γὰρ ἐν τῷ ἐπιπέδῳ πάντα ἀρ. ἀφανι-
δέν.* Quid igitur est Generatio & Corruptio? Sunt Gen
Corr
fluxus & refluxus seminum, quæ dum fluunt augen-
tur, minuuntur uerò dum refluunt. Nihilominus ho-
rum fluxuum termini in Natura constituti sunt, quo-
rum limites prætergredi non licet. Hanc uicissitu-
dinem rerum multis exemplis illustrat. *πάντα δὲ ἢ θάλασ-
σας ἢ πῦρ ἢ ἀέρα ἢ γῆν ἢ ὕδωρ ἢ κτλ. ἢ ἐν τῷ μέγιστον ἢ ἐν τῷ ἐλάχιστον. ὡς καὶ τῆς σελήνης τὸ μέγιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον. ὡς καὶ τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νύκτος ἢ κτλ. ἢ ἐν τῷ μακροτάτῳ ἢ ἐν τῷ βραχυτάτῳ, &c.* Hoc est: Omnia diuina
& humana uicissitudinem habent sorsum ac deorsum.
Dies & Nox ad summum & minimum. Sic Luna
augmenta & decrementa rata custodit. Aquæ
similiter fluentes & refluentes. Sol ubi ad augem per-
uenerit descendendo ad opposita festinat sine legis
præuaricatione, &c. Hæc ex prioribus facillè intelli-
guntur: ab Orpheo in duobus Hymnis, Noctis &
Naturæ, confirmata uidimus. Vtramq; enim circula-
larem appellat *ἐκκυκλῆα καὶ ἐκκυκλῆα*. Solem & Lunam
augmenta & decrementa uicissitudinesq; similes ad-
mittere dicit Hippocrates: tamen Individua hæc, cor-
pora perfecta, perpetua, incorruptibilia obtinere, an-
tea confessi sumus. Sint sanè perfecta: nihilominus
impresiones admittunt, fluxus effluxus uitales distri-
buunt, fructus producunt momentaneos, dissipabiles,
corruptioni subiectos. Ita Luna nasci, generari, cres-
cere,

M scere,

scere, decrefcere, occidere, rectè dicitur fingulis mens-
 sibus. Nifi enim congressu, mixtione, confluentia, uita-
 tales fluxus & impressiones nouas reciperet, uirium
 æquabili potestate, corporis perpetuã simplicitatem
 æmularetur. Illud Argumentum sterile est: Cœlestia
 si corruptibilia producant, admittunt, &c. corrupti-
 bilia quoq; erunt. Nec ualent exēpla ex inferiori glo-
 bo defumta. Alius est Generationis modus, & Indiu-
 duorum insignis uarietas. Pergit deinde Hippocra-
 tes in expositione uicissitudinum Naturæ & circula-
 ri seminum proprietate, inquit: *φάσιν οὖτος ἀδελφ. φάσιν οὖ-
 αν οὖτος φῶν. φεῖται καὶ μετακινεῖται, λεῖνα ὀδὸν, καὶ τὰ δὲ κῆσι. Πῶσιν ὄσιν δια-
 πρῶσι μὲν λεῖνα τὰ τῶν δὲ, τὰ δὲ τῶν τῶν κῆσι. καὶ δὲ μὲν πρῶσιν οὖν οὐκ ἔστιν, ἀ-
 ῖ πρῶσιν οὖν, ἀνέστιν ἐκείνη, καὶ δὲ μὲν ἔστιν, ὅ γινώσκουσιν. ἀλλ' ἔμωσιν αὐτοῖσι πῶσιν.
 τὰ γίνεται, ἀνέστιν οὖν κῆσι, καὶ βόλονται καὶ δὲ ἀνέστιν οὖν, &c. Hoc est:*
 » Lux Ioui, tenebrę Orco, Lux Orco, tenebrę Ioui. Ac-
 » cedunt & transmutantur illa huc, hæc illuc. Omni tem-
 » pore transigunt illa res horum, hæc autem illorum: &
 » quæ quidem faciunt non sciunt, quæ uerò faciunt sci-
 » re sibi uidentur, & quæ uident non cognoscunt: attā-
 » men omnia ipsis fiunt per Diuinam necessitatem, &
 » quæ uolunt & quæ non uolunt, &c. Quid Orcū uo-
 » cet antea dictum est. Hic Iouē opponit Orco. Ita quo-
 » que Orpheus Iouē mundanæ Reipub. prefecit, eiusq;
 » beneficio semina siue cœlo, siue terris, siue ponto lac-
 » titantia mortalib. ostendi. *Ζὴν βασιλεὺς διὰ σὺν κεφαλῆν ἐφάνη τὰ δὲ
 ἔτι γὰρ διὰ μήτηρ ἐφάνη ὅ γινώσκουσιν, καὶ πῶσιν οὖν, καὶ πῶσιν οὖν ὅσιν οὖν ἔστιν.
 π. 1. 1.*

rosi. Signaturis feminum ornata corpora & pulchritudine uestita, lucis imaginem repræsentant: deflorescentia uerò, seminūq; uigore destituta, caligine obducuntur. Hinc seminibus refluentibus, & cœtus mortalium relinquentibus, tenebrarum nomen impositū fuit, cōsuetudine ueritatis Naturam uincente. Perenni hac rerum uicissitudine, communicatione, consensu & amica officiorum conspiratione, leges mundanæ conseruantur. Etenim quæ hîc in prouincia louis lucent, ea imitantur, faciunt, absoluunt, quæ antea in Noctis quieta officina ab Exemplaribus definita, constituta & decreta sunt: uicissim' que quæ ibi uigent, horum fecunditatem, potestatem, agendi modos, uitali continuitate in æuum promouent. Nec laboriosam sortem obtinuerunt: sine sollicitudine, defatigatione, ratiocinatione, dubitatione, penesum absoluunt, Scientia ingenita, uitali, ipsa denique Essentia. Tales Scientiæ quia cognitionis consensum & conscientiam non habent, dicuntur non scire ea quæ faciunt, & tamen uidentur scire: operibus enim documenta ponunt diuinæ Scientiæ. Rursus quæ uident non cognoscunt, quia specierum externa receptione Scientiam suam non possident. Tandem omnium harum actionum uicissitudinem & reciprocationum causas, diuinis uerbis adiungit, dicens:

» πρὸς ἀλλήλων περιωμένῃ μοίρῃ ἑκαστὸν ἐπιπληροῦσι ἐπὶ τὸ μέγρον ἢ ἐπὶ τὸ
 » μέγρον, &c. Hoc est: Omnibus inter se ultro citroq; com-
 » meantibus & conspirantibus unumquodque desti-
 » natum fatum explere, limitibus suæ Naturæ custodi-
 » tis: fieriq; à seminibus omnia per diuinam necessita-
 » tem asserit, & quæ uolunt & quæ non uolunt. Hæc est
 » prædestinatio illa à PARACELSO toties decantata,
 » Ab Orpheo similiter in Hymno Noctis adiungitur,
 » *Δενὴ γὰρ ἀνάγκη πᾶσι τα κραιόνε,* Idem Orpheus Naturam ape-
 » pellat, *περιωμένη*. (quo uocabulo utitur etiam Hippo-
 » crates) quasi factorum legibus ornatam. In ipsa enim
 » Naturæ essentia insita est lex: estq; ipsa Essentia quæ
 » impellit, suscitatur, moderatur omnia: & quia innata est,
 » decreta sua ualidius peragit. Progredientia semina
 » ad legis imperium, signaturas, Qualitates, Quantita-
 » tes in Generationis lithurgia proferent, si aliorum
 » seminum confluentium tincturis & impressiōibus
 » non impediuntur, sic uoti compotes erunt. Validio-
 » ribus uerò tincturis confluentibus, mixtione signatu-
 » ræ mutabuntur, fiet quæ quod non uolunt, seminum
 » Generatione in sterilem Transplantationem conuer-
 » sa. Sed unde quæso corruptiones, alterationes, nu-
 » tritiones, augmentationes seminum proficiuntur?
 » Respondit Hippocrates. *Φθὴν δὲ πᾶσι ἀπὸ ἀλλήλων, τῶ μέγρον
 » ἀπὸ τὸ μέγρον, καὶ τὸ μέγρον ἀπὸ τὸ μέγρον, καὶ ἀπὸ τὸ μέγρον ἀπὸ τὸ μέγρον,
 » ἢ ἢ, &c.* Hoc est: Corruptio omnibus mutuò in-
 » ter se est maiori à minore, & minori à maiore: & aus-
 » gescit

gescit maius à minore, &c. Antea ostendimus con-
 fluentiam, sympathiam & consensum rerum à seminibus
 pendere. Fructus enim impressionesq; seminum
 uel Astrorum cœlestium, aëreorum, terrestrium & aquarum,
 in unam Rempub. conspirarunt, eiusdem Anatomiae ciues:
 quare societate & actionum grata uicissitudine seinuicem
 mutuò fouent. Pluuiarum, cœlestium siderum fructus,
 terrestribus seminibus benignum nutrimentum tempestiue
 suppeditant. Ex Terrarum uaporibus nutrire Mineralia à
 Philosophis proditum est. Aëreis Astris resolutis, zephyrorum
 genitili defluxu grauidam fieri terram Astrologi reales
 confirmant. Itaq; fructus Astrorum potentiores, debiliores
 uidentur corrumpere, dum suis legibus & signaturis
 obedire compellunt, relictis proprijs radicibus. Dicuntur
 autem ea maiora Philosophico more, quae ualidioribus
 impressionibus, tincturis, uel qualitatibus excellunt:
 debilia similiter quae mixtione & mutuarum partium
 conspiratione succumbunt, potentiorum arbitrijs,
 separationes, alterationes & transmutationes suarum
 partium concedentes. Quod ubi fit, augentur maiora,
 minoribus corruptis siue immutatis. Ita Troia crescit
 Albæ ruinis. Quae sequuntur in textu Hippocratis,
 quia magis ad Generationem, nutritionem & augmentationem
 humanam pertinere uidentur, sequenti Capitulo, in quo
 peculiariter de Generatione

M. 3. ratione,

ratione, nutritione, & facultatibus hominis agemus, tempestiuus explicabuntur. Huiusmodi loca in scriptis Hippocratis passim occurrētia, si diligenti Mentis iudicio conferantur, & artificiosa Analyfi actionibus Naturæ, Medicinæq; adaptētur: obscuritate sublata, palàm facient fundamenta Medicinæ Hippocraticæ à Galeno uel non intellecta, uel impiè immutata fuisse inhumana inuidiā. Immensa gloriæ cupiditas, qua ubiq; turget, primum arbitrari iubet. Atque hæc est uera & genuina sententia Hippocratis, priscae Philosophiæ cōsentanea, & rāto Philosopho digna. Scio nonnullos qui Galenicum Hippocratem in superbo solio locare conantur, huiusmodi interpretationem strenuè, quoad poterūt, repudiaturos: quòd si rerum euidentia conuincantur, refugium inuēturos commune & popolare: libros illos non esse genuinos Hippocratis, sed supposititios, Polybij, Thessali, uel alterius cuiusdam docti. Sed quia neque Galeni censura inter adulterinos relati sint, & dictionem habeant Hippocrati usitatam, dogmataq; contineant ab eodem Authore, alijs libris iisdē rationibus confirmata: si libros De natura humana, De antiqua Medicina, De natura pueri, De locis in homine, De carnibus, De alimētis, De insomnijs, De morbo sacro, De aère, aquis & locis, Hippocratis esse confitemur: hos quoque æquali iure inter legitimos utique recipiemus. Vbi Annales
tempo

temporū euoluerimus, Philosophos eius ætatis, Democritum, Heraclitum, Empedoclem, Anaxagoram, Parmenidem, antiquæ, primæ, & sacræ Philosophiæ alumnos fuisse apparebit, Naturæq; penetralia, superatis umbris, debite adijisse: quemadmodum & hoc loco Hippocratē fecisse demonstrauius. In summa: nos hunc Hippocratē, Orphei, Democriti, Hermetis, Heracliti, Parmenidis, Platonis decretis insistentem, genuinum agnoscimus. Qui uotis & auida inquisitione Hippocratē inquirunt Galenicis hypothesebus magis consentientem, difficultate summa, non sine iniqua Authoris metamorphosi inuenient. Exposita nunc uniuersali Generationum doctrina, fontibus & rerum radicibus demonstratis, tempestiuum erit, ad singulas Elementorum familias descendere, & in eorum fructibus uel procreationibus, Generationum Transplantationum' que uarietatem particulatim declarare. Nam quemadmodum inter se differunt Elementa hæc communia, subtilitate, crassitie, mobilitate, pondere, grauitate, penetratione, & semina pariter, in Elementis tanquam in Matricibus collocata: ita quoque Generationum diuersitatem locis & seminibus consentaneam, accidere necesse est. Semina enim terrena, longè alia ratione procedunt ad Generationem quàm aquea, aërea, uel cœlestia: crassiore corpore obducta,

NON

non ea mobilitate uigent, qua superiorum femina.
 Itaque tardas habent Generationum progressionem,
 difficiles mixtiones, & reliquas mutationes his affi-
 nes. In ipsis quoque procreationibus terrenis, ratione
 feminum, quaedam celeres habent periodos: ad Exala-
 rationem & insequentem declinationem subito festi-
 nant. Aliæ longioribus interuallis circuitus absoluunt:
 habent enim, ut magnitudinis, ita durationis quoque
 innatam legem. Quatuor itaque illustres Generatio-
 num differentias inuenimus ratione Elementorum
 & feminum: Terrestres, Aqueas, Aëreas, Coelestes.
 Nec difficile nobis erit, Elementorum, feminum &
 Principiorum explicata natura, Generationum pro-
 cessus demonstrare. In primis feminum uel Radicum
 notionem huic nostro proposito congruentem, ex am-
 pla illa Definitione prius proposita, compendiose ad-
 ducemus: cuius ministerio Generationum mechanico-
 cos processus facilius expediemus. Semē itaque est
uitale Principiū, in se continens Spiritus mechanicos
& Tincturas uniuersæ Anatomiae propriæ speciei,
 quibus suum sibi fabricant corpus, colores, sapores,
 qualitates, magnitudines, figuras, & reliquas signatu-
 ras consentaneas officijs & prædestinationibus præ-
 dictorum spirituum & rei producendæ. Quæ omnia
 quia mundanam prouinciã administrare debent, cor-
 pus sibi constituunt Generationi & conseruationi In-
 diuiduo.

diuiduorum aptum, quo contineri & conseruari possunt, quod Prima materia, Radix, & fundamentum illius rei dicitur. Mirabuntur plurimi, nos more insolito, Dialecticorum neglectis præceptis Definitiones constituere. Iubent enim Materiam loco Generis in Definitionibus collocare: nos inuerso ordine, Differentiam, Formã, τὸ τὴν εἶναι, adeoq; Essentiã loco Generis posuisse. Etenim iuxta eorum Methodos dixissemus, Semen esse corpus spumosum, in quo continetur Spiritus proportionè respondens Elemēto stellarum. Item, Semen est excrementū residuum, alimenti utilis atque ultimi, perfusum spiritu & calore innato. Sed certè confluentiã rerum, et causarū connexionem non intellexerūt. Principia, Abyssos, Radices, Noctē Orphei, Orcum Hippoc. Iliadum THEOPHRASTI, magna Veritatis iactura prætermiserūt. Quòd si catenam auream Homeri, societatemq; inuisibilis Naturæ cum uisibili animaduertissent, confiterentur utiq; in Principali esse hoc quod non est Principale, in Contingente Contentū, & fluens in eo quod non fluit, Posterius in Priori, Effectus in Causis, Simulachra in Exemplaribus, &c. Itaq; postrema corpora sensibus obuia, inualida sunt, sterilia, mortua: etiam uulgi iudicio Seminis appellatio illis negata est. Apud Philosophos tritum est, cortices & siliquas non gignere. Quid igitur ipsis facultatem continendi, conseruandi, iniuste

N

tribuit

tribuimus. Spirituum mobilem, fugacem & momentaneam naturam timentes multi, nullam sine corporibus Facultatum naturalium administrationem absolui posse docuerunt: adeo' que in corporibus, tanquam in primis Radicibus & fundamentis contineri omnia. Hi absurdo timore uelut somniantes, multa in uanum molientes, cauere nituntur, ne aues apertis fenestris auolent. Longè alia natura est spirituum Mechanicorum & feminalium Principiorum. Vincula sunt uisibilem & inuisibilem, temporalium & æternorum, corruptibilem & incorruptibilem, superiorum & inferiorum. Vtriusque igitur Naturæ proprietates ostendere debent: ita tamen ut neutrius conditiones purè & exquisitè referant. Deficiunt enim à puritate, statu, æternitate, potestate superiorum: inferiorum mutabilem & momentaneam sortem longè superarunt. Quinetiam uincula cum ab omnibus dicantur, quibus placet secundas causas à prioribus gubernari, & Mundum hunc Prouidentia diuina administrari (nihil enim est in uniuerso rerum ordine his sublati, quod mediâ natura extremis uicina, amica societate dissentaneas naturas copulare possit) potestate utique & stabili constantia uigere debent. Si quid in rebus nostratibus stabile, firmum, constans apparet, à stabilitate & uirtute feminalium Rationum deficere necesse est. Itaque

fugæ

fugæ periculum à Spiritibus Mechanicis, Generationumq̄ Principijs hoc pacto abstulimus. Fateor stabilitate & fuga, quoad nos, inter se differre spiritus illos Mechanicos: neque enim eodem pacto generari decuit Animalia, Mineralia & Vegetabilia: sed seminum insignem uarietatem obtinuerunt, & propagandi modos seminibus accommodatos. Quòd uerò sæpenumero irritæ fiant Generationes, non ob fugam uel instabilitatem spirituum seminalium contingit: sed quia Generationum initijs rudimenta corporum tenuia adhuc & inualida constituerunt, confluentijs & impressionibus aliorum Astrorum exposita, & locorum benigna fomentatione sæpe destituuntur. In hac lithurgia si omnia Generationi aduerferentur, corpora primum fugient, & ad interitum festinabunt: spiritus uerò & Principia in suis Abyssis & Radicibus immobiliter persistent. Si uerò moderatiores fuerint impressiones, loca non planè inimica, Generationis relicta spe, Transplantationis consilium aggredietur Natura, fietq̄ quod non uult, ut cum Hippocrate loquamur. Iuris sui relicta seueritate pacem conficiet, alteri pares, interdum potiores in administratione Prouincię partes concedens. Hæc omnia mox in exemplis manifestius apparebunt. Sufficiat ostēdisse corpora à spiritibus cōtineri & sustentari, hos deinde à Principijs uel seminarijs Rationibus,

Definitionemq̄ à nobis adductam Naturæ legibus
 consentire. Quibus appellationes nouæ displicent,
 incusabunt Spiritus à nobis Mechanicos nominari.
 At certè, si differentias rerum tueri cōsiliū est, licuit,
 semper que licebit, res antea non signatas nouis no-
 minibus notare. Deprehendimus enim nōnullos spi-
 ritus artificiosa Scientia non instructos, sine Mecha-
 nica arte, nudos uapores, fumos inanes, & fugaces um-
 bras corporum, aliorumq̄ spirituum: alios deinde
 Scientia innata decoratos, & artificiosa Mechanica
 instructos, qui saporum, colorum, odorū, figurarum,
 magnitudinis, ordinis & proportionum infallibilem
 noticiam possident. Tales spiritus Mechanicos con-
 tineri in uitali Principio Generationum asserimus: il-
 lisq̄ potestatem et agendi robur tribuimus: ex incor-
 poreis & inuisibilibus Elementorum thesauris corpo-
 rea & uisibilia producere fatemur. Nec enim sufficiūt
 postrema & emerita hæc corpora prædestinationib.
 Rationum in mundana reuolutione absolueudarum.
 Scimus, & antea quoq̄ demonstrauius, fructus Ele-
 mentorum se inuicem mutuò fouere: sed hæc fomen-
 ta languida essent, iam dudū exhausta, nisi ex Eleme-
 ntorum fœcundis Abyssis, & in Seculi consumtionem
 duraturis diuitijs, noua in horas corporum prodiret
 soboles. Benedictione diuina semel repleta in eternū
 nō deficient. Ex his thesauris, quod desideratur in cor-
 poribus

poribus iam productis, Elementorumq̄ fructibus resarciunt, & ordinata Generationum progressionē, decretis temporibus, desiderata & nota augmenta conſcient, corporumq̄ diuerſitatem Signaturis aptè accommodatam adiungent. Alijs enim corporibus colores uestient, alijs sapes, diuerſis odores, idq̄ subtilioribus, propè ſpiritualibus, ut Tincturis & potenti penetratione craſſiorem corporum compagem ornare, ac uſibus neceſſarijs idoneam reddere poſſint. Hæc enim poſtrema corpora plurimum diſtantia à ſpirituum Mechanicorum ſubtilitate, medijs indigebant uinculis, ut continuitate gubernationis communi imperio ſubiſcerentur, adeoq̄ uita fruereſentur: quæ uincula, ambigunt quodãmodo inter Naturam corpoream & incorpoream. Corpora tamen ſunt, ſed ſpiritualia: & ſpiritus rursus, ſed corporei. Huiusmodi corpora quia uicinitate ſpiritibus Architectonicis & Radicibus uel ſeminarijs Principijs proximè cohærent, Primæ Materiæ appellatione à Philoſophis inſignita ſunt. Videor iam in lithurgia abſtruſa Generationum uerſari, & fores Naturæ hæc interpretatioſne plurimis aperuiſſe. Reliquū fuerit Generationum ordines ſubiſcere, & exemplis abditam hanc contemplationem, quantum fieri poteſt illuſtrare. In globo inferiori, in quo duo Elementa coniuncta coniugium efficiunt, tres inſignes Generationum differentiaſ occurrunt,

N 3 currunt,

mus, Tincturis & impressionibus omnium partium pollere. Ipsa enim earundem substantias, figuras, situs, magnitudines, in prima generatione fabricavit. Hæc spiritualis materia imprægnata turget, & Paroxysmum profert ante florum emissionem: id quod in quibusdam animalibus statis temporibus. Sunt enim certa quædam tempora in omnibus ferè animalibus, quibus gravidæ huius materiæ efflorescentias & impetus præcedentes, alienata quasi à sensu Mente (tanta est florum potestas) ostendunt. Homini- bus propter Speciei nobilitatem & Individuorum multitudinem in mundana reuolutione præfinitam, tempora huiusmodi non sunt attributa: sed hyeme, æstate, uere, autumno, æquè imprægnatur, turget, flores que emittit seminalis illa materia. Hic flos, uerum est semen Animalium. Principium enim est, & continet in se spiritus Mechanicos totius Anatomix potentes. Ex hoc fonte prodit semen, quod nec crudum est nec imperfectum, ideoque neque digestionem neque elaborationem egens. Materia uero seminalis, quæ in testiculis & membris Generationi dicatis continetur, & ipsa non leui potestate & præsentia toties iam dicti Balsami uiget. Consensum præterea & conspirationem cum Balsamo uel seminali humore reliquarum partium totius Animalis obtinet, eodemque temporis momento florescit, turget & Paroxysmos habet.

habet. Sed hanc materiam cruditati & imperfectioni subiectā, Generationis membra, elaboratione & debita digestionē, ad maturitatem producunt. Talem enim testam adiungere oportuit semini: & corpora illa prima, tam tenera & fluxibilia, à spiritibus & Generationum Principijs contineri, cogi & Signaturis partium opportunis uestiri debuerunt. Alioquin irrita futura esset Generatio, idē non spirituum & Principiorum fugacitate, sed corporum imperfectione debilitateq̃. Hæc est uera seminis origo & natura in Animalibus. Hippocrates quoque ex ualidissima Radice totius animalis, semen deriuari hoc indicio testatus est: quia tantilla materia euacuata, tantæ fi-
ant in corpore mutationes, & tanta uirium iactura.
Validius autem in corpore nihil est Balsamo, uel uitali Sulphure. Alij dixerunt, & rectè, semen ex toto non mole sed uiribus secerni. Si cui arteriæ qui ponè aures sunt resecentur aut exurantur, si quis uiscerum principalium imbecillitate uel morbosa dispositione teneatur, huic quoque languere Balsamum & spiritum uitæ necesse est, neque foecunda imprægnatione ad Generationem florescere. Multus est Aristoteles in hoc, ut ostendat semen ex alimento confici. Sed quid miratur? Ex iisdem nutrimur ex quibus constat. Nutritionis uerò modum non satis exposuit. Interpretes & Medici eum secuti, quia corporibus
*non
 sed
 scribi debet.* facul

facultatum causas detestando errore ascripserunt, a
 limentum quoque corporeum adhibuerunt. Sed lon
 gè alia est Nutritionis ratio. Etenim non solum ani
 malia, sed plantæ quoque, subtilissimis spiritibus,
 non corporibus nutriuntur: spiritibus tamen ex qui
 bus coagulatione, in Naturæ lithurgia corpora tan
 dem constitui possunt. Spiritus sunt qui esuriunt &
 sitiunt, qui attrahunt, expellunt, concoquunt, con
 sumunt, & omnes actiones naturales perficiunt.
 Hæc in sequenti Capite latius explicabuntur. Re
 prehendant nonnulli Aristotelem, quod testiculos
 ad seminis confectionem & generis custodiam prin
 cipatum habere non concesserit, sed melioris dun
 taxat usus gratia conditos esse: eo argumento, quod
 quædam animalia, ut serpentes, & pisces omnes,
 semen fecundum profundant, quibus tamen tes
 tes à Natura denegati sunt. At certè si seminis na
 turam & originem, quam hactenus exposuimus per
 cepissent, uarietate Balsami & seminalis humoris in
 animalium diuersis generibus animaduersa, intel
 lexissent, quæ seminalem materiam obtinuerant cras
 sam, lentam, externis iniurijs resistentem, ut serpen
 tes, pisces, Insecta omnia, in ijs testium usum su
 peruacaneum fuisse. Nec enim uerum est quod
 prodiderunt ipsi, semen in testiculis generari: ab
 surdum est quod addunt, formam eam à qua semen

○ est

est & appellatur, ex ijs prodire. Interdum coniecturis ueritatem attingunt: sed confestim in errorum Labyrinthos corporum ponderibus grauati relabuntur, quia Mechanicos rerum processus nesciunt.

Quæ Animalia sine manifesta seminis excretionem generant, ut purpuræ, anguillæ, ranæ, Insecta plurima, ea omnia mutuis amplexibus, florem illum Balsami, spiritusque Mechanicos in Matrices & Generationum diuersoria demittunt. Ibi materiam consentaneam amplexantur, continent, cogunt, diducunt, formant, nouam attrahunt, & omnia absoluunt Generationi necessaria. Quod manifestas uias corporum in his & similibus Generationibus, ac naturalibus functionibus Atomistis demonstrare non possumus, excusamur Hippocratis autoritate, qui consensum & conspirationem Naturæ ubique celebrat, affirmans nullam uiam Naturæ difficilem, omnia patere, etiam per ossa abscessus fieri. Quis spiritibus & seminarijs Naturæ Rationibus fores obfirmare poterit? Vbi erit Cadauer congregabuntur Aequilæ. Sunt & animalia, quæ foecunda multiplicatione, Individuorum copiam producere debuerunt: in ijs sinus & diuersoria plurima in matricibus & Generationum locis formauit Natura. Minima enim gutta seminis uniuersam Anatomiam totius Speciei continet; quia spiritus Mechanici & Principia Genera-

nera

nerationum à dimensionibus & corporum angustijs excipiuntur. Neque existimare debemus in semine partes esse dissimiles, quamuis simili specie repræsententur, ita quod aliud sit corpus cerebri, aliud cordis, aliud hepatis, diuersum lienis, pulmonū, uentriculi, carniū, uenarum, artersarum, ossium, neruorum, &c. Sed hanc multitudinē temporis progressu ex uno semine exituram, non mole, non corporū multitudine, æstimari oportet: sed Donorum, Rationum, Sciētiarumq̄ uarietate, quā pollent spiritus Mechanici. Tanta est spirituum potestas, ut si Scientiam habuerint cordis, ex alimēto attracto cor cōformabūt, si cerebri cerebrū, si hepatis ex eodē alimēto hepar, carnes, uenas, ossa, neruos, arterias, oculos, aures, & uniuersa membra, quæ ad animalis cōstitutionem cōcurrere oportet: idq̄ debito ordine definitisq̄ temporibus. Ea enim perfectā est Sciētia, potestate plena, quā in Natura uigere clamant & confitentur Creatura omnia. Ita quælibet herba refert præsentem Deum. In hac Scientia sunt, proportionēs, numeri, mensuræ, quantitates, qualitates, figuræ, Elementa, & tria corporum Principia consentanea, talis Mercurius, tale Sulphur, tale Sal, situs, consensus, ordines, temporum prædestinationes, & omnia quæcunque ad Mechanicam artificiosam que Generationum lithurgiam requiruntur. Hoc est Lumen Naturæ,

O 2 cuius

cuius toties apud PARACELSV M mentio fit. Ob
 hanc Scientiam, Naturam dicebat Hippocrates esse
 ἀναδιωτήρ, id est, à nullo edoctam. Aequiuocè enim
 nostra scientia cum illa confertur. Nos sensibus,
 Memorijs, Rationum deductionibus & multa solli-
 citudine præcepta ordinatè coniungentes, Scientias
 acquirimus: illis innata est, nō ueluti Accidentia subie-
 ctis innascuntur: sed est ipsa earum Essentia, Vita, po-
 testas, ideoq̄ ualidius agere potest. Nostra mortua
 est, si cum hac conferatur. De his alibi copiosius age-
 mus. Diuersos nunc Generationum modos in
 animalibus adducemus. Perfecta animalia ex pro-
 prio solum semine generantur & generant. Validum
 quippe semen obtinuerunt, in æui consumptionem
 duraturum, utcunque Transplantationum calamita-
 tosis mutationibus uariabili Individuorum forte in
 horas agitetur. Quædam uerò animantia ex Pa-
 rentum semine & ex Putredine, ut loquuntur Philo-
 sopher, æquè generantur, ut mures ex quisquilijs putre-
 factis, & ex Parētibus, apes si Virgilio credimus. Hæc
 Generationem quæ ex Putredine semen nanciscitur,
 PARACELSVS interdū appellat ex Cagastro: alterā
 uerò ex Iliastro. In illis semen est, Vegetabiliū naturæ
 finitimū. Fundatur enim in Mumia quadā uitali, læta,
 tenaci, Ideoq̄ externis impressiōib. resistere potest,
 & ad tēpus latere, siue sub dominio alterius feminis,
 siue in

siue in Matricibus sopitis & frigidis: solutū uerò, uel
 externorū Ascendentiū radijs excitatū, profert signa-
 turas speciei suæ, animalēq; constituit: & Scientiæ tam
 diu occultatæ illustria documenta demonstrans, Na-
 turæ mirabilem potestatem uenerari nos iubet. Ita uer-
 miculi in caseis generantur, & crabrones in excremen-
 tis equorū. Ab his diuersa est eorum Animalium Ge-
 neratio, quæ consueta non sunt, nec semen in Natura
 habent stabile, neq; ex Parentibus, neq; ex Cagastro.
 Horum ordine continentur locustarum genera quæ-
 dam, & eorum Insectorum quæ singulis ætatibus no-
 ua & inaudita specie mortalib. ostenduntur: ea quoq;
 Animalia de quibus narrat Aui nostri, nos uerò som-
 niātes inscitæ & credulitatis iniuste eos insimulamus,
 ut Vnicornu, Phœnix, & Serpentium quædam fabu-
 losæ species, multorū arbitrio. Ab horum explicatio-
 ne quia Mundanæ Anatomix limites excedunt, hoc
 loco excusamur. Generantur & Animalia quædam
 non ex proprio semine, sed ex seminibus diuersorum
 Animalium confusis commixtisq;, quæ tamen natu-
 ræ societate conspirantia, iisdem temporibus ad Ge-
 nerationem impetus habēt, ut equus & asina mulum,
 canes & lupi, perdices & gallinæ: de quibus commo-
 dius in Transplantationum doctrina, quam mox sub-
 iungemus, agetur. Qui plura de his rebus cognosce-
 re uoluerit, & Naturæ hanc uarietatem, utili & hone-

O 3: sta con:

ita contemplatione accuratius perscrutari, Pliniū, Aristotelem, Theophrastū, & reliquos Philosophos consulat. Noster non est instituti Historias Animalium hoc loco enarrare: sed fundamentis Generationum propositis, & seminis explicata natura, Exempla hæc, clarioris doctrinæ causa, adiunximus. Semen itaque, quale descripsimus, utero conceptum uel locis Generationi consentaneis, uiuit. Vitalis enim Balsami, Mumia, Sulphuris, &c. portionem obtinuit. Motu quoque manifesto uitæ inditia ostendit. Contrahitur enim, & in globum cogitur, uitalique pulsu, quauis exiguo ac tantulo semini proportionato mouetur, alimentumque spirituosum attrahere incipit. Matrices interea contrahuntur, & amico fauore arctissime semen complectuntur. Tum uero Scientiæ & Dona spirituum ordinatè explicantur: Elementa constituuntur ex alimentis consentanea, signaturis debitis ornata, ex quibus tria prima corpora, cordis, cerebri, hepatis, uenarū, arteriarum, ossium, ligamentorum & cæterarū partium separantur. Non quia in Elementis tales iam contineantur partes uel partium portiones: non quod ex ossibus, uenis, arterijs, neruis, ex corde, cerebro, hepate, Elementorum exordia profecta sint: neque quod in semine contineantur totidem spiritus ex similibus Parentum partibus deriuati: sed quia tot talesque Scientiæ, in Generationum Principijs & Mechanicis spiritibus latent. si enim ex
 isdem

isdem Elemētis, cor, cerebrum, hepar, neruos, uenas,
 arterias, ossa, conformare nouerunt; quemadmodum
 ex eodē pane canis canina membra producit, homo
 humana, & cetera animalia similiter. Nec propte
 rea confundimus Patientium & Agentium consensu
 sum. Scimus, & ubiq; requirimus alimenta, Elementa,
 corporum Principia domestica. Sed hoc tueri consilia
 lium est, numerum, substantiam, situm, conforma
 tionem & signaturas omnes, non ex Materia, sed ex
 Efficiente proficisci. In minimis & abiectissimis a
 nimalibus tanta Naturæ mysteria indies celebrari,
 quotusquisque non admiretur. Etenim totius Vni
 uersi creationem æmulantur, ex inuisibilibus prope
 modum Principijs, uel Scientiæ innatæ & Vocis, Ele
 mentorum familias primùm disponunt: mox trium
 Principiorum, tot, tam diuersas proprietates, officijs
 destinatis accommodatas separando, partes consti
 tuunt debitis figuris ornatas: id' que ordinata pro
 portione, definitis temporū spatijs. Afferunt non
 nulli similes partes, ex seminis materia produci:
 ali uerò & augeri ex materno sanguine illabente.
 Quibus iam sæpe respondimus, negantes corpo
 ream & nimis materiātam seminis naturam. Ipse
 Hippocrates, & Aristoteles quoque, materiam illa
 lam, seminis testam esse confitentur, & spiritibus
 moueri incipientibus, in membranas, putamina, &
 tegumenta

tegumenta cogi. Crassior enim est, quam ut alimentum primum esse possit spiritibus. In prima siquidem compositione & genitali motione, Elementa sibi adsciscunt, & tria Prima, subtilissima, tenuissima, prope inuisibilia: ex quibus, progressu temporis, solidiora et magis corporea cōstituunt. Primis enim corporibus preparatis, & idoneis signaturis qualitatum insignitis, eorum ministerio solidiora adiungunt. Iam rudimenta uiscerum apparere incipiūt, locis separata: iam canales adiunguntur per umbilicum utero alligati, uel uasa his finitima iisdem uisibus accommodata: iam solidiori alimento per dictas uias attracto, cuncta benignè nutrita augentur ad iustam & desideratam fetus absolutionem. Hæc omnia copiosius clariuscq̃ in Generatione humana mox proponentur. Ad Vegetabilium Generationem accedamus. Horum Generatio manifestior est. Balsamum enim obtinuerunt non ita spiritualem, sed magis corporeum & sensibus obuium. Semina eorum corpus habent uiscosum, lentū, & crassum. Et quamuis antea declarauimus, spiritus illos Generationum authores à corporibus non contineri, sed continere potius corpora: nihilominus usitatis loquendi formulis utimur, & posthac sæpè utemur. Hos enim labores ijs destinauimus, qui Philosophorum profundas & insuetas locutiones nondum capere possunt. Itaq̃ uulgato more dicemus, spiritus
Mechas

Mechanicos, Generationū Principia in talibus uel talibus corporibus cōtineri. Etenim uidentes corpora, & animata esse coniectantes, quia uiuant, uítales' que actiones edant, haud sine ratione spiritus uítales Animam ipsam haberi à corporibus dicimus: idq̄ in Vegetabilibus & Mineralibus manifestius cōspicitur. In ijs enim spiritus architectonici, cum corporibus, sed non crassis illis & externis, coniugium fecerunt constans & duraturum. Ideoq̄ Animā esse in corpore putamus. Verū si Anima uideretur & sentiretur, si spiritus illi occulti sub aspectū caderent, uitæ copiam, potestatem & Scientiam corpora undiq̄ cōplectentem, & usque ad extrema æqualiter se porrigentem, terminosq̄ corporibus constituentem, animaduertentes, utiq̄ in corporibus esse Animā spiritusq̄ uítales negaremus: sed uicissim corpora ab his haberi, cōtineri & gubernari. Hanc admonitionem non his solum inquisitionibus, sed & alijs nostris cōtemplationibus communem esse uolumus. Interpretationum uarietate, non minus copia & claritate, *λογωμαχίας* quoad possumus fugimus. Diximus seminalē materiā Vegetabiliū, in corporibus crassis & solidioribus habitare: id' que collatione facta ad Animalium semina. Hæc corpora non sunt illa externa, crassa, cōcreta, quæ sensibus obuia sunt: sed interna, spiritualia. In corporibus tamen, quæ actionibus Artificum subiiciuntur, in quibus ui-

P gent

genti uentisq; ^{Δυνάμεις} Hippocraticæ, Charionia P A R A.
 C E L S I, in quibus colorum & saporū uirtutes, imò co-
 lores et sapes ipsi proximè fundantur. Atq; hæc est
 prima Materia Vegetabiliū in quo delitescūt spiritus
 Mechanici totius Anatomix uniuscuiusq; speciei po-
 tentes. Continentur uerò Materia talis in Anatomia to-
 tius Plātæ, in radicibus, surculis, stolonibus, folijs, cau-
 libus, floribus, & in ipsis fructibus ac seminibus pro-
 priè dictis. Quia hæc omnia benignitate Balsami &
 Mumix perfruūtur. Sed tamē in quibusdā particulis,
 quæ testium analogiam obtinuerūt perfectius præpa-
 ratur, tutiusq; cōseruatur aduersus externarū impres-
 sionū iniurias, tales partes seminalē materiā propaga-
 tionē traducūt. Nam ut in Animalibus, ita in Plantis
 quoq; diuersi sunt propagationū modi. Quædā enim
 seminibus uel granis, rotundis, oblongis, trigonis, qua-
 dratis, &c. propagantur: quædā surculis, ut uites; ra-
 mis, ut salices, Populus; radicibus, ut bulbacea fere
 omnia, allium, porrū, cæpe, pæonia. In nonnullis Gum-
 mæ & Resinæ effluentes semē & uitale Principium cu-
 stodiunt, ut in lilio & equapio narrat THEOPHRA-
 STVS. Plurimæ auillione, ut Brassica, Ruta, Ocimū,
 &c. Spontanea etiam Plantarum generatio ad Natu-
 ram maximè accedit. Vitale enim Principiū in his Ma-
 tricē occupauit constantē, terram ipsam. Itaq; annuer-
 sariam fructuum, foliorum, caulium, & similium par-
 tium

tium dispensationem statutis temporibus proferētes, debitum Naturæ persoluunt, cœlestiumq; syderum Revolutionem imitantur. Verisimile quoq; est sponte prouenisse omnia: nisi ea quæ Transplantationum industria & urbana cultura usibus necessitatibusque humanis inuenta sunt. Ita nascuntur herbacea omnia. Quædam non nisi in alijs nascuntur, ut uiscum, Agaricus. Polypodium & in terra & in arboribus innascitur. Sunt & Plantæ quæ radice, semine, caule, auulsione & sponte proueniunt. Hancœcundam Generationum naturam efficit uitale Principium, corpori eoque robusto, firmo coniugio deuinctum: Transplantationum quoque & culturæ facilem obedientiam. Ita enim semina Vegetabilium à Natura condita sunt, ut actionibus sensibilibus hominumque arbitrijs submittantur. Qua prouidentia uiuendi duram necessitatem mortalibus mitigauit: de quibus in Transplantationum doctrina mox agetur. Tempora horum seminum, ortus & emersiones diuersæ sunt. Quædam enim Vere, quædam Aestate, quædam Autumno germinant pariuntque, citius nonnulla, alia tardius. Confluentiam Naturæ admirabitur, qui certorum syderum ortu occasuque impetus hos in Plantis contingere animaduertit. Hinc Decretoria sydera uitium, oleæ, frugum, arborum, ab antiquis scriptoribus appellata sunt illa, quæ

P 2. iisdem

ijsdem temporibus oriuntur uel occidunt, hoc est, ma-
 tura fecunditate fructus suos emittunt, quibus dictæ
 Plantæ turgēt, uitali eorū Principio, Balsamo, semina-
 li materia florescente, & ad germinationē impetus cie-
 ente. His enim temporibus impressiones facilius reci-
 piuntur, quia aperta sunt omnia, radijsq; patētia. Que
 enim latent, radiorum impressiones nō recipiunt, nec
 confluunt. Hæc Naturæ mysteria diligētē addiscere
 oportet. Nam præterquam quòd Sterilitatum causas
 & prædictiones demonstrent, etiam in Morborum
 generationibus, temporibus, & circuitibus, plurima
 obscuritatibus & erroribus inuoluta manifestè expli-
 cant. Conferentes enim externorum seminum habi-
 tudinem, tempora & Ascendentia, cum internis semis-
 nibus in corpore nostro latentibus, quæ ut plurimum
 externis cōsentiunt, ueras causas anniuersariorū mor-
 borum inueniemus. Et ita explicari debet tertius liber
 Aphorismorum Hippocratis, non ex imaginarijs hu-
 morum fluxionibus. Postremò, loca idonea requi-
 runtur in Generatione Vegetabilium. Hic segetes, il-
 lic ueniunt felicius uuæ. Sunt etiam Plantæ quæ pere-
 grinari non uolunt, ut de Sylphio loquitur Hippo-
 crates. Ita uitis amat colles: Salix, populus, Iysima-
 chia, persicaria, Aquas: trifolium, satyrion, herba Pa-
 ralysis, Prata: thymus, origanum, chamepitis, polium,
 Montes, &c. His omnibus amicè conspirantibus
 prospera

prospera succedet Generatio. Quæ semine propagantur, locis consentaneis recepta fouentur & custodiuntur, quousque tempora germinationis, ortus, ascensionis, adfuerint. Tum uerò corticibus & putaminibus disruptis alimentum copiosius crassiusq̃ atrahunt. Antea enim per occultas uias spirituale prope modum nutrimentum hauserunt. Ipsa quoque semina Naturæ providentiâ alimento ad digesta usque germinationis tempora suffecturo, donata sunt. Cuius præsidio (quamuis ociosa uideãtur, inania & mortua) custodita, tarda digestionum tempora patienter expectant. Interea digestionem & fecunda fermentatione, uitale Principium corroboratum, fructuum felici multiplicatione, somni quietisq̃ diuturnitatem iustissimè compensat. Nam quæ subito ad germinationem festinant, neglecta fermentatione, euanida fructuum progenie, festinationis poenas luunt. Ita Hyemes optauit serenas Virgilius, ut frigoris beneficio ligata semina, robusta fermentatione vires fumerent, ac radicibus deorsum iactis, alimentum haurire inciperent, priusquam à calore euocaretur germen. Elementa nunc constituuntur domestica, conspicua uarietate distincta, quæ antea occultis differentiis soli Scientiæ notis delitescabant. Nunc uerò destinatum officium explentes tribus corporum Principijs, ex quibus uniuersæ partes constituuntur, fomenta Do-

nis & Scientijs suffectura abundè suppeditant. Delite-
 tescebant & hæc quoq; Principia fœcūda unitate semi-
 nis uel Sciētīæ cōprehensa, nec ulla uarietate sensibus
 manifesta, antea deprehendebantur distincta: nūc ue-
 rò Generationis progressu, proprietates & Donorū
 uarietates, quæ in seminum Principijs continentur, o-
 stensura, manifestis corporū differentijs explicantur.
 Atq; hoc pacto ab Elementis illis cōmunibus corpo-
 rum Principia distinguuntur. Illorum enim officia com-
 muniōra sunt, & Materiæ rationem obtinent; horum
 uerò proprietatibus & actionibus destinata, mirabili
 proprietatum potestate uigent. Nihilominus indisso-
 lubili nexu ita Elementis corporū Principia cohærēt,
 ut Naturæ legibus nunquā, uix ulla Artis industria,
 idq; nō perfectè, separari possint. Quia uerò cōstan-
 tiam & soliditatem requirebant corpora in munda-
 nam scenam proditura, Principio tali opus erat, quod
 coagulatione corporibus opportunam soliditatem
 tribuere posset: id Salis officium obtigit. Huius bene-
 ficio Christialli congelatio, Metallorum robur, Ada-
 mantis durities, ossium, carniū, arteriarum, uiscerū,
 arborum, herbarū cōsistentiæ absoluuntur. Alij Ele-
 mētorū frigiditatibus & caloribus, multa inuanū mo-
 lientes huiusmodi officia temerè adscripserūt. Salis est
 illa proprietas, uirtus, Scientia, Donū, nō frigoris. Sa-
 lium Anatomīā inuestigantes, Coagulationū differen-
 tias

tias deprehendimus: frigiditatis uero Anatomia ster-
 rilis est. Porro, nisi plura adiuncta fuissent corporum
 Principia, soliditate & cōcreta salū proprietate ligati
 spiritus Mechanici, Actionū Principes, officiorū in iu-
 sta cōmitterentur dispendia. Adiunxit idcirco Natura
 Principiū, quod copiosa, pingui, uiscosaq; substan-
 tia, Salis propositā cōgelationē benigna cōmixtione
 tēperaret. Sulphuris officiū id fuit. Adhuc desidera-
 batur tertiu, quod assidua irrigatione, duo priora, ac-
 ctionum frequentia, ad siccitatē & senu in horas festi-
 nantia, foueret, fluidaq; & labili substātia mixtionē o-
 mnū facilem redderet. Hae necessitate adiunctus est
 Sali & Sulphuri Mercurius. Tria hec corporū omniū
 Principia, officijs, proprietatibusq; plurimū disun-
 cta, unā similarēq; corporū substātia sensibus exhi-
 bent: tanta est Mixtionis uirtus: actionū tamē diuer-
 sitate, Artis beneficio, saepe ipsius Naturae, haec tria di-
 stinguuntur, & separata sensibus representantur. Miscen-
 tur aut nō solum corporū Principia, sed etiā Elemēta:
 nō corporea illa postremaq; uerū spiritualia & Pri-
 ma: in quib. Dimensionū penetrationes locū nō habēt:
 idē spiritū Mechanicorū uirtute, de quibus mox la-
 tius in Mixtionū & Trāsplātationū cōtēplatiōe. Huc
 nos auerent triū Principiorū officia, ut obligatā sol-
 ueremus fidē. Pollicebamur enim in doctrina Prin-
 cipiorum nos in Generationum artificiosa lthurgia,
 necesse

necessitatem & conditiones eorundem demonstra-
 tuos. Nec dubium est, quin adhuc contradictiones
 & dubitationes multæ relictæ sint: quas omnes, uel
 plurimas certè explicare possem, nisi Cōpendij ratio
 obstaret: & lege Philosophica cautum esset, ut & ipsi
 Discipulis quædam sint relictæ rædia. Ita enim pro-
 bantur ingenia, ac idonea redduntur Philosophorū
 Scholis. Ad propositam contemplationem reuera-
 tamur. Semina in suis Matricibus, fermentatione, di-
 gestioneq; roborata, & alimentorū benigno affluxu
 constitutis Elementis & Principijs, ipsq; potestate spi-
 rituum opportunè mixtis, ualidioris alimenti necessi-
 tas assiduè incumbit. Itaq; Radicum rudimēta, fibris
 & meatibus, umbilicorum uasis similibus, cōstituuntur.
 Iam folia, caules, procedunt: iam stipites, fructus,
 semina, & reliqua omnia signaturis suis ordinatè ue-
 stita, Scientiam Naturæ, hominibus ostendunt. Fœ-
 cunditatis & multiplicationis causam, hoc est, cur ex
 uno grano tot proficiantur, Hippocrates, ut & alia
 multa præclara ad hanc doctrinam pertinentia, claris-
 simè demōstrauit in libello de Natura Pueri, his uer-
 bis, *Ἐὶ δὲ ἐξ ὀλίγου διατὸ τόδε γίνεται, ὅτι ἔλκει ἐκαστον τῶν φεομένων ἐκ τῆς γῆς,
 ἀνάμειψαί τινά, ἢ ἐξ ἑὶ γίνετο, καὶ ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν ἄλλῳ κατὰ ποσόν, &c.* Hoc
 est: Ex paucis multa contingunt, quia uniuersa terræ
 nascentia copiosiorē uirtutē ex terra attrahunt quàm
 secū à Parentibus attulerunt; deinde, quia non semel
 efferue-

efferuescunt, sed sapius, &c. Restant Mineralium ge-
 nerationes à prioribus plurimū differentes. Non e-
 nim seminis beneficio, Individuorum propagatione
 speciem custodiūt: sed semina eorum & species in se-
 minarijs Naturæ Rationibus uigent: ab illis destina-
 tis & præscriptis temporibus prodeuntia, terminum
 Naturæ expectant, sine ulla liberorū hæreditaria suc-
 cessione, quorum ministerio æternitatem æmulari
 possent. Nihilominus species eorundem non defece-
 runt, nec in æuū deficient. Cōseruantur enim in No-
 cte illa Orphei, Scientiarū & uitæ ubertate repleta, in
 Illiastro THEOPHRASTI, in seminarijs Naturæ Ra-
 tionibus, in Orco Hippocratis, in locis & Elemētorū
 beatis recessibus, ubi sine defectu & sollicitudine desti-
 natū expectant fatum, singulæ suis temporibus: qui-
 bus instātibus, uitalib. Principijs & spiritibus Mecha-
 nicis comitatē Mundanam Prouinciam ingrediūtur,
 loca & alimenta cōsentanea petētes. Hæ Generatio-
 nes difficulter ab ijs cōprehenduntur qui Cabalisticę
 fontes non degustarunt, & in Philosophia Adepta es-
 tiamnum cæcutiunt. Quibus ut hīc multa candidè
 communicauimus, ita in Contemplationibus nostris
 de Vita longa, harum rerum obscuritatem sine inuis-
 dia aperiemus. Nihilominus & horū generationem
 prætermittere hoc loco nō licet. Nam sine huius nos-
 ticia, demonstrari non possunt nouorum morborum

Q genera

generationes, ut morbi Gallici, Pestis, sudoris Angli-
 ci, prunellæ Vngaricæ, & cocterarū Epidemiarū. Scio
 plurimos Mineraliū generationē fortuitis externarū
 causarum efficientijs ascribere, nō internis & seminali-
 bus Principijs. Vitā quoq; ab uniuerso hoc genere,
 eodem errore abstulerūt. Si maturitatis tēpora consi-
 derassent, si Paroxysmorū ratas periodos, si Venarū
 ordinatas progressiones, corporū cōsentaneas cōpo-
 sitiones, saporū, colorū tam efficaces uirtutes: uitā, a-
 liaq; uiuentiū symptomata, ætatū discrimina, crudita-
 tis & maturitatis tēpora, morborū & mortis necessita-
 tem, & his utiq; cōcessissent. Deficiūt enim, & singulis
 ætatibus noua prodeūt: quāuis multa mortales lateāt.
 Si Principia ostendūt uitalia Sciētij & Donis instru-
 cta, idq; proprietatibus tam multis, tā potētibus, neq;
 uita, neq; Scientia huius comite, destituentur. Semina
 corū in suis Abyssis delitescunt ubi digesta tēpora
 expleuerint, cū spiritibus Cōiugiū ineūt: cū spiritibus
 dico, ex quibus corpora tandē cōstitui possunt. Qui,
 quāuis initio inuisibiles sunt, corporū tamen Princi-
 pia, Elemēta & ornatū omnē in se cōtinent. Sed quo
 pacto, loca, matricēs & domicilia opportuna inueni-
 ent? Nouit equus præsepe suū, Aues nidū: & exemplū
 Aquilæ sæpe adduximus. Vires superioris Naturæ,
 Scientiæ, Rationes, ubiq; penetrant, ubi confluentiā
 inuenerint, Anatomix suæ rudimenta cōstituentes,

Dono

Donorum uarietate, Scientiæ abditâ maiestatem proponunt, lætanturq; se in uanū nō uenisse; præsertim si quod uolūt Generatione absoluere possunt, sine aliorum resistentia. Matricibus & locis nūc repertis, corporum uisibiliū magisq; concretorū, cōmertiū admittunt, alimentūq; attrahere incipientes, uaporosos fumos pro spiritibus ostēdunt. Tū uerò Elemēta constituant, nō cōmunia illa, sed Mineralibus propria: corporū quoq; Principia similiter, hoc est, Sulphur minerale, Sal minerale, Mercuriū mineralē, Ignē mineralē, Aerē mineralem, Aquā mineralem, Terrā mineralem. Quibus absolutis, coagulationes, colores & qualitates omnes, quæ in uitalibus eorundē Principijs uigebant proferūt, metallaq; demōstrant uel mineralia his finitima. Nec maius est artificiū in formis & figuris Vegetabiliū siue Animalīū, quàm in colorū, saporū, odorū, coagulationū, actionū, proprietatū (quæ in his præcipuè uigent) ordinata explicatione. Aequè enim mirari licet colorē Saphyri, duritiē Adamantis, perspicuitatem Chrystalli, pulchritudinē Auri, ac organa uespertilionis. Quinetiā in his formæ naturales nō sunt prætermittæ. Alijs enim formis coagulationes Vitriolorum, alijs Marchasitarū, alijs Nitrosorum, alijs Chrystallorum, Berillorum & Adamantis repræsentantur. Est & hæc insignis proprietas in generatione Metallorum, quod semen obtinuerint

commune hermaphroditicū, multis Speciebus consentaneum: quæ ratione temporū, locorum, & aliorum Ascendentium in generationis administratione confluentium, superatæ uel superantes, Specierū indiuiduas signaturas constituunt, & peregrinorum affinitate natiuas familias deferentes, regressus faciles, difficilesq̄ experiuntur. Animalium perfectorum semina, sexuum distinctione separata diximus: Insectorum uerò obscuris sexuū notis contineri. In Vegetabilibus, quamuis maris & foeminæ testimonia sæpè deprehendimus, nihilominus in uniuersum semen eorum Hermaphroditicum concessimus. At uerò in Mineralium semine non solum sexuum non explicatam uarietatem, sed etiam Indiuiduorū, etiam Specierum, in uno eodemq̄ semine unita Principia magna Naturæ potestate admirati sumus. Hac de causa Generationē habent Transplantationi uicinā. Etenim si loca occupauerint immundo Sulphure, ut loquuntur Philosophi, turgida, immundas Metallorū species producent, plumbum, stannū, ferrum, cuprū, Sulphurum & Saltum admixtorū indolem ostendentes. Horum Ascendentium impressione, mutantur feminum Elementa & corporū Principia, nouaq̄ coniugia admittunt. Quod si loca inuenerint non ita ualida externorum Ascendentium potestate repleta, uel consentaneorum uirtute perfusa, fiet quod uolunt,

lunt. Alimentorum amica ubertate nutrita, Elementa constituent & corporū Principia. Occulta deinde & uitali Digestione, coagulationes, colores, perspicuitates, & reliqua. Donorum insignia absoluent, Indiuidua que perfecta hoc pacto proferent. Hæc est Generatio Auri et Argenti: cuius operositatē occulto quosdam sensu, ut arbitror, olfacientes mortales, in saturabili & impia fame, æqui & iniqui neglecto discrimine, uniuersas Naturæ leges confundunt, ut alimento tam exquisitè preparato, tandem potiantur. Sed iusto Naturæ decreto ligatum alimentum, possessoribus benignum & uitale fomentum denegauit: multis desperatam tabem attulit. Gemmarū originem, quia Metalla uidentur esse transplantata, posthac aperiemus. Quæ uerò propriè Mineralia dicuntur, ut Sales, Alumina, Sulphura, Vitriolata, Thermæ, & his finitima, ab iisdem fontibus ortus sui primordia ducentia, eodem quoque pacto ad Generationem procedunt. In his nouarum Generationū illustra exempla deprehenduntur. Efflorescentias quoque habent, & Paroxysmos Cœlestium fructibus & generationibus non dissimiles. De quibus plura in eorundem expositione adducemus. Eadem est ratio arenarum, lapidum, glareæ, fabulæ, cretæ: quamuis & ipsa Metalla Mineralia que omnia, horum corporū & similium adiuncta habeant rudimēta, tanquam siliquas & cortices in quibus des-

Q. 3. litescunt.

litescunt. Nec prætermittenda est Aquarum & Fluminum generatio. Quæ & ipsa Principia habent seminaque: sed sine conspicuis saporum uel odorum uirtutibus. Ideoq; corpora obtinuerunt, Elementorum conditiones potius quàm seminum referentia: ut in corporum differentijs annotauimus. Qui singularum specierum proprietates exactius cognoscere uoluerit, libros THEOPHRASTI PARACELSI de Generatione Mineralium perlegat: item de Procreationibus Elementi Aquæ. Ipse quoque Fodinas, Thermas, & Salium naturales officinas accedens, manifestius externa rerum accidentia, dispositiones, & conditiones conspicatus, maiori cum fructu, causas & inuisibilem Naturæ lithurgiam postea cognoscat. Atque hæc de Procreationibus inferioris globi dicta sufficiat. Superioris uerò globi generationes longè aliter se habent. Neque enim Animalium generationi assimilantur, nec seminibus recurrunt anniuersarijs, nec corporum tarditate fructus remorantur: & cum ad generationem procedunt, fructus edunt instabiles. Itaq; proprias habent generationum leges. De Cœlestibus in primis agemus. Facilius enim demonstrantur, quia corpora obtinuerunt sensibus obuia, in quibus fructuum dispensationes absoluuntur. Et humana ingenia ita sunt affecta, ut ubi corpora uisibilia desiderantur, ibi uirtutem potestatemq; Naturæ protinus filere

silere arbitrentur: quare Aëreas generationes difficilius assequuntur. Diximus antea, in Elemēto coelesti uel Firmamento, Indiuidua perfecta contineri: in quibus partium dissimilis confluxus, dissolutionem non molitur: sed stabili uigore in æuum persistunt. Nihilominus uitali spirituum copia uigent: ex quibus statim tēporibus fructus produci possunt, hęc corporei. In inferiori globo etiam perfecta quædam Indiuidua uidimus, ut Gemmas, Aurum: sed in his corporū uinculis ligati spiritus, actionū potestate, uitę argumenta demonstrare nō poterant. Coelestia uerò fructuū assidua dispensatione uiuentiū officia demonstrāt. Tēpora quoq; digesta (uitę infallibilia signa) in his deprehenduntur. Sic ut enim, & Fermētatione spirituum uigorem promouent, donec ad Exaltationē & maturitatē peruenerint. Tum uerò euacuantur, & spiritali ac inuisibili, sed copiosa foecunditate, in Aëris capacitatem delabuntur (Vnumquodq; enim Elementum, non in propria, sed in peregrina regione parturit) Ibi Sciētia & Donorum uarietatē explicant, cōsentaneis corporū uestimentis induti. Quamuis autē seminalem materiā in fructibus non relinquāt, ueluti terrena: nihilominus in suis thesauris, uitale Principiū, Scientijs & Donis instructū in eū possidēt, fructuūq; foecunditate pre scriptis tēporibus recurrūt. Hęc Principia, hæ Sciētie, proprietates et differētias coelestiū fructuū cōstituūt.

Ita

Ita quædam stellæ, uentorū generationibus destinantur: in quibus Scientiæ & spiritus Mechanici, talium corporū productrices latent. Inter has, aliæ Australes producunt uentos, aliæ Boreales, alię Orientales, alię Occidentales. Quę ut motuum diuersitate, ita corporum quoq; proprietate Scientijs & Principijs analogæ, dissident. Et quamuis, colorum, saporum & odorum, signaturas non repræsentent: consistunt enim in superficiebus, quæ tales qualitates sensibus exhibere non possunt: nihilominus impressio-
 nū efficiencia testantur, & hæc, & alia uirtutum insignia sibi non esse denegata. Caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, sensibus occurrentes, multos deceperunt, ut his nudis qualitatibus, actionum & proprietatū causas attribuerent. Ita Austri *βαρύνουσι, υγροί, καρυδαρμιοί, διακλυτικοί*, ab Hippocrate dicuntur, non quia humidi & calidi: sed quia corpora eorum, proprietatibus Opiatis, Cicutarum, Solanorum, &c. instructa sunt. Antea enim diximus in fructibus cœlestibus etiam Melissas, Cicutas, Papauera, Mandragoras, contineri. Formæ sunt dissimiles: sed actionum proprietatum que conspiratio, apud Philosophos similitudinem conficit. Rursus Aquilonis proprietates adiungit. *ἢρ δὲ βόρειον ἢ βῆχες, φάρμαγετε, κατὰ τὴν ἀσπληρὰ, Αὐστρική φριγώδεις ὀδύνην πνευμάτων: πνέων.* Non quia frigidus & siccus: sed quia corpora Aquilonis proprietatibus berberizatis, acetosis, Acatiarum, imbuta sunt.

sunt. Et quantumuis euanidi uidentur uenti, manent tamen ijs uestigia Donorum & diuinæ Sciētiae: quod proprietatibus hisce, & motuum certis progressionibus demonstratur. Rursus stellæ sunt pluuiarum, gran dinum, niuis, fulgurum, tonitruï, serenitatis, turbidum, tempestatis & reliquorum Meteororum: in quibus uitalia Principia & Mechanici spiritus eorundē fundantur, suisq; temporibus ad Generationem procedūt. Sunt enim certa tempora omnium Astrorum, in quibus ad maturitatem perueniunt & fructus emittunt. In Luna manifestum est. Singulis mensibus noua generatione fructus profert Parentum seminibus & impressiōibus similes. Sic Pleiades, Hyades, Arcturus, Canis, Orion, sua habent Plenilunia & Interlunia. Quædam bis in anno, orientia, scilicet & occidentia efferuescentias habent & fructuum dispensationes. Quædam semel, ut Zodiaci signa. Nonnulla sapius, ut & alia tardius. Quædam repentinas habent efflorescentias, ut Martialia sydera omnia: quædam uerò moderatas: alia tardas. Rursus, quædam continuè efflorescunt: quædam uerò certis Paroxysmorum repetitionibus. In his omnibus propemodum fructibus, quia saporum uel odorum manifesta discrimina non animaduertuntur, Elementorum proprietates magis repræsentantur, quàm trium Principiorum: idq; ob salutem Animantium.

R bus

bus pollēt, Principiorumq̄ naturā æmulantur, ubi ef-
 florescūt uel oriuntur, morbos Epidemicos leuiore
 uel grauiore producunt. Horum pernitiem tarditate
 ortuum benigniorumq̄ cōfluentia mitigauit. Natura.
 Quāuis tales resolutiones ad nouarū generationum
 classes commodius referantur: de quibus in doctrina
 Transplantationū. De his plura habetis in libris Me-
 teororum PARACELSI. Et nos in Astrologicis Com-
 mentarijs, de motuū & maturitatū Proportionibus,
 exactius aliquādo hęc omnia interpretabimur. Aëre
 generationes planè sunt similes; nisi quòd debiliores
 occurrāt & moderatiores. Quamuis autē in Aëris re-
 gione non conspiciantur Astra: nihilominus & ibi sta-
 bili sede imposita esse uitalia generationū Principia,
 destinatis temporibus fructuum dispēsatione effere-
 scētia, præterquā quod rata & immobili Naturæ Pro-
 uidentia confirmetur, quę singula Elemēta Astris et se-
 minibus ornauit, nec quicquā in rerum ordine uacūū
 uel deforme passa est, etiā fructuum resolutiones tes-
 tantur. Sunt enim uenti, tonitrua, pluuia, manę, the-
 reniabin, rores, &c. quæ à potestate cœlestium Me-
 teororum, manifesto discrimine seiunguntur. Eodem
 pacto Astra uel semina inferioris globi, ut Mineraliū
 & Vegetabilium radices, præter dictas generationes
 in quibus feminum progressionē corpora cōstituunt
 feminibus ornata, etiā alias resolutiones cœlestibus
 aëreisq̄

aëreisq̄ similes obtinent. Ex quibus terræmotus, fluxus & refluxus marini, uenti nonnulli Prouinciales, & Meteora omnia, quæcunque ex superiori globo demittuntur etiam hinc generationum exordia sumere possunt. Idq̄ non obscura potestate. Quippe in generatione Lunæ, ad cuius Interlunia, Plenilunia, Quadraturas, maturitates plurimorum syderum regulantur, & hæc inferiora Astra Tincturam imprimere possunt efficacem. Ex his quoq̄ Resolutionibus, Sterilitates, Pestes, Endemij morbi, sæpè Epidemici dependēt. Sed ne instituti nostri immemores, latius quàm Compendij ratio admiserit uagemur, uniuersam hanc contemplationem, breui uerborum formula complectentes, sinē huic Capiti imponemus. ITAQVE GENERATIONEM ESSE PROGRESSIONEM SEMINVM ASSERIMVS: IN QVA, EX FONTIBVS, ABYSSIS, ET VITALIBVS PRINCIPIIS. ORDINATA CORPORVM EXPLICATIONE, IN HANC MVNDANAM SCENAM, DEFINITIS TEMPORIBVS PROGREDIENTIA, INDIVIDVORVM RENOVATIONE. SPECIERVM PERPETVITATEM CVSTODIUNT. FIERIQVE IN HAC LITHVRGIA, EX INVISIBILIBVS VISIBILIA, EX INCORPOREIS CORPOREA, POTESTATE VITALIS IMMORTALISQ'VE SCIENTIÆ IN VNIVERSA NATVRA VIGENTIS. CVIVS EFFICIENTIA, ELEMENTA ET CORPORVM PRINCIPIA OFFICIIS CONSEN-

R 2 TANEA

TANEA, COLORES, SAPORES, ODORES, CALIDITATES, FRIGIDITATES, HUMIDITATES, SICCITATES, MAGNITVDINES, SITVS, CONFORMATIONES, CONSENSVS, DVRATIONES, DIGESTA TEMPORA, ET OMNIA CORPORVM ORNAMENTA, ADMIRANDO ORDINE PRODVCVNTVR: DIVERSOS QVOQVE GENERATIONVM ESSE MODOS, RATIONE ELEMENTORVM ET SEMINVM: ADEOQVE IN QVIBVSDAM PLANE NEGLECTA ESSE SEXVVM DISCRIMINA: IN NONVLLIS OBSCVRA RVDIMENTA APPARVISSE: IN ALIIS VERO SEXVVM PERFECTA SEPARATIONE INDIVIDVORVM PROPRIETATES MANIFESTIVS EXPLICATAS: Nunc voti memores Genium quieto silentio placabimus, Cras ingēs iterabimus a quor:

DE MIXTIONE ET HVIVS
COMITE TRANSPLAN.

tatione.

CAPVT IX.

Vicunq; de Mixtionis natura, subiectis, progressu, terminis, ceterisq; conditionibus haecenus differuerunt; Elementorum, Seminum, Principiorū proprietatibus, & Generationū legibus non satis antea cōprehensis: eorū decreta usq; adeo sunt obscura, dubia, incerta, falsa, puerilia, ut misericordiā potius quam reprehensionem

mereant.

mereatur. Si enim neglectis Naturæ operibus, dubitationes attrulerunt extraneas, & Mixtionum modos proposuerunt, de quibus spiritus Mechanici Mixtionum auctores nunquam somniarunt. In angustias primum reducerunt Naturam sola corpora & famosas illas Qualitates, Caliditatem, Frigiditatem, Humiditatem, Siccitatem, proponentes. His iactis fundamentis, ociosis dubitationibus, & terminos non habentibus, inquirere ceperunt: an corpora, id est, Substantiæ Elementorum, ut ipsi interpretantur, uel Qualitates, id est caliditas, humiditas, frigiditas, siccitas, totæ totis permiscerentur. Quibus certaminibus tanquam Sisyphi saxi, ingenia nostra hæcenus exercuerunt, & multorum etiamnum exercent. Vidi ego Philosophos quorum tecta niue cooperiebantur, qui uniuersam uitam in his nugis consumserant: & tamen saxum in uertice collocare non poterant. Certè puerilius de multis differebant, quam illi, qui Philosophiæ titulos sibi non uendicarunt. Quod si ratio uniuscuiusque uerbi ociosi reddenda est, quanta illis restabunt debita, qui uitam his usuris iniquè traducunt? Tales Questiones multas deprehendimus in tota eorum Philosophia & Medicina. In proposita uero dubitatione, post multas ambages, hæc sententia principatum obtinuit: Substantias ^{leuissimas} non misceri: Qualitatum uero consummatam esse mixtionem. Mixtionis autem

R. 3. ratio.

rationem hoc pacto explicarunt. Quatuor illas simplices Mundi Naturas, id est, Elemēta, paribus quodammodo uiribus confluere; deinde se inuicem in exiguas, non autē minimas portiones distrahere, eoq̄ se ordine componere, ut sibi inuicem arctissimè cohærescant, nihilq̄ sensu notari possit, quod non ex quatuor earum portionibus constet: Qualitates uerò totas totis permisceri, & mutua quadam repugnantia, sese uicissim ad moderationem redigere, fieriq̄ illarum confusione Temperamēti genus per uniuersam Compositi molem diffusum. Huic Temperamento omnium Facultatū naturalium causas ascripsit Galenus: & uniuscuiusq̄ rei proprietatem, ex tali uel tali caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis temperie proficisci, turpissimo errore prodidit. Operæ precium est examinare fundamenta hæc, ex quibus uniuersa Medicina Galenica constituta est. Etenim actionū Principia, morborum causas, remediorum facultates, cōpendiosa subtilitate hinc deriuantes, Artem posuerunt Methodorū adumbratione superbā. Primum itaq̄ cum Mixtio motio sit quædā, motorē addere oportebat. Nihil enim fit sine causa. Si Elementa se inuicē ad Mixtionē mouere dixerint, quæremus porrò, qua potestate tales facultates suis Elementis cōcedāt: simplicibus enim corporibus simplices motus cōgruunt. Deinde quibus internuntijs tam iustis & cōsentaneis

taneis ponderibus ad omnia confluant. Quibus
 mensuris, portiones illas exiguas nō autem minimas,
 dissecant. Quā iustitia positiones Atomisticas absol-
 uunt. Rursus, si Qualitatū ministerio Substantias com-
 poni, mensurari, & iustis legibus confluere uoluerint,
 in multas obscuritates & desperatas difficultates inci-
 dere eos necesse est. Quippe Qualitatum originē &
 naturam nō intelligunt. Nec enim satis est, quōd de-
 finiant Qualitates esse, secundum quas quales esse di-
 cimus: uel, per quas Substantiæ efficaces sunt: uel, in
 quibus cōtrarietas uiget: uel, in quibus intensiones &
 remissiones admittuntur. Sed originē, naturam, pro-
 prietates, differētiās, actiones Qualitatum declarare,
 hoc uerō Philosophicū est, & Medico in primis neces-
 sarium. In summa, motorē adiungere oportet, Princi-
 pium uitale, Scientiā instructū, Formā, Speciē, Semē,
 Astrū, quomocūq; appellare libuerit: cuius potesta-
 te & infallibili Sciētia, tā diuina Mixtionis officia ad-
 ministrari possint. Hoc est illud Principiū, quod an-
 tea Generationū omniū fundamētū & radicē demon-
 strauimus. Huius Sciētia & uitali potestate semina ex
 illiādo in mundanā Anatomia, ex Orco in Lucē pro-
 deūtia, Elemēta & corporū Principia domestica sibi-
 psis cōstituūt, ea q; ponderibus & mensuris soli Scien-
 tiæ notis permiscet. Id q; nō corporū mutua apposi-
 tione: spiritualia em̄ adhuc sunt, dimensionū q; legibus

non

Radix est uis uitalis.

non subiecta: non Qualitatum discordia & inimica
 contrarietate: familiaria enim cum sint tam Elementa
 quam corporum Principia, amica societate confluunt.
 Sed uitalibus Tincturis per omnia penetrantibus, om-
 niumque uirtutes secum ducentibus, & ualidis uincu-
 lis uniuersa componentibus. Hæc uincula qui igno-
 rat, Vitæ potestatem non didicit: quia Mortis Anato-
 miam solam exercuit. Qui Mortem cum Vita copu-
 lare uoluerit, mortuisque rebus Vitæ officia attribuere
 inuanum laborabit. Sed relictis eorum placitis
 Mixtionis necessitatem & naturam exponemus.
 Quia Donorum uarietates, & proprietatum differen-
 tiæ, quæ in uitalibus seminum Principijs unite latent,
 in Mundana Anatomia explicari debuerunt, & ex u-
 nitate in multitudinem progredi: diuersis quoque Ele-
 mentis, ac corporum Principijs opus fuit: quæ tamen
 diuersa & multa manere non permisit Naturæ soler-
 tia. Cuncta enim uiuentia, uitæ unitate, Principia &
 Exemplaria sua imitantur. Itaque Mixtionem molita
 est Natura, & diuersarum rerum, sed conspirantium,
 unionem. Subiecta Mixtionis sunt Elementa, & cor-
 porum Principia, ex alimentis uirtute & Scientia Me-
 chanicorum spirituum producta. Nam tum primum
 Mixtio fit, cum ex incorporeis corpora, sed planè spi-
 ritualia, conficiuntur, Estque Mixtio Elementorum in-
 ter se, Elementorum cum Principijs, Principiorum
 inter

inter se, & omnium simul. Tam multa primis Proportionum progressionibus unita coniunguntur. Aliamento deinde copiosiore attracto, Mixtiones quoque continenter progrediuntur. Ita sunt compositiones & Mixtiones multæ. Elementa enim ac Principia corporum, à spiritibus vitalibus Mechanicisque, in horas consumuntur: assidua proinde opus est restitutione, mixtione, & compositione. Rectissimeque ab Hippocrate dictum reperio, nutriri nos ex hisdem ex quibus constamus, & Generationem nutritione continuari. Sunt & alij Mixtionum modi, de quibus copiose egimus in libello nostro, De Mixtione & rerum Confluentia: ubi corporum Principia, Elementa ac Radices rerum distinximus, in Perfectas siue primas, & Corruptibiles siue superuenientes. Ex quibus tres Mixtionum ordines confecimus. Aut enim miscetur perfectum perfecto: aut corruptibile uel impurum, corruptibili: aut perfecto, corruptibile. Longè enim alia Mixtio prodit si perfectum perfecto, id est, purum puro, quàm si impurum uel corruptibile impuro uel puro misceatur. Quantum enim inter se distant subiecta, tantum etiam distabunt uniones, termini uel durationes. Pura enim puris permixta, longa habent digestionum tempora, priusquam ad dissolutionem perueniant. Impura confestim ad interitum festinant, serius ocius, secundum subiecto-

S rum

rum analogiam. Etenim Elementa & Principia Animalium, tempora habent durationum à Vegetabilium & Mineralium Elementis, Principijsq̃ plurimum distincta: hæc rursus à procreationibus superioris globi. De corruptibilibus Radicibus, Elementis, Principijs, earumq̃ Mixtione cum puris, copiosius agemus in morborum Generationibus: morbis enim Anatomiam, & morborum continent.

Expōsuimus nunc Mixtionum necessitatem, subiecta, terminos, diuersosq̃ modos: diximusq̃ non communia illa & peruulgata Elementa, sed propria & unicuiq̃ radici consentanea, in Generationum lithurgia commisceri. Id felicius continget, si alimentaratione locorum, & externorum Ascendentium in Generationis progressu confluentium, opportuna fuerint: si Tincturis & facultatibus ualidis destituta, spiritibus Radicum uel seminum obtemperauerint. Ita enim conditiones Elementorum magis imitabuntur quàm seminum. Quòd si alimenta ualidis Tincturis imbuta fuerint: si seminum proprietatibus uiguerint: si ^{ad} *diversis* Hippocraticas, Chæronia THEOPHRASTI, ostenderint: siue locorum uel matricum ratione hoc contingat, siue diuersorum seminum confluxu, siue externorum Ascendentium ualidis & Chæronijs impressionibus: miscebuntur quidem hæc, nisi planè dissentanea fuerint, nulla societas

cietate cum Radicibus conspirantia: sed signaturę uariabuntur, fietq; quod non uolunt semina. Tales Mixtiones pro Generatione Transplantationē cōficiūt. Est enim Generationum symptoma Transplantatio, omnibusq; Generationū ordinibus accidit. In genere Animalium perfecta quę sexuum distinctione separata sunt difficulter Transplantationem admittunt: & hoc non omnia: solummodo illa in quibus magna est seminum & Naturę affinitas, idq; non nisi seminibus permixtis, ut lupi, canes: equi, asinæ: perdices, gallinę, &c. Huiusmodi Animalia Radices habent magna Naturę societate coniunctas. Quapropter spiritalia eorundem Elementa, corporumq; Principia, Mixtionem admittunt, sed nō perpetuā. Diximus enim subiectorū ratione, terminos Mixtionū breues uel diuturnos euadere. Ita quod ex congressu talium Animalium nascitur, sterile ut plurimum existit, ut muli. Elementa enim & corporū Principia, quę permixta primā cōpositionē fecerūt in eorū Generatione, nō tā stabili lege ligantur, ut durare possint ad seminis cōstitutionem: sed paulatim dissoluūtur. Vitalia enim Generationū Principia, quia incorporea sunt, Mixtionē omnē respiciunt. Hoc est qđ dicūt Philosophi, Species rerū nō misceri. In genere Insectorū, ceterorūq; Animalium, in quibus sexuum discrimina manifesta non apparent, frequentiores & faciliores cōtingūt Transplantaciones.

Seminalia enim eorum Principia, multarum Specierū Scientia instructa, æquiuocas Generationes admittunt. In Vegetabilibus & Mineralibus, Transplantationes, quasi comites Generationum existunt. Ut autem in his facilius intelligi possit Transplantationū ratio, obseruandum, alias esse Transplantationes Individuorum, alias uerò Specierum. Individuorū Transplantationes dico, in quibus manente Radice signaturæ mutantur, ut colores, sapores, magnitudines, figuræ, &c. ita tamen ut maneat etiā imperiū Radicis & familiæ suæ certa signa, quāuis uehementer immutata referre possit. Huiusmodi Transplantationes in omnibus contingunt Generationibus, locorum, temporum, & externorum Ascendentium, ad Generationē conspirantium efficiētia, & proprietates Individuæ naturæ cōstituunt, durabiles uel momentaneas, secundū impressiōnū uirtutes. Specierū uerò Transplantationes intelligo, ubi omnibus signaturis immutatis nouæ familiæ insignia manifestè repræsentantur. Non quòd uitalia & inuisibilia seminum Principia, quæ species à Philosophis propriè dicuntur, cōfundantur, sed quòd Elementa & corporum Principia Mixtioni subiecta alienas recipiant signaturas, quæ nō cōtinebantur in Scientijs & predestinatis Donis suorū Principiorū. A ualidiorib. causis fiunt huiusmodi Transplantationes. Quod enim primam Elementorū Principiorumq̃

cipiorūq̄ cōpositionē, adeoq̄ Radicē & Primā mate-
 riā immutare debet, ualida Tinctura præditū sit opor-
 tet. Neq̄ hoc satis est, Nisi enim Scientiarum & Do-
 norum societate, Elementorum quoq̄ & Principio-
 rum familiaritatem obtinuerint semina uel Astra præ-
 dicta, ut Generationis, ita Transplantationis pariter
 destructum erit consilium. Quapropter in Vegetabi-
 libus cum semina sint plurima, in quibus multorum
 Indiuiduorum (quæ sensuum iudicio specie quodam-
 modo differre uidentur) Scientiæ & prædestinata Do-
 na coniungantur, non mirum est si leui momento in
 nouas familias trāseant. Sic Sysimbrium in Mentam,
 Rapam in Raphanum, Imperatoriam in Angelicam,
 Triticum in Lolium, Ocimum in Serpyllum degene-
 rasse & multas huiusmodi Trāsplantationes conspe-
 ximus. In quibus omnibus semina uidentur æquiua-
 ca, quæ multorum Indiuiduorum ferè omnibus pro-
 prietatibus disidētium Principia esse possunt. Sic in
 semine Tritici Forma Lolij delitescit, sed ministra,
 æquiuoca, accidens: quæ si externa subsidia nacta fue-
 rit, contento imperio, nō ministri, sed domini munia
 obibit, id est, secūdam suam prædestinationem Scien-
 tiamq̄ omnia moderabitur, suasq̄ signaturas indu-
 cet. Eodemq̄ modo in Sysimbrio Menthæ rudimen-
 ta latent ministrantq̄, quousq̄ Sysimbrij Elementa,
 Principia, imperiū robore uitaliq̄ potestate obtinue-

rint. Quòd si aliorum Astorum radijs confluentibus, Menthae exordia incrementa sumserint robusta, dominabitur Mentha, seruietq; sylvibrium. In Rapa & Raphano similiter, & caeteris omnibus. Haec Transplantationes, hac aetate multas ostendunt herbarum species, & aliarum quoque rerum ab Antiquis incognitas. Individuorum Transplantationes in Vegetabilibus usque adeò sunt frequentes, ut hinc nominis usuram receperint Philosophi. Ita cicurantur agrestes, mitigantur sapes, mutantur colores, maturitatis tempora accelerantur uel retardantur, totaq; Natura arbitrijs Mortalium se submittere, utili delectabiliq; uarietate nos recreat. Tempora quoq; obseruare oportet in Transplantationibus. Generationum enim definitae sunt periodi, in quibus efflorescentiae & impetus seminum Indicatorios dies demonstrant: quae si negligantur, Transplantationes irritas efficiunt. Neque enim Animalium tantum est ad coitum aueritas, ut inquit Plinius: sed multo maior est terrae & satorum omnium libido, qua tempestiue uti plurimum interest conceptus. Sic mala, cotonea, pruna, post Brumam tempestiue transplantantur: Mora, ante uernum aequinoctium: caerasi, amygdalae circa Brumam. Iis enim temporibus, cum mutua sit in insitis cupiditas utriusq; coeundi, faciliores fiunt amplexus, seminalibus Tincturis Germinatione excitatis. Tum uero radicum rudimenta fibris

ta fibris demittuntur: fibris dico, in quibus ualida trahendi potestas inest. Atque hoc pacto ex alieno alimento suum faciunt. Loca quoque opportuna in Transplantationibus requiruntur, siue semine, siue insitione administrantur: neque enim omnia ex æquo Matricis analogiam habent. Mineralium semina quia plane hermaphroditica sunt, & multis Indiuiduis, specie quodammodo differentibus, communia, æquiuiocas Generationes obtinuerunt, id est, Transplantationi permixtas. Gemmæ etenim speciosa Transplantatione producuntur, ualidioribus Tinctoriis occupata prima communis Metallorum Radice: idque receptis antea Indiuiduis Metallorum signaturis. Ita ex radicibus plumbi transplatur Adamas, ex radicibus Lunę saphyrus, ex radicibus Veneris smaragdus, ex radice Martis Berillus, &c. Indiuidue uero Transplantationes Metallorum, ubique conspiciuntur in Metallis, Marchasitis, Sulphuribus, Salibus, Thermis. Quinetiam artificiosę Transplationes Salium, ut aluminis, uitrioli, salis nitri, ammoniaci, Sulphurum, antimoniolum, cupri, ferri, plumbi, stanni, Nature mirabile potestate satis ostendunt. De quibus copiose et doctè in multis locis differit PARACELSVS. Postremo superioris globi Generationes Transplantationibus quoque frequenter implicant: idque si in eisdem temporibus ad maturitatem peruenierint, et radiorum societate conspirauerint; siueque fructuum

ctuum uel Individuorum solummodo in his Transplantationes, scilicet alteratis fructibus uehementia, frequentia, copia, diuturnitate, uel his contrarijs accidentibus. Maturitatis tempora eodem modo promouentur, & mira uarietate errores contingunt, Astrologorum iuditijs difficultatem iniicientes. Quae inexplicabiles planè redderentur, confluentibus impressionibus inferioris globi haecenus incomprehensis, mutationesq; insperatas saepe adducentibus: nisi Planetarum, Principaliumq; Syderum, quorū potestate temporum uicissitudines constituuntur, naturæ, proprietates, digesta maturitatum tempora, Generationum modi, Anni quoq; uniuersales constitutiones, tam ex inferioris globi quam superioris resolutionibus pendentes, laboriosa experientia, & subtili iudicio certis legibus tandem comprehenderentur. Magnas insuper Coniunctiones, & Eclipses, mirabiles Transplantationes, & nobiscum durabiles, adducere cui non est manifestum: Causam facile inueniet, qui prædicta diligenter examinauerit. Cometarum similiter origines, & insolentium Meteororum, Transplantationi ascribimus. Sic Astrorum silentium & occultorum resolutiones, siue Mundanae Reipub. legibus astrictæ sint, siue superioris familiae Oeconomi, sæculorum mutationes, nouas Generationes, & rerum omnium senescentes Transplantationes efficiunt. Quibus Mundana

dana Prouincia obtigit, in Elementorum abyssis, silenti obedientique desiderio prædestinata expectant tempora: tum demum resolutione ualida, sæpè amara, nouam faciem rebus mortalibus inducunt: durabilesque fiunt uel momentaneæ Transplantationes, secundum Astrorum naturam & Tincturarum potentiam. De his plura utique dicerem, nisi disuaderet is, cui obtemperare consilium est.

Viticarum uicinitas præcocibus Rosis sæpè spem floris abstulit. Attamen in nouorum morborum expositione liberalitati locus erit. Dispersos nunc Centuriones in ordinem reuocantes, acie instructa dicemus: MIXTIONEM ESSE SEMINVM AD GENERATIONEM PROCEDENTIVM INSTRUMENTVM: CUIVS MINISTERIO ELEMENTA ET CORPORVM PRINCIPIA SEMINIBVS DOMESTICA COLLIGATA VNITATEM SVORVM EXEMPLARIVM AEMVLANTVR: VARIARIQ'VE MIXTIONVM VNIONES RATIONE SVBIECTORVM. SPIRITUALIA DEINDE CORPORA VERAM MIXTIONEM A' PENETRATIONIS DIMENSIONVM PERICVLIS EXPEDITAM CONSTITVERE: IDQVE VITALI VIRTUTE MECHANICORVM SPIRITVVM. TRANSPLANTATIONEM

NEM GENERATIONI, INTERVENIEN-
TE MIXTIONE ACCIDERE, COMMU-
NEMQ'VE ESSE GENERATIONVM OM-
NIVM ORDINIBVS, SIVE LEVIORIBVS
TINCTVRIS INDIVIDVAE NATVRAE
PROPRIETATES IMMVTARENTVR
SIVE VALIDIORIBVS SPECIERVM SI-
GNATVRAE TRANSPLANTATAE NO-
VAE FAMILIAE INSIGNIA DEMON-
STRARENT. POSTREMO' VALIDIO-
RVM OCCVLTORVMQ'VE ASTRORVM
RESOLUTIONES TRANSPLANTATIO-
NES TAM POTENTES COMITARI
VT NOVARVM GENERATIONVM
APPELLATIONE VIGOREM PRIN-
CIPIORVM DECLARAVERT.

I puer, uestimenta suspende: flucti-

bus superatis leniori post-

hac utemurre-

migio.

DE

DE GENERATIONE HV-
MANA ET TRANSPLANTA-*tionibus Generationi super-
uenientibus.*

CAPVT X.

Vndamenta Mundanae Naturae posui-
mus. Aequum nunc est humanam Ana-
tomiam aggredi: non illam solum quae ca-
daverum superstitiosa propemodum dis-
sectione, situs & nudas partium conformationses scru-
tatur: sed longe magis uitalem, quae origines, pro-
prietates singularum partium Scientias & agendi po-
testates inquirat. Primum itaque vitalis Principij se-
minisque naturam adducentes, Mechanicum proces-
sum ad Generationis oeconomiam adiungemus. Ele-
menta quoque & corporum Principia humanae Na-
turae consentanea, Mixtiones radicales & superue-
nientes, nutritiones, conformationses, signaturarumque
omnium absolutiones, quae proprietatibus Radicum
cohaerent, qua possumus breuitate adiacentes, Genera-
tionis humanae contemplationem absoluemus. Neque fa-
stidiosa repetitione singula quae de seminibus, Elemen-
tis, corporum Principijs, Generationibus, Mixtioni-
bus, et Transplantationibus hactenus demonstrata sunt
replicabimus. Sed Naturae operibus, tanquam illustri-
bus uiuisque exemplis, ueritatem omnium confirmabi-
mus,

T 2 mus,

mus, obscuritatem illustrabimus, prolixitatemque bre-
 uitate compensabimus. ⁴¹ ^{1a} ^a Diximus antea uitale Prin-
 cipium humanæ Naturæ, in materia quadam radi-
 califundari, in Balsamo scilicet animali, in Sulphu-
 re, Mumia uitali, cuius perpetuo coniugio detine-
 tur, Mundanæ que Reipublicæ perpetuus ciuis, pro-
 pagatione Indiuiduorum, corporum que renouatio-
 ne æternitatem æmulatur. Quæ ad Supercœlestis cor-
 poris Naturam, proprietates, copulationem, cum
 Naturali, durationem, &c. attinent, in Commenta-
 rijs, De uita longa, commodius explicabuntur. Hic
 em naturalis corporis affectiones scrutamur, in quo
 uitalia Principia humanæ Naturæ & Mechanici spi-
 ritus, tanquam in solida radice in seculi cōsumtionem
 duratura, fundantur. Hæc prima materia, quamuis
 spiritualis quodammodo sit si primæ materiæ Vege-
 tabilium uel Mineralium comparetur: nihilominus
^{27c} ^{Pia} Tincturas in se habet potentissimas, in quibus tan-
 quam in Mechanicis spiritibus Scientiæ omnium par-
 tium humanæ Anatomix delitescunt. Neque locis in-
 ter se distinctæ iacent hæ Tincturæ: sunt enim Astra,
 sunt spiritus, in quibus corporum dimensiones &
 distantix non admittuntur. Quansumuis autem
 confusæ uideantur, differentias nihilominus pro-
 prias, inuiolatas conseruant. Argumento sunt tam or-
 dinatæ explicationes, Talis Radix, Tinctura, Semen,
 Balsam

Balsamus, Mumia, Astris opportunis uestita, in uniuerso corpore humano uiget, quãuis partium diuersitate signaturas uariet. Id quod Hippocratem non latuit. Afferuit em̄ in libello, De locis in homine: *ὅτι τὸ σάμακος τὸ ἀμικρότατον καὶ τὴν ἐχέουσα περιτὴ τὸ μέγιστον.* Et paulo post: *ὅτι ἐν τῷ ἀμικρότατῳ πάντ' ἐν ταῖς μέραις.* Itaq; nō in testibus, non in cerebro, non in spinali medulla propriè consistit semen: sed in Mumia, Balsamo, uitali Sulphure, quod per uniuersum corpus dispergitur, suoq; fauore omnia complectitur. Testes uerò corpus semini idoneum preparant, cuius beneficio ab externis iniurijs, tanquam in testa, illæ se custodiuntur spirituales Tincturæ Generationis authores, donec nutritione & definita digestionē corroboratæ, signaturis & partibus interea absolutis, in lucem tuto prodire possint. Hæc materia, quia cum spiritibus & Tincturis seminalibus magna familiaritate confluit, & symptomata omnia, quæ seminum efflorescentijs contingunt, in Anatomia testium tam manifestè ostendit, multos seduxit, ut arbitrarentur in hac sola totam seminis potestatem contineri, & tamen non obscura symptomata in uniuerso corpore conspiciuntur in dictis efflorescentijs. Foemineum sexum tali Balsamo, Mumia, uitali sulphure, semine, destitui absurdum est. Et rationes eorum quid astruere conantur fuitiles sunt. Quæ ratione ad Paroxysmum ebullitionis efflorescentiam,

T 3 turgo

turgorem, excitetur seminalis Mumia, manifestum est. Frustra tamen & in uanum ab externis causis excitatur, nisi germinationum interni impetus concurrant. Quibus concurrentibus, & debite omnibus conspirantibus semina maris & foeminae utero excepta, mutuo amplexu miscebuntur (spiritualia enim sunt, consentanea, ab una eademque Radice profecta, iisdem Donis, Scientiis, signaturis instructa) uterusque contrahetur, & arctissime claudetur, tam amico & desiderato recepto hospite. Tanta est Matricum & seminum naturalis confluentia. Et quia Mechanici spiritus, Tincturisque radicales, uitalis caloris copiosam supellectilem secum adduxerunt, motum utique in utero eorundem spirituum confestim ostendent, obscurum tamen & tam pusillis exordiis sufficientem. Itaque cordis ac arteriarum officia statim aderunt, uitalisque pulsu, aereum spiritualeque alimentum, iuxta uirtutem, Scientiam, & potestatem Mechanicorum spirituum attrahent; idque per occultas uias. Tum uero spiritualibus Tincturis in centrum collectis, crassiores seminis materiae, tanquam testam, undique sibi obducent, & paulatim in membranas transmutabunt. Iam rudimenta uiscerum locis opportunis ordinate disposita apparere incipient. Hisce temporibus, Elementa, & corporea singularum partium Principia, ex alimentis augmenta suscipiunt, ac nouas Mixtiones, quarum uirtute spiritualia in corporea tandem transfor-

transformantur. Hanc Generationis diuinam admi-
nistrationem, Hippocrates docta profundeq; inter-
pretatione persecutus est, in libello de Diæta. Vbi
generalem quoq; Generationū omniū, & seminū na-
turam, quam antea ad mentē ipsius exposuimus, pro-
posuit. Obscuritatē explicatione tollemus, locumq;
ascribemus, ob causas supradictas. Posteaquam o-
stendisset Hippocrates seminū progressionem ex Or-
co in Lucem, fluxumq; Generationum & Corruptio-
num uniuersali doctrina declarasset, ad hominis de-

scendit Naturam, inquit: *τὰ δ' ἄλλα πάντα τὰ ψυχῆ ἀνθρώπου ἢ
σώματος ὁμοίωσιν ψυχῆ διακοσμήσει.* hoc est, Et alia omnia, & Ani-

ma hominis, corpus uerò Animæ cōsentaneū fabrica-
tur, &c. Principia illa uitalia, radicales Tincturas, Me-

chanicos spiritus, in quibus Sciētia, uita & potestas ui-
get *ψυχῆ* appellat, alibi *θερμῶν*, ut in libro De carnibus,

hic sæpè *πύρ*. Quales autem fuerint Scientiæ & Dona,
uitaliū spirituum, Animæ, calidi, ignis, &c. tales signa-

turas in corporibus exprimi, corporūq; ornatū uni-
uersum in Anima cōtineri asserit. Ita Anima est Prin-

cipiū corporis organici: ab hac enim fluit corpus: hu-
ius uirtute Elementa, Principia, miscentur, augētur, ex

spiritualibus in corporea mutantur, figuris, magnitu-
dinibus, coloribus, & similibus picturis Animæ cōsen-

taneis, hoc est, quæ ad prædestinata officia, absoluen-
da operæpretiū obtinent, uestiuntur, *ἀνθρώποι δὲ αἱ ἀνθρώπων
μίσθια.*

μέρια μερίων, ἄλλα ἄλων, ἔχοντα σύμμεσσην πρὸς τὴν ὕλην. τὰ μὲν λυψαῖνα, τὰ
 δὲ δάστυα, καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα πλάου καίεα, τὰ δὲ ἀπορτα μᾶου, &c.

Declarat alimentorum beneficio, omnia suppeditari,
 partes partium, tota totorum, hoc est, & Elementis
 humanis, & corporū Principijs, fomenta idonea sup-
 peditari. Alimenta enim quæ ingrediuntur tempera-
 mentum, habent Tincturas & fructus Ignis & Aquæ,
 ex quibus prima rudimenta seminum profluxere.
 Quid Ignem & Aquam appellet ex superioribus in-
 quire. Patet Elementa, totorum conditionem habe-
 re: Principia uerò partium. Nisi enim alimentum tam
 Principiorum quàm Elementorum proprietates ob-
 tinuerit, sterile utiq; futurum est. His ita accedenti-
 „ bus & amica societate cōmixtis, quædam, inquit, acci-
 „ pient, quædam uerò dabunt; & quæ accipient plus
 „ facient, quæ uerò dabunt, minus, &c. Partes sanè acci-
 „ pient & tota dabunt. In partibus enim, id est, in Prin-
 „ cipijs corporum, proprietates insunt & ualidiores
 „ Tincturæ, quàm in totis, id est, in Elementis. Ideoq;
 „ Elementa, partium fiunt nutrimenta. Ipsæ quoque
 „ partes, aliæ alijs sunt ualidiores, & à debilioribus ali-
 „ mentum trahunt. Sed quid est quod omnia hæc
 „ moderatur, alimentorum attractiones, Mixtiones,
 „ partium dispensationes, consentaneorum conspiras-
 „ tiones, dissentaneorum uerò expulsiones? *ὅμοια ἀθροίπων*
 „ inquit: hæc est illa quæ hoc expellit, hoc attrahit, quæ
 „ dat,

dat, quæ accipit, καὶ τῷ μέρει δίδωσι, τὴν δὲ λαμβάνει, καὶ τὰ μέρη ἐπὶ τὸ μέγεθος, διακρίνεται εἰς τὴν ἐλάσσονα χώραν, τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέγεθος πορευόμενα συμμιγόμενα ἐξαλλάσσει εἰς τὴν μέγαν τάξιν. Minora minoribus locis adaptat, maiora maioribus: id est commixtione alterata & benignè temperata. Quæ Elementorum ordinibus cōsentanea sunt in alimentis, ad eorum ordinem segregat, quæ partium & Principiorum similiter. Τὰ δὲ ξένα μὴ ὁμότροπα ὠθεῖται εἰς χώρας ἀλλοτρίαις, ἢ γὰρ δύναται τὸ μὴ ὁμότροπον, ἐν τοῖσιν ἀσυμφόροισι χωρίοισιν ἐμμένειν, πλανᾷται γὰρ ἀγνοούμεναι συμμιγόμενα δὲ ἀλλήλοισι συγγινώσεται, προσείσα γὰρ τὸ σύμφερον τῶ συμφέρω, τὸ δὲ ἀσύμφερον, πολεμῆ καὶ μάχεται καὶ διαλλάσσει ἀπ' ἀλλήλων. Peregrina, hoc est, quæ nō sunt ὁμότροπα, ab alienis sedibus pelluntur. Ea enim propria est facultas omnium uitalium Elementorum, ut in suis regionibus, nihil alieni, uel dissentanei, ferre possint: sed omnia collectis uiribus à se expellunt. Peregrinum autem est, quidquid non habet signaturas conspirantes, id est, in quibus, nec tempora congruunt, nec colores, nec odores, nec saporos, nec corporaturæ. In his corporum Principia necessario dissentanea sunt, Elementa quoque. Quæ propter locorum fauore destituta, quia ignoti sunt hospites, errant, locum quæ in diuersorio non inueniunt. Domestica uerò cognoscuntur, quia signaturæ sunt similes, & Radices habent communes ad Mixtionem consentientes. Hoc est tritum illud Philosophorum dogma, Naturam Natura propria lætari. Διὰ τὸ τοῦ ἀνοθρότου

θρώπις ψυχή, ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται, ἐν ἄλλῳ δὲ ἔδιδυ. καὶ τῶν ἄλλων σώων τῶν μι-
 γάλων ἰσοσάτως. Quia nec peregrina Elementa, nec Prin-
 cipia admittuntur in Anatomia humana, propterea
 inquit ψυχὴν (intellige Naturam, Semen, Radicem ue-
 getalem humanam) in solo homine augeri, & in nul-
 lo præterea alio Animali. In cæteris quoque simili-
 ter Animalibus maioribus, id est, perfectis, in quibus
 sexuum perfecta est distinctio & uniuoca Generatio,
 Insecta enim & his finitima frequētes admittūt Transe-
 plantationes, ac peregrina semina in suis tentorijs so-
 uent. Ad hunc modum sæpe loquitur PARACEL-
 SVS. Dicit enim ex eodem alimento canem caninam
 producere naturā, carnem, semen, radicem: hominem
humanam, suem suillam, leonem leoninā, ob potesta-
tem Mechanicorum spirituum, qui alimenta omnia
suis signaturis ornare possunt. Manifestè uerò expli-
 cat potestatem Tincturarum radicalium, Principio-
 rum uitalium, spirituum Mechanicorū, seminis (una
 enim eadē res diuersis his nominibus insignita est)
 eum dicit: ἐν ἑσθῶ δὲ ψυχὴ μέτω καὶ ἐλάσσων ἐχέουα περὶ φορτὰ τὰ μέρη τὰ ἐξ-
 ων τῆς, ὅ ἠροδοτέου ἔσθε ἀφαιρέσι θεομένου πῶν μετέω, κατὰ δὲ αὐξάνειν ἢ μειώ-
 σιμ τῶν ὑπαρχόντων θεομένου hoc est: Natura quæ maiora & mi-
 nora habet, sibi ipsi particulas suas fabricat, quæ neq;
 adiectione, neq; subtractione opus habent: iam uerò
 existentes augmento & decemēto indigent, &c. Sed
 quo pacto ante augmenta tot partiū differētia in una
 Natura continentur? Certè non in corporibus, neq;
 tenuis

tenuibus partium rudimētis sensum fugientibus, sed in uita, Scientia, potestate, seminis & Tincturarum radicalium. Ibi neq̄ locorū interuallis distinctæ iacent, neq̄ confusione differentias amittunt, sed unitæ, proprietates illæfas custodiunt, quas ordinata progressionē promouēt. Ex alimento enim attracto aucte, ex inuisibilibus uisibilia, ex incorporeis corporea rudimenta, demonstrant. Sed unde augmenta & nutrimenta hæc proficiscuntur? Τρέφεται καὶ αὐξεται διαίτη τῆ περὶ τὸν ἀνθρώπου. ἀνάγκη δὲ τὰ μέρη εἶναι πάντα τὰ εἰσόντα. ἕτινθ' γὰρ μὴ ἐνέει μοῖρα ἢ ἀρχῆς, ἢ καὶ αὐξήσεται, ἢτε πολλῶς ἐπιούσης τροφῆς, ἢτε ὀλίγης, ἢ γὰρ εἶχει τὸ πρὸς αὐξομένου. ἔχου δὲ τοὺς ἀνταὶ αὐξήσεται ἐν χάριτι τῆ ἑαυτοῦ ἐκαστοῦ. hoc est: nutriuntur & augentur Diæta qua homo utitur. Necessarium uerò est partes cōtinere omnia quæ ingrediuntur. Cuius enim Principium, Scientia, prædestinatio, fatum, rudimentum (ea enim omnia uirtute uocabulī τῆς μοῖρας designantur) nō adfuerit ab initio, nequaquā augebitur, siue copiosum siue exiguū affluat alimētū, neq̄ enim habet cui adhæreat, & quod augefcere faciat: nūc uerò cum omnia habeat augetur unū quodq̄ in proprio loco, &c. Alibi clarius exposuit quæ nam sit humana Diæta. Ex iisdem, inquit, nutrimur ex quibus constamus: iisdem dico potestate non actu, id est, quæ partes habent in semine, quæ Scientiæ & Mechanicis spiritibus humani seminis subiciuntur. Corporea enim aliorum interpretatio planè cruda

est. Nec enim satis est quod dicunt constare nos ex quatuor Elementis, & iisdem nutriri: propius accedere oportet, ac fores clausas aperire, si nucleum eruere propositum est. Qui siti premitur liquoris familiaris speciem animo concipit; huius Imaginationis comes indiuiduus est Appetitus, & talis Imago. Appetitu tali formata, sitis est. Huic imaginationi idem est liquor desideratus; quia species quæ Imaginationem formauit, liquoris propria est, & liquor talis Imaginationis officio, prædestinationi, termino, fato, Scientiæ, satisfacere potest. Ita nutrimenta eadem sunt cum ijs quæ nutriuntur: & tamen hæc sunt inuisibilia, illa uero uisibilia: hæc incorporea, illa uero corpora. Itaque nisi talis antea fuerit Imago, Scientia, fatum, prædestinatio (ignoscite Aristotelici quod Imaginationem Naturæ attribuiam) non generabitur, non miscebitur, non augebitur quicquam: non fient ex inuisibilibus uisibilia, ex incorporeis corpora: non explicabuntur figuræ, magnitudines, colores, sapores, odores, & reliquæ signature corporum, siue copiosum siue exiguum affluerit nutrimentum, quia non habent fundamenta, Radices, Principia, quorum potestate, tutela, patrocinio, in nouæ Reipublicæ societatem recipiantur. Antea per iocum dixerat *ἡμετέριον εἶναι αἰετινόν*, hic demonstrat *ἡμετέριον εἶναι αἰετινόν*. Latine loquerer, nisi flagella Peripateticorum timerem. Omnibus his debite

con.

confluentibus, augetur unumquodque in loco proprio: loca uerò progressiones feminum ordinatè imitantur. Analogiam alibi explicabimus. Hanc artificiosam Generationis dispensationem, silentio, quietè, in Nocte, placidè, absoluti docet. Trahuntur alia intrò, alia uerò foras protruduntur. Exempla Fabrorum adducit & aliorum artificum, qui sine uiolentia artificia sua peragunt. Ita omnia Generationis initia in Nature officina, sine strepitu administrantur, quousq; nutritis spiritibus Mechanicis & auctis, loco tam angusto amplius contineri non possint, neque tam exiguo alimento nutrirì. Tum uerò quæ antea unita fuerant certis proportionum mensuris separabuntur, et locorum distantias admittent. Progredientibus enim proportionibus, termini qui antea distare non uidebantur, manifestis interuallis distrahuntur. Contingunt tales progressiones, posteaquã nutritione prima Elementa & corporum Principia constituta fuerint, Mixtione opportuna coniuncta, & intantum aucta, ut progressionem facere possint: idq; prædestinatis temporibus, si nullus error inciderit. Itaque

*ὅπερ ἢ ἐμπλήσῃ τῆν
παραμένῃ μίσην, ταῦτα διακρίνεται πρῶτα, καὶ ἅμα συμμίσγεται. ἕκαστον μὲν
γὰρ διακρίνεται, πάντα δὲ ταῦτα συμμίσγεται, &c.* Sunt certa digestaq; tempora omnium feminum, Ascendentium, Radicum, quibus mutationes, mixtiones, maturitates, augmenta, ætates absoluunt. Hanc definitam temporum

V 3. mensuram.

mensurā appellat Hippocrates τὴν περὶ αἵματος μοῖραν. P A C
R A C E L S V S, prædestinatū digestumq; tēpus. Quæ
cunq; nūc in semine partes expletis prædictis tempo-
ribus nutritione & harmonica Mixtione augmēta
fecerint, progrediētur, à reliquis quodammodo sepa-
rata, positione scilicet: uita enim communi etiamnum
fruentur, & nutrimēto per uias confluentes attracto,
Mixtiones continuas assiduè molientur, donec ad ul-
timam prædestinationem peruenerint. Χώρα δὲ ἀμείψαν-

τα καὶ τυχόντα ἀρμονίᾳ ὁμοίως ἔχουσι συμφωνίας τρεῖς, ξυμβαλλόμεναι διὰ πα-
σέων, ἵνα καὶ ἀυξήται τοῖσι αὐτοῖσι, οἷσι καὶ πρότερον, ἢ μὴ τὴν τῆς ἀρμονίας,
μὴδὲ ξύμφωναν βαρεῖαν τοῖσι ἀξέσι γίνονται ἢ πρώτη συμφωνίᾳ, ἢ δὲ δευτέρᾳ γίνε-
σι ἢ, τὸ διὰ πάντος ἐνὸς ἀπογενομένου, ὡς ὁ τόνος μάταιος, οὐ γὰρ ἄρ' ἀποστα-
σσει, ἀλλ' ἀμείβεται ἐν τῷ μέσῳ εἰς τὸ μέγαν, καὶ μοῖραν ἀποτὴν ἢ γινώσκουσιν ὅτι ποιεῖται.

» Hoc est: locum uerò permutantia, si opportunè na-
» cta fuerint harmoniam tres symphonias habentem,
» omniâque uniuersim penetrando coniungentem, ui-
» uent & incrementa suscipient ex hisdē ex quibus an-
» tea. Si uerò harmoniam non assequuti fuerint, ne-
» que grauiâ acutis consona fiant, prima symphonia
» uitiabitur, & quamuis secunda generetur, cum una
» omnino destructa sit, omnis tonus uanus erit: non
» enim concentum habebit, sed ex maiori ad minus
» transibit ante destinatum fatum, quia non cognoscūt
» quod faciunt, &c. Consuetum est Pithagoricis &
» occultioris Naturæ interpretibus, proprietates, Mix-
» tiones,

tiones, ac progressiones rerum naturalium numeris adaptare, eorundemque inuolucris multa mysteria occultare. Itaque essentialium numerorum proprietatibus omnes Scientias, tam Mundanas quam Supramundanas docuerunt. Ab alijs postea ridebantur, quod ex numeris, & nudis quantitatibus substantias produci posse arbitrarent. Hi, consilium tantorum Philosophorum non satis acceperunt, neque numerorum essentialium proprietates & potestates intellexerunt. Sanè, si constantes ac perpetui sunt numeri partium, numerorumque proportiones & Mixtiones ordinatae in Generationum lithurgia, casu utique non contingunt, neque à posteriori: sed in Scientia Mechanica, de qua toties iam diximus, continebuntur; ubi magnitudines, figuræ, colores, sapes, & relique quoque signaturæ fundantur. Quod si in Scientia continentur, otiosi non erunt, sed vitales, potestate pleni, ac proportiones ordinatas in progressionibus explicabunt, documentumque dabunt, pondere, mensura & ordine creata esse omnia. Ita nihil est in uniuerso quod ordinem effugiat, quod non proportione ad harmoniam unitatemque redigatur. Et quauis huic aut alteri dissonum uideatur, alij tamen confestim consonabit. Tales consonantie in Naturæ lithurgia singulis momentis absoluuntur. Semina enim in Generationibus ab unitate labentia, partes tanquam numeros & sonos, ordinata progressione

gressione producent, Elementa constituunt, ac corporum Principia, numeris antea in Scientia definita: quæ si consentanea fuerint, harmoniam, mixtionem, proportionem & consonantiam efficient: consonantiam dico ex tribus debite confluentibus constantem, scilicet, feminali Tinctura, Elementis, & corporum Principijs. Hæc enim ad Mixtionem conspirare antea ostendimus. Nec est ulla particula corporis, quamuis minima, in qua tres dictæ harmoniæ concentum non efficiant. Requiritur enim feminalis Tinctura, Balsamus, Mumia, Radix, uitale Principium, si cõmuni uita frui, si toti & cæteris particulis conspirare ac confluere oportet: requiruntur corporum Principia, hoc est, Sulphur, Sal, Mercurius, signaturis suis ornata, si proprium ac peculiare officium absoluere tenentur: requiruntur Elementa Principijs consentanea, & domestica, si nutriri, uiuere, incrementa quæ sumere unicuique Naturæ lege iniunctum est. His tribus debite conspirantibus in omni Mixtionum progressione tonum efficiant, id est, officium destinatum plenè & manifestè absoluent, alimento quæ pristino cõtinenter attracto aut cetera, progressiones nouas instituent. Quod si peregrinæ impressiones, eaque ualidæ, in Generationum primis his mixtionibus confluerint, Harmoniam non assequentur trinam, uitiabitur quæ omnis tonus, Principio scilicet, destructo. Hoc est quod antea diximus, specierum

generacione

specierum Transplantationes in Generationum exordijs, & facilius & frequentius accidere. Neq̄ enim spes ulla residua est, in superueniētibus Mixtionibus uel Generationibus emendari posse Transplantationes primas. Conuentum proinde amittunt, & peregrino admisso hospite, relictis proprijs ordinibus, officijs, ij̄sq̄ excellentioribus ac maioribus, ante destinatum Fatum alterius Reipublicæ ciues & ministri euadent. Atq̄ hoc pacto in minorem ordinem concedūt, & Scientiæ suæ predestinationes relinquentes, faciūt quæ non uolunt, & quæ non sciunt. Ita enim in omnibus Transplantationibus euenire ostendimus: ut in Mola, Monstris, & similibus. Mixtionum harmonias musicis proportionibus hoc loco accōmodauit, quia in his maximæ uarietati concordia conciliatur. Natura uerò uarietate delectatur: & postea asserit quæ plurimum diuersa sunt maximè cōcordare. Hactenus prima Generationis exordia exposuimus, in quibus partes singulæ ex alimento auctæ, in conspicuam uarietate delinunt. Quia uerò posthac alimēto indigent copiosiore & solidiore, nec occulte uia sufficiūt, membranis quoq̄, in quibus inuoluitur foetus, indies crassescunt, canales formantur umbilicales, radicibus proportionē respondentes: qui secundum coniuncti, uenas omnes & arterias ex utero in secundinā dispersas colligunt, spiritumq̄ & sanguinem foetus subministrant.

X strant.

strant. Nomina membranarum, uasorum, alantoides, amnios, *χρόσιον*, uel secundina, acetabula, &c. otiosum est recensere: Generationem & usum antea declarauimus. Vellem in alijs rebus principalioribus, causarumq̄ rationem magis habentibus, tam foecundi fuissent nominum dispensatores, Antiqui: ita enim à nominum inuisa nouitate nos defendissent. Quæsitum est à multis, quæ partes primùm à Natura conformentur. Aristoteles cor primùm cōformari ait, quod uitæ sit Principium & radix, cæterisq̄ partibus motum, sensum ac nutrimentum suppeditet. Medici negant à corde uenas uel neruos oriri: sed tria uiscera principalia, cor, cerebrum, hepar, tanquam fundamenta cæterarum, primùm conformari aiunt, ab his deinceps, à corde quidem arterias, à cerebro spinalisq̄ medulla neruos, ab hepate uenas produci, magna rationum ac obseruationum mole contendunt. Vtriq̄ ab Hippocrate & Veritate deficientes de lana caprina rixantur, quæstionibusq̄ otiosis fatigantur. Non enim Generationis Mechanicã lithurgiam quam exposuimus animaduertunt, nec Scientiæ potestatem, à qua omnia proficiscuntur, intelligunt: sed corporea partium rudimenta in semine singuunt, maximeq̄ principalium uiscerum, quibus separatis & à calore coactis, membra tandem ostendat, quorum exordia obtinuerant. Hippocrates uero in eodẽ libello, de Diætâ, ita:

ita:

ta, ita pronuntiat: Διακρίνεται δὲ τὰ μέλαινα ὅμα πάντα καὶ ἀναίεται ὅστε
 πρότερον δὲ ἕτερον ἑτέρω, ὅβ' ὕστερον τὰ δὲ μείζον φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἑ-
 λαοσόνων, ὅ δὲ πρότερα γινόμενα. Hoc est: separantur uerò mem-
 bra omnia simul & augetur, neq; ullum prius altero,
 neq; posterius: quæ uerò maiora sunt natura, quam
 uis non priora fiant, prius tamen apparent. Idem con-
 firmat in libello, De locis in homine, in principio. Εἰ μὲν
 inquit, ἀρχὴ ἀρχὴ καὶ ἄσκησις εἰναι τὸ σῶμα τῶν, ἀλλὰ πάντα ἐκαστος ἀρχὴ καὶ
 πάντα τελευτῆ. οὐκ ἔστι γὰρ γραφόντες ἀρχὴ καὶ ἐτέρον. Dicit se nihil in cor-
 pore reperire, cui possit principiū ascribere, & primā
 Generationis sortem concedere, neq; postremū quip-
 piam: quia si circulum descripserit quis, principium
 uel finem non inueniet. Ita circulo comparat seminis
 naturam, figuræ simplici, uniformi: idq; quātum attin-
 et ad partium corporearum uarietatem, in semini-
 bus actu subsistentium. Si uerò qui rudimenta cor-
 poreæ, principalium uiscerum, in semine contineri af-
 firmant, non circulo, sed triangulo, quadrangulo, pen-
 tagono, uel similibus figuris angulos & terminos ha-
 bentibus, seminis naturā conferre compelluntur: in his
 enim principia & fines inueniuntur. Quod ad corpore-
 am seminis molē attinet, uarietas certè deprehendi
 potest, seminis uerò natura planè spiritualis est, & tale
 quoq; nutrimentum secum ad matrices attulit: ex tras-
 siori corpore cortices, membranas, inuolucra ac re-
 stas formabit. Spirituale uerò cum sit nutrimentum

X 2 illud

illud semini coniunctū unitatis et circuli proportionē custodiet, quo usq; alimēto copiosius attracto corporeas admittet affectiones ac distantias. Tū uerò anguli apparebunt, principia, termini, fines, & quæ maioribus dimensionibus prædita sunt prius sub aspectū ueniēt: interea minora, nō feriabuntur. Qui Aristotele reprehendunt, quòd cor primū conformari dixerit in Animalibus, iecori primas attribuūt, quòd primo plātæ uitam uiuat in utero foetus, neq; in plantis reperiri quippiā proportionē cordi respondēs. Quibus antea satisfecimus. Diximus enim copiosum spiritum uitale semini coniunctū esse, & pulsu ac respiratione, quāuis occulta, cordis officiū absoluere: & quid dico cordis officium, cum nō cordis, sed spirituum proprium sit. Quòd si huius spiritus analogiam plantis inesse negauerint, Naturam inuenient repugnantem: neq; Ballami uegetabilis proprietates satis examinarunt. Aequè absurda est eorū opinio, qui uenas ex hepate, arterias ex corde, nervos ex cerebro oriri affirmant. Qui diligentiores etiam in corporea Anatomia fuerunt, ut Fallopius, hanc nimis materialem partium originem repudiarunt: officia nihilominus cerebro, cordi, hepatis, consentanea, à neruis, arterijs & uenis absolui rectè pronunciauerunt: esse enim consensus ac conspirationis uinculā, de quibus sequenti Capite latius agetur. De sexuum distinctione ita sentimus.

Contineri.

Contineri in una Radice, Principio uitali, Scientia, tam maris quam foeminae exordia: superuenientibus uero Mixtionibus & Tincturis, separari: foeminamque transplantatum esse masculum, non monstrosa Transplantatione, quemadmodum Aristoteles arbitrabatur, sed naturali & necessaria, utpote quae leges, praedestinationes ac Scientias habeat in Natura, in aeuum perdurantes. Itaque in una radice continentur: quo fit ut saepe mares foemineo semine abundant, & uicissim foeminae masculino. Neque calori uel frigori hanc Transplantationem ascribimus, sed superuenientium Mixtionum Tincturis. Si menstrui signaturas obtinuerint ualidas, uniuersum semine proprietatibus & partibus menstruo domesticis ornabitur. Si uero masculas signaturas adduxerint, masculum producent ac masculina membra. Rursus, si separatio absoluta & perfecta fuerit, fiunt uiriles plane masculi & foeminae similiter. Si uero separatio non fuerit prorsus absoluta, euadunt Androgyni, id est, uiri effoeminati, & masculae foeminae, Sabellis doctae liganibus uersare glebas. Et quia tales Tincturae, quas superuenientes appellauimus, facile frequenterque introduci possunt, sequitur eundem marem, nunc foemineo nunc uirili semine pollere, & eandem foeminam, nunc uirili, nunc foeminea genitura abundare. Testem horum omnium producemus Hippocratem, in

X 3 eodem

eodem libro, de Diæta, dicentem. *ξυνισθῆναι δὲ δύναται καὶ τὸ
 θῦλον καὶ τὸ κρῖνον πρὸς ἀλλήλα, διότι ἢ μὲν ψυχὰ, τὸ αὐτὸ πάσι τοῖσι ἐμφύχουσι, τὸ
 δὲ σῶμα διαφέρει ἐκάστῳ. ψυχὰ μὲν ἢν ἀείδουσι, καὶ ἢν μένονε καὶ ἀλάσσοι, ἢ γὰρ
 ἀλλοιάται, ὅτε διαφύσιν, ὅτε δι' ἀνάγκην, σῶμα δὲ ἢ δύνῃσι τ' ἐόντῳ, ἢ θεῶς ὅτε ἕκαστον
 τὰ φύσιν ἢ δ' ὑπ' ἀνάγκης, τὸ μὲν διακρίνεται εἰς πάντα, τὸ δὲ ξυμμίχεται πρὸς
 ἅπαντα ἢν μὲν οὐν ἄρσενά τὰ σάματα, ἀποκριβέντα ἀμφοτέρων τύχῃ, &c.*

» hoc est: simul uerò consistere, & seinuicem cōstituere
 » possunt masculus & foemina, quia Anima eadem est
 » omnibus animatis. Corpus autem uniuscuiusq; dif-
 » fert. Anima igitur semper similis est, & in maiore, & in
 » minore: nō enim alteratur, necq; per Naturā, necq; per
 » necessitatem. Corpus nunquā idem est, necq; Naturā
 » necq; necessitate, nunc separatū ab omnibus, aliās com-
 » mixtum, &c. Animam hīc appellat, ut saepe antea, Ra-
 » dicem, uitale Principium. Hoc quia utriq; sexui
 » commune est, in omnium Animalium generibus,
 » propterea, inquit, simul consistere possunt, in eadem
 » Radice fundari, & se mutuò propagare masculus ac
 » foemina. Animæ enim species, uitalia Principia re-
 » rum, radicales Tincturæ, stabiles sunt, perpetuæ,
 » Mixtionī non subiectæ. Itaque eadem, & sibiipsis
 » planè similes persistūt, siue in Individuis minoribus,
 » id est, debilioribus, siue maioribus, id est, ualidioribus
 » habitent: nec ulla necessitate corporeis præde-
 » stinationibus implicantur: spirituum uerò corpora-
 » lum beneficio, corporibus alligantur. Hos spiritus,
 » in quibus

in quibus corporū Principia & signaturæ fundantur; Animæ opponit: dicitq; in omnibus differre, quia Mixtionum, separationum, Transplantationum ac diuersitatum prædestinationes necessitatesq; obtinuerunt: ex alimentis, locis, & reliquis Ascendentibus ad Generationem confluentibus, assiduè mutantur, & mutata, Indiuiduæ naturæ proprietates similiter alterant. Quare in una Radicē, Anima, continentur principia maris & fœminæ: superuenientibus uerò Tincturis ac corporibus spiritualibus, Indiuiduas signaturas asciscunt, sexuumq; manifestam distinctionem proferunt. Si igitur corpora (scilicet spiritualia feminibus consentanea, & ad Generationem Mixtionemq; opportuna) quæ separantur à mare & fœmina, mascula fuerint utraq; uiriles masculi nascentur, nisi alimentorum delictis, Mixtiones superuenientes uitiata fuerint. Interdum & hæc spiritualia corpora, quæ nunc Animæ opposuit Hippocrates Animæ appellatione designat: ut cum dicit, Animam hominis Animæ misceri, idq; Philosophica libertate: de qua nō minum uarietate aliàs diximus. Gemellorū causas, & Generationis modū antea exposuimus. Atq; hæc est uera lithurgia humanæ Generationis, hic Mechanicis processus, quem ubi didiceritis, historiam, ac absolutionē fœtus in utero, apud Hippocratē quarite, in libro, De natura pueri, de Diata primo, item de Generatione:

nitura:

nitura: & uestram quoque experientiam, naturalium operum diligenti inspectione confirmate. Principia demonstraui ex intimis Naturæ penetralibus desumpta, in quibus causæ & uarietates omnium accidentiū quæ Generationi eueniunt, uirtute continentur.

Quod ad Transplantationes seminum morbosas atinet, commodius in expositione morborum hæreditariorum agetur. A supernaturalibus & monstrosis Transplantationibus hoc loco excusamur. Itaque copias in angustum contrahentes asserimus: GENERATIONIS HUMANÆ RADICEM. FUNDAMENTVM PRINCIPIVM, IN BALSAMO ILLO VITALI CONTINERI, QVOD VNIVERSI CORPORIS ANATOMIAM OCCVPAVIT, IDQ'VE TAM IN FOEMINIS QVAM IN MARIBVS VLGERE, MUTVOQVE CONGRESSV EFFERVESCERE ET SVSCITARI, FOECVNDAQVE SPIRITVVM MECHANICORVM SOBOLE AD TESTIVM ANATOMIAM, ET HINC AD MATRICEM NATVRALI IMPETV CONFLVERE VNA CVM MATERIA SEMINALI, QVÆ IN TESTIBVS PRÆPARATA SPIRITVALIA PRINCIPIA FELICIVS CVSTODIT. IN SPIRITIBVS VERO MECHANICIS VIGERE SCIENTIAM, CVIUS POTESTATE ELEMENTA, CORPORVM PRINCIPIA CONSENTANEA EX ALIMENTIS OPORTVNA MIXTIONE

AVCTA, EX INVISIBILIBVS VISIBILIA, EX INCORPOREIS CORPOREA TANDEM EVADANT. PARTIVM QVE NVMERVM, SLTVM, CONSENSVM, FIGVRAS, MAGNITVDINES, RELIQVASQVE SIGNATVRAS SECVNDVM PRAEDESTINATIONES DICTAE SCIENTIAE DEFINITIS TEMPORIBVS ABSOLVI. SEXVVM DISCRIMINA EX SVPERVENIENTIBVS TINCTVRIS PENDERE, IN COMMVNI VERO RADICE ET PRINCIPIO VNITA CONSPIRARE. Ita numeris omnibus absolutum foetum, posthac in lucem producemus.

DE VSV PARTIVM ACTIONVM QVE OMNIVM ADMINISTRA.

tione, et de fructibus Astrorum in Revolutione hu-

mana Astronomia.

CAP. XI.

QVæ ad originem humanam attinent, & primam seminis progressionem, superiori Capite exposuimus. Oportuit sanè explicari potestates & Sciētias illas Animæ quæ corporū societate perficiuntur. Ita enim in lege definitum est: nec poterant Entia in uno sistere gradum, tanta numerorum proportionumq̄ foecunditate grauida. Itaq̄ quibus hæ **prouincia** contigit, de
Y finitis

finitis tēporibus progredientia, corporū cōiugijs implicantur, ac corporeas subeunt affectiones, differētes secundū analogiā corporū & cōiugij. Mixtione cōtra hi cōiugia diximus, fieriq; societatem uisibillū ac inuisibillum corporū & spiritū, spiritusq; in corpora tandem degenerare: corpora dico spiritū signaturis ornata, & apta officijs, Donis, Scientijs ac predestinationibus spiritū: corporaq; in officina Naturæ postrema esse, à spiritib. foueri, custodiri & gubernari. Quin etiam in hac seminis progressione Elementa, corporū Principia, numeris ac proportionibus certis definita ad Mixtionē confluere, & analogiā progressionibus debitā, inuiolatā cōseruare. Nunc uerò progressione seminis finita, factūq; numeris omnibus absoluto & in lucem edito, necessitates ac officia partiū actionūq; omniū administrationes scrutari consiliū est. Ita enim Naturę Scientiā magis admirabimur, & prouidentia per omnia diffusam magna pietate confitebimur. Quia igitur in omni Generatione, Elementa & corporum Principia consentanea, à Radicibus & seminalibus rerū Principijs cōstituuntur, ad imitationem uniuersæ Creaturæ, hæc uerò in Generationis fluxu custodiri necessario debent, quod ex his nutrimenta, augmenta ac Mixtiones omnium proficiscantur: prima utiq; necessitas fuit earum partium quæ horum ministerijs destinantur. Elementa uerò distincta sunt in
duos

duos ordines, superioris, scilicet & inferioris globi. Firmamentum enim ac Aër, Aqua & Terra, Naturæ societate conspirant coniugiumq; efficiunt. Ita partes quoq; horū ministerijs accommodatas cōsentire necesse est. Sic Generationis initio, quia omnia sunt spiritualia & unita, Elemēta quoq; hæc similia sunt, ac partibus spiritualibus officia sua peragunt, id est, spiritibus ipsis, sed corporeis. Hanc unitatē seminis respexit Hippocrates, ubi asseruit nos constare ex duobus, Igne scilicet & Aqua. Multa enim hīc unita sunt quæ sensus nō potest discernere. Sunt Radices seminales, corporū Principia, & dicta Elemēta, quæ maximè cōspicua sunt, & in quibus omnia fouētur. Ita fauore ac patrocinio unitatis in Naturæ Academia omnes hæc locutiones admittunt: ex semine nascimur uel ex uno: ex quatuor Elemētis, uel ex Igne & Aqua: ex Sulphure, Sale ac Mercurio. Proprietates uerò & officia rerū unitarū cōfundere nō decet. Nam quantūuis tria illa in Natura unita uideant: proprietates tamē sine cōfusionē illas custodiūt. Semē proinde qd̄ fecūdū est, Elemēta habet corporū domesticis Principijs insignita, iuxta Radicis uel Principij uitalis Sciētia: & cōfestim superiora Elemēta, Firmamētū sc. & Aer, uitali pulsū, occultaq; respiratione, officia cordis, arteriarū, pulmonis, diaphragmatis, asperæ arterie, laryngis, &c. absoluit: quāuis antea admonuerim, officia nō esse partiū,

Y 2 sed

sed spirituum. Inferiora similiter Elementa, Aqua scilicet & Terra, nutritione his cōsentanea omnia fouent (semīna quippe nutrimentorum suffecturam supellecilem ad matrīces secum duxerunt) idēq; spiritualium corporū ministerio; atq; sic officia uentriculi, hepatis, lienis, uenarum, renum, cōsophagi, intestinorum, &c. peragunt. Omnium enim harum partium Scientias ac potestates continent, & in hac foetus constitutione prædestinationum necessitatibus satisfacere possunt. Naturę mysteriū hoc modo declarātes, uidelicet, quæ unitati ac Radici propinquiōra sunt, plurimarū diuersissimarumq; partium ab unitate descendentiū prædestinationibus sufficere. At uerō spiritibus Mixtionē cōtinua crasseſcentibus, distantię, separationes ac Donorū diuisiones cōtingunt, alimenta q; accedunt crassiora, impuritatibus comitata. Elemēta quoq; & uniuersa quæ in semine cōtinentur, analogiā progressionis sequuntur. Itaq; spirituum ac Scientiarū facta separatione, partes cōformantur singulæ suis Scientijs accommodatæ. Primū enim Elemēta & corporū Principia domestica sibi asciscūt spiritus illi Mechanici (id est, talem Ignē, Aërem, Aquam, Terram, tale Sulphur, tale Sal, talem Mercuriū) qualia prædestinationibus, officijs & Sciētjs talibus respondere possunt. Ex his primū spiritualia corpora producuntur, id est, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, colores, sapores,

pores, odores, perpetuo tales, quales in prædestinata spirituū Sciētia uigent. Quibus omnibus opportunè mixtis, et nutritione assidua auctis, paulatim a spirituali descendentes Anatomia, in corporeā familiā degenerāt; corpora q̄ principio humida spiritualia q̄ cōstituant, in horas crassescētia & ad seniū festinantia. In his postremis corporibus signaturę priorū uigent: in his tētoria figunt tāquā in notis diuersorij. Posteriora enī ex prioribus ortus sui primordia duxerūt. Quapropter proprietates, actiones, officia, omniū partiū, spiritualibus illis corporibus ascribimus. Venticulum cōcoquere, quia spiritualia corpora obtinet, proprietatibus & Sciētijs talis Sulphuris, Salis ac Mercurij uigentia, quæ alimenta ingesta resolvere, separare, digerere et signaturis consentaneis uestire possunt: signaturis tamen in potestate alimentorum antea latentibus. Hoc est in chylum conuertere alimentum, quod uentriculi officium est. Si spirituum potestate et Sciētia, hæc officia administrabantur in semine, uentriculo nondū conformato, ratione scilicet Principijs analogā, facta progressione & commutatione in corpora, figuras molientur, magnitudines, situs, consensus, officijs & Donis accommodatos. Concauo itaq; facto uentriculo, quia alimentum crassum ac corporeum recipere debuit, cesophagum & intestina adiungent, non quod tempore posterius conformentur.

Y 3 illa,

illa, sed quia aliter Naturę opera interpretari non possumus. Manifestas autem vias concedent cesophago & intestinis, quia alimenta ac excremēta planè corpora uehere & secludere tenentur, fibras, uillas, inuolucra, anfractus, substantiarum uarietatem, reliquasq; signaturas, ex iisdem principijs simili ratione declarare oportet. Rursus quia proprietates spirituum, ex quibus constituitur hepar, ex tali Sulphure, Sale & Mercurio procedunt, in quibus Scientia ac potestas attrahendi, separandi, digerendi, & ad maturitatem perducendi chyli uaporosam substantiam (halitus enim specie attrahitur, & superstitiosum planè est quod de obliqua uenarum Mesaraicarum inter duas intestinalium tunicas insertionis utilitate adferunt: frustra enim manifestas vias spiritualibus corporibus instituant) hanc utique materiam ad maturitatem perductam signaturis consentaneis ornabunt & in sanguinem commutabunt, quod hepatis officium est. Renes similiter, in quibus tertia alimentorum separatio perficitur, secundum Scientiam trium Principiorum Salis, Sulphuris & Mercurij, attractiones, separationes, & digestiones uaporosi sanguinis absoluēt. Lienis mechanicam lithurgiam eodem modo interpretari oportet: quamuis huius officium non sit ita commune. In his omnibus Sali, Sulphuri & Mercurio, proprietatum actionumq; causas ascribimus, nō caliditati, humiditati, frigiditati

frigiditati, siccitati: Temperamentumq; singularū partium non ex mixtione calidi, humidi, frigidi, sicci, integrari, sed ex mixtione Sulphuris, Salis & Mercurij, inter se, & cū Elementis cōsentaneis, Scientijs ac prædestinationibus predictorū Principiorū et ipsius Radicis. Atq; hoc est Temperamentū nostrū, id est, ipsa natura, in dōlescē rerū, ex Scientijs et signaturis Principiorum productū. Etenim actionū proprietates, quæ in partibus naturalibus cōspiciuntur, ut attractionis, retentionis, separationis, digestionis & euacuationis, in Salium Sulphurū, Mercuriorū, uitali Anatomia, sepe quoq; in externa, deprehēdimus: caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis Anatomix fundamēta non inuenimus. Non alia ratione officia earū partiū, quæ Elementis superioris globi, id est, Firmamēto & Aëri famulātur, inquirere decet. Quia enim ex tali Sale, Sulphure & Mercurio cōstituitur cor, in quibus Scientie & prædestinationes uitalium motuum uigent, iugi ac circulari contractione & dilatatione, fructuum cœlestium aëreorumq; attractione, attractorum fruitione & digestionē, digestorū dispensatione, quiescentium Elementorum uitali et assidua suscitatione, cordis officia peragunt. Principia hīc cū dico, Sal, Sulphur, Mercurium, uitalia intellige: in eorū enim Anatomia, tales motus conspiciuntur: motus quoque cœli planē uitalis est, cuius imaginem æmulari student spiritus cordis.

174
 IDEA MEDICINAE

cordis. In alijs quoq; rebus, exaltatis, id est, in actum
 reductis spiritibus mechanicis, in quibus motuū pre-
 destinationes, & Scientiæ continentur uel breues uel
 diuturni tales motus apparent. Fluxus & refluxus ma-
 rini ex talibus spiritibus proficiſcuntur. Nitroſa Sul-
 phurea ubi exaltantur Astris excitatis, motus ſimiles
 ostendunt, ſed momentaneos, quia Radicem non ha-
 bent continuam. Hinc fundamenta pulſuum peti de-
 bent, & omnium accidentium quæ pulſibus eueniūt.
 Sed dicet aliquis: quæ igitur neceſſitas fuit partium, ſi
 omnia ſpirituū beneficio adminiſtrātur? Permagna
 certe. Etenim corporei quodammodo ſunt ſpiritus
 illi Mechanici, à quibus officia corporibus finitima
 proficiſcuntur, multum deficientes ab integritate, po-
 teſtate & ſimplicitate primorum ſpirituū uitalium
 Principiorum, in quibus Sciētiam, uitam, poteſtatem
 uigere diximus; à quibus contineri, foueri, ac guber-
 nari ſpiritus corporeos et ipſa corpora cōfeſſi ſumus.
 Itaq; cum tam uicino confugio corporum teneantur,
 corporeas quoq; affectiones ſuſtinent, locaq; poſtu-
 lant, Radices & fundamenta, in quibus actionum fon-
 tes ac fructuum theſauros cōſtituant. Hoc pacto par-
 tes corporis ſunt quaſi matrices, radices, penuaria,
 Astra, in quibus concentrantur & uniuntur uirtutes
 ſpirituū, per orbem, id eſt, per totam Anatomiam,
 diſperſæ. Neq; enim in ſolo pectore continetur Ana-
 tomia

tomia spirituum cordis, sed per uniuersum corpus mirabili continuitate dispergitur; neque in dextro solum hypocondrio clauditur Anatomia hepatis, sed simili continuitate orbem suum per uniuersam corporis Anatomiam propagauit: neque uterus, testes, in suis locis segregati iacent, sed continuitate, à prioribus tamē diuersa, per omnia diffunduntur. Sensus, motus, imaginationes, memorias, spirituum corporeorum ministerio perfici, subtilissimorum tamen, hinc clarum est, quod corporeis affectionibus planè obtemperent. Motus à spiritibus cieri, ipsæ corporeis, manifestissimum est: corporum quoque carnosas fibras legitime dispositas requirunt: horum congressu & facili coniugio motus animales ualidissimi maximeque conspicui absoluuntur, obscuriores uero solo spirituum beneficio ministrantur, ut in actionibus naturalibus frequentissime apparet & in totius corporis uitali libramento. Neque uerum est quod à nonnullis Anatomicis affirmatur, eundem esse spiritum Motionis & Sensus auctorem, actiones uero differentes edendi instrumentorum ratione: sed spiritus quoque Donis, Scientiis, prædestinationibus & signaturis his respondentibus inter se distant. Absurdiores sunt alij, qui neglectis spiritibus, Motum posterioribus, Sensum prioribus uicarij, per uicium erroris ascripserunt. Sensus quoque corporibus spiritualibus perfici, proxima sensuum instrumenta, sen-

Z tiendi

tiendi rationes & affectiones concurrentes, satis demonstrant. De interiori & Communi eadem ratio est, seruata analogia. Imaginationes & Memorias in spiritalibus corporibus, sed subtilissimis, potentissimis & maximè uitalibus uersari, testatur insomnia, morbi, corporum & Imaginationum obsequia, & simplicia nonnulla, quæ certas Imaginationes, sæpe admirandas, suscitant. His actionibus Centrum, Radix ac fundamentum constitutum est cerebrum: ideoque ex tali Sulphure, Sale & Mercurio constitutum est, in quibus Scientiæ, prædestinationes, Dona ac officia talium spirituum contineri possunt, & per uniuersam eorundem Anatomiam perenni defluxu continuari. Quemadmodum enim de corde, hepate, utero, &c. diximus, Anatomiam eorum longè lateque propagari: ita cerebri quoque non solis caluariæ limitibus coercetur, sed reliquo corpori benignè comunicatur. Corpus enim humanum unum esse oportuit: unitatē uerò in tanta partium separatione, diuersitate & distantia, Anatomiarum uel spirituum uitalium conspiratione ac confluxu molita est Natura. Hæc est necessitas earum partium quæ cōtinuitatis uincula sunt, ut arteriarum, uenarum, neruorū, carnium quoque, ossium, membranarum, sanguinis, & humorum, si rerum euidentibus inditijs fidem adhibere licet. Neque enim absurdum est multis uisibus unam eandemque particulam à Natura accom-

accommodari. In prima seminis constitutione, Elementis & corporum Principijs etiamnum spiritualibus, solo spirituum ministerio continuitas custodiebatur: nunc uerò spiritualibus in corporea transmurtis, uincula quoq; corporea adiuncta sunt: nam hoc pacto à radicibus & centris, tanquã per orbcs & fibras, spiritus mechanici cõtinuè peregrinari possunt. Obscurior est altera continuitas, quæ carnum, membranarum, sanguinis, ossium, beneficio perficitur: neque enim omnes carnes eiusdem sunt naturæ, sed magna Principiorum diuersitate constant, quorum similitudo consensum facit. In ossibus, medullis, membranis, tunicis, ligamentis eadem ratio est. Sanguinis dissimilem naturam in diuersis locis & uenis inter nostros Medicos, ob frequentem cadauerum dissectionem, pauci animaduertunt: & industriam Antiquorum derident, qui singularium uenarum mirabili sectione, morborum uehementium insultus præcauerunt, & præsentium pernitiem sæpe sustulerunt. Profectò, si Anatomiam sanguinis particularem instituisset, & Principia ad incudem reuocassent, aliter sentiret. Ipsæ quoque signaturæ sanguinis, diuersis locis, etiam sensibus diuersæ repræsentantur. Quid mirum? Elementum est aqueum, Astris Mineraliumq; differentibus Tincturis ornatum. Itaque his uinculis uniuersaliq; Elementorum & spirituum conspiratione, extrema

Z 2 internis

internis coniunguntur, remota remotis, & omnium societate unitatis absoluitur custodia. Admirantur nonnulli nos sanguinem & humores, in partium numero recensere. li ob errores ac uagos impetus, ut dicunt, à corporū & partium familia, huiusmodi discreuerūt. At certè, si consentanea à consentaneis trahuntur, si unumquodque in proprio loco feliciter retinetur & custoditur, nec omnia sursum, deorsum, cæco impetu inordinatè defluunt: sanguini quoque à Natura lex præscripta erit, locus designatus, Scientia attributa, cuius ductu legi obtemperans, in proprijs diuersorijis, sine aliorum iniuria se continebit officiaq; destinata absoluet. Quinetiam Elementum cum sit, & Astra habeat, eaq; definitis temporum momentis exorientia, uitalibusq; paroxysmis uitæ manifesta testimonia demonstratã, quis mentis compos, extra corporis Rempublicam in errantium grege collocabit. Elementa enim partes continent, fouent, nutriūt. Ita Firmamentum Astra sua, Aqua Mineralia, Terra Vegetabilia. Ita sanguis in corpore humano radices habet, Astra, Mineras, &c. fructus uerò producit in carnibus, membranis, uitali spiritu, id est, in Elemento Aëris & Firmamenti: idq; continēter. In carnibus Martis Anatomie subiectis, fructus producit Martiales, Veneris Anatomie Venereos, Lunæ Lunares, Saturni Saturninos: id est, ibi fructus, pducit ubi proprietates.

prietates trium Principiorum ferri delitescunt, alibi, ubi proprietates trium Principiorum Veneris, Lunæ, Saturni, Mercurij, Solis: & si lubet, hîc uerbenas, alibi erucas, lactucas, plantagines producet. Astra enim iisdem potestatibus prædita sunt: quamuis Elementorū diuersa ratione, signaturas & nomina transmutent. Longè igitur supra partium dignitatem collocabimus sanguinem, & in societatem ac gubernationem humanæ Reipub. magna necessitate aduocabimus. Infeliciter quoque in partium descriptione, humorem illum neglexerunt, qui in articulis quidem maximè apparet, ac omnium ossium membranis utiliter necessitate adhæret. Grauiſsimorum enim morborum sedes est, & symptomata cōmittit plurimā. Chirurgi, Medicorum superata diligentia, nomine notantur, quamuis Barbaro, Synouiamq; dixerunt: Hippocrates in libro, de Locis in homine, non prætermisit: sed officia, proprietates ac conditiones descripsit.

Myxa, inquit, *πῶσιμ ἐστὶ φύσι.* καὶ ὅταν ἀντι λαθρῆ ἢ ὑγιάνηται τὰ ἄρθρα, καὶ διὰ τὸ ἐνὶ κινῆται ἐγγίμ, ὡστὲ δὴ ἀδύνατον πρὸς ἐαυτῆ. πῶσιμ δὲ καὶ ὀδύνη γίνεται, ὅταν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ὑγρασίς ἐν τῷ πονησίον, &c. id est: Mucus omnibus à Natura est, & cum hîc purus fuerit, articuli sani sunt, & ad motum apti, quia lubricitate mutua iuuantur. Labor uerò & dolor fit, ubi à carne humiditas dolorosa affluerit, &c. In hac Myxa contingunt Cephalalgia; *ἑξ ἀματῶν* Hippocratis, *die Lähme* THEOZ

Z 3 PHRA.

PHRASTI, Arthritides, Podagra, Chiragra, & uuln-
 rum pernitiōsa symptomata, de quibus suis locis tem-
 pestiuus agemus. Adipem in partium familia admī-
 serunt: attamen minori dispendio huius iacturam &
 alterationes, quàm Synouia (uocabulum Prouincia
 dignum est, ut socordie Medicorum nos admoneat)
 sustinemus. Fel quoque prætermiserunt necessariū san-
 guinis condimentum, modò debita Astrorum Reso-
 lutione destinata officia absoluat. Vesicam uerò fel-
 lis, partibus ascripserunt. Ita relictis colonis, cū tugu-
 rijs menses instituunt. Errores hi prima facie leues uide-
 dentur, & excusationē admittere: sed magnā cladem
 toti Medicinæ intulerunt, morborū confusa contem-
 platione, inutiliq; distinctione dilaniata, Indicationes
 ac curationes uehementer turbarunt. Longè aliud
 fuit consiliū ipsius qui dixit τὰ δὲ χόρτα, ἢ ἐπιμάρτα, ἢ ἐπιχόματα:
 quod satis ostendit in libro De Flatibus. Partium
 nunc ordines ex necessitate prædestinationum dedu-
 ctos, constituemus. Primus earū est, quæ actionibus
 Elementorum Inferioris globi inserviunt, ut uentricu-
 lus, hepar, lien, œsophagus, intestina, mesaraicæ ue-
 næ, renes, uesica fellis & urinæ, uenæ: sanguis enim is-
 psium est Elementum & partium dignitatem transcen-
 dit. Actionibus uerò Elementorū superioris globi in-
 seruiūt, cor, pulmones, aspera arteria, diaphragma, ar-
 teriæ. Spiritus enim uitalis per arterias diffusus Ele-
 mentum

mentum est. Nec operę precium est minimas quasq̃
 particulas hisce actionibus opitulantes hęc recensere:
 ab alijs Anatomicis petere licet. In secundo ordine
 partes continentur quę officijs sensuum ac motuum
 accommodatę sunt, ut cerebrum, oculi, aures, lingua,
 nares, muscoli, ossa, tendines, ligamenta, nerui, mēbra
 nę. Tertius ordo partibus debetur Generationi de-
 stinatis. Ad quartum & postremum ordinem refere-
 mus eas, quarum ministerio colligantur & conspirant
 uniuersa, quę uincula sunt continuitatis corporeę.
 Diximus enim easdem particulas multis usibus satis-
 facere posse. Neq̃ hoc aliquę offendere debet, quod
 Elementi appellatiōē toties uariemus: rerū foecundi-
 tati nomina obedire æquum est. Ita quamuis propria
 esse Elementa & Principia, in singulis particulis sæpe
 demōstrauerimus, nihilominus uniuersalia totius cor-
 poris, à quibus sustentantur & fouentur particularia,
 non oportet negligere. Vtica enim in mundana A-
 natomia, propria habet Elementa & Principia: attā-
 men ab uniuersalium Elementorum fructibus, fomen-
 ta assidue haurit. Est etiam partium inter se priuata
 quędam societas. Conspirant enim partes quę pre-
 destinationibus Elementorū superioris globi famu-
 lantur, cum ijs quę sensuum ac motuū ministeria ab-
 soluūt: rursus quę officijs Elemētorū inferioris globi
 destinantur, cum ijs quę generis custodiant tuentur.

Quia

Quia uerò ad morborum cognitiones & curationes,
 naturalium partium administrationes debite explica-
 ra, maximum momentum adferunt, Concoctionum
 lithurgias qua possumus breuitate adiugemus. Que
 ab alijs rectè dicuntur ociosum est repetere. Relictis
 igitur primis alimentorū præparationibus, dicimus:
alimenta uentriculo recepta, uirtute spirituum Mecha-
nicorum resolui & misceri. Sunt enim in Anatomia
 uentriculi, Scientig Sulphurum, Saliū & Mercurio-
 rum, quæ tales actiones edere possunt. In ipsis quoq;
 alimentis continentur Elementa ac Principia, quæ his
 actionibus obtemperant. Est enim in omni alimento
 Balsamus animalis, humanæ naturæ consentaneus:
 itaq; Elementa sua adiuncta habet & Principia dome-
 stica. Hinc alimentum à PARACELSO semen appel-
 latur: cui consonat illud Hippocratis: ab ñsdem nutri-
 mur à quibus constamus. Facta resolutione separa-
 tur impurum à puro, excrementum ab alimento. Ea
 enim est proprietas Sulphurum, ut dissentanea à suis
 repellant globis: separata uerò naturali impetu ad no-
 tiora feruntur diuersoria. Hoc pacto à puriori ali-
 mento, id est, à chylo separatur impurū illud Sulphur
 & foetidum, quod adhuc ab intestinorum Mecha-
 nicis perfectius separabitur, donec ad monoculum per-
 uenerit: eò enim naturali fertur desiderio ab aliorū so-
 cietate repulsum. Sed unà cum hoc impuro corpore
 sulphur

sulphureo, id est, stercore humano, & alia quædam im-
 puritas in uentriculo separatur, mucilaginosæ & tarta-
 rea, quæ omnibus alimentis inest. Hæc, quia in se nō
 habet uirtutem expulsiuam, potius stypticā, alumino-
 sam, astringentē, si rectē omnia gerūtur unā cum prio-
 re impuritate mixta expellitur: aliās morbos commit-
 tet, de quibus in Generatione morborum dicemus.
 Impuritatibus his separatis, alimentū in uentriculo di-
 geritur, ad maturitatem perducitur, & cōtinua actio-
 ne spirituum in uaporosos halitus conuersum, ad he-
 paris officinā festinat. Nec ita hoc accipi uelim, quōd
 certa temporum dispensatione, primū uniuersæ ali-
 mentorum impuritates separentur, relictis solis puris
 partibus digestionī & distributioni destinatis: sed cō-
 tinuat separationi digestio, idēq; particulatim. Quic-
 quid enim ex alimento separatum fuerit, nō expectata
 aliorū sorte, continuo maturatū in uapores halituo-
 sos resoluetur, & societate aliorū Mechanicorū in no-
 uas officinas adducetur, durabitq; talis molitio in con-
 sumtionem nutrimenti uel Chyli. Quamuis autē repu-
 diatam reiecerimus corpoream chyli distributionem,
 quam Atomistæ imaginantur, ac uaporosam solum-
 modo substantiam ad hepar constuere dixerimus: ni-
 hilominus corporea cōtinuitatis uincula huic distri-
 butioni necessaria esse, nec frustra à Natura posita, as-
 serimus. Neq; enim quæ corporeis uinculis in Natu-

A a ra con

ra confluunt, corporibus quoque (nisi spiritualibus) confluere necesse est: neque spiritualia omnia spiritualibus medijs conspirant. Magna est rerum uarietas. Magnetiferrum consentit sine solido uel corporeo medio: Torpedo uero piscatoris manum non afficiet nisi corporeum continuumq; uinculum intercesserit. Ita quamuis uaporosum & spirituale sit nutrimentum quod distribuitur, notas tamen uias & familiares continuitate moderante potius ingredietur, quam peregrinas, in quibus continuitatis uincula desiderantur. Hac ratione attractiones naturales quæ spirituum beneficio administrantur, secundum fibrarum rectitudinem absolui ab Antiquis proditum est. Hæ, quamuis minimæ sint, plurimis tamen uaporibus uiam ostendere possunt, & radiorum confluxus tueri: obstructæ uero uel induratæ, officia amittunt ac errores pariunt. Nec ualet argumentum eorum, qui spirituales chyli distributionem, & omnium alimentorum inuertere conantur: dicentes, in hepate corpoream substantiam ex chylo absolui, nempe sanguinem: igitur ex corporibus. Næ illi pauca intellexerunt Naturæ opera, si spirituum & corporum reciprocas uicissitudines non admittunt, Mesaraicarum itaque uenarum necessitatem & usum exposuimus. Facta hac prima solutione, separatione & digestionem, alimentum ad officinam uel stomachum

m. h. e.
 ales

et Cor
 orica
 dines

4. 0. 57 EA

machum hepatis (ut loquitur PARACELSVS) attra-
 ctum, in sanguineam substantiam coagulatur, idq̄
 iuxta Scientiam trium Principiorum hepatis: fitq̄ se-
 paratio, maturatio & distributio, quemadmodum in
 uentriculi lithurgia ostendimus. Et quia subtiliora
 sunt nutrimenta huius officinæ, subtilioribusq̄ Me-
 chanicis subiecta, excrementum quoq̄ analogum ex-
 hibent, urinam scilicet. Hæc naturali impetu ad renes
 fertur nō seorsim & impermixta, sed unà cum sangui-
 ne seroso. Nec solū in hepate, sed continenter in
 massa sanguinis, donec ad renes peruenerit, perfici-
 tur separatio. Interea lien, uesica fellis, consenta-
 neum alliciunt nutrimentum, idq̄ non solū ex he-
 pate, sed etiam ex uentriculo. Nec uerum est quod
 dicunt Anatomici, totum sanguinem in liene con-
 tentum, excrementum esse: neque fellis naturam in
 excrementorum familia absolutè collocare oportet.
 Alia est necessitas harum partium, si salium condia-
 menta coquis uicina sunt. Dicunt, obstructo emun-
 ctorio fellis *πύρω χαλκιδιχῶ*, per quod excrementa sua
 deponit, si sanguini permisceatur, symptomata per-
 nitiosa comitari: similiter ex liene. Hoc uerò non
 sufficit ad excrementi naturam constituendam. Et
 enim & aliæ partes, quæ citra controuersiam ab ex-
 crementoribus numero excipiuntur, in peregrinas
 Anatomias illapsæ, morbos & symptomata cōfestim

producunt. De sanguine manifestum est: & Hippocrates, in libro de Locis in homine, affirmat: *τα μάλιστα τὸ σώματι ἐκχρησάτο ἐπισημώτα ἐστὶν ἐνθά καὶ ἐνθά ὁρμίσου πύσσου παραρτίνου ποίησιν.* id est: corporis singulae partes altera alteri, ubi hinc uel illinc processerit, morbum statim facit, &c.

Quod de famosis illis humoribus dicitur, eorumque generatione in hepate, sanguine scilicet, bile, pituita, melancholia, consideratione dignum est. Ex his enim causas & curationes omnium morborum qui ex materia pendent (ut ipse loquitur) deduxit Galenus.

Hoc est illud dogma, pro quo tanquam aris & focis pugnant Medici in hunc usque diem. Caligas potius, quam tam speciosas & proprias morbidarum causarum appellationes relinquerent. Hi sunt illi humores, qui toties à PARACELSO repudiati sunt.

Operae precium est depositis affectibus scrutari, in lithurgia humanae naturae, quid in hac controuersia ueritati uicinius sit.

Primum quaeremus, an ratione Materiae uel Efficientis contingat tanta humorum diuersitas. Vtriusque opinionor: mutuas enim operas tradunt. Materiam ex chylo, chylum uero ex uino, pane, carnibus, leguminibus, herbis, piscibus, fuctibus, &c. subministrari in confesso est.

Nunc uero si ex hisdem nutrimur: ex quibus constat, quid in his omnibus idem esse potest? Non enim ex carnibus carnes solum nutriuntur, ex ossibus ossa, ex neruis nerui: sed ex uno pane, carnes, ossa, ligamenta, nerui, uiscera, san-

ra, sanguis, & uniuersa corporis mēbra, uitale nutri-
 mentu hauriūt: ex carne similiter, uino, piscibus, & ce-
 teris omnibus. Quo circa nō ex indiuidua corporū af-
 finitate similitudinē hanc æstimare decet: durabilior
 certē & superior affinitas querēda, quę mutatis & de-
 structis Indiuiduorum proprietatibus ac surdis socie-
 tatibus (ut sunt momentanea, omnibus impressio-
 bus subiecta) etiamnum ualida uirium potestate, con-
 sonantem Naturæ similitudinem tueri possit. Tales
 proprietates in Radicibus, Speciebus, Balsamis so-
 lummodo inueniuntur. Et hoc illud est in omnibus
 alimentis, ex quo nutrimur, Balsamus uidelicet, Mu-
 mia animalis et uegetabilis, uitale illud Sulphur, quod
 omnium alimentorum radix est: quo quæ destituun-
 tur nutrire non possunt. Et admiranda est in Natura
 rerum conspiratio. Vegetabilia, Mineralium & Ve-
 getabilium Balsamo nutriuntur: Animalia uegetali
 & animali: uidenturq; Mineralia, uegetabilia ac reli-
 qua animantia hominibus alimenta præparare, id est,
 Balsamum illud uitale, ex quo proximē constituuntur
 uniuersa membra humanæ Anatomia, & constituta
 assiduē nutriuntur. In hoc Balsamo sunt Elementa &
 tria illa corpora, Sal, Sulphur, Mercurius: sunt excre-
 menta, impurum illud sulphur ac fœtidum, urina, my-
 cilagines tartareæ, sudores, impuritatū quoque
 multæ species: est succus ille ptylsanæ cremori similis:

Aa 3 est

est sanguis: sunt spiritus, carnes, ossa, ligamenta, nervi: si Mechanicorum adsit industria: qui latentia separare possunt. Impurum illud & foetidum sulphur, humorem ptyisanæ cremori similem, sanguinis rudimenta, urinam, multas Salium, Sulphurū, Mercuriorum species & distinctas prædestinationes, artis ministerio ostendere possumus: pituitæ, bilis, melancholiæ Anatomiam nescimus. Nec enim species nec proprietates in Natura possident: sed nomina sunt inania, fraudulenta ostentatione Principiorum insignijs superba. Quod si horum, id est, Salis, Sulphuris & Mercurij exercitus repetitum uenerit proprietates, furtiuis nudati coloribus humores, risum mouebunt posteritati. Dicent nonnulli otiosas esse λογωμαχίας, noua huiusmodi nomina & Principia à PARACELSO inuanum introducta: idem intelligere Galenum cum dicit febrim oriri ex bile putrida, quod PARACELSVS noua interpretatione declarauit, dicens febrim esse Sulphur nitrosum accensum: ita cum dicit Galenus Colicā esse ex pituita uitrea, idem declarari quod apud PARACELSVM dicitur, Colicam esse ex mucilagine Tartarea, aluminosa & styptica: idem significari siue dicatur Calculum generari ex pituita, ut Galenus, siue ex mucilagine marmorea, alabastrina, arenosa, bolari, &c. ut PARACELSVS: siue dicatur Podagram ex sanguine, pituita, melancholia, bile ac ferosis humo-

humoribus generari, ut Galenus, siue ex Sale Mercuriali subtilissimo & acutissimo, ut PARACELSVS: siue dicatur Cancrū oriri ex melancholicis humoribus uel atra bile, ut Galenus, siue ex sale æruginoso & ferrugineo, ut PARACELSVS. Sed uehementer errāt. Magna est differentia. Etenim qui dicit ex bile febriū oriri, bilē in mundana Anatomia non inueniens, multa caliditatis & siccitatis ope utetur, ut signaturarū ac febrilium symptomatū causas interpretari possit: sed frustra: imaginarias solummodo inueniet. Qui uerò ex nitroso Sulphure constitui febriū asserit, huius Sulphuris Anatomia in multis speciebus mundanæ Reipub. deprehendens, si ad incudē reduxerit Astris exaltatis, fructus & symptomata febrilium in proprietatibus specierum manifestè animaduertet. Ita horrores, rigores, frigiditates, calores, sitim, uomitiones, sudores, somnos narcoticos in paroxysmorum initijs, dolores capitis, deliria, & stas accessionum repetitiones, quod apud Galenistas miraculosum est, magna facilitate interpretabitur, proprietatū fideliter ministerio adiutus. Rursus qui bilem febrilium causam statuunt, in curatione digestiones, in crassationes, refrigerationes, attenuationes, incisiones, purgationes, nescio quibus Syrupis & Pilulis molietur. Qui uerò nitrosū sulphur febres cōmittere pronūciāt, de resolutione & cōsumptione meditabunt, qua absoluta, fideliter

reme

remediorum securitate muniti, Naturæ, loca & uias euacuationis committent, siue per aluum, siue per urinas, siue per sudores, siue per insensiles trāspirationes resolutam materiam propulsare uoluerit. Sed de his in morborum & remediorum explicatione tempestiuus agemus. Ipsi quoq; Medici uomitione reiectam bilem, æruginis proprietates referre sæpe numero animaduuerunt: itaq; ærugineam bilem appellauerunt. Interdum porri qualitates manifestè repræsentabantur: hanc porraceam confestim nominarunt, & dubitationes nouas attulerunt, an scil. in uentriculo talis generari posset. Alium conspicati sunt humorem, terram fermentare, bullas excitare, similitudinem amurcæ, fæcum uini uel Tartari (si licet) ostendere: hanc atram bilem dixerunt, quòd si fermentaceam uel tartaream dixissent, Naturam certè non offendissent. Et quia per uomitum plures humorum species non ita frequenter reiciebantur tam claris salium proprietatibus insignite, relictis ueris nominibus, phantastica introduxerunt, famosas et infames uel maioris ac minoris fame biles proponentes, uitellinã, adustam, &c. Eodem pacto pituitam saliam ac acidam sæpe animaduuerunt. Si uerò Salium Anatomiam antea didicissent, deprehendissent nitrosam, aluminosam, uitriolatam, salgemmatam: & si herbas quoque salium proprietates continere crederent, aronis, urticæ, chelidoniæ, flammulæ,

læ, brassicæ, soldanellæ, kali, centaureæ, piperis, persicariæ salia in humoribus tandem admitterent: mixtionē quoq; salium cum sulphuribus studiosius inquirentes, salia sulphurea & mercurialia magna utilitate adiungerent. Tandem si feminum signaturas & Generationum lithurgias in humana Anatomia olfacerēt, dulcedine ueritatis allecti, nulla bilis, pituitæ, melancholiæ seueritatē, à tam clara & fœcunda Philosophia in posterum absterrerentur. Tum uerò non solum in hepate, sed etiam in uentriculo, intestinis, carnibus, synouia, medullis, ligamentis, ossibus, neruis, arterijs, in pulmone, liene, cerebro, renibus, uesica, utero, testibus, mammillis, deniq; in uniuersis partibus humani corporis, æruginosum, uitriolatum, tartareum, nitrosum, aluminosum, porraceum, urticosum, aronicum, piperinum, persicariosum, generari posse sancta fide iurarent: & nudis humorum appellationibus repudiatis, proprietates Salium, Sulphurum et Mercuriorum auidè addiscerent. Quòd musti exemplum adferunt ad generationem quatuor humorum in hepate stabiliendam, sententiam eorum planè euertit. Non enim humorum procreationem, sed excrementorum separationem clarè ostendit: & uigore huius exempli triumphum aget PARACELSVS contra eos qui tartarea excrementa, eorumq; separationes, morbos & symptomata deridēt. Hippocrates longè aliam ratio-

Bb ncm

nem humorū instituit lib. 4. de Morbis. Primum, fontem omnium, uentriculum tanquam cōmune penitentiū collocauit: quatuor deinceps particulares fontes, cor quidem sanguinis, caput pituitæ, folliculum fellibilis, lienem aquæ, adiunxit. Rationē uerò consilij sui paulò post innuit, dicēs, in omni alimēto inesse quiddam sanguineum, biliosum, pituitosum & aqueum, ac consentanea cōsentaneis distribui. Quemadmodum in terra sunt facultates omnigenæ & innumerabiles, *Αναγέννησις παντὶ τῷ ἐπιπέδῳ*: unaquæquæ uerò planta similem trahit ac naturæ suæ familiarem. Vbi demonstrat se in humorū dispensatione non Elementis uel nudis qualitatibus animum adhibuisse, sed proprietatibus, ijsquæ uarijs, omnigenis, innumerabilibus. Hinc proprietatum copiam ad certa quædam genera reducere conatus est, tanquam ad matrices & familias in quibus illustria de se testimonia sæpe præberent. Idem manifestius in libro de Humana natura interpretatur: ubi certis anni temporibus singulas humorum species in corporibus abundare, & medicamentorum purgantium diuersa facultate, diuersos euacuari affirmat, in quibus tamen perpetuò adsint proprietates, quemadmodum in terra, dulce, acidum, amarū, acre et omnigenum, quarum separatione & exaltatione morbi contingunt: quod in libro de Antiqua Medicina exposuit. Hac ratione obseruationes Hippocratis & inchoata.

choata Medicinæ theoremata excusare possumus, uis
 delictet, quòd multa semina iisdem proprietatibus in-
 signita, in humoribus similibus, tanquam matricibus
 & agris consentaneis fundentur. Quæ semina ac pro-
 prietates, ubi ad maturitatē peruenerint, fructus pro-
 ducunt tali humorum signatura uestitos. Consenta-
 nea uerò cum sint huiusmodi semina, iisdem locis uel
 humoribus recepta, & fructuum similitudine coniu-
 cta, curationes quoque admittunt communes. Quæ-
 cunque enim in pituitosis corporibus Anatomiam
 habent (qualia sunt illa quæ hyeme ascendunt) me-
 dicamento pituitam euacuante sanantur: quæ uerò
 in biliosis (hæc æstate ad maturitatem perueniunt)
 medicamento bilem ducente tolluntur: quæ in me-
 lancholicis (talìa autumnò resoluuntur) analogo re-
 medio obtemperant: quæ in sanguine (uerno tem-
 pore huiusmodi exoriuntur) uenæ sectione sanan-
 tur. At uerò ij morbi leuiores sunt & anni uersarij,
 Hippocratis ætate consueti. Nostris temporibus gra-
 uiores incubuerunt, quorum generatio laboriosa est
 & intricata, curatio uerò, multorum iudicio, planè de-
 sperata: nec ueratrum, nec cnicum, nec colocynthis,
 nec ebulus satisfacit. Necessitate igitur adactus PĀRA
 CELSVS Medicinæ Theoremata dilatauit, morborū
 semina & Generationes exquisitius rimatus, curatio-
 nes præstatiores ac remedia aliora adiunxit, morbos,

medendi rationes, & remedia Hippocratis ætate consueta sub Diætâ & iusto agrotorū regimine claudēs. Interdum quoq; humorum mentionem facit, quoties Tincturarum & excellentium Arcanorū uirtutes exponit; dicens, harum potestate & usu nec melancholicum nec phlegmaticum quippiam in corporibus coaceruari posse: adeoq; tutos reddi homines ab externorum Elementorū anniuersarijs, mensuris, & diurnis impressiōibus; quod in Archidoxis preparatorum uidere licet. Hanc humorum censuram hoc loco sufficere arbitror; alibi seueriorem actionem instituemus. Actionum naturalium administrationes in singulis partibus hoc loco recensere Compendij leges non admittunt. Qui diligenter quæ à nobis dicta sunt examinauerit, sine labore alijs accommodare poterit, seruata feminum, locorum & Mechanicorum analogia. Sed unde digressi sumus reuertamur, & humanæ Astronomiæ harmoniam adiungentes exemplis illustremus. Superiora Elemēta, scilicet Firmamentum & Aër, eorumq; astra, fructibus ac resolutionibus inferiorum fouētur; inferiora uicissim benignitatem superiorum experiuntur. Ita in corde, cerebro, pulmonibus, arterijs, neruis, etc. naturaliu actionū administrationes cōspiciuntur; suos habēt uentriculos, ut loquitur PARACELSVS, & spiritus mechanicos attractionū retentionū, separationū, coagulationum digestio-

digestionum, distributionum, expulsionū authores. Vbicunq; uerò tales spiritus reperiuntur, ibi concoctiones celebrari, & uentriculi officia absolui necessarium est. Spiritus enim sunt qui esuriunt & sitiunt, qui saturantur, & saturati fructus emittunt sanitatis uel morborum nuncios. Ita nulla nominum iniuria dicemus in sanguine uentriculum esse, concoctiones, nutritiones, attractiones, separationes, & similes actiones in sanguine administrari. Similiter in Synouia, in ligamentis, in ossibus, in carnibus, & multò magis in uitalibus spiritibus cordis ac arteriarum. Aliamenta certè dissimilia sunt, utpote locis & Mechanicis consentanea. Non enim tam crasso & impuro alimento nutritur sanguis quemadmodum uentriculus, intestina, & primæ alimentorum officinæ, nec sanguinis nutrimentum, synouia, carnibus, ossibus, ligamentis accommodatum est, nisi subtiliorum Mechanicorum industriam antea experiatur. Sic Firmamenti astra, uel uitales spiritus cordis & arteriarum alimento fruuntur puro ac spirituali; ab astris inferiorum Elementorum ante præparato: & benigna nutritione ad maturitatem peruenientia, fecunda fructuum resolutione uices rependunt, mutuaq; officiorū communicatione societatem humanæ Reipub. custodiunt. Nec mirum est tantam Elementorum & astrorum diuersitatem, tam amicè conspirare. In una radice fun-

Bb 3; dantur

dantur omnia, in Balsamo sc. animali, cuius prædestina-
 nationes, Scientias & officia, diuersis, disiunctis, & sæ-
 pe cōtrarijs instrumētis ordinatè absoluūt. Omnibus
 enim Elementis & Astris huius Radicis uel Balsami
 cōspirantibus ac pensum debitè facientibus, Astrono-
 mia humana stabili & rata motuū uicissitudine proce-
 dit, actionesq̃ ostendit sanitatis indices. Quemadmo-
 dum in mundana Anatomia, ortus astrorū certis tem-
 poribus fructuū tēpestiuis resolutionibus, anni salu-
 britatē tuētur. Nunc pluuiarū stellæ cōmodius resolu-
 uuntur: nūc uentorū: aliàs serenitatis, calorīs: interdū
 niuis, frigoris, pruinge: interdū Mannæ species felicius
 cadunt: aliàs Zephyrorū genitalis defluxus desidera-
 tur. Et in terrestri Astronomia, nūc rosæ, uiolæ, nar-
 cyssi germināt: nūc leguminā, frumēta, uites, arbores,
 &c. & uniuersæ plantę, singulæ suas periodos obser-
 uant, nisi sterilitatis ac morborū causæ interuenerint.

Ita in humana Anatomia, astra superioris globi, id est,
 uitales spiritus cordis & cerebri, imbribus, serenitate,
 caloribus, fœcundo roris ac Zephyrorū defluuio, fru-
 ctibusq̃ similibus, inferiorū Elementorū semina beni-
 gnè irrigant, quibus silentibus, marasmi, sterilitates &
 tabes cōtingūt, utcūq̃ alimentorū copia colliquescen-
 tes partes & ad cariē festinantes, subleuare conētur æ-
 groti. Rursus inferiora astra, rosas, uiolas, melissas, ua-
 lerianas, uites, fruges, aurū, argētū, rubinos, saphyros,

contia

continenter ex alimētis producunt: nō quōd forma-
rū externas signaturas in homine demōstrent (Trans-
plantatione em̄ externa uestimenta amiserūt) sed quia
proprietas similes in spiritualibus corporibus, hu-
manæ Anatomia domesticis producāt, ex quibus su-
periora altra fomēta recipiūt, ac uniuersa officijs & ac-
tionib. opportuna reddūtur. Eodē quoq; pacto di-
gesta feminū tēpora in homine trāsplātant: breuiores
em̄ habent periodos, easq; cōtinuas: quāuis in Olym-
po etiā reperiant sydera anniuersarijs circuitibus ascē-
dentia, mensuris, & diurnis. Sunt & alia que lōgiore
interuallo ad maturitatē perueniūt, de quibus in hēre-
ditariorū morborū generatione dicemus. Menstrua
altra in mulieribus manifestē cōspiciuntur, & in uiris
nōnullis. Hemorrhoides uerō annuos circuitus ut plu-
rimū obseruāt. Somni Ascendentia, diurnas habent
reuolutiones, & proprietates possident papaueris ac
lactucarū, quales in Luna nocturnisq; syderibus uige-
re, Sensus testantur & Ratio cōfirmat. Has Astrorum
reuolutiones in humana lithurgia ante nos adduxit
Hippocrates. Ita enim scribit, in libello De Insomnijs.
*ἄστρον μὲν οὖν ἡ ἐξω περίοδος: ἡλίου ἢ μίση: σελήνης ἢ πρὸς τὰ λοιπὰ, ὅτι μὲν οὖν
πανόιν τούτων τῶν ἄστρον σβέννυται ἢ βλάπτεται, ἢ ἀφανίζεται ἢ ἐπέχειται τῆς
περίοδος, κατ' αὐτὸ τὸ μέρος ἢ τὴν νοσοῦν περιγιγνέσθαι, &c. id est. Astrorū
circuitus exterior est in corpore, Solis medius, Lunæ
uerō ad cauitates. Quodcūq; igitur horū Astrorū, uel
extingui, uel lædi, uel obscurari, uel à circuitu suo (per
insomnia:*

in somnia scilicet) cohiberi uidetur, in eadem corporis regione morbum latere significat, &c. Κοιλίας appellat uentriculū, intestina, mesenterij uenas, hepar, lienem, & primas alimentorum officinas. In ijs enim ob impuritatem alimentorum, & momentaneam trium Principiorum naturam celeres sunt periodi, plenilunia uelocia, ac reliqua tempora similiter. Medium circuitum in corde, cerebro, sanguine collocat Hippocrates, ubi puriora sunt Elementa, semina & astra, constantioribus Principijs ornata: motus proinde edunt stabiles, non senescentes, Solis naturā in hoc imitantes. In synouia, carnibus, ligamentis, ossibus, membranis, &c. spiritus uigent mechanici & semina, astrorum diuurnos circuitus imitantia. Morborum periodi, hanc reuolutionum analogiam confirmant. Tarda enim sunt plenilunia eorum morborum, qui in circuitu astrorum, uel in habitu corporis, ut loquitur Galenus, fomites & mineras habent: celeriora eorum qui in cauitatibus fundantur. Idem planius interpretatur libro primo de Diata: dicitque Naturā uel ignem in hominis generatione triplices circuitus facultate diuersos distinxisse.

Ἐπεισάτο πῦρὸς περιόδους τρεῖσας, περιανύσας πρὸς ἀλλήλας καὶ ἄνω καὶ ἔξω. αἱ μὲν πρὸς τὰ βωῖδα τῶν ὑγρῶν, σιλάνης δύναμις. αἱ δὲ ἐς τὴν ἔξω περιφοράν, πρὸς τὸν περιέχοντα πάγον, ἄσπερον δύναμις. αἱ δὲ μέσα, καὶ ἔσω καὶ ἔξω περιάνυσαι, τὸ θερμώτατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, ὅπερ πάντων ἐπικρατέεται, διέπορ ἔπαρτα κατὰ φύσιν. ἄψ· φον καὶ ὕφα καὶ ψάυσα. ἐν τούτῳ ψυχὴ, νόσος, φρόνησις, αἰθερσις, κίνησις, μάταισις, διαδύναξις ὕπνος, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, τῶτο πάντα διὰ πάντας

τὸς αὐτοῦ πᾶσι καὶ τὰ αὐτῶν ἐκείνα, ὁ δὲ πῶς ἀρτεμίσωρ. id est: Fecit ignis
 circuitus triplices, mutua societate tam intus quam
 foras cōspirantes. Quæ in cavitatibus, humiditatum
 officinis circuitus habent, Lunę potestatem, motus &
 maturitates referunt: quæ uerò exterius, ubi solidiora
 consistunt membra reuolutiones absoluunt, astrorū
 imitantur proprietates: quæ in medio consistunt, ro-
 bustissimi ignis naturam continent, qui intrò & foras
 per omnia transiens, omnibus dominatur, idq; ocul-
 to silentio: nec enim uisu, nec tactu conspicuus est. In
 hoc igne, id est, in astris mediæ huius reuolutionis, A-
 nima, mens, prudentia, augmentum, motus, diminu-
 tio, transmutatio, somnus, uigilia delitescunt. Ibi spiri-
 tus eorum mechanici, Ascendentia, spiritualia corpo-
 ra, actionū proxima instrumenta radices habent. Hęc
 omnia morborū accidentia manifestius declarabunt.
 Nec omnia quæ de his dici commodè possent, hoc lo-
 co adducere tempestiuū est. Itineris solum initia can-
 didè hoc loco demonstrauimus: progressus & abso-
 lutiones ubi uisum fuerit adiungemus. Penitentia &
 grata diligentia, prædestinationum diuturna tempo-
 ra accelerabunt. Interea naturalium facultatum admi-
 nistrationē tali formula cōplectemur: ACTIONES
 OMNES NATVRALES A SPIRITIBVS PROFL-
 CISCI IISQVE DIFFERENTIBVS SVBTIL-
 TATE ET CRASSITIE SECVNDVM ACTIO-
 NVM ANALOGIAM. PROGRESSIONEM SEMI-
 Cc NVM

NUM ET SCIENTIARVM DISTINCTIONEM,
 PARTIVM NECESSITATEM ATTVLISSE: IN
 IIS TANQVAM ASTRIS ET RADICIBVS CO-
 ACERVARI ET QVASI AD CENTRVM REVO-
 CARI SINGVLORVM SPIRITVVM THESAV-
 ROS, INDEQVE PERENNI RADIORVM DE-
 FLVXV CVNCTA FOVERI ANATOMIIS EO-
 RVM CONSENTANEA. CONCOCTIONVM
 OFFICINAS PLVRIMAS ESSE, COMMVNES.
 QVE APPELLARI, IN QVIBVS IMPVRITA-
 TVM SEPARATIONES MANIFESTAE ET
 CORPOREAE NECESSARIO CONTINGE-
 RENT. GENERATIONEM QVATVOR HVMO-
 RVM, SANGVINIS, BILIS, PITVITAE, ME-
 LANCHOLIAE IN HEPATE PHANTASTI-
 CAM ESSE. IN SANGVINE ENIM TAN-
 QVAM ELEMENTO INNVMERABILIA SEMI-
 NA, EAQVE PROPRIETATIBVS TRIVM
 PRINCIPIORVM INSIGNITA CONTINERI.
 SUPERIORVM ELEMENTORVM ASTRA FRV-
 CTIBVS INFERIORVM NVTRIRI, ET RVRSVS
 INFERIORA SUPERIORVM FAVORE NON
 DESTITVI, SED CVNCTA OPPORTVNIS TEM-
 PORIBVS DEBITE CONSPIRARE, REVOLV-
 TIONVMQVE SVARVM PERIODOS INVIO-
 LATAS CVSTODIRE. NISI PRAEVARICA-
 TIONES PEREGRINORVM SEMINVM INIMI-
 CA TRANSPLANTATIONE IRREPERENT,
 de quibus sequenti Capite agemus.

DE

PHILOSOPHICÆ. 203
DE MORBORVM GENERA-
TIONE ET TRANSPLAN-

tatione.

CAPVT XII

IN rerum naturalium contemplatione, de quibus hæcenus egimus, comites sæpe habuimus Philosophos. Sensuum enim ministerio, exigua adiuncta obseruatione, plantarum & animalium origines deprehendi possunt, seminaque possident manifesta. At uerò morborum explicatio, quia semina occultiora obtinuerunt, & Generationes Transplantationesque in Naturæ officina absconditas, nec sensuum arbitrarijs, nec syllogismorum superbis decretis subiectas, intricata planè, & à paucis comprehensa est. Aristotelici Priuationum familie morbos ascripserunt, tanquam defectus & errores Naturæ, in quibus nec formæ, nec differentia, nec essentia reperirentur. Platonici, posteaquam Ideis destituebantur (neque enim defectibus neque malis Ideas concesserunt) ueritine longius ab Entium pulchritudine discederent, morborum contemplationem sterilem reliquerunt, præcepti Platonis memores, iubentis, descendentes ubi ad Singularia peruenerint, ea relinquere & infinitati concedere. Medici uerò quibus hæc prouincia præcipue commissa fuit, quia Philosophorum patrocinium amiserant, obseruationibus imprimis contenti, morborum essentia & naturam tanquam imperuestigabilem inter Transcendentia reliquerunt.

Cc 2 Itaque

superexiccate, &c. Hic Bilē & Pituitā tanquā cōmunia
 Elemēta & matrices omniū morborū, qui à semine in-
 terno producūtur, constituit. In illis em̄, tanquā in ter-
 ra, omnigenæ facultates latent, acerbum, acidum, au-
 sterum, falsum, amarum, acre, &c. Quæ proprietates
 ubi separātur, & ab alijs separata ad Exaltationē per-
 ducuntur, morbos pariunt. Separationes uerō accele-
 rant uel retardant, admouenda, facienda, & foris inci-
 dentia, id est, calidum supercalefaciēs, frigidum uehe-
 menter refrigerans, cibus, potus, uenus, labores, ani-
 mi affectus, casus, contusiones, uulnera, &c. Rursus
 De antiqua Medicina: morbi, inquit, alij fiunt. *ἀπὸ δυνά-
 μωσι;* alij *ἀπὸ δυνατέων δυνάμεις* appellat. *τῶν χυμῶν τὰς ἀσπίδας* &
ἕξῃ; id est, humorum Exaltationēs, summitates, pote-
 states, summas uires, &c. Vbi explicat quo pacto hu-
 mores morbos generent. Non quia calida & sicca est
 Bilis, propterea Hippocrati morborum genitrix cen-
 setur; sed quia *δυνάμεις* in se continet, quæ *οἱ αὐτοὶ περιέχουσιν ἢ ἀπε-
 ριστὰ, καὶ ἀσπίδα;* id est, quando exaltata fuerint, incocta & ab
 alijs separata, summas uires ac extremas potestates ca-
 lamitosa symptomatum pernitie ostendunt. Figura-
 rum & cavitatum morbi, omnibus noti sunt. Libel-
 lo De alimentis, morborū differentias ex locis & par-
 tibus in quibus foyentur deduxit. Morborum diffe-
 rentiæ (inquit) in alimento, in spiritu, in calore, in san-
 guine, in pituita, in bile, in humoribus, uel carne, in pin-

Cc 3 guedine,

guedine, in uena, in arteria, neruo, mēbrana, offe, hepa-
 te, splene, cerebro, utero, renibus, uētriculo, intestinis,
 &c. Empirici Hippocratem secuti, causarum, mor-
 borum & symptomatum concursus collegerunt, illu-
 stres differentias longa experientia in singulis ordini-
 bus notarunt, & notatas discipulis suis fideliter com-
 municauerunt. Galenus uero, qui & ipse Præceptoris
 usus est Empiricis, longitudinem artis perosus
 & Experientie diuturna tædia, Geometricorum scho-
 las accessit: ubi Demonstrationum uigorem ac Me-
 thodorum expeditam breuitatem admiratus, cogita-
 re porro cœpit, an Medicæ arti Geometricorum Me-
 thodis operpretium aliquod adferri posset: habitæq;
 deliberatione ad Medicos redire statuit. Ita Metho-
 dorum (rei nouæ & apud Medicos ea ætate inaudita)
 miraculo insignis, artem confusam in ordinem pri-
 mus reuocauit: dubia, Demonstrationum lege confir-
 mauit: obseruationes tamē & experientias Hippocra-
 tis (quia Principia Demōstrationū habere oportuit)
 ratas & stabiles ubiq; cōcessit. Hanc enim narrationē
 ac historiam de seipso in omnibus propemodū libris
 copiosè prosequitur, Quia uerò morborū natura
 ab Empiricis & ipso Hippocrate non satis explicata
 erat, & differentiæ copiosæ quidē, sed cōfusæ ab omni-
 bus adducebantur, mirabili inuestigatione & subtili
 Methodo obscuritati opē tulit. Etenim in prioribus
 libris

libris Methodi medēdi, quatuor rerū genera inter se distincta proposuit, Actiones, actionū Proximas causas, Antecedentes, Euidētes siue Externas: in hisce ordinibus morbū necessario cōtineri. Cæteris exclusis, in actionum Proximis causis morbos uersari demonstrauit. Actionū Proximas causas esse partium diatheses, constitutiones uel dispositiones, &c. Eas autē integrari iusta Elementorum temperie, conformatione & unitate, quorum symmetria sanę, amētria morbosaę actiones ederentur. Causas deinde morborū Antecedentes, in humoribus contineri afferuit. Quapropter ex partiū numero, pituitam, bilem, melancholiam sanguinē & immeritā synoqiā seclusit. Vide calamitatem sensibiliū Methodorū in occulta Naturæ lithurgia. Etenim adhuc incomprehensum est in schola Galeni, quid nam sint Elementa, quomodo misceantur, & actionum omnium causæ ab Elementorum temperie proficiscantur. Fernelius certè totam Substātiā, Formam essentialē, proprietatem abditā, aliud ab Elementis esse confirmat, diuiniorēq; obtinere originē. Itaq; noua similariū morborū genera posuit, Formæ scilicet uel totius Substantiæ: in quorū familia luem ueneream collocauit. Fracanzanus Vicentinus, in qualitatibus Galenicis mortuus & sepultus est, magna seueritate Nouatores illos detestatus, qui occultarum proprietatum & totius Substantiæ nomina

in

in Medicinam introduxissent. Se primum animadu-
uertisse morbum Gallicum esse intemperiem calidam
& siccam, innominatam tamen, opinionemque suam con-
festim Montano placuisse. Ita quoties alij occultarum
proprietas, & totius Substantiae appellationibus
triumphabant, ipse, ueteranus ac strenuus miles, inno-
minatas Temperies opposuit. Obscurum nihilominus
& inexplicatum remansit, quid nam in corpore huma-
no esset, in his & similibus morbis, a quo proxime lae-
derentur actiones, siue Occultum siue Innominatum
diceretur. Tanta est difficultas, obscuritas ac repugnan-
tia in Diathesi illa Galenica. Alij Medici, relicta no-
minum subtilitate, a rebus ipsis ueritatem eruere cona-
ti sunt. Quocirca in morbis nonnullis manifestiori-
bus, sensuum propemodum beneficio deprehende-
runt aliquid, a quo proxime uidebantur actiones laedi
uel impediri, cui Morbi appellationem confestim im-
posuerunt, gaudentes se ^{diagnosticis} obscuritatem, hac re-
rum euentia tam facile sustulisse. Hi, humores lateri
impactos, hepati, lieni, uentriculo, uenis, &c. morbos
dixerunt, & Calculum in uesica similiter. Posito enim
humore crasso & mucilaginoso, in hepate, liene, mesen-
tericis, &c. lapide in orificio uesicae, proxime nullius
interuentu laedi uel impediri actiones, constanter asse-
uerabat. Quemadmodum lapillosa mucilagine ante
pupillam collocata, confestim impediri uisum, qua sub-

lata

lata subito restitui. Sed gaudium eorum non fuit diu-
turnum. Surrexerunt enim aduersus illos, nominum
& Prædicamentorum Decoctores, cōquerentes uni-
uersas Naturæ & doctrinarum leges hoc pacto con-
fundi, causarum effectuumq; discrimina incōsideratè
negligi, Qualitates in Substantiâ collocari sacrilego
ausu. Morbū enim cum Diathesis sit, in Prædicamen-
to Qualitatis contineri: ibiq; Differentias, Species &
totā œconomiam possidere, eos uerò, humores cras-
sos, lapides (substantias planè) morbos nominare.
Hinc quæstiones nouæ in Medicinā introductæ sunt
de causa Contīnente morborum, & subtilitatibus à la-
tis, quas nulla mentis celeritas assequi posset, omnia
repleta. Etenim quia sensuū testimonia urgebant prio-
res, subtili celeritate opus fuit, si à rerum tam manifes-
ta euidentiâ abstrahi deberent. Ita enim Præstigiato-
res, ubi sensus fallere uolunt, peregrinis obiectis & in-
suetâ celeritate utuntur. Quocirca, quia inter causas
Contīnentes morborū et leſas actiones, in rebus ipsis
nihil inuenire poterāt, quod intercederet, cuius inter-
uentu morbi ipsi à causis Contīnentibus rectè distin-
guerentur, nomina quædam interposuerunt subtilita-
tibus confestim comitata. Inter albugineam et lapillo-
sam mucilaginem ante pupillam collocatam, ac uiden-
di functionem impeditam, sensuū iudicio nulla causa
effectui propinquior interuenire uidebatur, & ratio-

D d nis

nis cōsensu (si præcipue Indicationes curatiue à mor-
bis ipsis sumunt) accessit. Ablatio enim illius mate-
rici principatum obtinet in curatione prædicti morbi.
At uerò posteriores, Obstructionis nomē inæropo-
suerunt: humorē illum lapideum uel corneū causam esse,
Obstructionē uerò morbum: immemores quòd hoc
pacto morbum ex causarum ordine excluderent. De
ceteris idem fuit iudicium. Calculum enim in uesica,
Continentem esse causam, Obstructionem uerò mor-
bum. Sic mucilaginosum & crassum humorem in ue-
nis Mesenterij impactum, Continentem esse morbi
causam, Obstructionē uerò morbum, &c. Alioquin
uidebantur tales morbi in numero esse, & si numera-
rentur, Substantias ponere. Obstructiones autem ca-
uitatum, & meatuum præuaricationes, ad Qualitatem
commodè reducebātur. Sed planè ridiculi sunt. Nec
enim Prædicamenta intelligūt, neq; Generum & Spe-
cierū ordinationes instituere sciunt. Etenim si aliquid
agit morbus, in causarum numero procul dubio reci-
pietur, siue Relationis siue Qualitatis labyrintho clau-
datur. In causis uerò ordinationem Generum & Spe-
cierū non animaduertunt. Sanè quod remotissimū
est ab effectu producēdo, Generis rationem obtinet,
quod uerò proximū, Individuæ Speciei. Effectus em̄
ipsi, in hac coordinatione, Individuorū rationē gerūt.
Itaq; alpiū lapides & montes Auernig Transcēdētia
sunt

sunt hoc loco: quorum metu deterritos fuisse illos arbitror, qui lapides in uesica, renibus, intestinis, & similes Substantias à morborum catalogo excluderunt, ne fortè lapidum tam immensa copia, tædia & ærumnas Medicis in æuum pareret. Mucilagines uerò lapideæ, tartareæ, bolares, uel secundum Galeni lyram, pituitosæ & melancholicæ, quæ in leguminibus, frumētis, aqua, uino, cereuisia, carnibus, &c. continentur, Genera generalissima. Horum usu, frustrata separatione & expulsionem in corporibus coaceruata mucilagines uiscidæ, siue in uentriculo, siue in intestinis, siue in mesaraicis uenis, siue in hepate, siue in renibus, siue in uesica, siue in alia quacūq; tandē cavitare, Genera sunt subalterna: ubi uerò exaltantur, & copia ac qualitate meatus obstruunt, symptomatumq; perniciem hominibus innotescunt, Species sunt Individuæ & postremæ: actiones uerò læsæ uel impeditæ Individua sunt, in harum causarum progressionem. Itaq; inæqualis fuit sors Generum & Specierum in hac coordinatione. Species enim & Genera subalterna, quamuis in corpore continebantur, nihilominus quia latitabant, nec sensibilem aliquam affectionem Atomistis in corpore demonstrarunt, non minus priuata insignia amiserunt, & causarum Antecedentium collegio ascripta sunt. Individuæ autem Species uel infimæ, ultimæ, proximæ (quomodo cunque appellare libuerit) quia corpoream affectionem ostendunt manifesta actionum læsione conspicuam,

Dd 2 Obstru.

efficientium pendentem, qualem descripsimus. Alterum nominalem: in quo morbus, Generis supremi locum tenet, Obstructio Speciei, mucilaginosam materiam hepatis impactam, Individui. Similiter morbus Genus est, febris species, calor in corde accensus secundum Galenum, Individuum. Quemadmodum autem calorum in corde accensorum diuersitates, Individuorum classes constituunt in febribus: ita differentie materiarum mucilaginosarum in diuersis locis humani corporis, Individuas Obstructionum differentias pariunt. Aliæ enim sunt inflammatae, aliæ non: quædam acutæ, quædam chronicae. Quæ omnia ex proprietatibus specierum mucilaginosarum proficiunt. Arsenicales enim & sulphureæ inflammantur, aluminosæ non: arsenicales acutæ sunt, aluminosæ, & uitriolatae, chronicae, &c. Sed quærent à nobis nonnulli, in quo Prædicamento, nos, morbum collocemus. Quibus respondemus, nos, Prædicamenta in morbis collocare, non morbos in Prædicamentis, & nomina rebus accommodare, non res nominibus submittere, & signaturas ex radicibus ordinatè educere, non uerò radices in signaturarum angustijs collocare. Et nisi multos offenderem, dicerem usum & naturam Prædicamentorum à paucis intellectam, à nullis autem, quod sciam, hæcenus explicatam. In libello nostro De nominibus & rebus, copiosè de his egimus: quorum

rum umbram huc adducemus, ut lucis imagine à tenebris retrocentur plurimi. Semina, Astra, Radices, Principia rerum, in quibus Prædestinationes, Scientiæ & Dona continentur, fundamenta sunt, corporum, Quantitatum, Qualitatum, ac Relationum. Quia in suis Scientijs & occultis thesauris insitas habent Rationes omnium. Rationes dico non momentaneas, mortuas & instabiles: sed uiuas, efficaces, potestate plenas, astrales planè. Hæ ubi explicantur, Elementa & corporum Principia consentanea sibi asciscunt, quemadmodum sæpe à nobis dictum est: & paulatim ex incorporeis corporea cõstituunt, ex inuisibilibus uisibilia producunt, idèq; ordinata progressionem, proportionum legibus inuisolatis: magnitudines, distantias, numeros, durationes, sapes, colores, odores, calores, figuras, qualitates omnes, conspirationes, repugnantias, & uniuersas signaturas officijs ac prædestinationibus Radicum consentaneas, & Scientiæ conformes, admirando artificio adiungunt: Astronomiã uniuscuiusq; Mysterij uel Speciei hoc pacto declarantes. Quidquid igitur semen in Natura habet, Mysterium, Principiũ, Radicem: quidquid Generationũ & Transplantationũ fluxus moderari potest, Scientiam habet, prædestinationẽ accepit, uitam, potestatem obtinuit, Radices astrales posuit. Quocirca Prædicamentorum omnium in serationes continet, tanquam uestimenta

menta

menta & instrumenta Donis opportuna: magnoq̄ er-
 rore huiusmodi in Prædicamentorū angustijs claudū-
 tur, cum in suis thesauris, Prædicamenta ipsa & Prædi-
 camentorū fontes custodiant. Atq̄ hæc est ratio Præ-
 dicamentorū realiū: de nominalibus & Abstractis, in
 libello De nominibus & rebus, differuimus. Quod
 si morbos semina habere ac Principia in Natura, si Ge-
 nerationes & Transplantationes ratas absoluerē, do-
 cere possimus, utiq̄ à Prædicamentorū carceribus no-
 stro præsidio liberabunt. Et uideor nūc ex iocis &
 ludicris deambulationibus, ad seria negotia, occulto
 quodā ductu inscius peruenisse. Nec magna rationū
 deductione opus est, si experientia fidē meretur. Hæ-
 reditarij morbi rata ppagationū cōstātia, seminis præ-
 sentē uigorē demōstrant: Cōtagiosi, Transplantatiō-
 nis documenta ponunt: qui tēporū, Regionū, atq̄
 proprij sunt, radices morborū in Natura cōtineri, sta-
 bili autoritate confirmant. His & similibus infinitis
 propemodū testimonijs fidem facere possemus, mor-
 bos in Natura semina habere, Generationū & Trans-
 plantationū circuitus custodire, prædestinationes, Sci-
 entias & signaturas Scientijs opportunas possidere.
 Nihilominus quia Priscorū Philosophia in contēpla-
 tione morborū manca est, originē, primas radices &
 radicū progressiones breuiter adiungemus. Semina
 & Principia rerū in thesauris Elemētorū inuisibilibus
 abini-

ab initio collocata, generationis & multiplicationis uim acceperunt, uirtute Verbi illius, cuius imperio uniuersa obtemperant. Fuitq; hæc prima rerum facies pura, integra, perfecta, sine corruptione & morte. At uerò post præuaricationem Protoplasti, primis illis feminibus, maledictione diuina, noue superuenerunt Tincturæ, quarum mixtione in calamitosam sortem transplantata est totius Creaturæ pulchritudo. Remanserunt nihilominus prima femina, sed nouis & infelicibus uestimentis obducta. Hæc est Anatomia morborum mortisq; : in cuius explicatione Medicos uersari oportet. Neque enim satis est, quod Priuationes à nonnullis appellentur, qui nobilitatem & puritatem primorum seminum respiciunt, propterea eorum contemplationē relinquere & infinitati concedere, tanquã sine essentia, natura, ac proprietatibus inania quædam nomina essent in Subiectis. Acceperunt enim ab eadem potestate, sc. uoce diuina uim Multiplicationis & Transplantationis, essentiam quoq; & proprietates, ex quibus integra cõstituit, Philosophia, Astronomia, Physica & Alchymia. Etenim, qui stellas posuit in Firmamēto, qui mari terminū collocauit, qui terræ pulchritudinem plantarū fecunditate ornauit, idem, potestate incomprehensibili, tribulos & spinas præuaricationū indiuiduos comites adiunxit. Itaq; radices acceperunt in abyssis, & temporū certas prædestina-

destinationes in cui cōsumtionē duraturas. Perfectis
 uerò rerū seminibus miscentur, mixtęq; coherent. Et
 difficile intellectu esset, quo pacto purę incorruptęq;
 naturę, tãta impuritas misceri posset, quo pacto in ui-
 tę Republica mortis Anatomia hospitia inueniret, nisi
 infinita ipsius potestas, qui uocat ea quę nō sunt tan-
 quam ea quę sunt, ab hac nos liberasset dubitatione.
 Hęc est illa mixtio in qua antea dicebamus imperfe-
 cta uel impura perfectis misceri, cuius efficiētia fructus
 omnium Elementorum, mortem uitę adiunctam ha-
 bent, separandam secundum digesta temporum mo-
 menta. Nec enim solum in homine, Anatomia mor-
tis & morborū delitescit, sed etiã in animalibus, in plã
tis, in mineralibus, in fructibus firmamenti & aëris.
 Quãuis aut Creationis multa Mysteria hoc loco op-
 portunè adduci possent, Platoniorumq; materiales
 defectus & Peripateticorum Priuationes tempestiuè
 corrigi: nihilominus non sine consilio, cōtemplatio-
 nibus VITAE LONGAE, reseruabuntur. Hic uerò
 Anatomiam mortis in fructibus Elementorum osten-
 disse, proposito nostro abundè satisfaciet. Dico igitur
 mortis & morborū semina radicesq; in impurita-
 tibus consistere arsenicalibus, sulphureis, uitriolatis,
 æruginosis, mercurialibus, uel in urticosis, spinosis,
 mappellois, cicutosis, opiatis, &c. quę impuritates in-
 stamabiles sunt, instabiles, ad corruptionē festinātes:

Ec pers

permixtæ tamen cum puris primisq; rerum radicibus, quarum prædestinationes digestis dissolutionibus inimicè anticipant. Nec planè affinitate carere debent, si ad mixtionem confluunt, quo fit ut nō omnia pura impuris promiscuè copulentur, sed talia talibus, domestica domesticis. Obtemperant enim radicibus rerum in generationum initijs, & fallaci seruitutis imagine, opportuna nequitia tempora expectant: uestimenta quoq; fiunt & signaturas exhibent radicum officijs familiares. Quocirca unicuique speciei & radici mundanæ, adiuncti sunt hospites, aduenæ, impuritates, quæ sine discordia & lite in Scientijs vitalibusq; Principijs concurrunt: explicatæ uerò in generationum & augmentationum continuo fluxu, separatæ & exaltatæ, inimicitias, dissolutionum mortisq; authores, exercent. Ita Mineralium radices, suas habent impuritates adiunctas, quæ digestis temporibus absolutis, rubigine & æruginosa corruptione dissolutionē moluntur. Vegetabilium quoque Balsamus, hospitū & impuritatū cōmertiō inquit natus, senectutis, morborū & mortis Anatomiam admittit. Hic corruptionū species uarię apparent, *Serpens, albicans,* iuxta pprietas & Sciētias impuritatū. In quibus Mercuriales impuritates & Sulphureę hospitantur putredine dissolutionē absoluūt, ut herbae ferè omnes, precipuè Mercuriales, angurij, cucumeres, melones.

iones. In quibus uerò impuritates Mercuriales non sunt ita copiosæ, & Saliū robustior natura, ^{ab eo} uel cariem expectāt, ut arbores plurimæ fruticesq; nō nullæ. In radice uel Mumia animalium, quia Vegetabilibus & Mineralium resolutionibus nutriuntur, similes impuritates reperiuntur, differētes tamen secundū agrorū naturam: facta enim Transplantatio ex prouincia Balsami uegetabilis, in Rēpub. animalis: dissolutiones proinde & mortes similes experiunt. Humana uerò radix quia omnium fauore & ministerio utitur, uniuersis quoque impuritatibus inquinata, morborū & mortis infinitas species obtinuit. Nec ulla est Creatura tot calamitatibus subiecta; & merito: fornicatione coniugia multiplicantur, ac generis nobilitate inquinata, auorū delicta luunt posterī: quorum nepotes, & ipsi parentum scelera nequicquā inculabunt. In fructibus superiorum Elementorum, dissolutiones sunt ueloces: alijs enim nutrimenta debent. Nihilominus suas habent impuritates admixtas, quarum efficientia mortis fiunt obnoxia, ut in pluuijs, manna, rore, uentis, &c. conspicitur. Tales corruptiones in fructibus Elementorum naturales sunt & necessariae: quia rationes suas ac prædestinationes in Scientijs uitalibus que rerum Principijs cōiunxerunt, adeoq; radicem & speciem ipsam suis Tincturis imbuerūt. Quocirca Genitorum & Specierū mortes corruptionesq; rectè dicunt.

Et 2 Contra

Contra has nulla est medicina. Leges enim Naturæ inuiolabiles sunt. Temporum nihilominus prædestinationes reliquarumq; signaturarū, transplantare licet, societatemq; ad perniciem festinata celeritate ducentem, interrompere. Sunt & alij corruptionū modi, qui ex Transplantatione Individuorū dependent; in quibus radix ipsa, non inficitur, sed Individuæ naturæ Principia. Hic Medicina locum habet. Tales non sunt, necessariæ, ac Individuis humanæ speciei ob libidinem & intemperantiam, in primis familiares: quamuis aliarum rerum Individua, sterilitates, pestes, & nouas morborum mortis que species etiam experiantur. In his sæpe usque adeo inquinantur Individuorū radices, ut propagatione in tertiam & quartam generationem conseruentur impuritarum impressiones: quemadmodum in morbis hæreditarijs accidere uidemus. Hi ex seminibus proficiscuntur, in quibus Tincturæ ualidæ & constantes uigent. Quæ, etsi specierum radicibus ex necessitate non cohæreant, Individuorum tamen Principia, Semina, Balsamum, efficaci mixtione transplantantur. Quicquid enim in parentibus continetur, siue sanum siue morbidum, quod ualida uitalis que impressione, Balsamum & radicem humanæ naturæ afficere possit, Transplantatione hæreditarium euadit, Huiusmodi impressiones planè sunt astrales,

incor.

incorporeæ, spirituales, inuisibiles: sed efficaces semina-
 lium Ratio, um naturas imitantes, Scientiæ & præ-
 destinationum uirtute procedentes, in quibus mole
 corporea non opus est ad corporum constitutiones:
 quæ sapores, odores, colores, magnitudines, figuras,
 caliditates, frigiditates, siccitates et signaturas omnes,
 ex inuisibilibus thesauris destinatis temporibus, in-
 terdum subito, aliàs paulatim, magna Medicorū ad-
 miratione producere possunt. Hoc pacto multa conti-
 nentur in parentum seminibus, digesta maturitatum
 & exaltationis tempora, quieto silentio expectantia,
 quæ in natorum Astronomia inexpectata symptoma-
 tum clade explicantur. Quod ubi contingit, ex paren-
 tibus non leprosis, leprosi nascuntur: ex parentibus
 non podagricis, podagrici: ex parentibus non epilep-
 ticiis, amentibus, epileptici, amentes. Rursus mutata
 rerum uice, interdum podagrici non podagricos, epi-
 leptici non epilepticos, calculosi non calculosos gene-
 rant: quod quatuor de causis accidere solet. Vel quia
 femina & Tincturæ horum morborum, Anatomiam
 Balsami ac Radicis humanæ, nondum potenter occu-
 parunt, neque adhuc uitalibus impressiõibus Scien-
 tiarum & prædestinationum coniugia contraxerunt.
 Vel quia seminum efflorescentiis natiuitatumq; mo-
 mentis paroxysmorum silentia & sopitas radices ha-
 buerunt prædicti morbi: alij enim qui perpetuas ha-
 bent

Be. 3. . bent

bent exaltationes sine paroxysmorū requie, ut lepra, perpetuò quoq; propagant. Vel quia potestate naturalis Balsami, superueniētia & peregrina morborū rudimēta in utero superant: Vel quia ad terminū perueniūt sterilitatis authorē. Speciei enim non coherent, sed Indiuiduis: ac proinde atatum manifesta discrimina subeunt, interdū quarta progenie, aliās sexta, nonnunquam decima, absoluta reuolutione desinunt. In hac auorū & nepotum longa serie, discere licet horum morborum adolescentias, iuuetutes & languidas declinationes. Fit enim, ut nonnunquā in tribus Indiuiduis adolescentiæ tēpora absoluant: in duobus, manifesta symptomatū uehementia, consistentiæ & exaltationis uigorē ostendant: in tribus deinde uel quatuor euanescentis Tincturæ declinationē. Tum uerò sterilitates sequuntur, radicibus exhaustis, filijq; nascuntur à podagricis non podagrīci, à leprosis non leprosi, ab amentibus uel melancholicis non melancholici, ab epilepticis non epileptici. Hæc de morborum hæreditariorum semine, origine & propagatione hoc loco dicta sufficiant. Testimonia certē continent morbos semina habere, Generationes & Transplantationes moderari: cuius rei fidē nos facere oportet. Accedamus nunc ad illas Indiuiduorum Transplantationes, in quibus impuritates morborum radices hæreditariæ non euadunt: siue quia Tincturis præditæ

ditæ sint inualidis & inconstantibus: siue quia exiguo tempore & raro confluant: siue quia consonantiam non inueniant in humana Anatomia: siue quia in illis sedibus non recipiantur, in quibus Balsamus, Semen, Mumia, Radix Naturæ uiget: siue quia Astralibus impressionibus destitutæ, ad corporceas prædestinationes declinent. His enim de causis catarrhi plurimi, febres omnis generis, pestes, prunellæ, lues ueneræ, in nonnullis scabies, tabes, lippitudines, dyarrheg, dysenterig, cōtracturæ, colicæ affectiones, suffusiones, et morbi omnes ex mucilagibus lapidescētibus, lutosi ac bolariibus (posteaquam finita germinatione coagulationis consilia inierint) ab hæreditariorum morborum classe excipiuntur. Quamuis ex his plurimi, assiduitate, impressionum frequentia, potestate, confluentiam opportunam in corporibus nacti, in hereditarios tandem degenerent. Nunc uerò, si tales impuritates plurimum inter se differunt: si signaturas diuersas profertunt easq; stabiles, neque ex iisdem Tincturis pleuritis producitur, ex quibus colica: nechydropes, dysentericæ signaturas referūt: nec febres, calculi: silocorum, temporum, alimentorum, certi sunt affectus: utique seminibus non destituentur morbi: sed radices habebunt, Scientias & Anatomia in Nature officina. Inuanum laborant, qui tales Anatomias seorsim inquirunt, tanquam certa quædam essent morborum

Indiuidua

Indiuidua, alia uero sanitatis. Quamuis enim in nonnullis speciebus morborum signaturæ euidentius appareant, ut in arsenico, antimonio, sulphure, mercurio, arugine, tartaro, nappello, urtica, opio, cicuta, mādragora, quemadmodum antea diximus: nihilominus in ipsis quoque, radices puræ & sanæ existunt. Ita enim ab arsenico uenenum, mortem, impuritatem auferre possumus, pura relicta natura Balsami, humanis corporib. salutaris & amici: cuius uirtute plurimorum morborum radices, et tuto et subito tolluntur. Sulphur leui artificio innoxium redditur. Mercurij impuritates profundius admixtæ sunt: attamen ingeniosa adaptatione, ut in cæteris quoque, tolluntur. Rursus quæ sanitatis Anatomiam gerere uidentur, ut rosæ, uiolæ, melissæ, ualerianæ, lauendulæ, stœchades, betonicæ, argemum, aurum, &c. non sunt ab impuritatibus omnino expeditæ, sed morborum mortisque radices adiunctas habent, ut cunque signaturarum familiaritate humanæ naturæ consentire uideantur. Aurum, gemmeque uirtute innati Balsami ab impuritatibus admixtis sæpe explicantur, & Indiuidua perfecta euadunt, soli termino subiecta. Quo circa à nobis antea demonstratum fuit, morborum calamitate & superuentu Transplantationem Creaturæ factam esse, impuritatem puris radicibus adiunctam, eamque fuisse morborum prædestinationem, ut in alijs perpetuo funderentur, donec factum

LIII

tum expleuerint, exhaustis abyssis in æui consumptionem descriptis. Ita sunt bona mixta malis: neque mel uenenata amaritudine destituitur, & à sacchari sæculenta impuritate sæpe abhorruius. Hanc Mixtionem si intellexisset Aristoteles, in Priuationum pelago non fuisset submersus: Platonici uero si olfecissent, nequaquam innoxiam Materiam toties immerito accusassent. Hactenus ostendimus morborum semina in Natura contineri, & Generationum ac Transplantationum stabili circuitu, radicum ac signaturarum prædestinationes custodire, neque seorsim in certis Indiuiduis consistere, sed permixta esse radicibus fructibusq; primæ & puræ nature. Opportunū nunc fuerit, ex seminum ac partium diuersitate, morborum differentias, et Generationum ac Transplantationum processus seminibus consentaneos explicare. Quia igitur radicibus & fructibus primorum seminum coherent morbi, eorum familias & distributiones iure optimo imitabuntur. Distinximus autem antea semina & fructus, ratione Elementorum: secundo, ratione Planetarum. Eodem pacto hic morbos distinguemus, in coelestes, aëreos, aqueos & terrenos: uel in coelestes & terrestres, ratione superioris ac inferioris globi: cuius distinctionis comitem & testem antea adduximus Hippocratem. Rursus, morbi siue coelestes siue terrestres fuerint, ratione proprietatum & trium

Ff Princi

Principiorum, alij Saturnini sunt, alij Martiales, alij Iouiales, alij Venerei, alij Mercuriales. Et inter Saturninos magna est latitudo, signaturarum diuersis proprietatibus discreta. Neque enim omnes stelle Saturninae eiusdem sunt naturae; neque herbae omnes Saturninae uel Mineralia, eiusdem proprietatibus trium Principiorum insigniuntur, sed latitudo est, quae tamen speciei limites non excedit. Ita hydropis species, quamuis omnes Saturninae sint: magna tamen signaturarum uarietate discernuntur. Ita epilepsiae, apoplexiae, paraly-
si ses, Mercuriales morbi sunt, singuli diuersa Individuorum sobole conspicui. Tusses, tabes, peripneumoniae, asthmata, Iouiales morbi. Pleuritides, prunella, pestes, febres, Martiales. Dysenteria, gonorrhoea, ulcera, &c. Venerei, eandem analogiam obseruant. Tales morborum distinctiones non sunt ociosae. Monent enim proprietates trium Principiorum diligenter inquirendas esse, ex quarum Anatomia signaturarum uel symptomatum, quae in morbis apparent, radices, fundamenta, causae & similitudines deprehenduntur: quibus inuentis curationum leges non inuitae sequuntur. Sunt & alia morborum genera, quae ex seminibus non oriuntur, sed quasi laesiones quaedam ex generationibus relinquuntur: ex quibus figurarum & cavitatum morbi plurimi dependent: item morbi noui & antiqui, astrales & minerales, ac
 plurimae.

plurimæ distinctiones his similes: quæ omnes, explicata in morborum seminibus Generationū ac Transplantationum mechanicalithurgia, facillè unicuique innotescunt. Semen uerò progressiones explicaturi, à terrestribus & inferioris globi, tanquã notioribus rectius inchoabimus. Itaq; semina morborū inferioris globi in alimētis delitescūt, in cibo scilicet & potu. Suntq; impuritates illæ, de quibus antea diximus, quæ separatur & consuetis uis expelluntur, quousq; omnia in corpore rectè administrantur. Subijciunt enim alimēta spiritibus mechanicis humani corporis, & facillè obediētia, resolutiones, separationes, expulsiones ac similes dispēsationes admittūt. Quæ enim potētioribus tincturis pollent, neq; gubernationi nostrorum Mechanicorum subijciuntur, legesq; preparationum aspernantur, non alimenta, sed medicamenta, cibi medicamentosi, interdum uenena existunt: quorum usu, morbi subito in corpore generantur. Alimenta uerò consentanea, quamuis & ipsa facultates medicamentosas, morbidas, uenenatas, admixtas habeant: nihilominus admixtione benigniorum temperatæ, resolutæ & separatæ, expelluntur: quemadmodū in facultatum naturalium administratione exposuimus. Vbi autem errores contingunt, mediocritate neglecta, uel externarum causarum iniurijs, functionibus Naturæ uitiatas, semina morborum radices agunt in humana

Anatomia, & generationes morbidas statis temporibus absoluunt. Tum uerò pro rosis, uiolis, bethonica, stoechade, manna, auro, argento, saphyro, smaragdo, urtica, lollium, mandragora, cicuta, aron, uitriolu, nitrum, sulphur, arsenicum, calcedonius, lutum, tartarus, bolus impurus uel lephantus (si ita appellare libet) & similes fructus in corpore nascuntur. Nō quod talium specierum formæ ac externæ imagines in homine represententur. Semina enim in nouas colonias transplantata, formas & signaturas omnes instabiles ac externas amittunt, seruat in internis, in quibus *duræque* & actionum principia latent. Ea enim est differentia generationum nostri corporis, & Elementorum, quod *mi* *ha* *mi* *on.* Microcosmi procreationes sint spirituales, sint in forma liquoris, uel resolutæ, custodita tamen interna. Anatomia saporum, colorum & proprietatum: Elementorum uerò ad formas & signaturas corporeas procedunt. Priusquam autem impuritates ac semina morborum, radices in corporibus firmare possint, ea adesse oportet, quæ ad generationem cōfluere sæpe diximus: scilicet, ut Tincturas possideant, in quibus signaturarū morbidarū prædestinationes & Sciētiae conseruari possunt: ut sæpè ac frequenter impressiones repetant: ut agrum, locū, matricem opportunam inueniant. Opportunitas aut, cum ex debilitate innati Balsami & spirituum mechanicorum, tum uerò ex proprietate eorundem spirituum.

Spirituū consentiēte cum seminibus morborū, spectatur. His cōfluentibus, morborum succedet generatio. Nā parua illa uitia & quotidiani errores, qui leuiores sunt, ipsa Natura, suis uiribus, corrigere solet: maiora autem, diuturniora & sæpius occurrentia emendare non potest: sed uicta, manus dat & hospitem admittit peregrinum, cuius radices, minerae uel fomites, in certa quadam Anatomia corporis recepti, fructuū Trāsplantationes, id est, actionum naturalium præuaricationes efficiunt. Quia uerò non omnia semina omnibus locis æquè nascuntur, sed consentanea consentaneis: in palūstribus enim locis non prouenit rosifmarinus, spica, thymus, polium, &c. neque in siccis & editis, salices, persicariæ, anagallis: ita in corpore humano, confluentiam locorum & feminum obseruare oportet. Sunt enim propria semina tam sanitatis quàm morborum, quæ in agro uel Anatomia uentriculi & intestinorum crescunt, differentia ab alijs quæ in hepate, liene, renibus, uesica, sanguine, carnibus, mēbranis, synouia, cerebro, corde, pulmonibus, &c. fouentur. Ex hac feminum & locorum confluentia, morborum gradus, diuersitates, symptomatum differentia, & alia plurima ad curationem in primis necessaria deprehendi possunt. Quo magis fatuitates eorū miramur, qui Phantasticos illos humores, Sanguinem, Bilem, Pituitam, Melancholiam, communes

morborum causas statuunt, cum tanta sit locorum uel
 uentriculorum diuersitas in humana Anatomia, quæ
 semina, subtilitate, crassitie, potestate, penetratione,
 facili uel difficili resolutione, alteratione, alijsq; si-
 gnaturis uehementer differentia; continent. Et
 enim febres, quæ in uentriculi Anatomia radices si-
 ue fomites habent, ex seminibus constant crassioris
 bus, crudis, inualidis, facile resolubilibus, intentio-
 nibus medicamentorum respondentes. Quæ ue-
 rò in Anatomia sanguinis fundantur, & quarum
 mineræ in carnibus, synouia, in renibus latent, pro-
 prietates Principiorum ostendunt potentiores, &
 corpora ad altiores præparationum gradus redu-
 cta, in quibus resolutiones, consumptiones ac al-
 terationes omnes, difficiles existunt: in quibus nec
 cassiæ, nec mannæ, nec rhabarbari, nec diacatho-
 liconis imperia, quamuis scammonæ acumen ad-
 iungatur, obedientiam inueniunt: sed surdis auri-
 bus desideria similibus medicamentorum repelluntur,
 utcunque purgationum insolentia, tormini-
 bus, anxietatibus, & mille fastidijs immerita inte-
 stina in uanum fatigent. Itaque tanta cum sit u-
 tilitas in debita explicatione confluentiæ locorum
 & seminum, exempla quarundam hoc loco adiun-
 gemus, ex quibus de alijs ratiocinari licet. Non
 enim perfectam morborum descriptionem hoc lo-
 copo-

eo pollicemur: sed Ideam & adumbrata uestigia Phi-
 losophicæ ueritatis. Inprimis uentriculi Anato-
 miam examinabimus. Semina morborum, quæ in
 hoc agro plantantur, in impuritatibus consistunt
 superficialibus, sulphureis, foetidis, mucilaginos-
 sis: in quibus duplicita excrementa commiscantur, *Du*
 humana scilicet, & rerum naturalium. Nisi enim *exi*
 inter se miscerentur, & societate expulsionem, solu-
 tionem, separationem molirentur, actionum natu-
 ralium administrationes assiduè interpellarent.
 Antea enim diximus, tartareas mucilagines bene-
 ficio alterius cuiusdam impuritatis, sulphuræ ui-
 delicet, expelli. *Du*
 Dicuntur autem excrementa *hu*
 humana, quæ in radice & Balsamo animali ut plus
 rimum reperiuntur, & quæ Mechanicis animalis
 Balsami subiiciuntur. *Re*
 Rursus, rerum natura- *ral*
 lium excrementa ea sunt, quæ Vegetabilium & Mi-
 neralium Balsamo cohærent. In horum ordi-
 ne continentur omnes illæ mucilagines, in qui-
 bus proprietates ad lapideam prædestinationem
 desinentes uel arenosam uel bolarem, delitescunt.
 Neque mirari debemus tam diuersa excrementa
 in alimentis contineri. Nutrimur enim non
 solum ex animalibus, sed etiam ex Vegetabilibus
 & resolutis Mineralium spiritibus. Itaque si Bal-
 samum quærimus, cortices atque & impuritates
 non

non effugimus. Si sinceræ tales impuritates alijs facilioribus non permixtæ occurrerent, saporum, odorum, cōsistentiarum & reliquarum signaturarum dissentanea qualitate, fastidiosam nauseam naturarum insociabiles proprietates declarantem subito parerēt: alimentorum uerò Balsamis perfusæ, admittuntur. Differentiæ harum impuritarum ita inuestigantur. Aut enim miscentur, aut seorsim consistunt. Ex permixtis, morbi generantur sulphurei, foetidi, salū symptomatibus comitati, id est, siti, calore, linguæ amaritudine, capitis dolore, frigore, horrore, & similibus. Hi morbi à Græcis igneum nomen, à Germanis frigidum acceperunt. Quod Elementum, Latinis Febrim nominauerit ignoro. Tales appellationes uulgares sunt externæ & mortuæ. Comitantur enim signaturas externas, communes & momentaneas. In Philosophorum uerò Scholis ab Internis proprietatibus, ^{ἀπὸ τοῦ ἀσθενήσαντος} à Radicibus ipsis, nomina deriuare oportet: qua lege Nitrosulphurei dicentur. Habent enim radices & semina, in quibus sulphuri impuro, foetido, & resolutio, permiscetur mucilagines ac spiritus salium nitrosi. Etenim si huius radice in uentriculi Anatomia exaltatæ, fructus inquirere uelimus, omnia symptomata quæ febribus uentriculi superueniunt, manifesta facilitate inueniemus. Digestis temporibus aduentantibus, dum germinare incipit Minera nitrosi

nitrosi sulphuris, & flores superficiales primùm emittere, frigiditatem inducit: horrores, rigores generat. Multæ enim sunt species nitrosorum sulphurum, proprietatum robore, sinceritate & exaltatione differentes. Surda est altera Philosophia, quæ ex acrimonia Bilis carnes pungente, in initijs Paroxysmorum febrilium, horrores & rigores accidere profitetur: confluxum & conspirationem humanæ Anatomix negligit: Elementa ignorat. Non enim corporea continuitate, ob dimensionum penetrations difficili, ubique opus est, ad effectus producendos. Sufficit spiritualis præsentia. Satis est Elementa communia vitalis Balsami instrumenta & domicilia, uaporibus & nitrosis spiritibus per omnia penetrantibus, acuta ac ualida subtilitate, inquinata esse. Ita enim frigiditates, horrores, rigores, pandiculationes, oscitationes, somnolentiæ, pulsuū alterationes & similes motiones quotquot fuerint & subito & potenter causari possunt. Neque mirum est, ex eadem Tinctura, in uitalibus Elementis recepta, eodem tempore tam diuersa accidentia suscitari. Partium differentix officijs ac trium Principiorum proprietatibus distinctæ, in causa sunt. Ita cordis Anatomia occupata, pulsus mutantur: spirituum motui destinatorum & musculorum prouincia labefacta, inuita motuū ministeria peraguntur. In cerebri Rempub: hospites admissi, sensibus

G g sibus

sibus ligatis, peregrinum inducunt somnū, laboriosa uigilia permixtum. His superficiebus acetosis, frigidis, Mercurialibus exhaustis, uapores ac spiritus leuantur pinguiore, inflammabiles, sulphuris naturam magis referentes: sulphuris dico salū cōmixtionē transplantati: qui & ipsi uitalium Elementorum Anatomias inquinantes, calorem, sitim, capitis dolores, deliria, pulsum celeritates, frequentias, inquietudines, anxietates & multas calamitates introducunt: donec exhaustis radicibus, consumptis resolutisq; spiritu inimicis Tincturis, & uomitione, alui excretionē, sudore uel insensibili transpiratione euacuatis, desideratam quietem Naturæ concedant, reciduarum indubitato metu suspectam. De his sequenti Capite copiosius agemus, & memoriam beneficij repetemus, quod hoc loco demonstrauerint, radicū proprietates ac mechanicas progressiones, fructuum & symptomatum progeniem, debite declarare. Nunc impuritatū plures differentias adiungemus. Aliæ impuritates ex seminibus constant, quorum prædestinationes ad coagulationem uergūt: aliæ uerò ex seminibus, quorū fructus in fluidam resolutionē desinunt. Ex prioribus oriuntur erosiones stomachi, etiam gulam infestantes, cōpressiones & angustia, colicæ species, & multi alij morbi, de quibus in libello De Generatione morborū diximus: ex posterioribus

diar-

diarrhœæ, liëterig, & dissoluti morbi his finitimi. Harum impuritarum species in Mineralibus & Vegetabilibus contineri antea demonstrauius, ubi Corruptionis modos per *Ξιψι* & *Βαναυ* adduximus. Sic em̄ in fructibus prope omnibus horarijs, in uino turbido & crudo, in cercuisia simili, impuritates hæ mercuriales, ad resolutionē inclinantes præcipuè dominantur: licet & alia adiuncta sit, mucilaginosâ illa, coagulationi obnoxia. Et quâuis neq̄ ad coagulationē, neq̄ ad resolutionem tendentes impuritates, in forma resoluta uel coagulata conspiciantur in alimentis, propter mixtionem, præparationem & præsentiam multarum rerum: Scientias tamen ac prædestinationes suas inuolatas conseruant, modò in Tincturis fundentur solidis & permanētibus: alioquin impressionē nō proferent Transplantationis authorē. Vbi uerò Tincturas stables obtinuerint, si uentriculū inuenerint consentaneum, id est, in quo spiritus mechanici cōfluunt cum spiritibus impuritatū, frequensq̄ sit usus talium alimentorū, paulatim coaceruabūtur uaporosæ quædam substantiæ, facultatibus & Tincturis præditæ, idq̄ in uitali spiritu Anatomia, ex quibus assidue tingentur spiritus, donec imprægnati, fructus producere possint seminibus domesticos, sient que recidiuæ generationes, si radices relinquātur. Fructibus em̄ exhaustis & generatione absoluta, sæpe beneficio

Gg 2 innati

innati Balsami ad pristinam integritatem reuersi spiritus, calamitosa fornicationum præmia in posterum exhorruerunt. Interdum uerò radicum prædestinationes, unica fructuum profusione exhauriri nõ possunt, in quibus, digestis temporibus, recidiuas expectare oportet. Quòd si coniugium stabile inuenerint impuritatunt Tincturæ, cum spiritibus mechanicis uentriculi, mixtione in foecundam Transplantationem desinente, relictæ gubernatione innati Balsami, & proprijs officijs neglectis, morbidos Transplantationis fructus assidue proferent: nec ulla Naturæ uel innati Balsami industria tales affectus extirpari possunt, nisi Artis ministerio, externus Balsamus interno opem ferat. Validiores enim sunt spiritus Transplantationū auctiores, quàm innati. Ita ex morbis transuentibus sunt permanentes: ex affectu Rei, fit affectus Naturæ: ex affectu in Diathesi, affectus in Habitu. Morbi enim omnes, qui ex mucilagínibus tartareis & impuritatibus corporeis (cuiuscunq; naturæ fuerint) imperfectè separatis contingunt, paulatim generantur. Clarioris doctrinæ gratia, Colicæ generationē describemus. Hæc, ex mucilagine tartarea, stypticis & acetosis spiritibus permixta, hoc pacto producitur. Primum, spiritus mechanicus uentriculi & intestinorum, proprietates habent trium Principiorum, confluentes cum spiritibus prædictæ mucilagínis. Itaq; ceteris

ris causis concurrentibus, ex quibus lithurgia facultas
 tam humani corporis impediri solet, ut assumendorum,
 faciendorum, extrinsecus incidentium præpostero usu:
 separationes & expulsiones tartarearum facum
 in uentriculo & intestinis detrimentum sentient, con-
 sumtisque facibus illis sulphureis, momentaneis, ster-
 coribus humanis, uel seorsim euacuatis, mucilaginosam
 impuritas opportunitatem nacta, radices collocabit,
 continuitatem & retentionem molientibus spiritibus,
 tam Rei quam Naturæ, id est, eorum qui in Anatomia
 intestinorum naturali uigēt, & qui in excremento
 mucilaginoso sedem habent. Radicibus hisce primum
 positis, continua nutritione (etiamsi errores non tam
 manifesti in Diæta postmodum contingant) incrementa
 sument, donec digestis temporibus absolutis, effervescentias
 uel paroxysmos, generationum comites ostendant. Oriuntur
 autem nonnulla semina subito, & paroxysmos, effervescentias
 uel ebullitiones præcipites proferunt, quamuis longa habeant
 silentia ac digestionum tempora. In his proprietates trium
 Principiorum Martiales, impetuosa, celeres, uniuersim
 per omnia penetrantes, potentes delitescunt: quales
 in spirituum fortium præparationibus indies sensibus
 repræsentantur. Quaedam uero sensim oriuntur,
 & symptomata præmittunt futurorum morborum
 signa, de quibus in multis Aphorismis loquitur Hip-

3 Gg pocrates.

pocrates: Lassitudines spontaneæ morbos prænun-
 tiant: Non febricitanti cibi fastidium, oris amaritudo,
 inquietudo, purgatione opus esse significant: Si relin-
 quitur sitis, oris amaritudo, uigilia, caros, &c. Conti-
 nent huiusmodi semina proprietates languidiores,
 nec tanta celeritate & potestate præditas: siue quia in
 superficiebus primis, impuritatibus habitent, nec tanta
 circulatione & digestionem ad superiorum graduum
 fastigia reducta sint: siue quia spirituum prædestina-
 tiones debiliores sortita sunt: neque enim omnia astra
 potestate Martis insignita sunt, neque mineralia om-
 nia, Arsenici ferociam imitantur, & maluas urticis &
 nappellis sæpe uicinas uidimus. Itaque digestionum
 & silentij temporibus, quamuis semina huiusmodi in
 corpore humano fermententur, foueantur & assidua
 Generationis consilia ineant, nullis tamen manife-
 stis inditijs deprehenduntur: quia Tincturæ illæ per-
 nitiosæ & symptomatum patres, nondum liberae sunt
 & sinceræ, sed aliarum mixtione temperatæ, ferociam
 remittunt: deinde, quia etiamnum non satis exalta-
 tæ sunt, neque ad subtilitatem, potestatis authorem,
 reductæ. In Colica uero, proprietates trium Princi-
 piorum potentes sunt, acutæ, subito penetrantes & uas-
 porosa aciditate continuas partes inficiente: resolutio-
 nes autem spirituosas, iisdem facultatibus præditas, pri-
 mis temporibus non emittunt, ex quibus Contractura
 tandem

tandē proficiscitur. Nec omnia quæ Tincturarū pote-
 state pollent, uitalia Elemēta humanę Anatomie, spiri-
 tibus & uaporibus eiusdē naturę inquinare possunt;
 alioquin Colicę omnes, cōtracturas, spasmos, cordis
 palpitationes, syncopas, catalepses, cōfestim adduce-
 rēt. Quapropter uniuersum corpus non inficiunt hu-
 iusmodi morbi, spiritibus eiusdē proprietatis cū radi-
 cibus, id est, stypticis, acutis, cōtrahentibus, dolorosa
 penetratione affligētibus: sed uicinas solū partes, et
 alias, in quibus confluentiā inueniūt. Centrū enim ha-
 bent, radices & mineras, ex quibus circūferentias, id
 est, spirituosos uapores tanquā circulos, ad certam di-
 stantiā proferunt, secundū potestātē radicū. Ferun-
 tur autē spiritus illi acuti & pontagiosi, potius per in-
 testinorū orbes, quia continuitatē corpoream & con-
 sentaneā ibidem animaduertunt. Quod si regiones re-
 num & uesticę, mucilagibus tartareis obductę sint,
 impressione spirituum ex minera Colicę prodeun-
 tium, ad paroxysmū incitabuntur. Ex hsdem enim im-
 puritatibus, quamuis separationū & exaltationū gra-
 dibus differētibus, Colicę & Nephritides pficiscun-
 tur. Hinc tantus consensus Colicorū & Nephriticorū
 dolorū. Auentriculi quoq; Anatomia sępe perueni-
 unt impressiones Colicorū pontagiosę, nauseam, uo-
 mitū, & alia uētriculi symptomata exciātes. Et quāuis
 Elementa corporis uitalia tam potentibus spiritibus,

in:

in leuioribus affectibus colicis & incipientibus, non inquinantur: peregrinis nihilominus uaporibus ac febriculosis, assidue agitantur. Interdum quoque in sauioribus Colicis, ubi Tincturarum potestas maior est, infectis spiritibus uitalibus, cordis & arteriarum motiones debilitantur, ac palpitationum frequentia, horrendas Syncopes in horas timere iubet. Imbuuntur enim spiritus motionum authores, pontagiosis & stypticis Tincturis, motui resistentibus. Durabunt uero huiusmodi Colicæ symptomata, donec exhausti sint fructus, quos hac reuolutione ad generationem destinantur radices, recidiuisq; generationibus, presertim temporibus debitum Naturæ absoluent. Species Colicæ ex differentijs stypticorum spirituum, uia triolatorum, acetosorum, & similium desumuntur. Quemadmodum enim inter se differunt hi spiritus, potestate, sapore, penetratione, mobilitate, & similibus signaturis: ita Colicorum symptomata differre necesse est. Gradus autem Colicæ, tum ex spirituum potestate, tum uero ex ulteriore circulatione & exaltatione peti debent. Sunt enim nonnulla corpora, in quibus spirituum pernicies non deprehenditur, quæ si se parentur & ad exaltationes uel extremitates, (ut loquitur Hippocrates) ducantur, uenenatas Tincturas, magno symptomatum comitatu illico proferunt. Quis mellis dulcedinē nescit nihilominus in tanta dulcedine

cedine latent spiritus illi acutissimi, qui ubi exaltantur & ad extremitates ducuntur, uenentam perniciem repræsentant. Mixtione uerò, tam gradus quàm species morborum ubiq; transplantantur. Similes prope modum mucilagines, in quibus tamen spirituum Tincturæ tam potentes non delitescunt, ubi in Anatomia uentriculi, matrices, continuitates, loca, &c. inuenerint, radicibus & mineris paulatim introductis, adolefcunt ac symptomata tandem proferunt copiosis nominibus insignita, sed planè rusticis & phantasticis. Rustica sunt, Imbecillitas, Bradypepsia, uitiosa concoctio, Cruditas: Intemperiem genuit Phantasia. Quod igitur nomen à radicum proprietate deriuatum, horum symptomatum morbis imponi debet? Sunt morbi mucilaginum tartarearum, ex spiritibus aluminosis, uitriolatis, cachymialibus siue bolaribus, bituminosis, arenosis, membranosis, &c. Talia enim sunt semina, quæ etsi in Generationum initijs, ubi in uentriculo radices agunt, spiritali forma resoluta, uaporosa alijsq; permixta recipiuntur: nihilominus Scientias & prædestinationes possident ad tales coagulationes & signaturas tendentes. Ex horum spirituum ac similium proprietatibus, causæ omnium symptomatum explicari debent, quæcunque prædictis uentriculi morbis superueniunt. Inquinatis enim spiritibus mechanicis uentriculi, aluminosis

Hh &

& stypti. is Tincturis, ad motiones naturales omnesque alterationes, separationes, resolutiones, digestiones, &c. inepti redduntur. Proinde tarda concoctionum ministeria absoluunt. Quod si potentiores fuerint spirituum Tincturae, Cruditatem perfectam pariunt: si peregrinis, qualitatibus insignita, in nidorosa & dissentaneam naturam alimenta commutabunt: ructus etiam assidue producent, salium ac saporum testes: inflationes quoque, gravitates, pigritias & post cibum somnolentias, digestionem excitatis vaporibus tartareis, sulphureis, narcoticis, &c. inedia intollerantiam, quia alimento exhausto, sincerarum Tincturarum ferocia ventriculum fatigat, quae sumpto alimento, mixtione temperatur mitigaturque. Quod si uomituas proprietates obtinuerint, nauseas, uomitus, & infinita huiusmodi tormenta suscitabunt. Interdum obtusa spirituum facultate, nec sapore, nec penetratione insigni, praedita sunt horum morborum semina: itaque compressionis & gravitatis sensum producent. Tales spirituum proprietates in mucilaginis Cachymialibus siue Bolariibus frequenter deprehenduntur. Vbi vero mucilagines, Tincturas spirituum fortiores obtinuerint, ut calcis, vitrioli, tartari, vel aronis, urticae, persicariae, orexes, ardores, lancinationes & immanissimos dolores, colicis finitimos proferunt. **Hac lege**

lege ex fructibus mucilaginosarum radicum uel impuritatibus, in Anatomia uentriculi fundatarum, symptomatum omnium causæ explicari debent, quæcunque talibus impuritatibus consentanea & domestica sunt. Id' que facilius expediet, quicumque plurimorum spirituum proprietates in mundana Anatomia antea conspexerit. Qui Galenica Principia sequuntur, in his affectibus Intemperiem accusant, uel simplicem, uel cum affluxu materiæ. Quia in explicatione naturalium facultatum, neglectis seminibus, mechanicis spiritibus & trium Principiorum proprietatibus, phantasticis Elementis & nudis qualitatibus, actionum causas ascripserunt. Quod si simplicitate sanitatis decepti, spirituum, seminum, radicum & Principiorum naturam ab Elementis & matricibus discernere non potuissent, atque hac occasione, uenia & excusatione digni essent: in morbis certè, ubi omnia ad extremitates ducuntur, & sincera saporum, salium ac proprietatum discrimina tam manifestè representantur, inexcusabiles planè sunt. Ipsi quoque proximas causas actionum, ubique inquirere iubent, & descensum à Generibus ad Indiuidua sine Specierum uel Differentiarum obliuione, gloriosa ostentatione prædicant. Quæ igitur pigrizia in Intemperiebus cum materia uel sine materia, biliosa, phle-

Hh 2 gmatica,

gmatica, melancholica, sanguinea substituerunt? ibi
 primum cursu opus fuit. Illa enim Transcenden-
 tia sunt, quamvis imaginaria, in reali morborum co-
 ordinatione. Ad Astra descendere oportuit, ad se-
 mina caelestia, terrestria, aquatica, aërea: ad seminum
 proprietates & spirituum mechanicas lithurgias in
 Generationum & Transplantationum progressu.
 Hic uero defecerunt Canones & mensurae, quas se-
 cum ex superbis Geometricorum Collegijs, ad Me-
 dicas contemplationes adduxerant. Dimensionibus
 enim, ac mortuis corporum signaturis solum
 conueniunt: spiritualibus autem & uitalibus poten-
 tijs, actionum Principijs, nulla industria adaptari
 possunt. Sed saepe diximus, eos, Elementa, Mixtio-
 nes & Temperamēta non intelligere. Elementa enim
 matricum & locorum rationem obtinent, & semini-
 bus ac spiritibus trium Principiorum, alimenta sub-
 ministrant. In spiritibus Dona & officia seminum
 uigent: horum beneficio actiones omnes admini-
 strantur, Mixtiones absoluuntur, Temperamenta
 & Indiuiduae naturae proprietates constituantur: ex
 his proficiscuntur sapor, colores, & famosae illae
 qualitates, caliditates, frigiditates, humiditates, sic-
 citates, non ex Elementis. Continent enim in suis
 Scientijs, thesauris & praedestinationibus, Princi-
 pia uitalia colorum, saporum, caloris, frigoris, &c.
 duritiei,

dūritiei, mollitiei, tenuitatis, crassitiei, asperitatis, leuitatis, uiscositatis, fluxibilitatis, & omnium similium signaturarum; quas ordinatè producūt in Generationum & Transplantationum fluxu, idē in spiritualibus primū superficiebus, ad corporeas tamen coagulationes tendentium, diuersimodè tamē. Durities em̄, mollities, asperitates, leuitates, uiscositates, ex spiritali signatura, qua principio præditæ erant, planè corporeas admittunt. Colores & sapes ad tam crassas coagulationes extremasq; corporum superficies non descendunt. Caliditates autem & frigiditates, in spiritualibus solum corporibus, prædestinationum terminos acceperunt: humiditates, siccitates, medio modo se habent. In seminibus igitur & corporum Principijs delitescunt caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, quemadmodū colores, sapes, odores, & reliquæ signaturæ, ab iisdē quoq; fontibus proficiscuntur, à quibus actionum causæ procedunt. Transplantatis seminibus nouisq; introductis, transplantantur quoq; signaturæ, colores, sapes, caliditates, frigiditates, &c. Ita discoloratæ, peregrinis saporibus inquinatæ, intemperatę, segnes, stupidæ, immobiles redduntur partes, uel dissentaneis motibus & actionibus contaminantur. Suntq; hæc omnia symptomata & fructus feminum Transplantationem causantium. Quo igitur privilegio Intem-

peries morbos nominabimus, discolorationes uerò, saporum commutationes, & aliarum signaturarum præuaticationes in symptomatum familiam reijcimus? Dicent, ex occurſu frigidorum alimentisq̃ frigidis, generari Intemperiem, ex Intemperie autem actiones debilitari. Dicam ego, ex occurſu & uſu acidorum generari aciditatem, ex aciditate actiones lædi: & hoc adiungo: niſi in frigidorum occurſu uel uſu, adfuerit Chæronium uel *ἀράρις* quedam ſeminali Tinctura prædita, morbum nullo modo relinquere in corpore: in acidis, acerbis, amaris, acribus, falſis perpetuò aſeſſe. Et adhuc arma deponere non uultis? Errorum occaſionem duplicem reperio. Primam, quia non intellexerunt naturam eorum fructuum uel impreſſionum, quas in Capitulo de corporum Principijs dixi magis repræſentare proprietates Elementorum quàm ſeminum. Alteram, quia Generationum & Tranſplantationum doctrinam ſine radicum ac ſeminum beneficio, nudis qualitatibus abſoluerunt. Ita enim neglectis Principiorum proprietatibus, actionum proximis cauſis, qualitatibus & complexionibus omnia aſcripſerunt, ac Intemperies adduxerunt cum materia & ſine materia: conſultius utique feciſſent, ſi mutata rerum uice, materias propoſuiſſent cum Intemperie & ſine Intemperie: materias dico uel radices, ſeminales Tincturas, quæ
inters

interdum in spiritualibus solūmodo corporibus magnitudine prope destitutis latent, sine corporis impuritatū fructibus. Interdum uerò copiosas impuritates corporum producunt, siue cōtinenter, siue per circuitus. Sæpe enim diximus, in Naturæ officina ex spiritibus corpora produci, ex inuisibilib. inuisibilia. Nec miror eos in spiritualibus morbis, in quibus impuritates nō adsunt, & in ijs, qui spirituum Tincturas obtinent nō ita potentes uel sinceras, deceptos fuisse. Sed in Bulimia, lupina ac canina fame, Intemperie accusasse, hoc uerò admirationē omnē superat. Quæ eñ frigiditas, tantā ciborū copiam absumere potest? De caliditatis insaturabili fame & uiolēta cōsumptione sæpe apud eosdem legimus. Frigidū ad omnes actiones ineptū fuit abolitarū & debilitatarū non deprauatarū facultatū causa. Aciditati famelicæ & spiritibus insaturabilibus tales affectus ascribere oportet. Conquerentur plurimi, nos morborū multiplicare numerū, & obscuritatem rebus manifestis inducere. Intemperiem certē reijcimus. Instrumentorum uitia, & Continuitatis solutionem, inter morbos qui ex feminibus nascuntur & radices feminales in Natura habent, non referimus. Plura quoq; morborū semina ponimus: neque quatuor qualitatibus ac humoribus, eorumq; coniugijs & diuortijs contenti sumus: sed alias impuritatū species enumeramus, spirituum proprietatibus

comi

comitatas. Nihilominus Indiuiduas morborū species, proluxa nominum & symptomatum uarietate definitas, à multitudinis fastidio ac infinitatis metu liberamus. Etenim ardores uel oresses uentriculi, colicos dolores intestinorum, dysurias, strangurias, nephritides, cephalalgias, cephalicas, hemicraneas, arthritides, podagras, ischiaticos dolores, genugras, chiragras, dentium dolores, & multos huiusmodi morbos, ex dolorosa symptomatum uehementia denominatos, ad unam eandemq̃ familiam reducentes, profiteremur ex iisdem seminibus & trium Principiorum proprietatibus generari, uentriculorum solum siue agrorum diuersitate distingui. Sic dyarrhoeā, gonorrhoeā, catarrhos, sic febres uentriculi, hepatis, renum, sanguinis, synouiae, cerebri, &c. sic epilepsias uentriculi, uteri, synouiae, sanguinis, uiscerū, &c. sic hydropes uentriculi, uteri, testiu, capitis, ab Hippocrate etiā animaduertas, pulmonis quoq̃ & cordis, ex quibus asthmatis & palpitationis mirabiles species, sic dysenteriam intestinorum, uentriculi, gulæ, renum, uesicæ, uteri, pulmonum, & similes morbos diuersis plurimisq̃ nominibus insignitos, à multitudine ad unitatem reuocamus: Radicum & proprietatum similitudinem declaramus: Curationum cōmunes leges & Indicationes adiungimus, analogiam locorum ac exaltationem seminum proprietatumq̃ tam in symptomatum consideratione

deratione, quàm in remediorum administratione us-
 biq; conseruantes. Hippocratē quoq; si hoc aliquid
 ad laudem facit, testem adducimus. Ita enim scribit in
 libro De flatibus: *Τῶν νοσῶν ἀπασιῶν ὁ μὲν τροπῶν ὁ αὐτὸς, ὁ δὲ τόπος
 διαφέρει. Δοκίμα μὲρ οὖν τὰ νοσήματα ὑδρῶν καὶ αἰσίων εἶναι, διὰ τὴν ἀλλοίωσι-
 τινὴ ἀνομοιότητά τῶν τόπων. ἔστι δὲ μὴ τῶν νοσῶν ἀπασιῶν καὶ ἰδίῃ αἰτίῃ αὐτῆ.*

Morborum omnium modus idem est, scilicet, qui ex
 iisdem seminibus & radicibus proficiscuntur. Ne-
 quaquam enim specificas morborum differentias ne-
 glexit Hippocrates: quamuis ad unam eōmunemq;
 Ideam, omnes qui ex semine nascuntur, reduxerit: lo-
 corum uerò & Anatomiarum diuersitas officijs, pro-
 prietatibus ac subtilitatibus Mechanicorum spirituum
 dissidens, discrimen facit. De his satis. Recensuimus
 hactenus impuritatū differentias permixtas, resolu-
 tioni & coagulationi destinatas. Præter has aliæ sunt,
 in quibus specificæ uirtutes principatum obtinent,
 siue coagulatos siue resolutos fructus producant.

Ex his generantur uermes, uomitionis & diarrhœæ
 quædam species, ex laxatiuis & ubmitiuis specificis
 dependentes, insanix, epilepsix, &c. Tales morbi
 generantur ex specificis Tincturis impuritatū, quæ
 feminum proprietates uniuersales ad certæ cuiusdam
 species procreationem inclinant: eodemq; pacto ma-
 trices, leuæ & continuitates inueniunt in Anatomia
 uentriculi ac intestinorum, prout antea explicauis

li mus.

mus. Est & alia impuritas frequens in primis, quae nec holum, nec uiscum, nec arenam, nec lapidem constituit, nec planè dissolutos uel coagulatos morbos: sed medium naturæ genus occupat, apostematum, oppilationum, pleuritis, prunellæ & pestis radix. Ex hac, puris generatio proficiscitur, & spirituum arsenicalium, antimonialium, sulphurcorum similium que proprietates continet. Quia uerò cum proprietatibus trium Principiorum, quæ in Anatomia hepatis uigent, confluentiam habet maiorem, generationem Inflammationum in hepate describemus. Ita enim Transplantationum & Generationum mechanici progressus in officina hepatis illustrabuntur. Seminales radices horum morborum ad matrices perueniunt, non solum in forma resoluta & liquida, sed in forma uaporosa & spirituali: confluentiam nactæ in hepatis Anatomia, Tincturas suas introducunt & radices agunt, id' que citius ac ualidius, si Astra habuerint potentibus Tincturis prædita. Quòd si Tincturæ debilioris fuerint, frequentia & assiduitate opus perficiunt, Transplantationemq; absoluunt. lactis radicibus continua nutritione & fermentatione digesta maturitatū ac separationum tempora expectant: quibus instantibus, spirituum erumpit ebullitio. Tum uerò explicantur signaturæ in spiritibus antea delitescens, colores, sapor, pores,

pores, odores, caliditates & corporum consentaneorum constitutiones. Neque mirari debemus ex spiritu feruore, tam subito, tantam corporum coagulationem, tam solidam, sepe numero produci posse. In spiritibus enim spiritualibusque corporibus, potestates omnium naturalium actionum uigent: spiritus esuriunt, attrahunt, concoquunt, coagulant, quod potentiores fuerint, eoque uelocius huiusmodi ministeria absoluunt, & a debilibus partibus, tam uicinis quam remotis, ab uniuerso uitalium Elementorum ambitu, fomenta rapiunt, donec ad maturitatem peruenerint. Ex nutrimenti assidue attractis corpora constituunt Principiorum Scientijs consentanea, purulenta, mucosa, sanguinea, cruenta, coagulata, resoluta, graueolentia, rubicunda, nigra, flaua, uaria, amara, acria, erodentia, aspera, & similibus signaturis insignita. Spiritibus deinde reuolutione absoluta euanescentibus, corpora haec sola relinquuntur, uinculis & continuitate destituta, idcircoque uitalis Balsami imperio subiecta. Hic (nisi antea symptomatum insolentia uehementer debilitatus, deserta statione mortem expectet) relictam impuritatum sentinam, occulta discussione consumet, aut per uias conuenientes paulatim expellet, mitigatis antea qualitatibus peregrinis benigniorum admixtione. Emergentibus hisce seminibus primos uapores producant febrium signaturis uestitos. Ita enim

li 2 in su

in superficiebus sulphureorum spirituum, salium Tincturae latent, quae ubi vitalibus Elementis humanae Anatomiae permiscetur, frigiditates, horrores & rigores gignunt. Sequuntur resolutiones & uapores sulphurei, inflammabiles, similes, Elementa humanae huiusmodi signaturis inquinantes. Hinc pulsuum alterationes, sitis, cibi fastidium, uomitus, nausea, inquietudo, uigiliae, deliria, tusses, spirandi difficultates & multa huiusmodi incommoda sequuntur. Neque semper in inflammatione uel pleuritide hepatis, siccae tusses animaduertuntur. Saepè coagulatis uaporosis spirituum Tincturis in Anatomia pulmonum, cruentas, saniosas & purulentas uidimus. Eadem potestate uomitum aëryginosum & amarum absolui profitemur. Vapores enim ac spiritualia corpora in quibusdam locis corporeas coagulationes interdum admittunt. Haec est uera Generatio Inflammationum, cuius species ex proprietatibus spirituum sulphureorum peti debent. Arsenicales enim, Bubones constituunt & inflammationes pestilentiales, siue in cerebro, siue in pectore, siue in hepate, siue in liene, siue in sanguine, siue in glandulosis sedibus pone aures, sub alis, in inguinibus. Auripigmentales, pleuritides constituunt, in cerebro, pulmonibus, corde, pectore, hepate, liene, uentriculo, sanguine, carnibus, &c. Sulphurei, prunellas

nellas cerebri, pectoris, uentriculi, hepatis, gulę & omnium partium. Permixtis spiritibus, transplantantur inflammationum uel apoftematum species, fiunt que pleuritides spuria: non quia in musculis & carnibus, hepate, liene, pulmonibus, tunica costas succingente, uel alijs locis, radices collocent: sed quia spiritus pleuritidum authores peregrinis cōiugijs obligantur. Ita Hippocrates libro De morbis & passionibus, uarias pleuritidis, peripneumonia, icteri et similia morborum, species adduxit, in quibus symptomatum uarietatem nulla locorum uel humorum clientela explicare potest. Galenus longè diuersam inflammationum natiuitatem descripsit: corporum copia & tumorum magnitudine deceptus, Principia quoque corporea adiunxit. Etenim qui Generationum, Mixtionum & Transplantationum leges ignorant, ac spirituum potestates & uicissitudines nō animaduertūt, **CORPORA EX CORPORIBVS SOLVM GIGNI** magno errore affirmant. Itaque posteaquam nullam aliam materiã in tota corporis Anatomia ad Inflammationum generationem, sanguine aptiorem inuenire potuit, huic causam ascripsit, & modum generationis Atomistica subtilitate adiunxit, uenas & arterias maiores ubi immoderata sanguinis copia distenduntur grauatas, in minores onus deponere, has deinceps in minimas, ex harum osculis in carniū, musculorum,

li 3 lorū,

lorum, membranarum & fibrarum substantias, poros, uacua spacia incumbere: hinc distentiones, tumores, dolores & calores accidere, prohibitaq; transpiratione, putrescente sanguine, Inflammationē & febrim succedere. In sanguine certē quemadmodum in hepate, liene, carnibus, cerebro & alijs partibus, radices & semina Inflammationū latere possunt, digestisq; temporibus peractis, ubi generationem moliantur, in peregrinis Anatomijs fructus proferre solent, in carnibus, uisceribus, synouia, prope, procul à centris, ratione confluentię & continuitatis. Itaq; nappellofa, tithymallosa, sulphurea, arsenicalia, auripigmētalía semina, à sanguine tanquam Elemento resoluta & separata, in aliorum Elementorum Anatomijs foetus absoluunt, eosq; duplices, Coagulatos & Resolutos. In Coagulatorū familia sunt Apostemata omnesq; morbi, quorū semina ad corporeas, coagulationes destinatos fructus obtinēt. Febriū radices Resolutos fructus proferunt, Coagulationi nō obnoxios. Instāte separatione paroxysmus ebullitionis, frigore, horrore et rigore cōspiciuus, in sanguine suscitatur: interdū caliditates, lassitudines, somnolētię, iuxta seminū proprietates: in plurimis certē radicibus, primę resolutiones febriles sunt uel Nitrosulphureę. Pręsente ebullitione subito germina, *βλαγίματα* Hippocrati dicta, proferuntur, in locis scil. matricibus, Anatomijs, partibus, cōfluentibus & ad

ad Generationē ac ab solutionē fructuū commoditates adferētibus. Hanc confluentiam ex partiū imbecillitate, uicinitate, situ proniore, uiarū amplitudine aestimare cōsueuerunt Galenicī: quorum sententia examinanda est. Imbecillitas, aut nomē est, aut opus, ut Hippocratica Methodo procedam. Neq̄ sufficit quòd rusticos adducunt de Imbecillitate conquerentes. Nostram Philosophiā iam dudum à rusticorū censuris & societate seiunximus: cœcutiunt enim sensus eorum ad contemplationem earum causarum, à quibus actiones humane læduntur uel debilitantur, tanquam oculi uespertilionum ad meridianam lucem. Ineptum igitur est illorum opem implorare in morborū demonstratione & causarum declaratione, à quibus actiones debilitantur. Si Intemperiem adiungūt, similiter procedemus, iustissima appellatione Principiū aliquod postulantes Reale, quod uiribus & potestate pollet, quod effectus producere possit, quod Scientiam habeat, prædestinationes & officia, essentiam quoq̄ uisitam & proprietates, quarum beneficio conspirare ac confluere possit, actionumq̄ et passionū mutua uicissitudine, Generationū fluxus opportuna nutritione, mixtione augmentationeq̄ moderari. Caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis intensiones & remissiones in uanum adducent. Sunt enim umbra rerum, quemadmodum colores, nec Radices habent, nec potestas

potestates : sed à Radicibus , ut & reliquæ signaturæ omnes profluunt. Seminum proinde naturas & trium Principiorum domesticas proprietates adducere necesse est, si confluentiarum & conspirationum causas ueras interpretari uelimus. Ita enim apparebit, qua occasione, hæc germina huiusmodi agros petant. Nouit equus præsepe suum. Sic in corpore humano semina omnia unius eiusdemq; Reipub. ciues, domesticas tribus & familias, siue uicinas siue remotas, siue regias et patentes uias, siue angustas obstrusasq; obtineant, & subito et facile inueniunt, fœtusq; suos consanguineis ac domesticis potius educandos & ad maturitatē perducendos concedunt, quàm peregrinis. Nec est quicquam Naturæ sursum uel deorsum, circularis cum sit. Nos, à circulo deficientes angulos obtinuimus, corporumq; ponderibus alligati, motuum terminos faciliōres & difficiliōres animaduertentes, magna temeritate, inuisibili & incorporeæ naturæ, similes passionēs ascribimus. Rectius Hippocrates Naturæ diuinitatem contemplatus, pronuntiavit nullas uias esse difficiles. Omnia spiritualibus Tincturis, Naturæ proximi instrumentis patere. Itaq; turgētibus morborum seminibus in sanguine, si germina, fomenta, *πλασμα* uel loca trium Principiorum consentaneis proprietatibus insignita, in hepate inuenerint, subitaneo impetu florem præsentis generationis, radicis progeniem, hepatis

hepati transmittent; in cuius officina ætatum discrimina & prædestinationum terminos, signaturarum invariabilis sorte comitatos, absoluet. Continet enim hic flos Scientiam radicis suæ, & qualitates ac corpora producit inimica, dolorosa & perniciofa humanæ naturæ. Hinc calores, amaritudines, acrimoniæ, fætores, inflationes, rubores, vitales pulsus uiuentium spirituum & etiamnum ebullientium indices: ex quibus calamitatibus exesis & apertis uenis, si uiciniæ & conspicuæ fuerint, fieri potest ut sanguis profluat ac peregrinas cauitates occupet, sincerusq; uel tursi, uel per urinas, uel per aluum, uomitum, uterum, &c. reddatur. Quod ubi fit, ob morbi uehementiam & magnitudinẽ mortem breui expectare oportet. Instabunt Galenistæ ægreferentes tantam Scientiam & seminum præsentiam in generatione Inflammationum requiri: causasq; euidentium & anteceditium, à quibus Inflammationes suscitantur, auctoritate freti, obstinatè contendunt, nõ ex feminibus, Spiritibus, Tincturis, Scientia mechanica & uitali potestate præditis, sed ex sanguine solo putrescente, Inflammationes omnes produci. Breuim causas præcedentibus quæ copiam sanguinis generare solent, si exortitia immoderata, casus, cõtusionès uel similes mutationes accesserint, ex quibus frangi, aperiri uel dilatarari solent uenæ, Inflammationes utique contingere. Dico illis ex tali sanguinis

Kk

profus

profusione Inflammationes ueras non generari, nisi in sanguine, semina pleuritidum, prunellæ, pestis, antea delitescant, quæ occasionem opportunitatemq; nacta, ad ebullitiones et paroxysmos intempetiue excitentur. Sanguinem extra uenas in peregrinis Anatomijs quacunque de causa collectum, corrumpi, resolui & dissipari concedimus: symptomata uero huius affectionibus superuenientia, toto genere ab his discrepant, quæ pleuritidi, pesti & prunellæ perpetuò assunt, quousque sanguis purus, sanus & sincerus fuerit, peregrinis seminibus non infectus. Quemadmodum uero uulneribus, ulcerum symptomata sæpe superueniunt, quia in sanguine uenarum uulnerarum, carnibus, synouia, ligamentis, &c. semina delitescant cancri, lupi, æstioniæ, quæ externarum causarum iniurijs & uolentijs, ante digesta tempora suscitantur & paroxysmos proferunt: eodem pacto in Inflammationum generatione, semina arsenicalia, antimonialia, sulphurea, & similia, in sanguine latitantia, maturitatiq; uicina, leui occasione euidentium causarum excitata, pleuritides, pestes & prunellas produxerunt, cantu, hilaritate, risu, saltu, cursu, percussione, uociferatione, immeritam ferentibus culpam. Ita maturis pomis, etiã oues ad arborem accedentes ostroperetium faciunt, motionum & decidentia auctores fiunt, absurda uirium persuasione, in posterum deceptæ.

decepta. Vereor quoque, ne uinum, alimenta, aër, somnus, iniuste saepe à Medicis accusentur, & ne coruorum censuris, quod dicitur, columbæ uexentur. Hos morbos & similes, compositos esse dixerunt Galenici. Magna enim est fertilitas morborum apud illos, & societas facilis: ubiq; concurrunt, Intemperies, obstructions, tumores, cõtinui solutiones: si addidissent discolorationes, foetores, saporũ confusiones, multitudinis maiore miraculo, plebis animos fascinassent. Nos uerò in his, morbos appellamus Radices, Radicumq; effluuescentias & spirituũ ebullitiones usq; ad ^{anar} & cõsumtionem eorundem. Materiã uerò relictam, siue paulatim à naturali Mumia humani corporis cõsumatur, siue per uias conuenientes euacuetur, siue in puris generationem transeat ulcusq; relinquat, læsiones & ^{πρωτογενεα} dicimus, curationes que proprias habere fatemur. De Generatione morborum in Anatomia hepatis hæc sufficiant. Neq; enim uniuersa que de his cõmodè & utiliter dici possent, hoc loco adducere liceat. Cõpendij leges uetant. Quia uerò uicinitati adducti, morborũ originẽ attingimus, qui in sanguine radices & semina habet, generatione febrĩũ descripta, que ex sanguinis Anatomia pcedit, uia aperimus ad cõgnitionẽ & explicationẽ fructuũ Elementi Aquę in Microcosmo. Antea declarauimus Radices febrĩũ in omniũ partũ Anatomij cõtineri posse, in uentriculo,

kk 2 intestis

intestinis, mesenterij uenis, hepate, liene, renibus, &c. in sanguine, carnibus, synouia. Nam in his omnibus locis, Nitrosulphurea Tinctura, in Mumia plātari potest. Subtilitatem Siccorum, Elementorum, Mumia & Mechanicorum perpetuò æmulabitur semē. Quemadmodum enim alimenta diuersarum partium, subtilitate, crassitie, potestate, penetratione, constantia & similibus signaturis plurimum inter se differunt: ita quoq; morborum semina alimentis coherētia, impuritates scilicet, ab impuritatibus, crassitie, subtilitate, potestate, penetratione differre necesse est. Neque spiritus mechanici uentriculi, omnia morborum semina ab alimentis separare possunt. Relinquuntur certè impuritates, quæ spirituali et uaporosa specie unà cum alimentis ad hepatis officinam, sanguinis, carnium, synouia, &c. deferuntur: nec solum impuritates, ad resolutionem tendentes, sed etiam tartareæ mucilagines coagulationi destinatae: morbosq; proferunt in hepate, renibus, uesica, sanguine, carnibus, cerebro, pulmonibus, corde, sinouia, planè corporeos, lapillosos, bolares, tophaceos, bituminosos, &c. Neque difficile est horum morborum semina, cum resoluta sint, uaporosa, spiritualia, alimentorum uaporibus permixta, undiq; penetrare. Longè facilius febrium rudimenta, quarum impuritates ad tam solidas coagulationes non desinunt, distribui possunt. Quo circa ex
 diu-

diuturno usu alimentorum, in quibus Tincturæ febriles continentur, non in primis illis sulphureis & crudis impuritatibus, uentriculi separatione tollendis, sed in subtilioribus superficiebus, quæ Mechanicos uentriculi subterfugiunt, si hepatis officina superata, in sanguine opportunitates generationi cōsentaneas inuenerint, paulatim Tincturas febriles introducent, & Balsamo sanguinis, in certis quibusdam uenis, assidua impressione inquinato transplantatoq̃, radices seminarias figent, digestis temporibus, fructuum perniciofa resolutione, in generationem prodituras. Ita ex corruptis leguminibus, carnibus, piscibus, oleribus, frumentis, uino impuritatibus febrilibus inquinato, febres generantur: modò assiduus sit eorū usus, uel impuratum Tincturæ potentes, & agrorum confluencia. In his enim alimentis & similibus, continentur impuritates sulphuræ resolutæ, quæ ambigunt quodammodo inter mercuriales & tartareas, immensa specierum uarietate: societatemq̃ ac miram Naturę uicinitatem habēt, cum radicibus apostematum, pleuritis scilicet, pestis & prunellæ, in quibus sulphuræ resolutio, in purulētam uel saniosam coagulationem definit: à fungosis, mercurialibus, tartareis, salinis, corrosiuorum Tinctura insignitis impuritatibus, manifestè differūt. Quamuis sæpe accidat, ut tempore dierumq̃ numero, mutetur febrilis materia in aliam natu-

Kk 3 ram,

ram, unde *inflammata* & læsiones febrium, uel secundarij morbi, abscessus uidelicet uiscerū uel artuum, icteritia, hydropes, dependēt. Idem euenire solet ob commixtionem trium Principiorum heterogeneam. Digestis temporibus peractis, Radices febrilium impuratum, in sanguine latentium, efferuescunt & paroxysmum subito proferunt, horrore, frigore, uel rigore sæpissime comitatum, ob causas ante dictas. Symptomata uerò omnia longè uehementiora hîc conspiciuntur, quàm in febribus uentriculi, intestinorum, mesenterij, & similium partium. Quia semina & Radices Elementi aquæ, Tincturas habent, terrenis potentiores. Calores igitur, sitis, capitis dolores, inquietudines, anxietates, uigilię, deliria, pulsuum alterationes, grauiores erūt. Ita assidua fructuum resolutione paroxysmum continuabunt, ob similitudinem trium Principiorum naturam, donec fructuum maturitate absoluta, uaporosa resolutione in sudores dissipentur, uel (si coagulationes crassiores obtinuerint fructus febrilium impuratum, iuxta Scientias & proprietates trium Principiorum) per urinas, per aluum, per abscessus, subito paulatim uel euacuentur. Interdum in sanguine menstruosis proprietatibus insignito, et propterea euacuationi destinato, radicibus febrilibus contentis, ubi ad efferuescentias peruenerint, copiosa sanguinis profusione, per uterum, per nares,

per

per hæmorrhoides, iudicantur. In his, ætates, uictus rationes, habitus, consuetudines, menstruosi sanguinis testes, assistunt. Hisce Generationibus intellectis, carbunculi, anthracis, erysipelatis, & similibus morborum natiuitates, ob uiciniam & naturarum societatem, manifeste sunt. Multa hinc de Putredine dicerē, de corruptionū diuersis modis, de febrium differētis, si operis propositi ratio admitteret, & temporis iniqua breuitate nō premeret: quæ omnia in Commentarijs nostris de Febribus, suis temporibus, candidè studio sis cōmunicabuntur, modo ueritatis iniquum odium tempestiuè deposuerint ij, qui claues Scientiarum in captiuitate detinētes, ipsi, nō ingrediuntur, & intrare uolentes, quo ad possunt, impediunt. Relictis nūc impuritatibus febrilibus, alias adiūgemus, in quibus salium corrosiuorū proprietates uigent, quarum prædestinationes, in ulcerationes, erosiones, & tabidas cōsumptiones desinūt. Rarō in uisceribus: in intestinis, renibus, uesica, pulmonibus & alijs locis; quæ tartarorum mucilaginu receptacula sunt, interdū confluentiā adipiscuntur. Quia proprietates trium Principiorū, ex quibus uiscera constituuntur, bolares & cachymiales Tincturas referunt, id est, sulphureas, obtusas, sine manifesta præsentia corrosiuorum spirituum. In sanguine uerō, carnibus & synonia, agros opportunos habēt. Balsamius enim, siue Mumia sanguinis, carniū, synoniæ,

synouia, potentibus uitalibusq; salium Tincturis pot
 let, quæ tamen dulces sunt, consolidatiuæ, unitatis cu
 stodes. Nutriuntur proinde ex uaporosis spirituum
 Tincturis, in quibus salium uitaes proprietates, im
 puritatibus analogis permixtæ, delitescunt. Separan
 tur deinde impuritates salis, ab alimentorum purita
 te, & coagulationem, sed resolutam, accipientes, ut plu
 rimum per urinas, sæpe per sudores & insensiles tran
 spirationes expelluntur. Hac naturalium facultatum
 lithurgia uitiata, ob errores, & assumendorum, facien
 dorum forisq; incidentium delicta, siue quia ab ortu
 & hæreditario semine, non omnes obtinuerunt in Bal
 samo sanguinis, carniū, synouia & similiū partium,
 proprietates trium Principiorum auri, argenti, buxi,
 ebeni, hederæ, pyrolæ, faniculæ, clematidis, &c. sed
 in nōnullis, prædictus Balsamus, proprietatibus stan
 ni, cupri, martis, fagi, abietis, pini, uitis, aronis, persica
 riæ, iurticæ, &c. signatus est. Hinc debilitates natura
 rum, Mumia, Balsami, dependent ex specierum ordi
 nibus, non ex complexionum gradibus. Reperiuntur
 enim eiusdem familiæ ciues uel species potentiores et
 debiliores, secundum Scientias ac potestates trium
 Principiorum, Radicibus seminibusq; coherentium.
 Et, si faciliores posthac esse uultis, armisq; Cyclopicis
 ac rabie deposita, humanus ad palæstram descendere
 re, dicam benignè, Transplantatione masculū uniuersū
 cuiusq;

cuiusq; radicis Hermaphroditicæ robur, in femineâ mollitiem & patiendi facilitatem degenerare. Transplantationis uerò modum, & specierum rationes, secunda Olympias securius proferet. Siue igitur innata Balsami infirmitate, siue ob errores et inordinatâ digestam, in uentriculis, id est, in Mumia sanguinis, carniû, synouia, defectus & præuaticationes separationis puri ab impuro, expulsionis & consumptionis contingât, relicta impuritate, salium corrosiuorum Scientijs ac prædestinationibus insignita, si frequenter hoc accidat, & potens sit Tinctura seminum corrosiuorum, trãsplantata Mumia sanguinis, carniû, uel synouia, radices introducent, & continua nutritione ex similibus impuritatibus, fomentis (sæpe ex ipso sanguine & uicinis partibus, ubi progressus ualidiores fecerint) acceptis, digesta generationum tempora magno desiderio expectabunt: quibus instantibus, fructus producent radicibus consentaneos, fructuumq; educationes domesticis partibus concedent: uel hoc argumento declarantes, carniû, uenarum, ligamentorum, ossium naturas, quamuis similes sensuum testimonijs iudicetur, proprietatibus nihilominus diuersis differre. Cancris quippe radices & fructus, salia continent ferruginea, que in carniibus, uenis, membranis, &c. Martis Anatomiam referentibus hospitia domestica nanciscuntur, ut in facie, labris, mammis, pectore,

L1 utero

utero interdum. Herpetes, æstiomeni, lupi, &c. radices habent æruginosas, cancris finitimas: in carnibus musculosis artuum, & pectore, sedes quærunt. Hydropica ulcera, crurum propria, aluminosas habent radices. Pruritus, scabies, nitrosi, uitriolatis, ac leuioribus Tincturarum proprietatibus constant, locisq; omnibus fructus emittunt, uaporoso, sed lento sudore, in quo spirituum fortium Scientiæ & prædestinationes continentur, carnibus & cuti perniciem allaturæ. Dolores, calores, formæ, siccitates, humiditates ac similia symptomata, ex proprietatibus salium explicari debent. Nam corrosiua salia in Anatomia sanguinis & carniû cõtineri posse, demonstrant separationes Spagyricæ. Et urinam colamētum esse sanguinis, carniû, & synouig, fatentur omnes: in qua, quot, quantæ, corrosiuorum salium species, occultantur? Quæ, ubi frustrata separatione & expulsionem, quemadmodum antea diximus, in sanguinis uel carniû Anatomia radices fecerint, & longa digestionem, corporum coniugia lenta ac tenacia contraxerint, fructus absoluunt stabiles, nulla innati Balsami uirtute resolubiles, sed cõtinua augmentationem, uicinarum partium miserabili erosionem, longa mortis tempora expectant. Pruritus, scabies, radices habent leuiores, faciliè resoluibiles, nisi leprose Tincturæ admixtæ fuerint. Harû procreationû illustria exempla, in Generationem Mineralium.

lium & Metallorū, antea proposuimus. In quibusdā enim, fructus stabiles edebātur, ut in Metallis: in alijs momentanei, ut in Thermis et Mineraliū resolutionibus. Diuersitatis causam, similari naturæ trium Principiorū, uel dissimilari dissentaneorū mixtioni ascribimus, & radicū Scientijs ac prædestinationibus inuolabilibus: siue Generationū alterna reuolutione, silentijs interpositis, fructuum dispensationes custodire teneantur: siue continua fructuum successione, thesauros in abyssiis suis contentos, desiderata obedientia exhaurire soleant. Similis propemodum est Generatio podagræ, arthritidis, cephalæ, hemicranæ, ^{nequitiæ} dissoluitiois articulorum, dolorificæ fluxionis, seminum triumq; Principiorum seruata differentia. Constant enim ex impuritatibus colicis, acutis, quibus Tincturæ salium acerbæ, pontagiosæ, amaræ, salis, acres, uel acetosæ, tartareæ, uitriolatae, nitrosæ, aluminosæ, aronicæ, urticosæ, persicariosæ, &c. delitescunt: quarum tamen prædestinationes, ad ulcerationes non festinant, nisi longa circulatione uel peregrinorum spirituum admixtione, ulcerosas proprietates acquisierint. Neq; consequens est, ut quidquid spirituum acutissima & summè dolorifica facultate præditum sit, idem continuò ulcerationes conspicuas proferat. Alia est proprietas, in qua ulcerationū nequitia wigent. Sæpè obtuso sensu ulcerationes ab-

L1 z. solutas

solutas uidimus, & septicorum proprietates nō igno-
 ramus. Et si enim nephriticorum, colicorum, podagri-
 corum tormenta, omnes omnium ulcerū dolores lon-
 gē superent, & acutissimorum spirituum præsentiam
 satis confirment: nihilominus arsenicale illud uirus,
 septicum, carnibus perniciosum, in seminibus prædis-
 ctorum morborum desideratur. Præterea spirituum
 fortissimorum potestas, ob corrosiuas calamitates su-
 specta, copiosa humiditate synouia, carniū, & san-
 guinis impeditur, ac humida resolutione comprehen-
 sa, ulcerosas corrosiones negligit. In acetosis omni-
 bus, inimicitia ulcerum uigent, acetosaque carnibus,
 membranis, ossibus, nudis partibus, hostilia sunt: ip-
 sa tamen ulcerum producendorum facultates non ha-
 bent. Introducuntur in Anatomiam humanam hæc
 semina, ut plurimum hæreditario iure. Vitalia enim
 Principia corporis, Balsamum, seminale Principium,
 & Radicem Naturæ obuiident. Proinde Generationū
 exordijs, efferuescentias communes nacta, unā cum
 Principijs humanis propagantur, et destinatis tempo-
 ribus adolefcunt. Sæpenumero, assumenda, facienda,
 foris incidentia, illegitimè usurpata. Transplantatio-
 nis auctores fuerunt, & sanguinē, carnem, synouiam,
 peregrinis impuritatibus alsidue inquinauerunt radi-
 cibus Tincturarum acutissimarum & dolorificarum.
 Digesta generationum tempora, his radicibus, ut cœ-
 teris

teris omnibus, certa sunt. Quædam anniuersarias habent ebullitiones: nonnullæ menstruas. Sunt & aliæ, quæ Lunæ, uentis, pluuijs, certis syderibus, & externorum Ascendentium impressiõibus, obligantur, paroxysmosq; proferunt confederatos, præter innatam temporum prædestinationem: de quibus diuina illa Astrologia Hippocratis loquitur, in libro De humoribus, ubi dicit: *ἐν τῶν πρώτων ὑδατῶν, ὅταν ἐξ ἀνδροῦς πολλὰς μέλλῃ ὑδρὸς εἶσθαι, ἐστὶ περὶ ὑδροῦς προεπιπῶν, ἢ ὁπότε αὐτὰ ἀλλὰ σιμπερὰ σημεῖα φανῆ ἐν ὑννεμῖν, ἐν μεταβολῇ.* Ex prioribus (inquit) aquis, siue pluuijs, tempestatibus, uentis, siccitatibus, astrorum ortibus & occasibus, eorumq; confederationibus & confluentijs cum morbis, si quis diligenter obseruaerit morborum mutationes, exacerbationes in tempestatibus, pluuijs, plenilunijs, &c. contingentes, in posterum ex hydropicorum, podagricorum & similium ægrotorum accidentibus, prædicere poterit, quando in longis serenitatibus, pluuiæ uenturæ sint. Astra em̄ hydropis, podagræ, melancholiæ, carbunculi, febris, &c. quæ sociabili naturarum proprietate cum cœlestibus, aëreis, terrenis, & aqueis syderibus conspirant, efferuescentias genialium, domesticorum, & decretorum syderum longè antea percipiunt, priusquam manifestis resolutionibus, & fructuum dispensationibus omnia repleuerint. Eadem ratione, aues & animalia nonnulla, tempestatum instantes mutationes nuntiant.

tiant. Maiorem enim societate, et trium Principiorum proprietates magis conspirantes cum mundanis astris habent, quam homines, qui adulterinis morborum seminibus non sunt inquinati. Parua quoque signa negligere non oportet, siue quieto temporum statu, siue in mutationibus contingant. Insolentes enim mutationes, morborum externorumque astrorum foedera, etiam rusticis ostendunt. In paruis uero consonantiam deprehendere, utile & artificiosum est. Ita enim pericula, quae in grauioribus mutationibus temporum suspecta sunt, uitari possunt. Συμμετέρον δὲ ὄσσει μὲν ἐφ' οὐρανοῦ ἢ θάλασσης ἢ ἀνθρώπων αἰσθητοὶ ἐπισημαίνονται. Colligendas & notandas praecipit morborum & externorum Ascendentium confluentias, id est, qui hydropes, pluuijs instatibus, exacerbantur: quae podagræ, uentorum imminente tempestate, ad paroxysmos inopinatum excitentur. Quibus febriles impuritates in sanguine delitescunt, ascendentibus astris, in quibus fructuum resolutiones, septentrionales uentos producant, antequam publice uentorum significationes in aere conspiciantur, efferuescentias & occultas resolutiones astrorum uel radicum, in sanguine, carnibus, synouia, uisceribus, &c. latentium, animaduertunt, & praefagia uentorum, sine artis ostentatione, proferunt. Rursus podagrici multi, pluuiarum syderibus obligantur, & Astrologi euadunt inuoluntarij. De his alibi plura dicemus: hoc loco adducta sunt, ut paroxysmorum occasiones, in

in podagricis, arthriticis, hemicranicis, dolorificis fluxionibus uexatis, uel cedmaticis, declararēt: paroxysmorū dico, qui neglectis innatis tēporibus, aliorum astrorū societate, ad Generationē & fructuū resolutionem progrediūtur. Itaq; excitatis radicibus podagricorum affectuū, si in sanguine sedes habuerint, effervescent, & spirituales ac uaporosas Tincturas, Principijs radicū consentaneas, ad loca domestica, suspecta (ut loquitur Hippocrates) demittunt: ibi fructus, radicū matrices naūti, prædestinationum reuolutiones, dolorosa symptomatum calamitate, absoluunt. Signaturā symptomatum, differentias feminum & radicū declarant. Vehementiores dolores sunt uitriolatorum, æruginosorū, tartarcorum, quā aluminosorum & salgēneorum spiritūū. Salis cōmunis ac nistri spiritus acutissimi sunt. Acetosæ, aluminosæ, stypticæ & berberizate Tincturæ, frigiditatis authores sunt. Tartares, æruginosæ, arsenicaliū spiritibus permixtæ, rubores, caliditates, inflationes & pulsationes adducunt. Quāuis digestionē & cōtinua circulatione, narcoticæ & frigide Tincturæ accēsa, caliditatis adulterinā imaginem sæpe repræsentent. Antequā uerò ad ipsas matrices, à radicibus in sanguinis Anatomia habitantibus, peruenerint resolutiones podagricæ, id est, ad articulos uel synouiam manuum, pedum, obscura uel manifesta de se documēta in itinere dabunt,

secun

secundum analogiam potestatis spirituum & synouie puritatem, in membris per quæ transeunt. Si enim magna fuerit uehementia spirituum, & Tincturæ acutissimæ iam mucilaginosam coagulationem terminantes, si synouia crurum, brachiorum (quæ ossium membranis undique agglutinatur) impuritatibus eiusdem generis, uel consentaneis, inquinata sit, dolorifice fluxiones in ijs locis sentientur, calamitatem suspectis partibus mox imminentem, nuntiantes. Ita enim appellauit Hippocrates lib. De humoribus, partes illas, quæ obnoxia sunt educationibus fructuum podagricorum resolutorum, quas nos dicimus matrices, quia generis affinitatem habent, cuius ministerio hospitem errantē admittere possint, in quibus proprietates trium Principiorum confluentes cum Tincturis podagricis continentur: serius ocyus, ad suspectas partes peruenient resolutiones podagricæ, à radicum mineris, prout resolutorum fructuum coagulationes, crassitie, tenuitate, lentore, subtilitate, penetratione, & similibus signaturis, inter se distinctæ fuerint. Iam tormenta incipient, inflationes, tumores, calores, rubores: durabit hæc symptomatum miseranda carnificina, donec effruescentiæ spirituum cessauerint. Tunc uerò soluta Tincturarum sicca & acuta coagulatione, sudores, madores, uel insensiles transpirationes desideratam quietem restituent. Tales sunt progressiones generationis

nerationū ex radicibus podagricis, in sanguinis Anatomia fundatis. Interdum assidua fructuum dispensatione transplantata synouia, radices seminarias concipit, & proprias generationes in posterū profert: fitq̄ ex affectu per consensum, ut loquitur Galenus, affectus per se: ex Sympathia, Idiopathia: ex prima radice, secunda radix. Nonnunquam à principio, in synouia, prima radicum rudimenta inplantantur, non aliter ac in sanguine. Suntq̄ tales podagræ uehementissimæ, quia in Elemento potentissimo fouētur. Ita Hippocrates, neruorum morbos, uenarum morbis, difficiliōres esse dicebat, libro De locis in homine: idq̄ ob alimentorum proprietatem & robur: uenarum morbos esse fluxiles, neruorum uerò stables, remedijs inobedientes. Horum morborum origines, ad sanguinis, bilis, pituitæ, melancholiæ, serosorum humorum defluxiones, retulerunt alij, & podagræ differentias, calidas, frigidas, humidas, siccas, adduxerunt. Ditiōres fuissent, si albas, nigras, uirides, cœruleas, rubicundas, liuidas addidissent: salsas uerò, acetosas, pontagiosas, amaras, acutas, uel uitriolatas, tartareas, aluminosas, nitrosas, berberizatas, acatiosas si intellexissent, sanguinem, bilem, pituitam, melancholiam, temperamētāq̄ caliditatis, frigiditatis, siccitatis, humiditatis in æuū repudiassent. Fernelius, facilitatem illam, in reddendis morborum causis, ex defluxione bilis, me-

Mm lancho

lancholix, pituitæ, sanguinis, ex caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis intemperie, perosus, fluxionum quoque frequentes, sed inexplicatas, accusatio- nes auersatus, dum arthritidis, podagra, chiragræ, ac similibum affectuum, causas nouas, & fluxionum modos à prioribus non animaduersos, adducere conaretur, in mirabiles errores delapsus, fluxionem Hippocrati non ignotam, neq; prioribus Medicis, distinctione Hippocratica reformatam, proposuit: podagrasq; uniuersas, frigidas proclamauit, non ex sanguine uel humorum in uenis cõtentorum defluxu, sed ex serosis humoribus, extra caluariam in pericranio congestis, indeq; ad articulos defluëtibus, proficisci, multis inditijs, sed incertis tamẽ, demonstrare conatus est. Fortunatus certè hic error ipsi fuit: inuisus alioquin fuisset mortalibus, hoc sæculo, tam fœcunda natiuitate morbi perniciosissimi proposita. Et ueniam hoc quoque nomine meruit. Facili enim curationis spe proposita, ob ueras causas à se inuentas & explicatas, auidæ Medicorũ agrotorumq; expectationi satisfecit. Sed de his alibi. Epilepsix, melancholix, manix, conuulsionis, tetani, opisthotoni, emprosthotoni, catalepsis, apoplexiæ, paralysis & similiũ morborũ generationes (quia prædictis uicini sunt, in iisdẽ agris, uel similibus, ut plurimum fundati) adiungerem, si particulatim singulos morbos describere liceret. At uerò, clarioris so-

lummodo

lum modo doctrinæ gratia, et, ut generationes morbo-
rū, qui ex seminibus inferioris globi, ortus sui primor-
dia ducūt, manifestius cognoscerētur, hæc exēpla à no-
bis adducta, terminos cōstituunt, & origines aliorum
morborū, qui ex seminibus ac resolutionibus Elemē-
torū superioris globi procedūt, mox adiungēdas sua-
dēt. De morbis igitur ex resolutionibus astrorū supe-
rioris globi, posthac agemus, taliq̄ utemur exordio.
Ex iisdē nutrimur, ex quibus sumus: cuius oraculi ex-
plicationē ex superioribus petite. Porro, ex iisdem,
ex quibus nutrimēta haurimus, morbos, morborūq̄
semīna pariter accipimus. Ostēdimus enim morbo-
rum radices, in certis Indiuiduis uel speciebus seor-
sim non cōsistere, sed inplantatas & permixtas esse pu-
ris primisq̄ rerum seminibus. Nutrimēta uerò re-
rum naturalium, fructus sunt seminū, in quatuor ma-
tricibus uel Elementis uigentium. Semina enim Ele-
mentorū, consensus & conspirationis authores sunt,
repugnantie quoq̄ & dissensionis, mixtionum super-
uenientium efficientia: seminum resolutione, ac fru-
ctuum uicissitudinaria fomentatione, cuncta nutri-
untur: alimenta q̄ omnia, semina sunt, sed impurita-
tibus permixta. Proinde, si nō solūm ex fructibus Ele-
mentorū inferioris globi, id est, ex cibo & potu, nu-
trimur, sed cœlestiū acœrorumq̄ seminum resolutio-
nes et fructus, magna necessitate cōtinēter expetimus,

Mm 2 ut aliis

ut alimentorum, ita morborum quoque semina, ex istis
dem hauriemus. Alimenta haec, quia inuisibilia sunt,
permixta, & plane (sensuum iudicio) unita, communi
appellatione, spiritus dicuntur, quos inspirando attra-
himus. Quorum, uel cuius, ineuitabilem necessitatem,
Hippocrates, libro De flatibus, ita exposuit: Spiritus
necessitas mortalibus omnibus tanta est, ut quamuis
alijs omnibus abstineat homo, neque cibum sumat ne-
que potum, possit tamen dies duos, uel tres & plures,
ducere: si cui uero spirituum meatus, per quos in cor-
pus ingrediuntur, intercipientur, momento unius ho-
rae moritur. Rursus, a caeteris operibus feriantur ho-
mines, a spirandi uero functione nulla animalibus re-
quies conceditur. In utero quoque & Generationum
in istis, prima necessitas est spirituum, occultae respira-
tionis & pulsuum ministerio attractorum. Quamuis
autem inuisibile sit hoc alimētum, neque signaturis uel
qualitatibus istis praeditum, ex quibus discrimina ali-
mentorum inferioris globi constituta sunt, nihilomi-
nus consentaneis & proprijs signaturis non destituitur.
Cibi ac potus differentias, ex saporibus, consisten-
tia, crassitie, tenuitate, lentore, colore, facili & difficili
digestione, ac similibus qualitatibus deduximus: spi-
ritus uero, & resolutiones fructuum superioris globi,
nec dulces, nec acidae, nec amarae, nec austerae, nec ala-
bae, nec nigrae existunt. Odorum signaturas saepe ad-
mittunt.

mittunt. Crassitiem quoque et turbulentam aëris confu-
 sionem sæpe accusamus. Caliditates, frigiditates, hu-
 miditates, siccitates, in his fructibus & alimētis trium-
 phant, adeo ut ob penetrationem ac impressionū ue-
 hementiam Elementorum priuilegijs à multis insigni-
 tæ fuerint, qui originem & naturam qualitatum non
 intellexerunt. Perniciosæ uerò resolutiones, ex effecti-
 bus solùm deprehenduntur, ut uenenorum nonnul-
 lorum facultates, quæ nec gustu, nec oïore, nec ullis
 manifestis qualitibus, occultatas potestates demon-
 strant. Rectè quoq; à multis proditum est, non solùm
 refrigerationem & alterationem spiritibus ac calori
 innato, id est, uitali Balsamo, ex hoc alimento suppedi-
 tari, sed etiam substantiam, corpus, nutrimentum, con-
 sentaneum tamen spiritibus & seminibus superioris
 globi. Corpora enim omnia, quæ fructibus cœlesti-
 bus debentur, spiritualia sunt, in principio semper in-
 uisibilia: nonnulla autem, uisibilia corporum signa-
 turas in progressu ostendunt, et coagulationes admit-
 tunt, ut pluuia, rores, niues. Ex his alimenta rerum na-
 turalium proficiscuntur. At uerò fructus cœlestes, ex
 quibus alimenta animalibus suppeditantur, inuisibili-
 corporum specie attrahuntur, & qualitates ac coagu-
 lationes corporeas respuunt, quousq; ad Anatomiam
 nouam, animalium uidelicet, peruenerint. Ibi enim co-
 agulationes & signaturas interdum recipiunt, corpo-

Mm 3. ribus.

ribus uisibilibus ac inferioribus proprias: quando se-
 predestinationes tales attulerint, & cōsonantiā, prede-
 stinationibus non repugnantē, in animalibus inuene-
 rint. Proprietates trium Principiorū, Sciētias, & agen-
 di potestates, in corporibus inuisibilib. habitare pos-
 se, antea demonstrauius: in hac morborū generatio-
 ne, rationibus cōsentit experientia. Diuersi enim affe-
 ctus, symptomata, alterationes, ex diuersorum astro-
 rum resolutionibus, in corpore cōtingunt, quæ altera-
 tiones, seminum Sciētias, & trium Principiorū pro-
 prietates demonstrant. Pigritia, somnus, torpor, mem-
 brorum resolutiones, proprietatibus narcoticis, papa-
 uerinis, opiatīs, mādragoratis, sulphureis, uitriolatis,
 & similibus, debentur: non frigiditati uel humiditati,
 non albedini uel nigredini, non magnitudini uel par-
 uitati, nō obliquitati, rectitudini, circulari figuratiōi,
 sed potestatibus, uitalibus Principijs, Sciētijis, à quib-
 us, ut actiones, ita quoq; signaturę, actionū comites,
 Aduocati, & testes, caliditates, colores, sapes, odo-
 res, magnitudines, figurę, durationes, numeri, profici-
 scūtur. Si igitur Pleiades, Hyades, Piscium constellatio-
 nes, & similes stellæ, ubi fructuū resolutiones in aëra
 demiserint, alimentumq; spirituū, signaturis suis im-
 mutauerint, in corpore humano, pigritias, somnolen-
 tias, dissolutiones adduxerint, proprietates utiq; triū
 Principiorū narcoticas, somniferas, papauerinas, mā-
 drago-

dragoratas, sulphureas, uitriolatas, et Sciētīā papaue-
 ris, opij, mandragorę, lactuę, solani, &c. obtinebunt.
 Similiter, si Bootes, Vrsa, Aquarij stelle, fructuū reso-
 lutione immutatis spiritibus quos inspirando attrahi-
 mus, tusses, dysurias, horrores, articulorum dolo-
 res, in corporibus produxerint, quis, ab ijs, acrimo-
 nię, subtilitatis, penetrationum, aciditatis proprietates,
 auferre poterit, & Scientiam berberis, aceti, acatiarum,
 aluminis, ac similibus specierum? Quinetiam
 Scorpionis, Cancrī, & Martiales stellę, ubi morbidis
 resolutionibus aërem inquinauerint, si febres, carbun-
 culos, parotides, prunellas, pleuritides produxe-
 rint, arsenicalium, auripigmētaliū, antimonialium,
 sulphureorum spirituum proprietates utique obti-
 nebunt, & Scientiam aconitorum, tythymallorum, la-
 thyris. Nec audiendi sunt, qui mollibus & delicatis
rationibus demonstrare nituntur, morborum semina
ex astris non deriuari. Dico illis, non solum man-
 nas, rores, serenitates, zephyros, pluuias, calores,
 ex cœlestium syderum resolutionibus ad nos de-
 mitti: sed etiam grandines, pruinias, tempestates,
 nebulas, ignes, ardores, frigiditates extremas. Ne-
 que solum proprietates rosarum, uiolarum, lactuę,
 melissę, ualerianę, stœchadis, betonicę, tritici, uini,
 hordei, auri, argenti, aquarum dulcium, in seminibus
 cœlestibus continentur: sed etiam papaueris, man-
 dragorę,

dragoræ, urticæ, aronis, polypodij, senæ, scammonæ, colocynthidis, agarici, etiam arsenici, nappelli, antimoni, sulphuris, mercurij. Tales uerò resolutiones non sunt frequentes: & stellæ, harum authores, longa digestionum ac silentij tempora habent, nisi magnis Coniunctionibus & Eclipsibus, contra innatas temporum leges, suscēitur. Rursus, fœcundæ sunt stellæ, quæ fructus pariunt, animalium naturis magis consentaneos, breuioraq; & frequentiora plenilunia absoluūt. In his fructibus, nullæ insignes spirituum proprietates uigēt, sed ad eorum corporum naturam accedunt, quæ diximus Elementorum proprietates potius referre quàm seminū, in Capitulo De corporum Principijs & Elementorū permixtorum natura. Itaq; ad certas ciasses, totam uarietatem fructuum superioris globi & alimentorum spiritualium hoc pacto reducemus. Resolutiones cœlestium & aëreorū seminum, aut conditiones nutrimenti sinceras referunt, in quibus nullæ proprietates medicamentosæ uel uenenaæ, nec sensu nec effectu deprehendūtur. Tales plurimas & frequentissimas esse diximus, ob salutem animalium, & continent aquarum dulcium, tritici, hordei, lactis, uini proprietates, quibus, tanquam domesticis alimentis, spiritus uitales assidue reficiunt. Aliæ resolutiones, admixtas habent Tincturas & proprietates medicamentosas, sed leues. In singulis anni temporibus,

poribus, & hæ frequētes existunt: lactucarum, calsiæ, mannae, uini meracioris, aceti, agrestæ & similium signaturas referentes, ex quibus catarrhi, tusses, horrores, & leuiora temporum symptomata proficiuntur. Nonnullæ uerò medicamentosæ planè sunt, in quibus, opij, mandragoræ, cicutæ, solani, scammonæ, agarici, flâmulae, persicariæ, aronis, nitrioli, aluminis; proprietates ostenduntur, ac morbos pariunt temporum tempestatumq; comites, de quibus sepe loquitur Hippocrates. Postremò sunt resolutiones syderum, in quibus, uenentæ proprietates, arsenici, auripigmētii, sulphuris, doronici, aconitorum, nappelli, manifestis effectuum testimonijs demonstrantur. Hinc Epidemiæ consuetæ, si certas astrorū reuolutiones & temporum insitas prædestinationes sequuntur. De inconsuetis, postea, in Generatione nouorum morborum, dicemus. Atq; hæ sunt differentiæ & conditiones seminum coelestium, à quibus morbi proficiuntur. Generationum & Transplantationum progressus, seminum naturam imitatur. Quemadmodum enim sæpe ostendimus, in Generationibus & Transplantationibus inferiorum Elementorum, citius & potentius omnia perfici, si Tincturæ & proprietates radicum ualidæ sint, si frequenter & continuè adhibeantur, si confluentiam ac locorum familiaritatem inuenerint; ita quoque superiorum seminum resolutiones, si uali-

Nn dissi

dissimilis Tincturis præditæ sint, diuq; durauerint, si dis-
 spolita & opportuna corpora inuenerint, Transplan-
 tationes plurimas & potentissimas subito absoluent,
 morbosq; Epidemicos proferent: debiliores uerò re-
 solutiones, proprietatibus languidis comitatæ, nisi fre-
 quenter & assidue contingant, ac confluentiam inue-
 nerint, frustra uenient, pauciores quoq; afficient: quæ
 mediæ inter has existunt, effectus analogos profes-
 rent. Quia uerò semina morborum superioris glo-
 bi, in resolutionibus spiritualibus ac uitalibus defes-
 runt, ubi corpora inuenerint proprietatibus triuna
 Principiorum uitalibus conspirantia, & hospites ad-
 mittentia, continuo Tincturas & impressiones intro-
 ducunt, radicesq; seminarias agunt, fructuum reso-
 lutione, digestis temporibus prodituras. Impressio-
 nes syderum debiliores, quæ frequentissimæ sunt, &
 necessarias temporum uicissitudines moderantur,
 quarum radices, pluuias, uentos, serenitates, calores,
 frigora, rores, Etesias, halcyonios, zephyros produ-
 cunt, ubi intemperatæ fuerint & intempestiuæ, mor-
 borum femina in corporibus introducere possunt:
 tempestiuæ uerò & moderatæ earundem resolutiones
 salubres existunt: haud secus ac alimentorum etiam
 salubrium, immoderatus uel intempestiuus usus, mor-
 bos gignit, moderatus uerò, sanitatē & uitam tuetur.
 Hinc fit, ut temporum tempestiuus constitutionibus

immutas.

inmutatis, morbi consentanei sequantur. Et huc referri debent libri Epidemiorum Hippocratis, in quibus temporum cōstitutiones primū describit, & intemperatas ac intempestiuas syderum resolutiones: dein de symptomata & morbos subiungit, temporum cōstitutionibus & Transplantationibus superueniētes. Impressiones uerò & fructus cœlestes, non calefactione, humectatione, exiccatione, refrigeratione, morborū causæ fiunt, sed quia proprietates & Tincturas triū Principiorū introducunt sulphureas, mercuriales, aluminosas, acetosas, urticasas, manæ potestatibus insignitas, lactucosas, papauerinas: uel, si placet, febriles, catarrhosas, podagricas, tabidas, pleuríticas, &c. Caliditates, siccitates, humiditates, frigiditates, tanquā externę signaturę cōcurrūt, & potestatū, proprietatū, ac Tincturarū comites sunt & umbræ. Ita scribit Hippocrates, in Thaso, autūni tempore, circa æquinoctiū & sub Pleiades, aquas multas, asiduas, molles, uelut in austrinis cōtigisse, hyemē austrinā, Veri similē, Ver austrinū, frigidū, paruis pluuijs conspicuū, æstatē quoq; nubilam cum aquarū inopia superuenisse, Etesias, parum, modicē, & sparsim spirasse, totamq; anni cōstitutionē austrinam fuisse, & cum siccitatibus, concludit. Ex his signaturis & qualitatibus tēporum, id est, ex austrinis, siccis, tepidis resolutionibus, ratiocinari oportet de proprietatibus & Tincturis seminum, à quibus

Nr. 2. Trans

Transplantationes, & morbi Transplantationum comites, proficiscuntur. Nisi enim semina & proprietates adfuerint, steriles erunt humiditates, austri, calores, pluuiæ, siccitates, & signaturæ similes. Austrinæ uerò radices & stellæ, proprietates continent sulphureas, mercuriales, lactucosas, tithymallosas, uel febriculosas, catarrhosas, tabidas: interdum arsenicales, auripigmentales, leuiiores uel grauiiores, pleuríticas, paroticas, anginosas. Itaq; tales impressiones si diuturnæ fuerint, feminarias radices in corporibus introducēt, citius in ijs, in quibus confluentiam & hospitalem locorum societatem inuenerint, serius in alijs: in quibusdam frustra ueniunt, ob potestatem innati Balsami, & puritatem peregrinis impressiõibus repugnantem. Locorum enim uel agrorum diuersitas, in causa est, quòd non omnes homines, ex temporum constitutionibus immutatis, ægrotent: & quòd inter eos qui ægrotant, morborum ac symptomatum diuersitas contingat. Quales igitur morbi constitutionem illam austrinam insecuti sunt, & quas ortuum uel paroxysmorum occasiones habuerunt? Ante Ver, inquit, ex priore statu subcontrario & aquilonio fiente, paucis subortæ sunt febres ardentes, non mortales, tubercula circa aurem, sine febre, quæ ad suppurationem non peruenerunt, ut ea quæ ex alijs causis oboriuntur: sed sine inflammatione & dolore obscure paulatim euasuerunt:

nuerunt: plurimis, tusses siccae, & uoces raucoſae, ex
 quibus pernicioſae tabes, multis ſubſecuta ſunt, qui
 ad tabem proniores erant. Primum cauſas demon-
 ſtrauit, ex quibus latentia morborum ſemina ad effer-
 ueſcentias & paroxyſmos ſuſcitantur. Digelta matu-
 ritatum tempora, ſocietates ac coniugia cū alijs aſtris,
 antea attulimus, diximusq̄ eorum efficiencia, morbo-
 rum ebullitiones contingere. Hic tertiam cauſam ad-
 iungit Hippocrates, contrarietatem ſcilicet & Tinctu-
 rarum repugnantias. Frequenter enim impreſſiones,
 & proprietates hoſtiles, inimicum quieſcentem à ſom-
 no intempetiue excitant. Morbos deinde enume-
 rat ſpurios, qui exquisitas ſignaturas & extremas nō
 referunt. Nomina enim ac deſcriptiones morborum,
 ijs accommodantur, in quibus exaltata, ſincera, & ex-
 trema ſunt omnia accidentia. Pleuritis dicitur ubi acu-
 ta febris cum tuſſi, dolore lateris pungente, ſpirandi
 difficultate, ſubito inuadit. Parotides ſimiliter uel tu-
 bercula poſt aures, anginae, prunellae & apoſtemata
 omnia, febres acutas & malignas adiunctas habent,
 doloresq̄ uehementes: quod continget, ſi ſemina ho-
 rum morborum pura, exaltata, extrema, & potentiffi-
 ma fuerint, id eſt, arſenicalia, antimonialia, ſulphurea,
 uitriolata, auripigmentalia, nappelloſa: ſi in locis ſus-
 ſpectis confluentiam nacta fuerint. Quod ſi Tincturę
 arſenicales, antimoniales, ſulphureae, &c. leuiores fue-

Nq̄ 3 rint,

rint, ex seminibus non ita potētibz, uel permixtione aliorū mitigatæ & immutatæ, si locis peregrinis, consentaneas matrices inuenerint, pleuritidum signaturę apparebunt, sed transplantatæ, parotidum signa, sed illegitima. Sic prunellæ, tabis, febrium, hydropis, dysenterix, & reliquorū morborum. Elementorū quoq; dissimilis natura, & fructuum diuersitates, ex Elementis superioris inferiorisq; globi prodeuntium, morborum signaturas uariant. Febres enim quæ ex resolutionibus et impuritatibus leuioribus fructuum coelestium generantur, citò soluentur, mansuetę sunt, nec crassas coagulationes in corpore admittunt: symptomata quoq; leuia proferunt, nisi semina febrilia inferiorum Elementorum, cum coelestibus conspirauerint. Sic parotides, ex leuioribus resolutionibus superiorum Elementorū (medicamentosis, scilicet, nō planè uenentis) dependentes, sine uehementibus doloribus, sine febribus malignis cōtingunt, ad suppurationē non perueniunt, sed occultè euanescent. Sic catarrhi, pleuritides, tabes, eandem analogiam retinent. Neq; hoc pacto morborum gradus intelligi debent, ut morbi omnes ex coelestibus seminibus orti, grauissimi sint, & supremorū graduum, ex terrestribus uerò, leues & primorum graduum, producantur. Paria paribus conferri debent, analogia analogis, si ueritatem tueri uelimus. Ita melissæ coelestes, potentiores erunt terrenis,
urticæ

urticæ similiter, papauera, &c. Arsenicū cœleste, uehementia, uelocitate, penetratione, Tinctura, aqueum longè superat, & fulminis instar agit, mortalesq̄ omnes momento tolleret, nisi aliorum fructuum resolutione & commixtione pernicies reuunderetur. Atque sic, ratione spirituum proprietatumq̄ spirituales impressiones comitantium, cœlestia terrestribus uidentur esse fortiora, & superiorum graduum. Rursus, si duplicatorum corporum perniciem & potestatem consideres, terrestria ac aquea, cœlestia longè superabunt, sed non tam late serpent, neque tam communes effectus producunt. Explicata morborum Generatione, qui ex seminibus & impuritatibus cœlestibus leuioribus procedunt, facile intelliguntur procreationes eorum, qui ex potētioribus & ualidissimis resolutionibus constant, ut pestis, pleuritidis, prunellæ, & similibus. Tales quoque morbi, ex resolutionibus astrorum uniuersalium inferioris globi, produci possunt, quas diximus, in Cap. de Generatione, uicinitatem habere cum cœlestibus & aëreis. Huiusmodi astra oculta sunt, & tamen mundana habent prædestinationes, digesta tēpora, exaltationes, & fructuum resolutiones, ex quibus nouæ Generationes ac Transplantationes cōtingunt: magnaq̄ officiorū, proprietatū, prædestinationū, et signaturarū uarietate distincta sunt. Nō nulla perpetuo cū mortalibus negotiatur, ex quibus

Endemij

Endemijs morbi, consueti & perpetui, dependent: ex quibus locorum Indiuidue proprietates, & seminum particularium inclinationes profiscuntur. Ex horum enim resolutionibus, tanquam uniuersalibus, aquarum, leguminum, cerealium, uini, carniū, piscium, & omnium alimentorum radices inquinantur. Quod si superioris globi resolutiones consentaneæ, cum his conspirent, multiplicabuntur, accelerabuntur, & deteriores reddentur, sientq̄ ex Endemijs Epidemici, & pro natura seminum, tempus morborū, uel uernum, uel autumnale, uel hybernum, uel solstitiale obtinebūt. Ita nonnullis locis, perpetuò autumnī temporibus uigent tertianæ febres, erraticæ, continuæ, interdum perniciosæ, catarrhi, tusses: alibi menstruorum suppressiones. Strumosi morbi & similes, tempora non habent, sed continenter durant. Sunt & alia astrahis occultiora, quæ mundana cōiugia perpetua aspernantur, temporum nihilominus prædestinationes custodiant, quibus aduentantibus, fructuum efficaciualeq̄ resolutione, inuisam nouitatē rebus inducunt, durabilem uel momentaneam, iuxta Tincturarū, Scientiæ, & prædestinationis, condiciones. Hinc nouorum morborum Generationes dependent. Nec solum in inferiori globo uigent resolutiones talium astrorum, sed etiam in superiori. Quemadmodum uero uisibilium astrorum distinctas proprietates, officia, tem-

cia, tempora, indies conspicimus: ita inuisibilia distinctiones, prædestinationum & resolutionum uarietates, admirari non debemus. Scientiæ, uitæ, potestatis, termini, durationis, obedientiæ insignia, inuisibilia, utpote fontibus uiciniora, uisibilibus procul dubio eripient. Sic morborum mortisq; Anatomia noua, in mundanam scenam, singulis seculorum reuolutionibus, introducuntur: interdum euaniidæ, momentaneæ, sine Tinctura permanente, ex quibus Transplantationes steriles apparent, ut pestis insuetæ species, subito accedentes & desinentes. Interdum uero Anatomias introducunt stabiles, Transplantationesque fecundas absoluunt, ut Gallici morbi resolutiones, lepræ, prunellæ Vngariæ: quamuis & hæc, tempora & terminos quoque contineant, diturnos uel breues, ratione Tincturarum & prædestinationum. Quia uero tales resolutiones, Generationes & Transplantationes, in hoc differunt à cæteris creaturis, quod non habeant propria Individua, quemadmodum antea dictum est, sed in aliorum Individuorum radicibus recipiuntur: idcirco, quo tempore exaltantur, quæcunque regiones, ætates, & hominum Individua naturæ, confluentiam maiorem attulerint, in his, hospitia quærunt, Tincturas introducunt, radicesq; seminarias, stabiles uel momentaneas, ponunt. Sic in castris & congregationibus hominum, magnis ciuitatibus,

O o Epidemix

Epidemiæ ut plurimum germinare incipiunt, quia ægros opportunos, ob intemperantiam, hospites peregrinos assidue accersentem, inueniunt. Sic nominum opprobria, nationibus, ob paucorum delicta, attribuuntur, morbosq; Gallicos, sudores Anglicos, prunellas Vngaricas, catarrhos Pedemontanos, multorum iniuriâ, sæpe appellamus. Frustra quoque accusamus Martis coniunctiones, Veneris exaltationes, Solis Eclipses, in horum morborum natiuitatibus, quamuis signa sint inuisibilem astrorum, & occultas temporū prædestinationes præfigurēt. Quia etiam Epidemicorum morborum causæ sæpe existūt, sed consuetorum, ex quibus Seculorum mutationes, & morborum innouationes non dependent. Sed de his alibi. Qui morbi artificum proprii sunt, ut metallicorum fossoribus, Separatoribus, Aurifabris, saliu, aluminum, aquarum fortium Præparatoribus, ex Endemijs intelligi debent. Proficiscuntur enim ex resolutionibus spirituum, & radicum Mineralium, alimentum que spirituale inquinant, ac morbos producant, in pulmonibus, articulis, neruis, carnibus, ligamentis, synouia, uentriculo, uisceribus, coagulatos uel resolutos, iuxta prædestinationē spirituum, à quibus semina acceperunt. Ita contemplationem de Generatione morborum hoc tempore claudemus, collectam que supellectilem coniungentes dicemus:

MOR:

MORBOS EX SEMINIBVS PRODVCI, SEMI-
 NA Q'VE ET RADICES IN NATVRA HABE-
 RE, NON IN CERTIS QVIBVSDAM INDIVI-
 DVIS SEORSIM, SED ALIORVM RADICIBVS
 ADHAERERE: MALEDICTIONE DIVINA, PRI-
 MIS PVRI S Q'VE RERVM SEMINIBVS SV-
 PERVENISSE, SCIENTIAS, PRAEDESTINA-
 TIONES ET SIGNATVRAS SCIENTIIS CON-
 SENTANEAS ACCEPISSE. ET QVIA FRV-
 CTIBVS ELEMENTORVM, A QVIBVS ALL-
 MENTA HAVRIMVS, CONIVNGVNTVR IM-
 PVRTATES MORBORVM AVTHORES, DIF-
 FERENTIAS EORVNDEM FRVCTVVM IMI-
 TANTES, ELEMENTORVM AC SEMINVM
 PROPRIETATES DIVERSAS OSTENDISSE.
 REPVDIATIS CLASSIBVS INTEMPERIE-
 RVN, HVMORVM, ET OBSTRUCTIONVM.
 GENERATIONES QVOQVE ET TRANS-
 PLANTATIONES, CONSVETAS, PERPE-
 TVAS, INSVETAS, ET NOVAS, VT
 ET ALIA ELEMENTORVM
 SEMINA, OBTI-

NVISSE.

Oo 2 DE

DE LOCIS ET TEMPORIBVS

MORBORVM COETERISQVE SIGNAL
Munis, in Mechanico Generationum progressu
superuenientibus.
CAPVT XIII

Talia res uniuersa quæ ex seminibus nascuntur, ubi mundanam Anatomiam ingrediuntur, distantias & corporum dimensiones admittentes, locis temporibusque confestim obligantur: ita quoque morbi, ex occultis, sæpe inuisibilibus seminibus prodeuntes, in corporibus humanis loca consentanea adipiscuntur, secundum analogiam seminum inter se differentia: tempora quoque, continua uel interrupta, uelocia uel tarda, in fructuum resolutionibus & officiorum dispensationibus ostendunt. Nec solum temporum & locorum Scientijs ornata sunt semina, sed magnitudinũ quoque, figurarum, saporum, colorum, caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis, coagulationum, resolutionum, & similium signaturarum facultates uitales efficacesq; possident, quibus tanquam uestimẽtis fœtus suos ornant. Non omnes signaturæ, in omnium radicum resolutionibus uel fructibus, æquẽ conspiciuntur, sed ratione Elementorũ & seminum, insignis diuersitas apparet. Cœlestes enim fructus, saporum & odorum signaturas nesciunt, quæ in terrenis præcipuum.

cipuum locum obtinent: & in ipsis fructibus terrenis, quidam saporum discrimina non ostendunt, in quibus tamen reliquæ signaturæ manifestæ sunt. Rursus signaturarum beneficio, radices innotescunt, & inter ipsas signaturas, extremæ & externæ, primas, interiores, & occultiores demonstrant. Loca & tempora morborum ad signaturas referimus, quia significatio- nes & testimonia radicum suarum continent, seminibusq; in Generatione progredientibus accidunt. Principia quoq; obtinent in Scientijs & prædestinationibus radicum: alioquin fortuito accederent. Quamvis autem signaturæ sint occultæ, tamen in plurimis morbis existunt, aliarum ministerio inquirendæ. Neq; superuacanea est locorum & temporum inuestigatio. Magnas enim comoditates in administratione remediorum demonstrant, et morborum gradus, curationum facilitates uel difficultates indicant. Loca hinc dicimus, matrices, agros, uentriculos, Elementa, in quibus fo- ueri possunt semina, & continuitatem, retentionis au- thorem, proprietatum conspirantium beneficio inue- nire. Itaque quot sunt uentriculi in corpore humano, quot matrices, Elementa proprietatibus seminum in- signita: totidem loca morborum constituiimus: nec san- guinem nec synouiam excipimus, neq; cordis & arte- riarum spiritus: sed in omnibus his, ut sanitatis, ita mor- borum quoque semina contineri posse asserimus. In

quibusdā morbis, inquisitio non est difficilis, ut in hīs, qui uentriculi, intestinorum, renum, hepatis, mesenterij Anatomias occupant, praesertim si ex mucilaginis bus tartareis contingant. Ardores enim & erosiones stomachi, Oreses PARACELSO dictę, cōpressiones thoracis, & symptomata his uicina, ut nauisę, uomitus, cibi fastidium, ructus, inflationes, pigritię, indicāt radices morbidas in uentriculi Anatomia contineri. Colici dolores, hepatis, lienis, mesenterij, compressiones uel obstructiones, renū, uesicę oreses uel colicę, id est dysuria, stranguria, calculus, arena, bolus, &c. dignotiones habent faciles. Mineras enim, in quibus fo uentur, cōfestim indicant, quia ex seminibus cōstant, quorum fructus ad coagulationē destinātur. Tardas quoq; generationes obtinēt, & immobili ac pigra fructuū pręsentia, lentam radicū naturam significat, siue temporis continuitatem in resolutione fructuum custodiant, siue rupta continuitate, paroxysmorum repetitionibus debitum naturę absoluant. At uerō morbi qui ex impuritatibus constant leuioribus, mobilibus, nec ita fixis, quorum fructus ad tam crassas & immobiles coagulationes non desinunt, quorum generatio subitanea est, & impressiones ueloces, per omnia penetrantes, etsi in prędictis Anatomij's matrices saepe habeant, difficulter tamē deprehenduntur. Consensus & sympathia partium difficultatem auget. Ita febres

febres tertianæ, quotidianæ, quartanæ, cōtinuæ, spuria, erraticæ, hæcicæ quoq; (ignoscite PARACELSO manes Galeni) in uentriculo, intestinis, mesenterij uenis, hepate, liene, renibus, fomites habere possunt: qui propterea non facillè discernuntur, quia in intermittentibus silentij temporibus, ut plurimum nulla partium manifesta symptomata relinquuntur, ex quibus de suspectis Anatomij coniecturæ rationales desumi possent. Paroxysmorum quoque insulta, subito omnia in consensum trahuntur, quia resolutiones febri-^{tim}les, Elemēta uitalia corporis nostri, Tincturis Cheri-^{chæ}nijs, id est, quæ proprietatibus trium Principiorum insigniuntur, inficiunt. Deinde si impuritates helleborinæ in uentriculo, colicæ in intestinis, bituminosæ in mesenterio, hepate, liene, tartareæ in renibus contineantur, omnes ex impressionibus & resolutionibus Tincturarum febrilium irritabuntur, & symptomata relinquent post Paroxysmos, in locis innoxijs, id est, in quibus febriles radices non fouentur. Hinc nauisæ, cibi fastidia, uomitiones, compressiones uentriculi, hepatis, lienis, dolores colici, dorsi, renum, in febribus apparent, & sepe in paroxysmorum silentijs relinquuntur, quamuis in alijs sedibus radices febriliū delitescant, suspectamq; facilitatem horū Aphorismorum in mineris morborū inquirendis arguunt: Vbi dolor, ibi morbus: Vbi tumor, ibi morbus, &c.

Neq;

Neq; circuituum signaturæ difficultatem expediunt. A ueritate alienū est, tertianas omnes in hepate, quotidianas in uētriculo, quartanas in liene, fomites obtinere. Excrementa quoq; (nisi artificiosa separatione ad incudem reuocentur, idq; non semper) dubitationem inexplicatam relinquunt. Scio interdum in his morbis, usq; adeo manifesta, perpetua, & certa esse matricum, locorū uel minerarū signa, ut plebeios etiam non lateant. Et tertianam febrim, quæ in uentriculo radices momentaneas posuerat, uidi ego aliquoties per uomitum reiectam, in forma uiscosæ & uiridis mucilaginis, nitrosa ac sulphurea amaritudine ægrotum fatigantis. Quæ mucilago postea quā reiecta erat, etiamnum uitalia motus uestigia, febrili horrore aliquantisper demonstrauit, magna astantium admiratione, quam auxit ægrotus, inexpectata hilaritate, sanctè affirmans se febrim reiecisse: idq; subita uirium restitutione & symptomatū propulsatione testabatur. Nos uerò stultè ueritatē risimus, Galenicis decretis, hīs temporibus imbuti, apud quem didiceramus, febrim esse calorem in corde accensum, intemperiem calidam & siccam, quæ per uomitum reijci nullo modo posset. Alios quoq; uidimus, in quibus februm seminaria in uentriculi Anatomia radices altius egerant, nec una uomitione reijci poterāt, in quibus manifesta et perpetua testimonia, fomitis uel mineræ in uentriculo fundaræ,

data, aderant. Quartanæ quoque febris radices, in renum Anatomia legitimis indicijis sæpe deprehenduntur: præcipuè ubi partes uicinj, hepar scilicet, lien, mesenterij, uentriculus, ab impuritatibus immunes fuerint. Anatomiam renum cum dicimus, intelligimus non solum cauitates & circumscriptam substantiam, sed etiam uicinas partes, carnes, humiditates, aërem quoque & quidquid renibus uicinum est. In his febribus, genuum dissolutiones, lumborum, spinæ, colli, capitis dolores, artuum contractiones, urinæ tenuissimæ, planè a quosæ ab initio, in quibus tamen progressu temporis manifesta febrilium impuritatũ rudimenta cõspiciantur, præsertim si artificiosa separatione examinentur. Ita enim nitrosa & sulphurea salia demonstrabunt, quæ nec in uentriculi, nec lienis, nec hepatis, nec intestinorum Anatomia mineras & matrices obtinere poterant. Certiores uerò erimus minerã quartanæ in renibus fundari, si nulla suspectarum partium, ut hepatis, lienis, uentriculi symptomata durabilia & dubia adfuerint. Quod si paroxysmorum silentijs, renum, lumborum ac spinæ dolores, genuum dissolutiones, urinæ difficultates remãserint, dubitationi exiguus relinquetur locus. Nihilominus præcipua signa, ex quibus mineras & fomites morborum deprehenduntur, etiamnum in recessu custodiuntur, quæ mox opportunius adducetur. Febres quæ in hepatis regio

Pp neras

ne radices habent, discolorationes, icteriticae & cachexiae comites, ostendunt. Obtusiores quoque sunt, quia spirituum salinorum acrimonia & uehementia destituntur: siticulosa, compressionibus uel obstructionibus dextri hypochondrii conspicuae. Si reliquarum partium symptomata non repugnauerint, & ante febrem suspecta alioquin etiam leuissimis occasionibus fuerit Anatomia hepatis, urinaeque testimonia addixerint, ueras matrices harum febrium nos inuenisse existimabimus. In febribus lienis, similis est ratio. Quamuis raro contingat in una solummodo Anatomia, caeteris illaesis & incontaminatis, talium impuratum radices stabiliri. Partes enim in eandem molitionem conspirantes, communemque impuratum sentinam separantes, facillime compatiuntur. Vbi una radices & hospites receperit, destructa lithurgia & consonantia actionum praedestinarum, reliquae quoque fornicariae euadunt. Hinc difficultas in minerarum morbidarum exquisita cognitione, multa radicum consentanearum sobole, diuersis in locis iisdem temporibus germinante. Sic febres lienis, quartanae, tertianae, quotidianae, raro conspiciuntur sine symptomatibus quae febribus renum superueniunt. Neque tam exquisita dignosio ad curationem utilis est: sufficit eas mineras deprehendisse quae legitimis, puris, perpetuis & indubitatis.

bitatis signaturis Anatomias suas ostendunt. Laboriosam, difficilem ac obscuram minerarum morbidarum inuentionem, utili & subtili machinatione mox leuabimus; ubi diuersitatem locorum ostenderitimus. Non enim eadem ratione radices agunt, loca occupant, Elementis inhaerent, omnia semina. Prædictorum morborum fomites, Elementa, matrices, deprehendi possunt, & sensuum analogiis sæpe repræsentantur. At uerò Astralium morborum loca, in quibus impuritatium uel seminum Tincturæ planè spirituales existunt, siue fructus resolutiones que producant ad corporeas coagulationes desinentes, siue spiritualibus & uaporosis resolutionibus euanescentes, difficulter inueniuntur, ut epilepsiæ, melancholiæ, mania, paralytis, apoplexiæ, hydroptis, tabis, podagræ, catarrhi, apostematum, ulcerum, & febrium quoque nonnullarum. Dicent

nonnulli, in podagra, hydrope, cancro, herpete, æstio-
 meno, fistula, paralyti, locum esse manifestum. Nos
 uerò nō locum postremum uel ultimum inquirimus,
 sed fomitem, fontem, Principium, Radicem: non fru-
 ctuum diuersoria, sed seminum hospitia: non secundarum radicum agros, sed primarum. Fatemur non-
 nullos morbos habere uiuiradices & fecundas
 Transplantationes, in quibus fructuum uaporose res-
 solutiones uitale illud Principium gerunt, quod locis

Pp 2 consens

consentaneis, suspectis, eiusdem generis & familiae receptum, generationum noua consilia inire possit: & haec loca, locorumque proprietates, meatus, conformations, ut synouje, carniū, ligamentorum, uenarum, uiscerum, studiosè obseruari uolumus. Nihilominus primarum Radicum sedes, Elementa, hospitia, inprimis inquirimus. Ita enim curationū leges rectius instituimus, & praedictionum postulata prudētius decernimus. Quia uerò de locis seminum & corporū quaestio est, explicatione breui, ambiguitatem & obscuritatem tollemus. Longè enim aliter de loci natura ac proprietatibus sentimus, ac plerique Peripatetici, qui Mathematicas descriptiones, rebus naturalibus adaptare conantur. Apud nos, Elementa, matrices, minerae, loca sunt rerum, non ociosa, sed suis proprietatibus instructa, quae uitam & alimentum exhibent suis locatis, id est seminibus, ut ea de se proferant, quae in thesauris & penetralibus recondita obseruant. Pro rerum itaque differentia & coniunctione, diuersitas quoque erit in loco essendi. Longè aliter, in terra esse dicitur truncus cariosus & rancidus, lapis demortuus, uitalique spiritu destitutus, ac arbor radicibus & fibris suis terrae infixae, ab ea, tanquam matrice, nutrimentum hauriens: & adhuc aliter, spiritus quidam mineralis in abyssis terrae delitescens ad tempus digestū & praedestinatum, unde anniuersariae repullulationes, nouarum

narum Generationum & Transplantationum, originēs, dependent. Quemadmodum enim inter se differunt tria illa prædicta, subtilitate, spiritualitate, crassitie, coagulatione, uita, potestate, ita loca & tempora eorum differre necessarium est. Eodem pacto, in Anatomia Microcosmi, locorum differentias ostendunt, lapis in uesica uel renibus coagulatus, mucilago lapidosa etiamnum spiritibus uitalibusq̄ Tincturis prædicta, & spiritus tartari uel mineralis. Similiter tophi podagricorum, & mucilagines fluidæ, in quibus adhuc uiuunt uigent que spiritus Tincturæq̄ salium, & ipsum Astrum uel Radix prima, quæ in thesauris uel Abyssis habitare solet. Sic in ulceribus caro demorata uel rancida, sal corrosiuum, uiscidum, dolore, calore, erosione, & similibus signaturis, uitæ præsentiam demonstrans, & huius Principium uel Radix in sanguine, carnibus, uel synouia delitescens. Sic spiritus arsenicales, antimoniales, sulphurei uel Tincturæ, pestis, pleuritidis, prunellæ, aliter in sanguine fouentur: aliter quoq̄ harum Tincturarum resolutiones in locis suspectis continentur, id est, in uitalibus Elementis corporis humani, in pectore, collo, hepate, adenis, quousque spirituum uitalium præsentia foueantur: aliter deinde corporeæ & purulentæ coagulationes, post spirituum consumptiones in membris relicte. Postrema hæc corpora, mortua, emerita, spirituum fa-

Pp 3 uore.

uore & continuitate destituta, facile tolluntur, & à locis suis separantur, id' que sectione, uestione, manuum ministerio, saepe leni purgatione uel mundificatione. Media uerò, in quibus spirituum cōiugia etiamnum uigent, difficiliter euelluntur, Principia, Radices, Semina, ab Elemētis & matricibus suis difficillime. Rursus loca postremorum, quia coagulationem corpoream obtinent, & passionibus ac affectibus corporum subijciuntur, facile deprehenduntur: corporeis quoque analogis, sensuum ministerio procedentibus inquiruntur, ut ab actione læsa, ab excrementis, à doloris specie & situ, à tumore, ac alijs accidentibus proprietates morborum consequentibus. Sic enim deprehenditur, spiritus arsenicales diuersoria inuenisse in regione pectoris, musculorum, membranarum, arteriarum, neruorum, uenarum, carniū, aëris, & ossium intercostalium, ex tussi, dolore lateris pungente, sputo cruento & purulento. In regione hepatis, ex prædictis inditijs in dextro hypocondrio apparentibus, ex alui excrementis, & doloris specie. Podagra, cancri, cephalæ loca ultima, ipsi ægroti magna anxietate ostendunt. Sed in omnibus morbis, hæc generationum cōtinuatio & series non deprehenditur. In melancholia enim, epilepsia, mania, non fit generatio substantiæ planè corporeæ, fœcundæ, uel permanentis, & propterea tales morbi longè aliter in locis collo-

collocandi & inquirendi sunt. Sic in generationibus terrenis, aliorumq̄ Elementorum, quædam semina, in tribus locis consistunt, in Elementorum abyssi, in Indiuiduis, & in propriè in horū corporibus demortuis: quædam uerò nullum post se relinquūt corpus, sed unà cū uitalibus Tincturis & resolutionibus, tota abeunt in dissolutionē, ut in meteoris ferè omnibus & generationibus superioris globi apparet. Huiusmodi generationibus assimilantur morbi illi astrales, epilepsia scilicet, melancholia, mania, & apoplexiæ ac febres nonnullæ, in quibus fructuū resolutiones, corpora uitalia uel manifesta post se non relinquunt. In his mineræ, & Radicum matrices, difficillimè inueniuntur. Neque enim sufficiunt Canones, signaturæ & Indices Galeni, quibus utitur in locorum affectorum inquisitione, & proportionem non habent cum seminibus seminumq̄ proprietatibus, ex quibus prædicti morbi deriuantur. Etenim in epilepsia, dum locus affectus inquiritur, nec dolores, nec situs, nec excrementa, nec tumores apparent. Itaq̄ ex sola actione læsa, scilicet animali, concludit Galenus, affirmat Galenistæ, in uentriculis cerebri, maximeq̄ in posterioribus, esse fomitem morbi. Miror quòd in corde nō collocauerint. Læduntur enim actiones cordis, equè ac cerebri, et cordi aliòquin infensi uidentur, tam multarū & diuersarum febrium inuisa hospitia per uim ibi collocantes.

Qua

Qua animaduersione demōstrare possunt, cerebrum per se affici, cor uerò per consensum? De his enim epileptijs loquimur, quæ subito irruunt, nullarum partium conspicuis symptomatibus præcedentibus, in quibus momento, præter omnem ægroti expectationem uel scientiam, uniuersæ facultates miseranda symptomatum clade obruuntur, ubi uentriculi, uteri, manuum, pedum, iniquam communicationem accusare nō licet. In his certè, cordis palpitaciones, pulsuum deprauaciones, suffocaciones, confestim apparent, nec sequuntur uertigines, Imaginationum, & interiorū sensuum obumbraciones, uel conuulsionum uiolentas impulsiones. Sæpe ob cordis anxietatē & suffocacionis imminētis periculum, uehementes conuulsionēs manuum, pedum, colli, capitis, diaphragmatis, conspiciuntur, Imaginatione adhuc illegsa, & dubios euentus timido silentio expectante. Tales epilepsie, in somnis, multis accidunt, leuiioresq; existunt, ex resolutionibus aëris profectæ. Vigilantibus quoq; eadem superuenisse symptomata animaduerti, in quibus non solum Imaginatio, sed uis quoq; & Memoria illæsa permanet. Quinetiam, ubi epileptici restituuntur, morbi decreſcente uehemētia, primum Imaginationis officia in paroxysmorum insultibus custodiuntur, uertiginosa affectione sensibus adhuc implicatis, qua paulatim euanescente, palpitaciones, comprehensionses &

& anxietates cordis, ad extremam cōsumtionem per-
 sistunt, testanturq̄ fomitem morbi in capite non deli-
 tuisse, sed aliunde irrepisse, donec resoluta Tinctura-
 rum & fructuum potestate, tam latè progredi ulterius
 non posset. Scio morborum quorundam semina,
 Anatomias habere consentaneas in corpore, cum
 quibus, ratione proprietatum trium Principiorum,
 confluunt. Antea quoq̄ declarauimus fructuum reso-
 lutiones siue spirituales permaneant, siue corporeæ
 eua dāt, ad nota & domestica diuerforia potius quàm
 ad peregrina festinare: ut cancro sã radices, fructuum
 sobolem ad carnes faciei, pectoris, ad mamillas or-
 dinariè transmittunt. Strumosa resolutiones ad colli
 Anatomiam pergunt, quia carnes, adenes, uenas, hu-
 miditates domesticas ibi inueniunt. Varicosa, ad ti-
 bias: podagricæ, ad articulos: arsenicales, sulphuræ
 uel pestilētes, pleuriticæ, febriles, ad cor & pulmones:
 papauerinæ, cicuto sã, uitriolo sulphuræ, uel epilepticæ,
 uertiginosa, narcotica, ad cerebrū. In quibus om-
 nibus, itinerum exordia latent, termini apparent: fru-
 ctuum impressiones percipiuntur, Radicum mineræ
 occulta manēt. Nos uerò fontes quærimus, unde ue-
 niant impressiones, symptomata, actionum depraua-
 tiones, non quò uadant, uel ubi sensibus se patefaciāt.
 Ipse quoq̄ Galenus, in quibusdam epileptijs, melan-
 cholijs, & similibus affectionibus, aliarum partium
 Qq affectas

affectarum inditia deprehendit, ut uentriculi, matricis, artuum: proinde duplicem epilepsiam introduxit, per se scilicet, & per consensum. At certè, unus idemq; est morbus, ab eodem semine, radice, principio procedens: fomites uerò, matrices, & agri, differentiam faciunt, & symptomatum signaturas, uehementia, celeritate, frequentia, duratione, ac similibus, alterant. Semina enim epileptica debiliora, nec tanta impressionum celeritate & potestate uigentia, ubi in prædictis locis fouentur, dum efferuescunt, sensibili fructuum resolutione ad cordis & cerebri officinas pergunt, quò posteaquam peruenerint, symptomata epileptica leuiora inferunt. Ita afficiebatur puer ille, à cuius pede frigida aura, per tibias, crura, spinam, ad cerebri arcem ascendebat. Cuius auræ fomitem uel radicem, Quintius Galeni Præceptor, mole dicebat exigua esse, sed potestate maximam. Tales epilepticos, nos quoque sæpenumero cōspeximus, nonnullosq; ad sanitatem, sine magno sudore, reuocauimus. Et robusti cuiusdā rustici aureis pollicitationibus olim decepti fuimus. Etenim, posteaquam artis beneficio, in paroxysmorum apprehensionibus, Imaginationis & sensuum officia à pernicie uindicta animaduertisset, relictamq; cordis palpitationem & comprehensionem simili euentu cessaturam sibi persuasisset, anxia & sordida excusatione, magnis pollicitationibus

satis

satisfecit. Suffocationes quoque uterinæ, hystericae affectiones, conuulsiones epilepticae, uentriculi, intestinorum epilepsiae, saepe manifestis inditijs deprehenduntur, nisi ex seminibus consistant potentioribus, quorum resolutiones fulminis instar, momento, uitalia Elementa uniuersi corporis occupare solent. Talia enim semina, siue in pedum Mumia, siue in utero uel menstruo, siue in sanguine, siue in synouia, siue in carnibus, siue in uentriculo, intestinis, corde, cerebro consistant, ex sensibilibus analogiis deprehendi nullo modo possunt. Frustra laesarum actionum testimonia adducuntur. Spirituales enim Tincturae, & aethalia semina, non ita locis inhaerent, quemadmodum corpora, neque oculis uel manibus diuersoria sua patefacere uolunt. Relicta igitur corporeorum locorum inani inquisitione in his morbis, Elementalia querere oportet, in quibus spiritus spiritualesque Tincturae, spiritali modo delitescunt: non quemadmodum lapis in uesica, mucilagines tartareae in intestinis, uentriculo, hepate, liene: sed quemadmodum spiritus minerales in Elementis. Hoc uero nec oculis nec manibus deprehendi potest. Per spicacioribus oculis, altiori ingenio, subtilioribus Inquisitionibus opus est, si spirituum penetralia deprehendere uelimus. Quid igitur reliquum est, cuius ope, ductu, spirituum tam occultae latebrae inuestigari possint?

Qq 2 d. t.

Sunt spiritus, ijdem uel domesticis proprietatibus insigniti: sunt semina, in quibus communes scientiæ & potestates uigent: sunt astra, quæ locorum temporum, motuum, predestinationes similes obtinuerunt. Horum oculis, & certis radiorum applicationibus, nihil occultum esse potest. Si corporum motus stabiles sunt, si grauiâ deorsum, leuiâ sursum tendunt: spiritibus, Scientiæ ad potestati uicinioribus, constantes motiones, & motionum termini infallibiles, utique non deerunt. Si ad caeuera congregantur aquilæ: si ferrum magnete tinctum, Septentrionem monstrat: si uentorum motus certi sunt, neq; omnium astrorum resolutiones ex quibus uenti prodeunt, ad Austrum uel Septentrionē pergunt, sed destinatas habēt uias, notos terminos: si consentanea consentaneis, domestica domesticis, naturali desiderio sese applicant: ductoribus sanè, & inquisitoribus, in morborum occultis mineris inquirendis, non destituemur: si tamen Mundanā Anatomiam cum Microcosmi debite conferre possimus. In illa enim, nuntij deprehenduntur & Parmenones, Veneti, Romani, Mediolanenses, Florentini, Neapolitani, uel capitales, hepatici, cordiales, stomachales, lienares, sanguinales, synouiales: & inter Venetos, alij Augustanorū, alij Antuerpiensium, alij Viennehsium: sic in corpore humano inter synouiales nuntios, alij epilepticorū, alij podagricorū, alij februm,

febrium, alij ulcerum, alij melancholiarum, &c. Nec
 obscuri sunt nuntij, sed à Natura, domesticis signaturis
 insigniti, quatum beneficio, in tanta rerum multitudine
 inueniri possint. Itaq; ubi de minera, loco, uel fomite
 epilepsiae in homine dubitamus, sensuum analogismis
 relictis, principio nunciu in Anatomia mundana, uel in
 Repub. Mineralium, Vegetabilium, & Animalium in
 quiremus, idq; signaturarum & proprietatum ministerio,
 quae in tribus Principijs reperiuntur. Tum uero ex familia,
 praeparatione, & exaltatione Inquisitorum uel remediorum,
 Elementales astralium morborum mineras inueniemus, siue in
 potentioribus Elementis profundius inhaereant, siue in
 leuioribus, superficies solum occupauerint. Atque hoc
 pacto, si ex Vegetabilium Internuntijs, crudis, uel prepa-
 ratis & exaltatis, ex symptomatum remissione & Trans-
 plantatione, inuentam esse mineram coniecierimus, dubium
 non erit, radicem talis epilepsiae in agris delituisse, quorum
 Elementa, & Principia Elementis consentanea, inualida
 existunt: uel si in agris ualidiorum Elementorum & Prin-
 cipiorum habitauerit, in superficie saltem haesisse, nec
 profundas radices egisse. Rursus, si Vegetabilium legationes
 uanae fuerint, neque postulatis praecibusq; eorum inclinentur
 paroxysmi, sed signaturas immutatas, prioribus plane
 similes produxerint, subtilioribus Internuntijs opus est.

Qq 3 qui

qui altius penetrare possunt, & diuersoria potentiorum Elementorum inquirere, quæ sita quæ immutare, mitigatis radicibus. Tales ex Mineralium familia peti debent. Nuntios uerò præparare, itineri accommodatos, & innoxios reddere, à carceribus & captiuitate expedire, hoc opus, hic labor est. Qui hanc prouinciam difficultate perterritus recusauerit, frustra morborum loca inquirat. Similiter in febribus, si mannae, casia, diacatholiconi, agarico, rhabarbaro, scammoniatis, & similibus obtemperauerint, argumentum est, earum radices in partibus foueri, quarum Elementa & Principia debilia sunt, ut in uentriculo, intestinis, mesaraicis, uel superficialiter in potentiorum partium Anatomis, ut in renibus, sanguine, uisceribus, synouia, receptas esse, id quod ob Tincturarum debilitatem radicibus & seminibus inhaerentium. Quod si talium remedium impressiones neglexerint, in partibus fouebuntur, quarum Elementa & Principia, ualidiora existunt: uel si debiliorum Anatomias occupauerint, radices profundas posuerunt, & longa circulationis digestionis, seminum suorum Tincturas ad exaltationem perduxerunt, superficiebus illis consumptis & relictis, quæ purgationibus per aluum uel uomitum tolluntur. Itaque nuntios subtiliores requirunt, non semper ex Mineralium familia desumptos, sæpe ex Vegetabilibus præparatis, exaltatis, & ad potentiores gradus deductis.

deductis. Horum remediorum prædestinationes, urinas, sudores, mouent, et subtiles cōsumptiones moluntur, quibus officijs, febrilium radicum occulta diuersoria patefaciunt, gradus quoque & exaltationes Tincturarum febrilium. Atque hæc est uera Methodus in inuestigatione minerarum morbosarum. Est & alia, obscurior tamen ac incertior, quæ ex symptomatum uehementia & remissione dependet. Quæadmodum enim Hippocrates, genitale semē, ex partibus, in quibus Elementa & Principia totius animalis potentissima uigent, deriuari, hoc inditio confirmauit, quia impressiones uehementissimæ, efferuescentias feminis comitantur, & quia tam pusilla materia euacuata, tantæ sequuntur in toto animali mutationes: ita quoque uehementissima symptomata, testantur morborum mineras in partibus delitescere, quarum Elementa & Principia ualidissima sunt, nisi astrorum potentes impressiones sequantur, ut in uenenis apparet. Diuturnitate, reciduarum frequentia, & euentium causarum animaduersione, hæc distinguere licet. Qui morborum generationes, semina & radices ignorant, longè aliter in locorum inquisitione procedunt. Philosophicis enim Methodis destituti, sensuum mancipia fiunt: morborum notiones sensibiles, subiectis corporeis inhaerentes proponunt: intemperies, obstructions, tumores, ulcera, & melancholiam cum comitibus

tibus adiungunt, causasq; morborum Antecedentes & Coniunctas, inde deducunt: tum uerò loca affecta, rusticè inquirunt, cum in omnibus morbis astralibus, quæ Elementa uitalia potentibus impressiõibus tingunt, uniuersa afficiantur, mineras inquirere oportuit, radices, & fontes morborum. Neq; per se, & per consensum affici, inquisitionis facilitatē excusare potest. Si enim per se affici dicuntur partes, in quibus fomites morborum fundantur, si tales præcipuè inquirimus, quid Analogismorum prolixis & nudis subtilitatibus, partes compatientes, ac conspiratione mutua condolentes, inuestigamus, steriles uerò signaturas earum partium, in quibus radices latent, adducimus. Non sufficiunt symptomatum antegressiones, perpetuitates, conspirationes, reliquæ, neque aliarum partium libertates, suspectas, morborum seruitute obligare possunt. Hinc errores, fatuitates, & miseræ infinitæ, morborum rationibus confusis, & ob affectionum euidentiã perperam descriptis. Nam quia in febribus cor præcipuè affici uidebatur caliditatis intemperie, neglectis februm radicibus, ex quarum uaporosis resolutionibus, non solum caliditates, sed etiam frigiditates, & uniuersa februm symptomata procedunt, febrim esse calorem in corde accensum pronuntiauerunt. Si frigiditatem in corde introductam dixissent, Analogismorū coniecturis æquè muniti fuissent.

sent.

sent. Præcedit enim frigus, & ut plurimum grauius affligit, in omnibus intermittentibus, quo superato, uaporibus quæ natura frigidis accensis, falsa caloris imago representatur. Ita in omnibus intermittentibus febribus, & plurimis continuis, cor per consensum saltem afficitur, ex uaporosis resolutionibus febrilium radicum, alibi mineras habentium. Dicent Galenistæ, nos causarum & morborum discrimina negligere: se quoque fateri, ex putrescentibus humoribus, in uenis, uentriculo, uisceribus, purgatione, uel uenæ sectione tollendis, febrilem calorem in corde suscitari: tales uero humores, ad causarum collegia, non ad morborum ordines referri. Præterea, constare nos ex tribus, continentibus, contentis, & impetum facientibus: contentorum uitia, uel humorum, ut ipsi exponunt, causas existere: continentium uel solidarum partium, morbos: in spiritibus uero, symptomatum impetus apparere. Quæ fronte, Hippocratem, Præceptorem salutare audent, tam adulterinam huius Aphorismi interpretationem adducentes: Quæ uerecundia, decreta ipsius repetunt, quæ libello De flatibus, promulgauit: ubi morbos omnes *ἀπὸ πνευμάτων*, à spiritibus, flatibus, uaporibus, proximè proficisci ostendit: Febrilium quoque exempla adducit, epilepsie, hydrophis, & fluxionum, magna obseruationum ac rationum mole contendens, actionum omnium debilitationes, deprauationes, & abo-

Rr litiones,

litiones, à spirituum potestatibus, et vitalibus impressi-
 onibus proximè proficisci. Itaque, si morbos appella-
 vant, à quo proximè læduntur actiones, cur in conti-
 nentibus, uel crassis, & immobilibus corporibus, po-
 tius quàm in spiritibus, morbos collocauerunt? Sed
 relictis nominibus, rerum differentias paulisper scrus-
 temur. Tria enim hæc, Causæ scilicet antecedentes,
Morbi, & Symptomata, non differunt Genere, essen-
tia, uel proprietatibus specificis, sed potestate uel actu
solum: quemadmodum Medicus dormiens, à uigila-
 nte: sulphur non accensum, ab accenso: sal non reso-
 lutum, à resolutum: mercurius non sublimatus, à sub-
 limato: quemadmodum non matura, à maturis: as-
 cendentia, à quiescentibus: exaltata, à delitescenti-
 bus: astralia uel in actum reducta, à seminalibus, uel
 in potestate manentibus: quemadmodum semen
 caninum, à cane differt: saluix, à saluia: urtica, ab ur-
 tica. Quia igitur talia in corpore continentur, que
 putredine, digestionem, separationem, exaltata & in
 actum reducta, febrilia symptomata perpetuò pro-
 ducere solent, si nomina ipsa imponenda sunt, unde
 quæso, nominum insignia mutuabimur? Ex Radicibus
 procul dubio, & proprietatibus innatis, per-
 petuis, specificis, siue actu nunc appareant, siue in
 potestate radicem delitescant. Hac lege dicemus in
 corpore latere, radices, femina, impuritates Nitro-
 sulphu-

sulphureas uel febriles, quæ digestis temporibus se-
 parata, exaltata, suscitata, accensa, uel in actum re-
 ducta, horrores, rigores, frigiditates, somnos narco-
 ticos, calores in corde, pulsum alterationes, produ-
 cere possunt. Quod sitales radices, causas anteceden-
 tes febrium nominare libet, licet: nihilominus iisdem
 radicibus progredientibus, ad maturitatem perueni-
 entibus, exaltatis, accensis, morborum appellationes,
 nulla ratione eripiemus, morborumq; symptomata,
 actiones læsas, calores, colores, sapes, ex proprie-
 tatibus radicum produci, constanti ueritate asseuera-
 bimus. Quinetiam radicibus adhuc silentibus, & oc-
 cultè in corpore latitantibus, morborum insignia con-
 cedemus, & paroxysmorū intermissionibus, ubi nul-
 lus in corde accensus est calor, nihilominus febrem in
 corpore latere, rectius quàm Antecedentem causam,
 dicemus: epilepticos quoque, epilepsiam in corpore
 circumferre, quâuis longa habeant paroxysmorū si-
 lentia. Manet enim in corpore, radix epileptica, uel ui-
 triolum mercuriale, in quo, symptomatum signature,
 uitali potestate continentur. Aut igitur Soriticę dubi-
 tationes, in rebus naturalibus locū habebunt: aut cau-
 sis Antecedentibus, morborū appellationes concede-
 re oportet. Dubitauit quidē Galenus, lib. De locis af-
 fectis, quando dicenda esset dysenteria: an incipiente
 exulceratione intestinorum, quæ adhuc nō manifestè

Rr 2 læda

læderet actiones agrotantis: an uerò postea, ubi uiriũ
 manifestæ læsiones apparent. Quæ dubitatio ridicu-
 la planè est. Progressiones enim Naturæ, continuæ
 sunt, nec recipiunt Soriticas dubitationes, ut artificum
 intermissa opera. Domus namq; dum exædificatur
 nominum insignia, magnitudine, & certa operis abso-
 lutione mutuatur: morborum uerò generatio, natu-
 ralis est, & nomina radicum retinent, nisi continuita-
 tem Naturæ, uiolenta nominum interpositione, tur-
 bare uelimus. Hæc de locis morborum dicta suffi-
 ciant; de temporibus posthac agemus. Fundamenta
 temporum in Donis & Scientijs seminum continen-
 tur: ibi, termini, horæ, minuta, menses, anni, lustra, se-
 cula, longè antea definita sunt. Et unicuiq; semini, ut
 colorum, saporum, figurarum, caliditatis, frigiditatis,
 duritiei, asperitatis, leuitatis, coagulationis, resolutio-
 nis, magnitudinis, innatę leges existunt, ita quoq; tem-
 porum prædestinationes, silentij, ortus, maturitatis,
 senij, adiunctæ. Tempus enim nõ est aliud à progres-
 sione & fluxu seminum, ex Orco uel Iliado, in Rem-
 pub. Iouis. Quocirca, semina diuersa, temporũ quoq;
 uarietatem ostendunt. In cœlestibus seminibus uel
 astris, manifesta sunt motuum & maturitatum tempo-
 ra: de quibus antea diximus, Capite de Generatione.
 Vegetabilia omnia, certis temporibus germināt. Mi-
 neralium & Metallorum tempora, quia ex radicibus
 procedunt

procedunt inuisibilibus, paucis comperta sunt, tarditate & raritate difficultatem augente. In his omnibus duplicia tempora obseruare licet, Digestionum uel maturitatum, & Resolutionum. Differunt enim inter se plurimum: nec omnia quæ tarda habent digestionum tempora, tardas quoque fructuum resolutiones ostendunt. Digestionum tempora, in omnibus continua sunt: Resolutionum uerò, in multis interrupta. Metalla, longa habent Digestionum tempora. Seculorum enim terminis Plenilunia describunt, Resolutionum deinde tempora, continua quidem, sed tarda adiungunt. Mineralium Digestiones breuiores sunt, Resolutiones uerò ut plurimum interruptæ, ut in Thermis, certis anni temporibus efferuescentibus, & similibus salium radicibus, apparet. Vegetabilia, Digestionum tempora, annua, menstrua, bimestria, trimestria, obtinent, Resolutiones deinde continuas uel interruptas, citas uel tardas, demonstrat. Digestionum quippe temporibus, sobolis fecunditatem, fructuum numerum, Resolutionum repetitiones & durationes decernunt, & consilia in eunt futuræ progressionis: ita prædestinatione accepta, mirabili desiderio ad officia & terminos festinant. In arborum Resolutionibus, continuitas maior apparet. Fructus enim omnes, ut pyra, poma, castaneæ, nuces, glandes, simul fere cumpunt, & continuitatem maturationis expectant: rosæ

Rr 3 uerò

uerò, uiolæ, crocus, coronariæ omnes, interruptas habent Resolutiones, & paroxysmorum repetitiones. Fructus eîm uel flores, qui maturitati uiciniores sunt, crumpunt, posthabita aliorum sorte. 8. Transplantantur etiam temporatam Digestionum quàm Resolutionum. Vegetabilia enim quæ ex semine procedunt, tarda habent Digestionum uel fermentationum tempora, insitione uerò accelerantur. Huius beneficio Plenilunia Lustrorum, in annua mutantur, & quæ septimo anno (interdum decimo) ex semine, fructuum germinatione, sobolem pollicebantur, si insitione serantur, consentaneas & hospitales radices nata, prædestinationes accelerant, festinata mercede diligentiam humanam compensantia. Desiderium quoque totius Naturæ demonstrant celeritate gaudentis, ut prædestinationibus Mundanis absolutis, beatiora receptacula repetere liceat, perpetua quiete ornata. Resolutionum uel germinationum momenta hîdem de causis accelerantur, retardantur, immutantur. Ita cerasorum tempora, in pyrorum mutantur, uuarum maturitates, prunorum comites fiunt. Locorum, radicum, & proprietatum confluentium admixtiones, negotium hoc absoluunt. Hæc temporum rudimenta, si ad Anatomiam humanam debite accommodentur, sanitatis & morborum periodos, paroxysmorum circuitus, silentia, Plenilunia, decrescencias, Crises, & Decretum

cretiorum dierū rationes, magna facilitate demonstrabūt, multisq; difficultatibus & obscuritatibus sublatis, à Pythagoricorum numerorum iniustis usuris, à melancholiæ & humorum phantasticis commixtionibus, à Mensis medicinalis laboriosa computatione, ab excrementorum Geometricis fluxionibus, & expultricis facultatis ociosa patientia, nos excusabūt. Nec oportet formas ipsas & externas signaturas rerum naturalium, in Microcosmi Anatomia inquirere: sufficiunt proprietates, Scientiæ, Dona, prædestinationes, Tincturæ seminales, uitæ & potestatis custodes. Vanum est, bouem in homine inquirere, cypressum, fagum, triticum, uitem, aurum, smaragdum: proprietates uero & Tincturas radicales, actionum fontes, uuarum, tritici, hordei, auri, smaragdi, rosarum, uiolarum, qui quærit, inueniet. Neq; horum solummodo proprietates, sed etiã in quibusdam, uitrioli, sulphuris, nitri, mercurij, arsenici, antimoniij, nappelli, urticæ, aronis, opij, mandragoræ, cicutæ, deprehendet. Resoluta uero sunt semina rerum naturalium & spiritualia, in generationibus ac trãsmutationibus Microcosmi & Transplantatione externas illas signaturas, figurarū, coagulationum, magnitudinum, amiserūt, intrinsecis seruat, in quibus temporū, saporum, odorū, colorū, caliditatis, frigiditatis, coagulationis, sed non mundanę, figure, sed nō externę, proprietates constan-

constantes custodiuntur. Semina igitur morborum quæ ab ortu accepimus, longa habent digestionum tempora, ut epilepsia, podagra, lepra, melancholia. Quædam, septimo anno ad efferuescentias perueniunt, quædam decimo quarto, alia uigesimo sexto, alia trigesimo oriuntur, & digestionum tarditatem, fructuum constanti & difficulter dissolubili progenie refarciunt. Qui uerò morbi in alimentis semina habent, siue inferioris globi, siue superioris, initionum leges imitantur, & digesta tempora citius absoluunt, præsertim si confluentiam in Anatomia Microcosmi inuenierint. Locorum quoque uel agrorum diuersitates, tempora Digestionum uariant. Citius enim fermentantur, & ad efferuescentias promouentur, quæ in uentriculi Anatomia inseruntur morborum semina, quàm quæ in hepatis, renum, synouie, sanguinis & similium partium Elementis, recipiuntur: seruata tamen seminum analogia. Citius enim febrilia semina in renum Anatomia implætata, ad germinationes ueniunt, quàm colicæ Tincturæ, in intestinis uel uentriculo: & in uentriculo, citius tertianarum radices, quàm quartanarum, digestionem absoluent. Ita ephemera febres, id est æreæ, uelocius ascendunt, fermentatione peracta, quàm hectica uel ignea. Sic podagra, serius Digestionum tempora conficiunt, quàm pleuritides, dysenterie, prunnellæ: & inter podagras, æreæ, & terrestres, citius quàm

quàm igneæ & aqueæ . Talis analogia in omnibus morbis seruatur. Quia uerò in febribus, tempora Digestionum & Resolutionum manifestissima sunt, & circuitus paroxysmorum constantes, consideratione dignum est, qua ratione, regionum, ætatum, sexuum, alimentorum, consuetudinum neglecto discrimine, quartani, tertiani, & quotidiani circuitus perpetui & constantes, in tanta agrorum & seminum diuersitate, custodiri possint. Principio causarum communium & frequentium morborum occurrunt, seminum uidelicet copia, nascendi facilitas, locorum opportunitas. Hæc omnia in febribus intermittentibus concurrunt. Semina enim & impuritates febriles, sulphureæ nitrositates, in omnibus alimentis copiosissimæ inueniuntur, in uino, pane, leguminibus, carnibus, piscibus, cereuisia, oleribus, Italicis, Hispanicis, Germanicis, Anglicis, Arabicis, Asiaticis, Indicis, & omnium nationum alimentis. Rursus, in corporibus iuuenum, senum, mulierum, uirorum, Italicorum, Danorum, Germanorum, nobilium & rusticorum, separari debent in horas tales impuritates ab alimentorum puritate. Frustrata separatione, ob errores & delicta uiuendi frequentissima, semen relinquitur: loca consentanea, repetita impressio num assiduitate constituens: quibus receptum, digestionem & fermentationes, breues non difficiles, ad exaltationem, fructuum resolutiones, ac effectus scenas

S s tias

tias requirit. Atque sic causas frequentis & communis calamitatis febrium inueniemus. Circuituum uero æqualitas idcirco ubique ostenditur, quia ex proprietatibus specificis, intrinsicis, constantibus, fluunt Individuæ naturæ proprietates, mobiles, externæ, & momentaneæ: in corporibus, alimentis, morborum seminibus, actionibus naturalibus, ratione locorum, ætatum, sexuum, consuetudinum, & similibus assidue mutantur: internæ uero signaturæ, specierum & Principiorum radicibus coherentes, permanent. Neque externis impressiõibus transplantantur, nisi interiorum, & potentiorum astrorum Tincturæ conspirent, quibus conspirantibus, quia radices febrium intermittens hermaphroditicæ sunt, æquiuecas generationes admittent. Ita tertianæ, in quartanas & quotidianas degenerant, & quartanæ rursus in tertianas, erraticæ in quartanas, intermittentes in continuas, & uicissim. Spuriæ quoque febres ob Transplantationes faciles, frequentissimæ existunt, in quibus circuitum signaturæ immutantur, siue assumendorum, faciendorum, & foris incidentium efficientia Transplantationes contingant, siue impuritarum diuersarum mixtione, siue ulteriori circulatione & exaltatione primarum radicum. Qua ratione semina morborum delitescant in corpore, & sine sensu, hostem ac mortem sæpe circumferamus, & quæ semina subis

na subito oriantur, quæ sensim, neutrali constitutione præmissa, superiori Capitulo exposuimus. Causas quoque sæpe adduximus, ex quibus transplantantur Digesta morborum tempora, id est, ex quibus accelerantur uel retardantur. Sic quotidiana repletiones & comestationes, semina latentia ad messem accelerant, ut calx ad radicem arboris aspersa: sic intempestiua exercitia, uenus, animi affectus, ira, timor. Sic Athleticum corporis habitum damnauit Hippocrates, quia ex tanta potestate caloris digerentis alimentorum & exercitiorum robustissimorum assiduo usu excitati, semina grauissimorum morborum (sine quibus non uiuitur) ad exaltationes & extremitates calamitosas subito promouentur, quæ alioquin ad tantas potestates non peruenirent, sed uel leuiore morbos producerent, uel paulatim à natura, deuiecta propulsarentur. Absolutis Digestis temporibus, effervescent radices morborum, & fructuum Resolutiones instituunt, continuas uel interruptas. Si enim Tincturas seminales efflorescentes, homogeneas, æquè maturas obtinuerint, continuitatem temporis, in resolutionibus fructuum custodient. Tales radices, ex impuritatibus constant sulphureis, arsenicalibus, auripigmentalibus, antimonialibus, in quibus salium ualidæ Tincturæ non sunt admixtæ, uel si admixtæ sunt, in primis saltem

superficiebus hærent, rigores, horrores, frigiditatesq̄
 producentes, donec consumptæ, puras, similares, im-
 permixtas et continuas relinquunt sulphurearum ra-
 dicum Tincturas. Hæc est causa continuitatis fe-
 brium ardentium, hecticæ, pleuritidis, prunellæ, pes-
 tis & similibus morborum. Salia quoq̄, si similem
 sulphurū naturam, longa Digestione acceperint, con-
 tinuitatem Resolutionum æmulantur, ut in ulceribus
 apparet. Rursus, radices morborum heterogenæ, Re-
 solutiones interruptas producunt, & paroxysmorum
 circuitibus, fructuum prædestinationes absoluunt.
 Sed quo pacto obseruatur certa proportio circuituū,
 si impuritas, uel radix, non est homogœna, sed hete-
 rogenæ? Dico, illam heterogeneitatem, nō esse in spe-
 cie, sed in gradibus, non quia radix contineat Tinctu-
 ras diuersarum specierum, sed quia continet Tinctu-
 ras, efflorescentia fructuum in lucem prodituras, alias
 maturitati uiciniores, alias uerò remotiores. Inde fit,
 ut hodie, partes maturæ efflorescant: cras, perendie,
 uel tertio die, quibus secundæ maturitatis sortes obti-
 gerunt: tertio circuitu, quæ prædestinationes tertias
 acceperunt, idq̄ continenter, in consumptionem om-
 nium Resolutionum, in reuolutione radice definita-
 rum. Ita nonnullæ radices, quarto circuitu, debitum
 naturæ perficiunt, & in consumptionem, fructibus ex-
 haustis, abeunt: nonnullæ, septimo, decimo, decimo-
 quarto,

quarto, uigesimo, &c. Huc Aphorismus Hippocratis: Tertianæ exquisitæ quatuordecim circuitibus terminantur: Quartanæ uerò exquisitæ, plures circuitus requirunt, anteaquam in radicem thesauris definitam fructuum sobolem, exhaurire possint. Tales Tincturæ uel superficies resoluendæ continuantur in Scientia radice, & prædestinationes locorū ac temporum ordinatas, certis numerorum proportionibus descriptas, ab initio Digestionis acceperunt. In fermentationibus enim seminum uel radicum, Resolutionum circuitus numerantur, & decreta temporum ualida peraguntur, quæ in Scientijs Tincturarum resoluendarum inscribuntur: ita stationes accipiunt ordinatas, primas, secundas, tertias, quintas, &c. quibus instatibus, seruata progressionum proportione & continuitate, emergunt, & destinata officia, peragunt. Itaque post primam sobolem, Resolutionem, exhaustis primis satellitibus, Tincturis, superficiebus, si secundæ, uicinæ, continuæ superficies uel Tincturæ, uigintiquatuor horis ad maturitates terminum destinentur, si Elementa & Principia corporum quibus obligantur resolutioni accommodata tanto temporis spacio reddere possint, circuitus quotidianos ostendent, tertianos, quartanos, quintanos, sextanos, menstruos, anniuersarios eadem ratione: seruabunturque circuituum proportionibus, ut qualis fuerit proportio primi ad secundum,

S s 3 dum,

IDEA MEDICINAE

dum, talis erit secundi ad tertium, tertij ad quartum, & sic deinceps: proprietatibus tamen uniuersalium temporum, et motuum naturalium analogijs non neglectis. Ita enim circuitus qui in principijs morborum contingunt, si cum ijs comparentur, qui in consistentijs uel declinationibus apparent, anticipatorum, durationum & declinationū collationibus plurimum distabunt. At uerò si proximi circuitus proximis conferantur, exigua dissimilitudo apparebit. Transplantantur quoque hæc circuituum uel resolutionum ordinata tempora, ex iisdem causis, ex quibus digesta tempora antea declarauimus immutari. Sæpe sanguinis missione, purgatione, & similibus machinationibus, circuituum numeri abbreviantur, immutantur, ad exaltationes destinatas peruenire non permittuntur, magna aegrotorum commo ditate. Et si opportuna remedia exhibeantur, resolutis & consumtis radicibus, uniuersæ prædestinationum leges, fermentatio num diuturna & dura decreta tuto ac cito tolluntur.

^{quo} Crises in ijs morbis contingunt, in quibus radices, posteaquam ad certum maturitatis gradum Tincturas resoluendas perduxerint, subita efferuescentia uniuersam sobolem cum tota radice resoluere possunt, id est uel corporea uel uaporosa resolutione, resolutamque impuritatē, uel per sudores, uel per sanguinis fluxum, uel per alui excretiones, raro per urinas, cōfestim euacuare.

curare. Vocabulū Hippocrates nō à iudicijs, sed sepa-
rationibus potestati uel spiritui, à continuitate mine-
rarum, desumfit. In cōtinuis febribus, & exquisitis ter-
tianis, tales radices, Crises perfectas sæpe ostendunt.
Apostematū uerò radices, ut pleuritis, prunellæ, pe-
stis, carbunculi, & febrīū nonnullarū continuarū, mi-
nus exquisitarum, sepe imperfectas crises, per Deposi-
tionē, ut loquitur Hippocrates, & transmissionē reso-
lutarum Tincturarū ad suspectas partes, per urinas, &
imperfectas euacuationes, relinquunt. Tales morbi,
ubi prima germinationū rudimenta emiserint, quod
in plurimis quarto die contingit, in nonnullis tertio,
quinto, sexto, septimo, octauo, &c. certa indicia futurę
resolutionis demonstrāt. De quibus copiosius, in nos-
tris De febribus, agemus: nūc omnia adferri nō pos-
sunt. Multa quoq; dicēda essent, de tēporū Transplan-
tationibus in morbis, de mixtionibus impuritatū, de
locorū proprietatibus que tempora uariant, de conti-
nuis morbis, à principio decrescētibus ad solutionem
usq; uel augescētibus, uel in eodem statu permanenti-
bus, de circuituum mixtione & præsentia in cōtinuis
morbis: quæ omnia, locis & tēporibus opportuno-
ribus explicabuntur. Galenus causas circuituum
ad partium dispositiones, trahentium, generantium,
suscipientium, mittentium excrementa, retulit. Para-
tes enim quæ aluntur, quoad similem habuerint
dispositi-

dispositionem ab eodem nutritæ alimento, æqualia
 quantitate, similia qualitate, & eodem temporis tra-
 ctu, excrementa colligere, hæc deinde uel copia, uel
 qualitate, expultricem facultatem stimulare. Mirum,
 quod antea paulatim non aggrediatur expulsionem,
 priusquam tanta coaceruetur copia, quæ sæpe nature
 vires superare solet, & noxia symptomata inferre. Su-
 bitæ mutationes, & præcipites actiones, Naturæ sunt
 inuisæ: paulatim opus aggreditur, & securitatem ma-
 gis quàm celeritatem amat. Dispositionem partium
 ubique inexplicatam reliquit, cui tamen excremento-
 rum procreationem attribuit. Neque se res ita habet.
 Etenim incipientibus paroxysmis, in mineris non ad-
 est tanta excrementorum copia: sæpe exiguæ admo-
 dum impuritates animaduertuntur, quæ Tincturas
 habent copiosa uaporum supellectile fecundas. Va-
 porosæ uerò Tincturæ, quia Chæronium habent ad-
 mixtum, non solum excrementa intestinorum, uentri-
 culi, renum, uiscerum, sanguinis, synouiæ, carniū, in-
 quinare possunt, sed etiã uitalia Elementa totius Ana-
 tomix humanæ. Quinetiam accensis & exaltatis Tin-
 cturis sulphureis in morborum mineris, trahendi ua-
 lidam facultatem concedimus. Continent enim sepe
 numero spiritus insaturabili fame præditos: & antea
 diximus spiritus solum esurire, & sitire, non corpora,
 potentioresq; à debilibus trahere, idq; postea quã
 exaltati

exaltati fuerint, & in actum positi. Proinde non mirum est, si ex radicibus mercurialibus in capite resolutis, spirituumque famelica attractione, tanta serosi cataractae copia, breui tempore, per capitis emunctoria euacuetur, quanta in totius caluariæ capacitate comprehendi non possit. Neque mirari oportet, si in pleuritide, sputi tanta copia, breui tempore rufsiendo rejiciatur, quanta in membranis & musculis intercostalibus nulla ratione contineri poterat. At uero multi existunt morbi, in quibus spiritus famelici non adsunt, quorum resolutiones non permiscentur excrementis, ut melancholia, epilepsia, mania, in quibus circuitus custodiuntur ordinati, sine excrementorum admiculo. Similiter, si dispositionem partium morbosam, id est, radices, semina, Elementa, mineras, Tincturas, potestates, astra morborum, olfecisset Galenus, facultatibus certe, quæ partibus sanis insunt, morborum gubernationem non ascripisset. Silent Naturæ prisoris ministeria, et hospitem potentiorum satellitibus provinciam concedentes, incognitas eorundem molitiones, & nouas progressiones anxie admirantur. Non est illa facultas in posterioribus uentriculis cerebri, alimentorum impuritates paulatim, quoad sanitate fruitur animal, expellens, quæ tantas conuulsiones, manuum, pedum, capitis, & totius corporis, in epilepticorum paroxysmis molitur: ualidiores adsunt uires,

Tunc quarum

quarum efficaci potētia uniuersum animantis robur
 obtemperat: quarum hostili & dolosa apprehensio-
 ne, gloriosa illa statura tam superbi animalis, subito
 prosternitur, & deformi a horrenda agitatione, mi-
 serabiliter laceratur, ipso pauore astantium satis at-
 stante, sacrum quippiam, daemniacum, potens, &
 humanis uiribus superius, adesse. Quocirca, neque
 expultrici facultati partium (cuius proprietates & na-
 turam non explicauit Galenus) neque excrementorum
 collectionibus uel trāsmiſsionibus, circuitus morbo-
 rum ascribi debent. Nec qualitates excrementorum,
 crassities, tenuitates, uisciditates, caliditates, frigidita-
 tes, rectē adducuntur. Sunt enim signature & umbræ
 earundem proprietatum & potestatum, quæ tempo-
 rum circuitus gubernant. Et quemadmodum colo-
 rum, saporum, figurarum Scientias continent, ita
 quoque coagulationum, & corporum consentaneo-
 rum signaturis, non destituuntur. Neque proprietates
 quæ crassas corporum coagulationes obtinent,
 tardiora perpetuò digestionum & resolutionum tem-
 pora ostendunt. In spiritualibus corporibus tempo-
 rum diuturna silentia sepe existunt, ut in morbis astralibus
 apparet: crassa uerò & corporea semina in uen-
 triculo, intestinis, & uicinis partibus, celeres habent
 periodos, & Lunæ circuitus, ut ait Hippocrates, imi-
 tantur. Tempora certē rerum omnium, posthabitis
 corporis

corporibus & extremis spirituum coagulationibus, in spiritualibus Tincturis radici uicinioribus perpetuo delitescunt. Quod ad reliquas morborum signaturas attinet, dolores, pulsum immutationes, urinarum & aliorum excrementorum alterationes, concoctiones, cruditates, calores, horrores, rigores, frigiditates, somnos narcoticos, uigilias, deliria, insensibilitates, in summa, ad actiones leſas, excrementa immutata, & externa corporum accidentia, quia temporis angustia, itineris necessitas, & Compendij leges, non admittunt, singulatim hoc loco explicari non possunt. Nihilominus si diligenter considerentur ea quae de morborum Generationibus & Transplantationibus, actionum naturalium administrationibus, a nobis prodita sunt, non erit difficile symptomatum omnium generationes & progressus inuenire. Exempla et Methodos inueniendi, antea posuimus: hinc quoque nonnulla adijcetes, finem huic Capiti imponemus. Itaque dolorum causas in primis adiungemus. Hi omnes, a spiritibus salium resolutis proficiſcuntur, in quibus saporum extremitates adsunt, ut austeritatis, aciditatis, acrimoniae, falfedinis & similibus: ut uel hinc palam fiat, quam inepte contra Archigenem disputet Galenus, secundo De locis affectis, quod saporum nomina doloribus accommodauerit: acerbum, austum, acidum, mordax, T t 2 falfum,

De
ca

falsum, dulce, amarum, acre, lingua iudicari: siccum, humidum, calidum, frigidum, asperum, leue, tactu: dolorem uerò tactus esse symptoma: proinde ex obiectis tactus, differentias & nomina dolorum desumi debere. Næ ille subtili lingua præditus fuit, si saporū differentias sine tactu deprehendere potuit. Tactum sanè omnibus sensibus communem concesserunt Philosophi. Neq; ullam actionem uel passionem sine tactu fieri posse, asserunt Peripatetici, confirmant Platonici. Sapores uerò, amarus, acidus, austerus, acres, linguæ dolores inferre differentes, etiam pueri sciunt: catarrhos, dolores falsos producere, & falsedine asperam arteriam ac pulmonum cannas fatigare, multi ægroti conqueruntur. Facilius quoq; intelligitur dolores colicos ex acetosissimis, pontagiosis, & acutissimis Tincturis per omnia penetrantibus proficisci, quàm si ex frigiditate (que tanta in uiuente esse uix potest, ut tam immanes dolores ciere possit) siccitate uel asperitate, oriri dicantur. Ex esu acidorum, dentes & gingiue dolent, dolorisq; speciem nomine insigniunt ex saporū proprietatibus desumpto. Rursus, usu salforum, lingua, palatū, gula, dolent, dolorisq; diuersam à priori speciem, diuerso quoq; nomine exprimunt homines ita affecti. Dicunt enim se tristi sensu, id est dolore, eoque falso, laborare. Idem contingit ex usu acrium, ut zingiberis, piperis, aronis, persicariæ, &c, amarorum quoq;

quoque, ut absynthij, fellis, centaurea. In omnibus sane, differentes dolorum species representantur, saporum proprietatibus coherentes. Quod si similes dolores, proprietates, in alijs quoque partibus contingant, quis similibus affectionibus, causis, effectibus, similia nomina recte accommodari posse negabit? Neque proprietates, et obiecta sensuum ea ratione confundentur. Linguae officium est, saporum discrimina interpretari, affectiones uero, & impressiones saporibus coherentes, non solum lingua, sed & aliae multae partes, etiam inuitae, percipient. Sapores etiam extremos, & ad summam exaltationem ductos saepe continent, quales, si linguae representarentur, dolores maximos & intolerabiles saepe inferrent. Iniuste igitur Archigenem accusat Galenus, quod dolorum differentias, saporum beneficio declarauerit, & nomina ex affectionibus saporum desumpta doloribus accommodauerit. Immemor procul dubio fuit, etiam Hippocratem, febrium differentias, quae tactu dignoscuntur, mordaces appellasse, acutas, & saluginosas. Dulces uero sapores, propterea non inferunt dolores, quia non sunt extremi, sed medijs, maturi, & quabiles, permixti, sine ualida saliu Tinctura, a qua dolores & extremi sapores proficiscuntur. Loca autem quae uehementissimis doloribus confluantur, confluentiam habent cum salibus potentissimis, ut orificium uentriculi, intestina, renes, A 2
sal
Tu
Los

Tt 3 uesica,

uestica, synouia. Continent enim mucilagines, in quibus spiritus salium acutissimi & extremi, sæpe latent, & longa digestionem separantur, ac ad exaltationes ducuntur. Hinc arthritides, chiragræ, podagræ, Cedmata Hippocratis, dolorificæ fluxiones, cephalæ, hemi-
 cranîæ, dentium dolores, ob confluentiam spirituum salis cū synouia, in qua, uaporosa resolutione recepti, lentas coagulationes admittunt, salium potentibus Tincturis & saporibus insignes. Viscera uero tantis doloribus non affliguntur, quia non habent confluentiam cum spiritibus & Tincturis salium, id est, non constant ex proprietatibus trium Principiorum, quæ salium insignes proprietates demonstrant, magis boli, cachymîæ, sulphurearum terrarum naturam referunt, in quibus spiritus obtusi, insipidi, graues ac tardi, deprehenduntur. Atque hæc uera ratio est, quare dolores graues in uisceribus contingant, non neruorum copia, uel penuria. Qui dolores, à cōtusione, sectione, uel uisione, externa calefactione uel refrigeratione contingunt, Relollacei sunt, id est, à corporibus uel qualitatibus mortuis producti, toto genere ab ijs discrepantes, quos hæctenus descripsimus, qui à Tincturis Chæriõnis, uel qualitatibus uitalibus in corpore nascuntur. Stupores, insensibilitates, somni narcotici, a spiritibus sulphureis proficiscuntur, in quibus proprietates papauerinæ, mandragorinæ, cicutarinæ, hyoscyaminæ

scyamina, & similes, uigent. *Pulsuum. motiones.*
 ordinatas & naturales antea diximus à spiritibus uis
 talibus proficisci, nō à corde uel arterijs. Ablatis enim
 spiritibus, uel silentibus, arteria uel cor, in æternum,
 non mouebuntur. Itaque à spiritualibus Tincturis &
 uaporosis resolutionibus morborum transplantantur,
 & admixtione spirituum narcoticorum, quales in
 principijs paroxysmorum febriliū resolui diximus,
 tardi redduntur, parui, contracti, pigri, quia styptica
 uis, & frigida, cum narcoticis spiritibus uel uaporibus
 coniungitur. Accenso sulphure febrili, quia ce-
 leres motus habet & magnos, similiter alterantur
 pulsus, & inæquales redduntur, ob admixtionem pe-
 regrinarum Tincturarum, in quibus est potestas con-
 trahendi, exiccandi, calefaciendi. Inmutantur pulsus
 à resolutionibus & spiritibus omnium morborum,
 qui uitalia Elementa penetrare, inquinare, & afficere
 possunt, & secundum proprietates spirituum resolu-
 torum, uitalibusq; Elementis permixtorum, muta-
 buntur pulsus. Horum proinde proprietatibus & le-
 gibus obtemperabunt necessitates & instrumenta,
 Robusti pulsus, qui digitorum carnes ualidè feri-
 unt, & iusta profunditate ingrediuntur, obseruan-
 di sunt. Indicant enim Elementa uitalia non esse
 admodum inquinata, nec potentibus Tincturis
 hostilium spirituum occupata, nisi in arsenicalibus.

auripig.

auripigmentibus, antimonialibus, nappellofis, & similibus morbis, ut in peste, pleuritide, febris malignis. Talium enim morborum Tinctura, quamuis pulsum motiones non uariant sensibiliter (ob motum sulphuris huius accensi, motibus naturalibus pulsum, similem) nihilominus praesentem perniciem ac celerem resolutionem uitae moluntur. Languidi quoque, non semper lethales existunt. Saepè, ex resolutionibus spirituum mercurialium insipidorum, humectati spiritus uitalis, falsam debilitatis opinionem pepererunt. Pulsant etiam inflammatae partes, non propter compressionem arteriarum, quia in unguibus, & digitorum extremitatibus manifestissimi pulsus in inflammationibus apparent, quamuis arteriae nullae ibi conspiciantur; sed quia sulphur ibi continetur accensum, cuius natura est agitari, moueri, & pulsare. Ordinarè uero pulsant, quia continuitate uitalis Elementi fruitur, cuius ordinem imitatur. Miror industriam Galeni, & sensuum exquisitam subtilitatem, in pulsum tam obscuris, latentibus, uix mente comprehensibilibus differentiis dignoscendis. Certè, multos uidi Medicos, in Germania, Italia, Gallia, totius uitae decursu in artis operibus uersatos, qui sanctè affirmabant, & adhuc multi affirmant, omnes illas differentias à Galeno non fuisse tactu deprehensas, sed Geometricis & Musicis rhythmis descriptas, ut gloriam alijs creperet,

peret, & iudicandi subtilitatem ostenderet: earum rerum dignotiones sensibiles iactasse, quæ, quia à nullis sentiri possunt, reprehensionem non admittunt: perinde, ac si quispiam, naues in cælo, uel nouas fœllas, uel Satyros infra terram saltantes se aspicere, obstinatè affirmaret, à nullo mortaliū redargui posset, nisi quis eiusdem sapientiæ afflatu bearetur. De calore, rigore, horrore, frigore, & similibus morborum accidentibus, sæpe antea dictum est: & iam nox humida cælo præcipitat, suadentq; cadentia sidera somnos. Itaque breui repetitione, rationes dispersas coniungentes, dicemus: LOCA MORBORVM DIVERSA ESSE, SEMINVMQVE CONDICTIONES ET PROGRESSIONES IMITARI, QVAE EX SPIRITVALIBVS TINCTVRIS, AD CORPOREAS COAGVLATIONES SAEPE DESINENTES, LOCORVM DISSIMILES SOCIETATES OSTENDVNT. ACTIONES LAESAS NON MINERAS MORBORVM, SED CONSENSVS ET SYMPATHIAS PARTIVM DECLARARE, EXCREMENTA, DOLORES, TVMORES IN CORPORAIS ET POSTREMIS AFFECTIBVS SOLVM MODO SIGNIFICARE: IN PRIMIS VERO RADICIBVS ET SPIRITVALIBVS TINCTVRIS, ELEMENTALIA LOCA, REMEDIORVM BENEFICIO ET SYMPTOMATVM VEHEMEN-

Vu TIA

TIA RECTIVS INQVIRI. TEMPORA DEINDE MORBORVM, TAM DIGESTIONVM QVAM RESOLVTIONVM, EX SCIENTIIS, ET DONIS SEMINVM PRAEDESTINATIONES ACCEPISSE. ESSEQVE IN FAMILIA EARVM SIGNATVRARVM QVAE SPECIEI VEL RADICI, NON INDIVIDVIS COHAERENT. TRANSPLANTARI TAM LOCA QVAM TEMPORA MORBORVM EFFICIENTIA CAVSARVM, QVAE TRANSPLANTATIONES EFFICERE SOLENT. POSTREMO SIGNATVRAS ET SYMPTOMATA RELIQA MORBORVM, VT ACTIONVM LAESIONES, EXCREMENTORVM IMMVTATIONES, CALORES, DOLORES, COLORES, EX SPIRITVALIBVS ET VAPOROSIS RESOLVTIONIBVS MORBIDARVM RADICVM PROFICISCI.

Ita natos ac educatos morbos, post
hac Curatoribus concedemus.

DE

DE CVRANDI RATIONE ET
LEGITIMA INDICATIONVMac Remediorum administra-
tione.

CAP. XIII.

DEmonstratis morborum seminibus, radicibus, principijs, differentijs ac proprietatibus, Generationibus quoque & Transplantationibus expositis, tempestiuum nunc fuerit curationum leges & Methodos adiungere. Ita enim difficultates, & occultæ Mechanicæ obscuritates, in morborum natiuitatibus ac Transplantationibus, manifestius explicabuntur, ueritatemque inuisibilis Theoriæ, sensibiles actiones & effectus confirmabunt. Itaque, quia morborum omnium impuritates, radices, & semina, in humanam Anatomiam, uel ab ortu, uel postea alimentorum usu, implantantur, primum & precipuum curationis uel sanationis consilium erit, tales impuritatium mixtiones auferre. At uero dissimilis est conditio harum mixtionum. Quædam enim ipsis radicibus humanæ naturæ proximè adhærent, & Scientias coniunxerunt cum inuisibilibus & primis Principijs Microcosmi, naturalibus tamen. Tales, quia Speciei iunguntur, et Scientiarum ac prædestinationum mixtiones admittunt, sensibilibus actionibus non subiiciuntur, nec ulla artificum

Vu 2 uel

uel Naturæ industria separari possunt, sed prædesti-
 nationum terminos, immutabili necessitate consti-
 tuunt. Ita, quæcunq; nascuntur, morti confestim ob-
 noxia fiunt. Neque Medicina coniugium uitæ & mor-
 tis separationi destinatū, perpetuum efficere potest.
 Pauci quoq; huius mixtionis necessitate uitæ ufuras
 relinquunt. Aliæ mortis species accedūt, plures mix-
 tiones superueniunt, parentum culpa, propria intem-
 perantia, & nouis ac noxijs Elementorum resolutio-
 nibus, quæ in sæculi consumptionem, singulæ, suis tem-
 poribus, aderunt. Huiusmodi mixtiones, Individuo-
 rum sunt, Speciei uel Radici inseparabiliter non cohæ-
 rent, nec necessariae, natura & natiuitatis ratione, nisi
 temporis diuturnitate coniugia inseparabilia contra-
 xerint. ^{10r} Siue igitur hæreditario parentum semine, siue
^{all} alimentoꝝ culpa, siue externarum impressioꝝ
iniuria, impuritates & radices morborum in huma-
nam Anatomiam introducantur, Medicinam in Na-
tura habent, cuius beneficio separari possunt, resolui,
aboleri, illæsa & constante radice prima, specifica, &
pura, humanæ naturæ. Leuioribus remedijs auferun-
tur, ultimarum uel postremarum mixtionum impu-
ritates, quæ alimentoꝝ exiguo breuiq; delicto, uel
temporum mutationibus consuecis, implantantur. Po-
tentiora uero requiruntur ad primas, hæreditarias,
connatas impuritatū mixtiones tollendas. Quæcunq;
 nec

nec podagræ, nec hydropes, nec lepræ, nec epilepsiæ
 insanabiles sunt, siue hæreditariæ, siue alimentariæ exi-
 stant, siue leuiore, siue grauiore, siue incipientes, si-
 ue confirmatæ, nisi occulta prædestinatione, mortalibus
 incomprehensa, insanabiles euadant. Accidentia
 superuenientia, & morbi secundarij, uel læsiones, ut
 calculus adamantinus in uesica, bolus consumatus
 in hepate uel liene, tophi podagricorum lapidescen-
 tes, remedium ope uix resoluuntur. Carnes quoque
 in ulceribus corruptæ non restituntur, quia uitæ con-
 tinuitatem amiserunt. Sed hæc symptomata morbo-
 rum, hi effectus, non impediunt, quominus radices,
 causæ, principia, à quibus diuturna temporis decur-
 sione proficiscuntur, remedijs tolli possint. Quidquid
in Natura radices habet, quidquid seminales Tinctu-
ras Transplantationum auctores possidet, quidquid
mixtione peregrinas prouincias occupauit, separatio-
ni obnoxium est, & separatores, prædestinationum
abbreviatores, durationum, magnitudinum, colorum,
saporum, coagulationum Transplantatores & destruc-
tores obtinet: alioquin Transplantatio nomē inane
erit sine subiectare. Ut autem consilia curationum, &
Indicationum rationes, rectius intelligi possint, sana-
tionum Ideas, morborumque differentias, hiseccontem-
plationibus opportunas, Remedium facultates, &
agendi modos, ordinatè proponemus. Quibus de-
 Vu 3 claratis.

claratis censuram Indicationum diuersarum sine iniuria breuiter instituemus. Sanationes quæ manuum ministerio perficiuntur, ut luxatorum artuum repositiones, fracturarum cōuenientes deligationes, sectiones, uisiones, uenarum incisiones, scarificationes, & similes operationes, artificiales planè sunt, externæ, corporum agilitate, exercitatione, & consuetudine, potius quàm Naturæ potestate, absoluedæ. Aegritudines quoq; uel morborum lésiones, hisce curationibus obtemperantes, externæ sunt, sensibus subiectæ, in quibus communi sensuum iudicio insinuantur agendirationes, id est, repræsentantur Indicationes etiam rusticis, habitas uerò, consuetudo, & exercitatio perficiendi propositi, artifices constituit, qui gloriæ & auaritiæ stimulis incitati, officijs suis sæpe abutuntur, secantes, urentes, & extrahentes, ubi nec sectione, nec uisione, nec extractione opus esset. Quia uerò fracturis, contusionibus, & luxationibus, sæpe superuenerunt symptomata, ut inflammationes, exulcerationes, dolores, & fluxiones, non solam repositionem uel deligationem sufficere, sed remedijs, & Naturæ adminiculo opus esse intellexerunt. In his symptomatibus obscuræ erant causæ, nec sensuū externis & nudis coniecturis, agendorū rationes statim demonstrabantur. Itaq; subtiliore inquisitione causas & generationes symptomatū, uel ipsi quesierunt, uel a prioribus

bus quæſitas acceperūt, remediōrūq; naturas ac facultates talibus affectionibus reſiſtentes. Caſus certè, & fortuita experiētia, in his & ſimilibus, magis quàm ratio ac rerū ſcīentia, magiſtra fuit, quemadmodū in uulneribus quoq; apparet, quorū curationes, his uicinæ ſunt. In ijs enim remedia Antiquorū, et Empiricorum præſtātiora ſunt, quàm Dogmaticorū et Neotericorū Indicationes requirūt. Alij morbi, qui ex ſemine naſcūtur, qui mixtiones et inſiſiones impuritatū ſequuntur, ut ulcera, febres, podagra, epilepſiæ, hydropeſ, colicæ, pleuritides, ſanationes difficiles, obſcuras, ſæpe deſperatas, obtinēt, quia Indicationes, quæ ex ſenſu analogiſmis ducūtur, in his ſteriles ſunt, et natiuitates eorū difficulter intelliguntur. Remediōrū uerò naturæ & præparationes, quibus tolluntur, difficillimè inueſtigantur. Hinc tantæ curationum diuerſitates, & incurabiliū morborum nouæ Centuriæ defluerunt. Quos Labyrinthos, & inexplicatos nodos, propoſita ſanationum infallibili, naturali, ac conſentanea Definitione, hac lege expediemus. Sanatio Vniuerſalis & perfecta, eſt ablatio impuritatū, uel Radicum morbidarū, mixtione nō neceſſaria in humana Anatomia inſitarū, quæ Baſamo naturali remediōrū, humane nature cōſentaneo, perficitur, reſolvente, conſumente & diſſipāte impuritatū ſeminarias Tincturas, corroborāte uerò, cōſolidante & cuſtodiente innatū.

Micro

Microcosmi Balsamum. Particularis est, in qua nõ
 semper radices ipsæ, uel seminales Tincturæ morbo-
 rum tolluntur, sed sæpius fructus, symptomata, paro-
 xysmi, dolores, mitigantur, prohibentur, ad exaltatio-
 nes peruenire non permittuntur, extremetorum eua-
 cuationes instituuntur, & debilitatæ naturæ corrob-
 rationes adiunguntur. Tales curationes, gradus ha-
 bent, altiores & inferiores, prout magis accedunt uel
 recedunt ad proprietates & conditiones uniuersaliũ
 curationũ, fiuntq; Genericæ, Subalternæ, Specificæ,
 Indiuiduæ, ratione graduum & proprietatum. Tria
 enim hæc, Morbi, Remedia, Sanatio, analogias habet
 consentaneas & reciprocas, præcipue uero, remediũ
 & curatio. Differentiæ proinde remedium, curatio-
 num uarietates pariunt, & morborum naturæ, exal-
 tationes, loca, generationes, curationum ac remedio-
 rum ordines, demonstrant, & uicissim. Sic morbi he-
 reditarij, ubi ad exaltationes peruenerint, & alij quo-
 que morbi consumati, ut epilepsiæ, podagræ, lepræ,
 hydropes, sanationem Vniuersalem requirunt, & res-
 media perfecta. Quæ uero podagræ, epilepsie, lepræ,
 hydropes, & horum morborum affines, febres, apo-
 stemata, icteritiæ, cachexiæ, ulcera, scabies, tubercula,
 fluxiones, paralyses, catarrhi, colicæ, cephalæ, nephri-
 tides, nondum ad extremitates uenerunt, minus Vni-
 uersalibus remedijs, & curationibus sæpe Particula-
 ribus

ribus obtemperant. Optanda quidem esset Vniuersalis curandi ratio, sed paucis concessa fuit: nihilominus particularis, non est contemnenda. Sæpe enim in morbis, etiam grauissimis, Vniuersalis officio fungitur, impuritatum radicibus consumtis, & Balsami uirtute confirmata. Huius differētiās & rationes, paucis exemplis illustrabimus, & uiam Veritatis, quoad licet, aperiemus. Demonstrauimus antea, actiones omnes naturales, à spiritibus spiritibusque Tincturis proficisci, in quibus mechanicæ Scientiæ triū Principiorum uigerent. Ita enim morbi implantantur in Mumias, Elemēta & Anatomias partium Microcosmi, ex uaporosis Tincturis alimentorum, in quibus impuritatum & morborum Scientiæ ac prædestinationes latent: ita digestionum temporibus fermentantur, augentur, & ad generationes perducuntur, quibus instantibus, resolutione uaporum & spirituum paroxysmos & symptomata omnia pariunt: ita remediōrum actiones ex spiritibus uitalibusque spirituum Tincturis procedunt, nō ex corporibus, uel mortuis Relollaceis que qualitatibus. Spiritus sunt qui resoluant, qui uomitiones, alui excretiones, urinas, sudores, insensiles transpirationes, menstrua promouent: spiritus mundificant sanguinem, & uitalia Elementa clarificant: spiritus consolidant, tenum & robur uitali Balsamo impartuntur: Spiritus somnum generāt,

Xx fluxio

fluxiones sistunt, dolores demulcent: spiritus morbo-
 rum diuersoria soli sciunt, & Scientiam resoluēdi, eua-
 cuandi, consumendi impuritates morbosas soli possi-
 dent. In summa: quæcunq; ad curationē requiruntur,
 omnia in spirituum potestate continentur. Itaq; spiri-
 tuum differentias & proprietates, de quibus sæpe di-
 ximus, repetere oportet, si sanationum mysteria intel-
 ligere uelimus. Sunt autem Spiritus, astralia uel inuisi-
 bilita corpora, accēsa, resoluta, sublimata, uel in actum
 reducta, proprietatibus trium Principiorum insignita,
 quibus actionum causas ascribunt. Discrimina
 Spirituum plurima sunt. Quidam arctiora coniugia
 cum corporibus cōtraxerunt, qui corporei quodam-
 modo, crassi, & tardi euadunt. Quidam uerò corpori-
 bus subtilioribus adhærent: alij puri sunt, alij permi-
 xti: alij salium proprietates magis referunt, alij sulphu-
 rearum specierum, alij mercurialium. Actiones quo-
 que & impressiones spirituum diuersæ contingunt,
 spirituum differentijs analogæ. Nam corporei, in par-
 tibus uicinis solummodo imprimunt, & saporum ac
 salium crassiorum proprietatibus agunt. Hi in uen-
 triculo & intestinis impuritates sulphureas, crassas,
 uomitioni destinatas, uel alui excretioni, resoluunt.
 Alij uerò qui corporum crassorum commercia non
 habent, colorum, lucis, & subtilissimorum saporum
 Tincturas, impressiones & actiones imitantur: tales
 claris

clarificant, consumunt, mundificant, subtilium Tins-
 cturarum & impuritatū resolutiones moliuntur, &
 uolacilitate ac facili penetratione præditum sint, ui-
 talia Elemēta uniuersū corporis tingūt, locisq; distan-
 tibus facillè actiones imprimunt. Potestates quoq;
 horum spirituum differūt, nec omnes qui subtiliores
 sunt, ualidioribus quoq; proprietatibus insigniūtur,
 neque morbi omnes qui in sanguine, synouia, carni-
 bus, uisceribus consistūt, grauiores sunt ijs, qui in uen-
 triculo, intestinis, uel mesenterio fundantur: alioquin
 frustra adhiberentur spiritus Vegetabilium in mor-
 bis sanguinis & remotarum partium. Tales actiones,
 & actionum authores intelligere oportet, priusquam
 Curationū leges explicari possint. Morborū quoq;
 differentias & proprietates præmittere cōuenit, quas
 antea ex impuritatū diuersis seminibus deduximus,
 inhærentium in Balsamo uitali et Mumia partium hu-
 mani corporis, quæ abluī, resolui, & consumi debent,
 remediorum consentaneis spiritibus. Declarauimus
 enim, morbos ferè uniuersos radices habere similes,
 locis solū differre, adeoq; morborū summa genera,
 primas radices, ad quas reliquæ, tanquā ad fontes &
 principia reducuntur, nō esse multas. Hic uerò qua-
 tuor morborum omnium Monarchas cōstituemus,
 impuritatū radicibus manifestè differentes. Ad ho-
 rum deinde familias, morbos reliquos obscuriores,

Xx 2. infe

inferiores, debiliores, & imperfectos, magna curatio-
 nis commoditate, reducemus. Quæcunq; enim mor-
 borum semina in humana Anatomia fructus & sym-
 ptomata proferunt, affinitatem habent uel cum Le-
 pra, uel cum Podagra, uel cum Hydrope, uel cum Epi-
 lepsia. Lepre insignia gerunt, ulcera omnia, pruritus,
 scabies, alopecia, furfures, squammæ, scissuræ, cutis
 fœditates, pustulæ, malum mortuum, & similes affe-
 ctus. Podagræ signaturas ostendunt, colicæ, nephri-
 tides, orexes, dentium dolores, arthritides, dolorificæ
 fluxiones, cephalæ, hemicrania, &c. Hydropis affi-
 nes sunt febres omnes, apostemata, icteritiæ, cachex-
 iæ. Ad Epilepsiam referuntur, catarrhi, paralyces, pal-
 pitationes cordis, spasmi, uertigines, melancholiæ,
 apoplexiæ, suffocationes uterinæ, & uicini morbi.
 Transplantationes quoque horum considerare utile
 est. Conspirant inter se omnium morborum radica-
 les impuritates, & mixtiones Transplantationum au-
 thores, facile admittunt. Ita sæpe conspiciuntur catarr-
 hi podagrici, paralyces leprose, apostemata, icteritig,
 cachexiæ, ulcerosis proprietatibus inquinatæ, febres
 arthriticæ, paralyticæ, catarrhosæ, ad prædestinationes
 leprosas inclinatæ. Sic nouorum morborum reso-
 lutiones, siue Transplantationes constituant fœcun-
 das, siue euanescentes, uel subito uel tardè, ut morbi
 Gallici, sudoris Anglici, pestis petechiosæ, prunellæ,
 dysente-

dysenteria, pleuritidis, & similium Tincturae Epidemicae, in radicibus antiquarum impuritatum inplantatae (cum his enim confluunt) mirabili mixtione adu-
 terinas morborum species proferunt, symptomatum
 insueta pernicie, uehementia & copia comitatas. Ma-
 gnum operapretium ad ueras & legitimas morbo-
 rum curationes adferunt haec distinctiones. Longè ali-
 ter tractandi sunt morbi permixti & transplantati,
 quam simplices & legitimi. Quamuis autem absoluti
 hydropes, perfecta lepra, consumata podagra & epi-
 lepsia, Vniuersali solummodo curationi subijciantur,
 in qua Indicationum pluralitates, particularitates,
 ordines, locum non habent, sed una eademque Me-
 dicina, resolutiones, consumptiones, regenerationes et
 corroborations absoluantur; nihilominus, quia ta-
 lium Tincturarum (scio multos pluralitate offendi)
 occulta praedestinationes, quarum potestate Vniuer-
 sales illae curationes perficiuntur, in maiestate, Natu-
 rae latent, dispensationibus mundanis non subiectae,
 & paucissimis concessae, si minus Vniuersales, Partic-
 ulares, Subalternas, Specificas, Individuas, curatio-
 num species attingere liceret, beati utique essemus. Par-
 ticulares dico curationes, quae tamen conditiones &
 proprietates Vniuersalis, illius & summae, legitime,
 quoad fieri potest, imitentur: quae relicta Individuo-
 rum infinitate ad Specierum & superiorum Generum

Xx. 3. simplis

simplicitates, unitates, & potestates ascendūt: quæ fa-
 stidiosam Indicationum copiam, debilitatē, & uirium
 extremam egestatem, insociabilem & implacabilem
 repugnantiam, ordinationem diuturnam, sepe lubri-
 cam & perniciosam, superarunt, depositis ac destru-
 ctis remediorum Indiuiduis Tincturis. Tales curādi-
 rationes sæpe Vniuersalium officia absoluerūt: poda-
 gras, lepras, hydropes, epilepsias, sustulerūt: ulcera, fe-
 bres, icteritias, apostemata, colicas, catarrhos, unicæ
 Indicationis potestate sanauerunt. Neq̃ difficultates,
 Elementa, gradus et exaltationes morborum aliunde
 rectiusprehenduntur, quàm ex Particulariū cura-
 tionum et remediorū effectu, impressione, & potesta-
 te. Ita Particulares curationes & curationū authores,
 ostendunt, Quartanas, interdum epilepsias, icteritias,
 hydropicis & podagricis affectibus obstinatioribus, ua-
 lidioribusq̃ Tincturis ac uinculis Elementa sua, & mi-
 neras occupasse. Ita Particulares Curatores declarant
 nōnullos morbos in uentriculi & intestinorū Anato-
 mia fundatos, difficiliorese, ægrius tractari, resolui,
 consumi & destrui, quàm aliū in sanguine, synouia, car-
 nibus, uisceribus, recepti. Ita Particularium remedio-
 rum Scientiæ & agēdi proprietates, magna Medico-
 rum admiratione demonstrarūt, esse impuritates mor-
 borum in uentriculi & intestinorū Mumia radicas,
 quæ per urinas, sudores, insensiles transpirationes eua-
 cuari

cuari uolūt, frustra q̄ in his expectari uomitiones, uel alui excretiones. Rurſus, in ſanguine, ſynouia, carnisbus, uiſceribus, ſæpe contineri impuritates, quæ naturales euacuationū uias, per aluum & uomitum, obtinent. Ita conſenſum ac conſpirationem Naturæ apeririunt, ac infinitas difficultates & obſcuritates ſola ratione incōprehēſibiles, facili ac manifeſta actionū euidentiā explicant. In huiusmodi enim remedijs, Scientiæ cōtinentur immutabiles, locorū, radicū, reſolutionum, expulſionū, & ſimilium actionum ac prædeſtinationū duces. Horum beneficio diſcernūtur morbi Dependētes, ſecūdarij, à ſolitarijs & primis, in quibus fomites ac Tincturæ, aliunde nō accedūt, quæ recidiuis & inexpectatis paroxyſmorū reuulſionibus, curationes reddunt difficiles. Temeritatem quoque eorum Medicorum accuſant, qui luſiuiduæ partiſcularitatis remedia interdum naſti, poſteaquam februm quartanarum uel tertianarum, icteritiæ, adulterini hydropis, podagræ, epileſiæ, &c. curatores extiterunt, glorioſa oſtentatione, immerita remedia inſamarunt. Quia enim in alijs morbis qui leuiorē cenſebantur, fruſtra exhibita, opem denegarent, ab utentium errores & peccata ſuſtinere cogūtur. Neq̄ enim ita ad Specierum & Generum prouincias exaltantur remedia, ut ſi hydropes adulterinos curarint, etiam inferiores omnes morbos euincant, ut febres, cachexias:

xias:

xias, icteritias: neque si quartanas aliquando abstulerunt, etiam tertianas & quotidianas omnes auferent: sed quartanarum, hydropum, & similium morborum radices, semina, Elementa, tempora, mineræ, exaltationes, antea considerandæ sunt, & remediorum naturæ, ordines, præparationes, exaltationes, gradus, compositiones, &c. Ita enim iustius prouinciæ distribuuntur, & latiora imperia, potentioribus Curatoribus æquissimè cõcedentur. Quæ igitur ratione & Methodo deprehendi possunt leges Particularium curationum? Sanè, si Exemplaris, Ideæ, uel Generis perfectionem æmulari debent, & proprietates Vniuersalium sanationum, quoad fieri potest, imitari: si conditiones, quas antea in Idea perfectæ curationis coniunximus, distributas explicauerimus, & certis differentijs, in Natura facultates & radices habentibus, Generis potestatem resolverimus: Species omnes, tam Subalternas, quàm Indiuiduas, Particulariũ curationum, ordinatè inueniemus, quas postea, singulis morbis, prout necessitas & usus requirit, artificiosè & debitè accommodabimus. In Vniuersali curatione diximus fieri ablationem, resolutionem & consumptionem impuritatum, quæ mixtione non necessaria radices egerunt in humana Anatomia. Huius ablationis, resolutionis, uel consumptionis differentias illustres, ex specierum & remediorum Particularium proprietatibus

proprietatibus, si adduxerimus, curā di rationes Subalternas & Indiuiduas utiq; constituemus. Deprehendimus in ordine Vegetabiliū, Mineraliū, & Animalium, proprietates trium Principiorum, quæ resolueri, abluere, & consumere possunt impuritates febri-les ad coagulationem non tendentes, & mucilaginosas, coagulatas, plus, minus, siue ad bituminosas, siue ad bolares, siue ad lapideas, siue ad arenosas coagulationes declinent, nisi ad ultimam materiam peruenerint, & prædestinationis terminum attigerint. Tunc enim, Naturæ legibus, non conceditur regressus. In his proprietatibus, plurimas differentias conspeximus. Quædam enim, impuritates ablutas & resolutas uomitione reiciebant, in quibus antimoniales & helborinæ facultates uigebant: quædam, per aluum, quæ scamoneatis & colocyinthiacis uiribus pollebant: quædam uerò per utrasq; uias. Morbos deinde nonnullos, sed paucos, uidimus obtemperare actionibus harum proprietatum. Itaq; cōiunximus & correximus, non communi Methodo, cōtundantur, misceantur, fiat puluis: neq; Recipe radices, flores, semina, fructus, cortices, aromata, decoquātur secundum artem, fiat Apozema: nec simplici infusione & expressione: sed alia ratione, de qua sequenti Capitulo dicemus. Ita, quæ debiliora erant frustra in morbis omnibus grauioribus adhibebantur: quæ uerò ualidiora,

Yy quamuis

quamuis sæpe opem tulerint, nihilominus, quia symptomatum perniciem & uirium deiectionem, semper fugiendam, adduxerunt, ab usu eorum destitimus. Aliam deinde rationem purgantium quæsiuimus, in quibus non deiectionum numero uel copia, facultatum potestatem & præstantiam æstimauimus, sed ubi morborum radices, impuritatesq; ablatas, ex symptomatum remissione & uirium restitutione animaduertissemus, officium absoluisse hæc remedia iudicauimus, siue absoluta consumptione sine sensibili excretionem, impuritates tollerent, siue urinas, siue sudores, uel deiectiones mouerent. Eadem ratione, diuretica & diaphoretica quæsiuimus (non enim per aluum excerni uolunt omnium morborum impuritates) & similes differentias deprehendimus. Mundificantia quoque & clarificantia Balsamum, spiritus, & Elementa omnia Microcosmi, adiunximus. Rursus, in Vniuersali curatione, non solum ablationes impuritatum, sed etiam corroborationes Balsami innati, consolidationes, regenerationes, uirium refectiones, humectationes, mitigationes, sedationes, administrabantur, & ablati symptomatum cruciatibus, amica quies naturæ reddebatur, uidebaturq; Vniuersalis curatio, corroboratione Balsami, mitigatione, & quieta Transplantatione, hostiles impuritates superare. Sepe enim resolutiones & fructus

morbo

morborum, ipsis radicibus perniciosiores existunt. Vitalia enim Elemēta tingunt, ad quæ radices ipsæ, in silentijs & digestionum temporibus, uix perueniunt, & syncopas, uirium resolutiones, palpitationes cordis, anxietates, inquietudines, deliria, uigilias, somnos narcoticos, fluxiones breui mortem allaturas, intollerandos dolores, calores ardentissimos, frigiditates extremas, sitim intollerādam, interdum lupinam famem, & similes calamitates adducunt, ægrotumq; in extremo discrimine constituunt, mortis horrendis & certis nuntijs repræsentatis. Quo circa curationes, quæ corroboratione, sedatione, & mitigatione absoluntur, tutiores sunt, præstātiores, altiores, utpote ad Balsami innati naturam ac proprietates propius accedentes, & quoad fieri potest cū prioribus curationū Indicationibus, id est, cū purgantibus, resoluētibus, abluentibus, cum ureticis, diaphoreticis, & mundificantibus, misceri & cōiungi debent. Hoc ordine continentur anodyna, somnifera, humectantia, calores & sitim resoluētia, fluxus sedantia, sanguinis miserationes, quæ morborum exaltationes impediunt, euacuant, fluxus retrahūt, inflammationes, dolores, & symptomata leniunt, & aliæ quoq; machinationes his uicinæ, ut scarificationes, hirudinum, cucurbitularum appositiones, balnea, fomentationes, restaurantia, confortantia, mitigantia. Tales proprietates in

sonantibus

Yy 2

Vege

Vegetabilibus, Mineralibus, & Animalium partibus plurimas inuenimus, sed quæ præparationes, separationes, & exaltationes requirebant, antequam latentibus & ligatis uirtutes explicare poterant. Frustra oxyrhodinum, cum unguento populeo & papauerino, ad uigilias mitigandas, sæpissime adhibuimus. Periculosas opij & opiatorum exhibitiones sæpe exhorruimus. Ridiculi aliquoties fuimus in podagricorum doloribus leniendis, cum unguento rosaceo, liliolorum alborum, pinguedine anserina, humana, taxi, uulpis. Sitim febricitantium & intollerandos calores, syrupis acetosis, acetositate citri, aceto granatorum, epithematis cordialibus, sedare, in uanum conati sumus. At uero, posteaquã præparationes Philosophicas, & separationes puri ab impuro didicimus, fatuitates, errores nostros, & stolidas persuasiones, salubri pœnitentia irrisimus. Hisce remediorum ordinibus constitutis, & debite ex Vniuersalis curationis proprietatibus deriuatis, ut perfectius curationum Particularium species, exaltationes, potestates, & latitudines inueniremus, aliam Anatomiam aggressi sumus, quæ latam prouinciã prioris, certis morborum impuritatibus dispensaret. Ita enim uia ascendendi ad superiora remedia opportunè demonstrabatur, & canones ostendebantur in censuris remediorum utiles. In priore Anatomia, purgãtia, resoluẽtia, diuretica, diapho-

diaphoretica quæsiuimus: in hac uero, febriles purgationes, resolutiones, & febrilia diuretica ac diaphoretica, studiosè indagauimus, & consonantiã proprietatum nitrosarum & sulphurearum, quæ in Vegetabilibus, Animalibus, & Mineralibusprehenduntur, secuti, uoti compotes facti sumus, idq; Spagyricæ artis beneficio. Sic resoluentia colica, nephritica, podagrica, hemicranica, arthritica, inquiri debent, & mitigantia quoq; ac anodyna: sic apostematum defensiuua, mitigatiua, sedatiua, diaphoretica: sic ulcerû mundificatiua, mitigatiua, cõsolidatiua: sic epilepticorum affectuum resolutiua, consumptiua, sedatiua, cohibitiua, & mitigatiua: sic hydropum, icteritig, cachexiæ resolutiua, corroboratiua, constructiua, sine tædio inuestigare oportet. Harum proprietatû & remediorum copiosam supellectilem ubi collegerimus, tum demum censuram facere oportet, & prouincias, latiores uel angustiores, singulis distribuere. Electuarium de succo rosarum, de psyllo, manna, cassia, rhabarbaro, agarici infusum, senna, & diacatholicon, cum diaphœniconè, & terribili diaturbith, in purgationibus febrilibus ne dicã colicis, podagricis, pustulosis, epilepticis, hydropicis, in quibus raro ad censuras admittuntur, porcorum & caprarum prouincias (liceat iocari in arduis negocijs) sortientur. Indiuiduorû enim angustas egestates, & tardas prouidentias censoribus

reupif

Yy 3

ostena

ostendunt. Extractions uero helleborinæ, centauri-
 reæ, chelidoninæ, cyclaminis: adderem (si scirem uos
 æquiores futuros, & tempestiua pœnitentia ab erro-
 ribus citius destituros) præparaciones & composi-
 tiones scammonæ, aloes, myrrhæ, ladani & similium,
 non uulgares illas extractions & præparaciones in-
 telligo, in quibus uel symptomatum pernicies (ut in
 extractions hellebori, in panchymagogo) etiamnum
 relinquitur, uel uirtutes & proprietates rerum de-
 struuntur: huiusmodi Curatores, digniores & latio-
 res prouincias obtinebunt, quia potentiorum, & mul-
 torum hostium insidijs, subita & celeri prouidentia
 occurrere possunt, ciuesq; suæ tutelæ subiectos, be-
 nignè refocillare, symptomatum clade unà mitiga-
 ta. Ex Mineralium familia nonnulla si præparentur,
 & ad altiores ac innoxios ordines ducantur, Regum
 prouincias occupabunt, & Semimonarchæ, in pur-
 gandis impuritatibus, non solum febrilibus, sed &
 aliorum plurimorum morborum, euadent. Eodem
 pacto ordinare oportet purgantia podagrica, hy-
 dropica, leprosa uel pustulosa, & epileptica: mitiga-
 tiua quoque, diaphoretica, diuretica, anodyna, con-
 fortatiua, & similia remediorum generalia. Ita enim Par-
 ticulares curationes, legitimas, Vniuersalibus simi-
 les, debite instituemus. Sanationum modos, &
 remediorum classes breuiter nunc exposuimus: re-
 liquum

liquum est, in exemplis quorundam morborum exercitari, & curationum leges, ac remedium applicationes, paucis illustrare. Nec particulares curationum Methodos in omnibus morbis describere necessum est. Qui in paucis exercitatus fuerit, si remedium preparationes non neglexerit, & ea quæ à nobis hoc Capitulo declarata sunt, probè didicerit, aliorum quoque leges & tractandi rationes non ignorabit. Etenim, ubi in remedium preparationibus progressus fecerit, et altiores ordines inuenit, ab indicationum multitudine assiduè explicatur, relictaque paulatim Particularitate, & tædiosa Singularitate, ad Vniuersaliores & faciliores curationes accedet. Quibus igitur Indicationibus febrium curationi satisfaciamus? Si simplices fuerint, incomitatae, in primis Anatomis, ut uentriculi, intestinorum, mesenterij fundatae, sæpe sufficit sola purgatio febrilis, bis terue repetita, ratione Tincturæ & gradus impuritat. Si uerò altiores radices egerint, uel in Anatomis potentioribus recepte fuerint impuritates febriles ualidiores, ualidioribus quoque purgationibus, resolutionibus, ablutionibus, & consumptionibus opus est, quæ non solum superficiarias impuritates, per aluum exeuntes, tollere possint, sed etiam profundiores, per urinas, sudores, consumptiones, & insensiles transpirationes euacuari solitas. Repetitiones, ordines,

&c.

& gradus remediorum, ostendent impuritatū Tin-
cturæ, facile uel difficulter tractabiles: mineræ quo-
que, & loca impuritatū, siue in potentioribus Ele-
mentis & Principijs partium humani corporis, siue
in debilioribus contineantur. Etrucissim, remedio-
rum ordines, exaltationes & gradus, morborum Ele-
menta, gradus, & impuritatū classes, sine fallacia
demonstrabunt. Rursus, si comites habuerint uel do-
lores, uel uigilias, uel immoderatos calores, sitim in-
exhaustam, anodyna & somnifera accersemus: uenæ
quoque sectione interdum utemur. Quod si Anodyna
mundificatiua, Diaphoretica confortatiua, & similia
remedia diuersis facultatibus insignita, habere posse-
mus (sunt certè in potestate Naturæ) febriū & aposte-
matum perniciosos comites, unà cum radicibus, tuto
& subito utique tolleremus. In hydropo & similibus
morbis, in quibus resolutiones, & fructus impuritatū
copiosi, in corporibus & cavitatibus continentur, pri-
mum euacuatio impuritatū instituenda est, purgatio-
nibus hydropicis, per aluum, urinas, sudores, interdū
chirurgiæ ministerio: deinde ad radicem & impurita-
tū hydropicarū resolutiones, consumptiones, et abla-
tiones accedendum. Hisce Indicationibus satisfaciēt
proprietas illæ, quas diximus resolvere & cōsumere
hydropicas Tincturas. Ex Mineraliū familia tales ut-
plurimū petuntur, propter gradum, mineram, & ex-
altatio-

altationem morbi: & sine præparatione exhiberi non possunt. Sequitur confortatio, & Balsami innati consolidatio. Quæ exterius adhibentur, fomentationes, cataplasmata, unctiones, prædictis Indicationibus inseruiunt. Podagricorum affectus, si leuiores fuerint, neque radices & fontes habuerint in sanguine, carnibus, uel synouia aliarum partium (quod paroxysmorum signaturis, insultu, & remediorum idoneorum usu discernitur) resoluentibus, mitigantibus, & corroborantibus sanabimus. Ostendimus enim podagricos morbos, ex Tincturis & spiritibus salium acutissimis, pontagiosis, uel amara & penetrabili austeritate insignitis, originem suam habere: differentias quoque podagræ, ex horum spirituū diuersis proprietatibus, mixtionibus inter se, & cum spiritibus sulphureis ac mercurialibus, rectè desumi, ex quibus dolorum diuersitates (ut saporum in lingua, & affectionum saporibus superuenientium) calorum, colorum, inflationum, & omnium symptomatum, dependent. Quia igitur in omnibus speciebus podagræ, Tincturæ salium duras & siccas coagulationes moliantur, quamuis ex resolutione suarum radicū astrum receperint, & ad esseruescentias ascenderit, resolui utique debent, humectari, & sudore, madore, uel insensili transpiratione discutiri: ita tamen, ut mitigatis unà doloribus, caloribus, & dolorosis omnibus symptomati-

Z z bus,

bus; uiolenta fluxionū attractione sopita, requies Nature cōcedatur, & corroborata synouia uicinisq̄ partibus, tam inimicos hospites in posterū non faciliē admittat. Tria uerò hæc, Resoluētia, Mitigātia, & Corroborantia, mixtionē admittunt, & uno eodemq̄ Balsamo absolui possunt. Talia unguēta, preparata scilicet & exaltata, podagrica sunt; & incipientes podagras uel leuiōres, radicitus sæpe sustulerūt: in confirmatis uerò & difficiliōribus, symptomatum & dolorum immanes cruciatus, mirabiliter mitigarūt. Hæc podagræ, confirmatæ scilicet, quæ radices difficulter resolubiles uel in sanguine, uel in carnibus, uel in ipsa synouia posuerunt, non solis externis Balsamis resoluentibus, mitigantibus, & corroborantibus curari possunt: plures requiruntur: copiæ: potentiōres legiones, priusquam tā obstinati hostis castra expugnari possint. Itaq̄ purgationes podagricas adiungemus, mundificātia, diaphoretica, diuretica, per madores, insensiles transpirationes, cōsumptiones & perfectas ablationes euacuantia, podagrica tamē & cōsentanea accersemus. Huiusmodi siue ex Vegetabiliū; siue ex Animalium, siue ex Mineraliū œconomia aduocentur, præparations & uirtutum exaltationes requirunt. Radices enim podagricæ, in Anatomia humana, longa circulatione & digestionē, ad exaltationes & extremitates, potestatiū fixarumq̄ Tincturarū authores, perueniunt, nec crudis

dis ac indigestis medicamentorū spiritibus obtempe-
rare uolunt. Frustra ministeria pilularū aggregatiua-
rum, foetidarum, ex hermodactilis, etiā cum radicibus
hellebori, trochiscis Alhandal iracūdiora reddita, ad-
uocātur: frustra innoxia intestina clysteribus acutissi-
mis, suppositorijs, & mille tormētis fatigantur. Dico
uobis, si debiliora à fortioribus attrahūtur, radices &
Tincturas podagricas, ubicunq; castra collocarint in
corpore, uniuersa acumina & uenena pilularum, unā
cū leniorū societate, citius attracturas, deuoraturas, et
consumturas, quā minimum Centurionem, pilula-
rum attractione, sibi eripi permittant. Quis corpo-
reos spiritus, spiritualibus Tincturis rectē unquā op-
posuit? In uanū surrexerunt Gygantes aduersus Iouē.
Rectius Pygmei cum gruibus certamina instituunt.
Elementum illud mucosum, intestinis & uentriculo
necessarium, ad separationem, resolutionem, & quoti-
dianam excrementorum expulsionē, stercora humana
& mucilagines stercoribus uicinas, similiaq; Eleme-
ta & excrementa aliarum partium, pilulæ attrahent, &
copiosa sæpe deiectione, nigra, cœrulea, flaua, uiri-
di, alba, rubea, (qualia pigmenta interdum in in-
testinis & corpore latent, frequentius uerò in pote-
state hellebori, scammonæ, aloes, rhabarbari, cassiæ,
continentur) Medicorum fatuitatibus patrocinaibun-
tur: qui non necessaria, & indecora officia subeuntes,
Zz 2 foetores,

foetores, & turpes inspectiones admittunt, ut aliquo tamen miraculo, inscitiae, & auaritiae infames exprobrationes deuitent. Consultius agerent, si carbonum nigredines, & argillae fastidia, interdum sustinerent. Cognitis enim remediorum preparationibus, ab excrementorum inspectione confestim exciperentur. Etenim remediorum fideli & salubri potestate, securius uniuersa negotia committerent, locorum scilicet explorationes, morborum gradus, & debitas curationes. Neque eorum laudamus temeritates, qui phantasticis & imperfectis Preparationibus, Vitrificationibus, Sublimationibus, & nescio quibus Precipitationibus utentes, periculosas purgationes, uel resolutiones morborum administrant, Virium deiectiones & symptomata, uenenatarum proprietatum etiamnum relictarum, testimonia, perpetuo fugienda sunt. Licet mitigantibus, ualidissimarum impuritatium resolutiones, ablutiones, destructiones, & consumptiones perficere. Interdum quoque in uehementissimis podagris, ubi dolorum comites uigilae, uiriumque resolutiones adfuerint, Anodyna intrinseca administrabimus, quae tamen podagricis appropriata sunt. Quod consilium, in omnium morborum curationibus locum habet. Epilepsia, & similes morbi, qui paroxysmorum uel symptomatum uehementia & pernicie infames sunt, duplices habent indicationes particulares. Quaedam enim paroxysmos precipue respiciunt: quaedam uero radices

ces ipsas. Sedatio spirituum efferuescentium, constrictio, mitigatio, ligatio, &c. paroxysmos præcipuè respiciunt: resolutio autè Tincturæ epilepticæ, consumptio, ablatio, ipsas radices. Et hæ quoque Indicationes, faciles admittunt mixtiones, ac uno eodemque remedio omnia absolui possunt. Ulcera, pustulæ, pruritus, mundificationes primùm requirunt, uel externas, uel internas, uel utrasque: deinde confortationes & consolidationes: in nonnullis, mitigationes quoque manifesta necessitate adiunguntur, in quibus dolorum carissima ægrotum fatigat. Ita Curationum leges rectè instituantur, Indicationes in Naturæ proprietatibus fundatæ, debite adhibentur, & omnibus ægrotiorum querelis fidei celeritate occurritur, Oraculum quoque Hippocratis inuiolatū custoditur, dicentis, Contraria Contrariorum esse remedia, ablatione uidelicet impuritatum morbosarum, uiriumque & Balsami innati refectione, non calefactione, refrigeratione, humectatione, exiccatione, non absterfione, incisione, attenuatione, & similibus Relollaceis, mortuis, & externis qualitatum impressiōibus, in quibus non sunt *Aurum* Hippocraticæ uel Charionia *PARACELSI*. Ita enim ipse Hippocrates exposuit Medicinæ officium, libro De flatibus, ubi inquit: Fames morbus est. Quicquid enim hominem molestat, confestim morbi appellationem meretur: Pharmacum uerò huius morbi est,

Zz 3 quicq̃

quicquid famem sedat: talia autem sunt alimenta. Alimen-
 mentis idcirco hic morbus sanandus. Sic alimenta,
 Hippocrati remedia existunt. Habent enim proprie-
 tates & Tincturas seminales, ex quibus defectus ac
 debilitates innati Balsami restaurantur, & officia illa
 Vniuersalis curationis, quæ diximus præcipua esse
 maximeq; optanda, absoluunt. Rursus, sitim potus
 sanat. Antea uero diximus, sitim cum liquore deside-
 rato, uel cum potu, idem esse, sicut nutrimentum, cum
 eo quod nutriturum est. Quare cum dicit PARACEL-
 S V S, Similia Similibus curari, non insanit, non stul-
 tē loquitur, sed rectē sentit, & Philosophicē pronun-
 ciat: non aduersatur Hippocrati asseueranti, famem
 cibo, sitim potu, repletionem euacuatione, inanitionem
 refectione, laborem quiete, quietem labore, &c.
 curari, & in uniuersum, Contraria Contrariorum esse
 remedia, Medicinamq; nihil aliud esse, nisi appositio-
 nem eorum quæ desiderantur, ablationemq; eorum
 quæ redundant: sed Galeno manifestē aduersatur,
 qui Contrarietatem Hippocraticam ad nudas illas
 qualitates, ab Hippocrate libro De antiqua Medici-
 na damnatas, præcipuè accommodat: primas enim &
 præcipuas Curationum Ideas, ad refrigerationes, ca-
 lesfactiones, humectationes, exiccationes, harumque
 cōplicationes, refert. Quem secuti Arabes, & hodierni
 Medici, pro Curatoribus Calefactores & Balnea-
 tores

tores euaserūt. Ipsa facilitas harum Indicationū suspic-
 tionem erroris inducit. Longè aliud est auferre mor-
 bum, desiderium morbi uel symptomatis lenire, miti-
 gare, quàm hostili contrarietate, calida refrigerare, hu-
 mida exiccare, &c. Non enim filijs esurientibus & pa-
 nem petētibus, scorpionem porrigimus, neq; sitientis-
 bus, acetum felle inquinatum offerimus; sed consenta-
 neos, similes, eosdem liquores exhibemus; similia ali-
 menta, ex eadem familia & Anatomia, adducētes, de-
 sideratam quietem confestim naturæ restituimus. Si-
 militer, sitim febricitantium, non syrupus rosaceus,
 acetosus, ex aceto sitate citri, non ptyfana, non uinum,
 non cereuisia sedat: non si aquam frigidam ad reple-
 tionem usque uentriculi hauserit æger, propterea à si-
 tis tormento explicatur. Spiritus enim sitientes, liquo-
 res altiores desiderāt, similes, ex eadem familia, æquē
 maturos, exaltatos, & ad extremitates ductos. Taliū
 liquorum, uel spirituum guttas aliquot si obtuleris,
 confestim sitim leuabis, spirituumq; sitientiu siccas coa-
 gulationes, benigna, simili, & consentanea humecta-
 tione resolues. Ita dolores, uigilia, & calores sanātur.
 Fiunt enim ex spiritibus sitientibus, & consentaneos
 ac similes liquores requirentibus, quos posteaquam
 obtinuerint, mitigata ferocia resoluntur, & predesti-
 nationibus cōfectis euanescūt, uel per sudores, uel uo-
 mitiones, uel urinas, uel insensiles trāspiraciones. Pro-
 inde:

IDEA MEDICINAE

inde similia dicuntur morborum remedia, quia ex eadem Anatomia Naturæ ducuntur, quia signaturas, proprietates & radices similes continent: contraria uero quia defectus & desideria resarciunt, quia amica saturitate, spiritus & impuritates consentaneas delinientes, resolutiones, consumptiones, & tacitas ablationes molliuntur. Et in Anatomia Naturæ, hæc locutiones, quamuis specie dissimiles repugnare uideantur, admittuntur: Contraria Contrariorum sunt remedia, & Similia Similium. Galenus uero, nominum errore & angusta egestate deceptus, Indicationes mendendi Hippocraticas, iniusta metamorphosi ad calefactiones ac refrigerationes retraxit. Quid illi in mentem uenit, si librum Hippocratis De antiqua Medicina perlegit, ubi ex professo contra eos disputat, qui nouas hypotheses & Indicationes, in curationibus proposuerunt, qui calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes, morborum causas & curationes esse dixerunt: demonstrans, nec generationes, nec curationes morborum, illis qualitatibus rectè attribui, neque reperiri quippiam in Natura, quod per se, uel sine Potestatum admixtione, calidum sit, uel frigidum, humidum, siccum, & qui frigido morbo laborat, iuxta illos qui nouas hypotheses introduxerunt, calido remedio curari debere: sed quali calore? alij enim sunt falsi, alij amari, alij austeri, alij

alij acres, alij acerbi, alij alijs potestatis insigniti: itaq;
 delirare eos in suis Methodis phantasticis et effictis.
 Ibidem asseuerat, homines, ob calorē non febricitare,
 neque solum calorem esse causam febris, sed quia
 idem sit amarum & calidum, acutum, acre & calidum,
 salsum & calidum, & quia alia facultates infinitae, ca-
 lori permixtae sint: ab una enim radice, semine, impu-
 ritate, fluunt signaturae colorum, saporum, odorum,
 figurarum, coagulationum, & similium: quemadmo-
 dum saepe antea exposuimus. Eodem pacto frigi-
 dum alijs potestatibus coniungitur. Itaque in mor-
 bis, Potestates, quia radicum proprietates magis
 referunt, symptomatum esse authores: salsum, ama-
 rum, acre, acutum, austerum, Potestates habere, do-
 lores inferre, concurrere uero calores, siccitates, fris-
 giditates, humiditates, acuentes & augentes Po-
 testatum effectiones, Potestatem tamen nullam, radi-
 cali proprietate & scientia insignitam, possidere. Co-
 piose deinceps Demonstratione, ex curandi ratione,
 morborum generatione, alijsq; indiis desumpta, Ga-
 lenica Theoremata intemperie laborantia, ipse Hip-
 pocrates, praedicto loco confundit. Et miror Gale-
 num, libellum illum, ad familiam adulterinorum, sup-
 positiorum, non relegasse, posteaquam tam mani-
 feste, quasi ex diametro, cum tota ipsius Medicina
 pugnet: id quod clarius in Paraphrasi super eundem

AA

librum

librum Hippocratis, patefecimus. In leniendis doloribus & caloribus, unum habent commune remedium cum ueris Medicis, uenæ scilicet sectionem, quo si destituerentur, planè deplorati essent. Sed neque in omnibus doloribus uel caloribus locus habet. Et interdum noxia optimi sanguinis iactura, calores tolluntur, qui tempestiuioribus reinedijs feliciter obtemperarent, sine iniuria & dispendio aliarum partium. Indicationum quoque multitudine obruuntur. A causis enim Antecedentibus, Continentibus, ab ipsis morbis, & interdum symptomatis Indicationes consentientes, repugnantes, præcedentes, cõsequentes, & mirabili subtilitate coherentes, deducunt. Stupet ægroti tam duri certaminis euentu, si Proæmiorum difficiles ostentationes futurorũ præfagia firma demonstrant. Ita urgentiori, periculosiori symptomati, morbo, affectui, causæ, confestim occurrunt, quamuis aliorum dispositionibus noceant. Ita mitigantur dolores, augentur morbi morborumque causæ, auferuntur causæ, neglectis ad præsens uiribus. Si uerò sanationes legitimas, Indicationes in Naturæ proprietatibus fundatas, remediorumque Præparationes addiscere uellent, has confusiones, contrarietates, absurdas ordinationes, & periculosas obliuiones, facile euitarent. Sunt enim mitigantia, anodyna, somnifera, radicibus uel causis Antecedentibus, Continen-

tibus

tibus morbis, consentanea: quæ mitigando mundificat, purgant, resoluunt, cōsumunt, & quæ resoluendo ac mundificando corroborant, mitigant, calores & dolores leniunt. Rursus, in omnium morborum curationibus, qui cum materia coniunguntur, concoctiones, uiarum preparationes, attenuationes, incisiones, lenes euacuationes, syrupis, decoctionibus, confectio nibus, & fomentis moliantur, & concocta solum medicanda esse, nisi turgeant, ex Hippocratis Decreto præcipiunt. Illud certè oraculum Hippocratis, in scitæ & simplicitati Medicorum patrocinari cogitur. Huius falsa interpretatione, auxilium quod Naturæ à Medico debebatur dolosum euasit. Destituta Natura, sola certaminis discrimen sustinet: si labascit uicta, superbo decreto, deplorata pronuntiatur. Si uerò uictoriæ signa & salutis profert, Metij illi Suffetij, infidi auxiliores, caudas uerrunt, cristas erigunt, se euentuum felicitatem præuidisse, & opportuna Electuariorum & Pilularum tempora expectasse. Næ illi Hippocrati iniuriã faciunt. Primum enim, concoctiones siue maturaciones, Indicationes sunt curatiuæ apud Hippocratem. Et modi sanationũ morbiq; reperiuntur, qui cōcoctione & maturacione sanari uolūt. Proinde, si iussit cōcoctionem morbi expectandã esse, anteaquã pharmaca purgantia exhibeant, non concessit ferias Medicis, neq; iustitiũ indixit, sed alias leges curandi

randi proposuit. Dicent, se syrupis & decoctis concoctiones moliri. Id certe non continget syrupis inciditibus, attenuantibus, aperientibus, oxymelliticiis, scylliticis, radicum, & similibus. Quæ enim maturanda sunt, intus claudere oportet, in crassare & temperare. Syrupo quidem rosaceo, uiolaceo, capillorum ueneris, liquiritig, in leuioribus quibusdam morbis, catarrhosis scilicet, uel superficialiter uentriculo, alijs uel partibus inhaerentibus, concoctiones, mitigationes, contemperations absoluent: at uero in talibus morbis, curationes maturatiuæ non requiruntur. Licet confestim purgantia uel resoluentia exhibere: impuritates enim superficialiæ sunt, & facile mobiles. Quid sit concoctio apud Hippocratem, & quæ ratione absoluat, ipse exposuit, in libro de antiqua Medicina, inquit: *το περιθῆναι γινῆσαι in τῷ μεθῆναι περιθῆναι καὶ ἀλλήλοισι συνεψῆθῆναι*: id est, Concoctiones perficiuntur, ex mixtione, contemperacione, & mutua permixtarum rerum digestionem. Ita enim potestatum acrimoniæ mitigantur, extremitates & exaltationes contemperantur, dolores, calores, & uniuersa symptomata leniuntur. Aequipollentigitur hæc Indicationes curatiuæ, per Mitigatiua apud PARACELSUM curare, per Concoctiones apud Hippocratem, per Epicrasin apud Galenum. Neq; in omnium morborum curationibus necessaria sunt. Antea dixi-

mus

mus, in morbis qui constant ex impuritatibus mobilibus, superficialibus, qui non egerunt fixas radices, quales sunt febres plurimæ; catarrhi, tussis, rauces, & similes affectus, non opus esse hisce indicationibus. Tutò tolluntur, & subito, purgantium uel mundificantium ope. Rursus, uehementiores & periculosiores affectus, ut febres nonnullæ & apostemata, in quibus impuritatum resolutiones mobiles sunt, facile obtemperantes, neq; ad difficiles coagulationes destinatae, quod ex dolorum signaturis & symptomatum inconstantibus & turgidis efferuescentijs deprehenditur, etiam in principijs purgationes admittunt, quarum efficiencia sæpe sublati morborum feruidis & mobilibus impuritatibus, concoctionis officia superuacanea postea relinquuntur. At uero impuritates febriculosæ & inflammatoriæ, quæ Tincturas habent difficiliore, quarum resolutiones & uapores, coagulationes admittunt fixas, difficulter resoluibiles (tales in suspectis partibus et consentaneis mineris perpetuo recipiuntur) per Epicrasin, Concoctionem, uel Mitigationem tutissimè curantur. Non enim obtemperant facultatibus crudis purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis spiritibus agunt, quæ spirituum morbosorum efferuescentias exasperant. Posteaquam uero spirituum feruores celsauerint, resolutaque materia, coagulatione

gulationem consentaneam acceperit, quia uinculis spirituum desituitur, faciles admittit purgationes. In morbis chronicis, ut epilepsii, quartanis, colicis, podagris, in hydrope, & leprosis affectibus, impuritates radicales, resolutione, non concoctione, propriè & primò curantur: fructus uerò, paroxysmi, & fructuum efferuescentiæ, in nonnullis speciebus prædictorum morborum, concoctionum & contemperamentum Indicationes recipiunt. Frustra concoctionum signa in epilepsia, podagra, lepra, in quartana, colica, nephritide, in omnibus affectibus tartareis expectantur.. Resolutione confestim instituenda est curatio, consumptione, destructione, ablatione. Si mitigatio confluerit, felicius propositum asequemur. Hoc quoque adijcimus, non omnia curationum Mystéria, Indicationum compendia, remediorum Arcana, ab Hippocrate descripta esse, & potuit quædam ignorasse. Secula certè proficiunt. Iniquum proinde esset, in omnibus ipsum imitari. Paucas remediorum facultates exposuit. Curandi rationes mirabiles, quibus hoc seculo uti non licet, multis in locis demonstrauit. De remediorum Præparationibus, exaltationibus, Indicationum compositionibus, in quibus uniuersa Medicina fundatur, nihil ab illo proditum est. Principia nihilominus Medicinæ, Naturæ legibus consentanea, nobis etiam communia demonstrauit.

Feli

Felicioꝛi ſeculo, nouoꝛum morboꝛum difficillimis reſolutionibus non inquinato uixit: nobis & Nepotiſibus noſtris, altioꝛum remedioꝛum inquiſitiones, ſine inuidia reliquit. Hanc admonitionem neceſſariam, hoc loco adiunxi, ne alioꝛum obſeruaciones, pꝛæcepta, uigiliae, & commentationes, poſteris, ſocordiaẽ occasionem, in poſterum pꝛæberent. Non excuſamur in Curatione epilepſie, quæ poſt annum uigeſimum quintum adultos adoritur, ob Decretum Hippocꝛatis dicentis, Epilepſias quæ poſt uigeſimum quintum annũ adueniunt ſanationem non admittere, ſed ad mortem comitari. Idem de ſimilibus eſt iudicium. Nec plura hoc tempore de Indicationum & curatioꝛum ordinibus, facultatibus, mixtionibus, cenſuris, adducere licet. De permixtoꝛum morboꝛum curationibus & temporibus, in quibus opportunè adminiſtrantur remedia, id quæ pꝛæcipuè in chronicis morbis, qui per circuitus repetunt, alibi tempeſtiuius agemus. Fontium deriuaciones, liberales & humanæ exiſtunt, Dominiꝛi uero iura & libertates ubique conceſſæ. Itaque contemplatioꝛnem de Curatione morboꝛum hac formula claudentes, dicemus: SANATIONES OMNIVM MORBORVM DVPLICES ESSE, VNIVERSALES ET PARTICVLARES. IN VNIVERSA, LIET PERFECTA, VNO EODEMQUE REMEDIO ABSOL.

ABSOLVI RESOLUTIONES IMPURITATVM
 MORBOSARVM, PURGATIONES, CONSUM-
 TIONES VEL ABLATIONES, ET RESTAVRA-
 TIONES, MITIGATIONES, CORROBORATIO-
 NES INNATI BALSAMI PARTICVLARES
 VERO CVRATIONES, QVAE VERAE ET LE-
 GITIMAE EXISTVNT, PLVRIBVS INDICA-
 TIONIBVS, ET DIVERSIS REMEDIORVM
 PROPRIETATIBVS, ACTIONES TAMEN, ET
 CONDITIONES VNIVERSALIS CVRATIO-
 NIS, QVOAD FIERI POTEST, IMITANTIBVS,
 ABSOLVI INDICATIONES CVRATIVAS
 VERAS, IN PROPRIETATIBVS VEGETABL-
 LIVM, MINERALIVM, ET ANIMALIVM FUN-
 DARIFACILE SQVE MIXTIONES IN DEBITIS
 PRAEPARATIONIBVS ADMITTERE,
 VNIVERSALIVM CVRATIONVM OFFICIA
 EX PARTICVLARIBVS INDICATIONIBVS
 REMEDIISQVE IN MORBIS NON CONSUM-
 MATIS, ET EXTREMIS, SAEPE ADIMPLERI,
 ESSEQVE GRADVS PARTICVLARIVM RE-
 MEDIORVM, SUPERIORES ET INFERIORES,
 CALEFACTIONES, REFRIGERATIONES, HV-
 MECTATIONES, EXICCATIONES, PHANTA-
 STICAS INDICATIONES OSTENDERE, ET
 PROPRIETATIBVS NATVRAE RADICALI-
 BVS SCIENTIAE ET POTESTATIS DISPEN-
 SATORIBVS, CARERE.

DE REMEDIORVM DIFFE-
RENTIIS, PROPRIETATIBVS,*Compositionibus & Prepara-
tionibus.*

CAPVT XV.

Remediorum Naturæ morborum medica-
trices sunt. Morbi enim de quibus hoc lo-
co præcipuè loquimur, occultas habent Ge-
nerationes, in silentio Naturæ abditas, ne-
que sensibus humanis accedere licet ad inuisibiles li-
thurgias & Mechanicas morborū. Altiores oculos
adhibere oportet, copiosa proprietatum animaduers-
sione illuminatos. Ita inuisibilia uidetur, occulta mani-
festantur, dubia explicantur, & difficilia perficiuntur.
Quocirca, relictis externis Sensuum subtilitatibus, &
corporeis ac superficialijs actionibus, internas et con-
stantes rerum proprietates scrutemur, si occultas mor-
borū prouincias accedere uelimus. Hisce comitibus,
ducibus & nūtijs, occultas morborū radices inuenie-
mus, & inuentas placidè auferemus. At uero alij mor-
bi, qui externarum causarum uolentijis infliguntur,
ut luxationes, contusiones, uulnera, fractiones, calefa-
ctiones, refrigerationes, exiccationes, humectatio-
nes, lassitudines, inanitiones, repletiones, uigiliae, si-
tis, fames (hæc enim omnia hominē molestant, & ab-
lationem postulant) quia generationes habent sensi-

BB les,

biles, Indicationes quoque manifestas demonstrant, & remedia, sensuum analogis subiecta requirunt, nisi occulta symptomata accedant, ut in uestione, uulneribus, refrigeratione, & cæteris omnibus externis læsionibus sæpenumero contingit. Hæc enim, quia occultiora sunt, Indicationes manifestas non admittunt, sed Proprietates postulant, & arcanas Naturæ Potestates. Qui penetrabili extremoque frigore affligitur, Indicatione facili et aperta, calefactionem desiderat, quæ nacta, subito restituitur. Si uero symptoma superuenerit, destructa innata Mumia uel radicali humore extremarum uel aliarum partium, resolutisque, sæpe infectis salium spiritibus, huic, calefactiones, fomentationes, & similes machinationes, sensuum analogis inuentæ, non sufficiunt: artificiosioribus Indicationibus, & proprietatibus, non ita publicis, opus est. Symptomata enim refrigerationum, leprosas pestes imitantur. Similiter, qui Solis ardore uehementer incalescit, communi animi notione, refrigerationem requirit, quæ tæpestiuè oblata (subitæ enim mutationes, periculosæ sunt) reficitur. Interdum quoque leuiora symptomata accedentia, ut ephemeræ febres, hisdem remedijs obtemperant. Si uero perniciosiora & difficiliora symptomata confluerint, uel seminibus morborum latitantibus antea in corpore excitatis, uel unâ cum calore ex resolutionibus astrorum arsenicalium infecto introductis,

troductis, uel innati Balsami destructione, refrigerationum Indicationes silebunt, & omnes sensuum subtilitates obstupescunt, mirabunturq; ex tam leuibus occasionibus, tantas calamitates superuenisse. Etenim febres petechiosæ, prunellæ, pleuritides, carbunculi, anthraces, Persici ignes, mania, melancholia, uehementium calefactionum comites sæpe fuerunt. In his symptomatibus uel morbis (utriusque enim nominis priuilegia adsunt) Indicationes corroboratiuæ, sedatiuæ, mitigatiuæ, anodynæ, consumptiuæ, mundificatiuæ, & similes, locum habent, quæ proprietatibus Naturæ internis, uitalibus, perfectis, præparatis & exaltatis, absoluuntur. Rursus, uulnera simplicia & solitaria, communibus remedijs, uulgariter notis, facile sanantur, deligatione, larido, telis araneorum, albumine ouorū conquassato, ablutione urinæ, aquæ salis, & mille huiusmodi medijs, quāuis omnia non approbent: herbis quoq; uulgaribus uulnerarijs, butyro, melle, cera, terebynthina exceptis: cōmodius & citius, si potiones & emplastra ex iisdē simplicibus, & similibus, adiungantur. At uerò, si uulnera commitata fuerint: si symptomata surrexerint, ardores, inflationes, dolores, foetores: si ulcerū signaturem apparuerint, uel aliorum morborum, ut tabis, epilepsia, febris, spasmi, &c. siue telis uel instrumentis hostilibus ueneno infectis, siue morbois impuritatibus in

corpore latentibus, excitatis: nō sufficient ad curatio-
nem, uulnerum remedia: Indicationes nouas, sympto-
matibus præsentibus consentaneas, & proprietates
Naturæ potentiores, mitigantes, mundificantes, con-
sumentes, corroborantes, consolidantes, aduocare
oportet, siue in externis solū remedijs continean-
tur, siue internis præsentī necessitate cōiungantur. In
uulneribus solitarijs, conseruationis, mundificatio-
nis, & consolidationis officia absoluebantur, butyro,
melle, larido, cera, seuo & pinguedine animalium, uel
solis, uel permixtis, & herbarum uirtute exaltatis. In
comitatis uerò, in quibus accidentia superuenerunt,
ad mundificationem, mitigationē, corroborationem,
conseruationem, resolutionē, consumptionē, &c. requi-
runtur potentiorū Vegetabiliū proprietates: pro bu-
tyro, bdelliū, sagapenū, galbanū, opoponacū: inter-
dum Salia, Olea, Mercurij, Mineraliū & Metallorū.
Admittuntur quoq; consolidate & serpentine, sed prepa-
ratae, exaltatae, & in Balsamū conuersæ. Rursus, lassitu-
dines ex laboribus, exercitijs, alijsq; causis Euidenti-
bus profectæ, sola quiete, balneo, cibus, & somno resti-
tuuntur: si symptomata accesserint, difficiliore habēt
sanationes. Eadem est uigiliarum, sitis & famis, ac simi-
lium lesionum ratio. Si quis usu horariorū fructuum,
ut melonum, peponum, cucumerū, piscium semiputri-
dorum, carniū, ouorum, & similiū alimentorum,
impu-

impuritatibus repleatur febrilibus, ob frustratā separationem & expulsionē, leui occasione febricitat. Tales febres, cōfestim purgatione tolluntur. Hīc triumphant, manna, cassia, rhabarbarū, sena, polypodium, diaphœnicon, diacatholicon, electuariū de succo rosarum, de psyllio, &c. At uerò si symptomata superuerint, altioribus impuritatibus, antea in corpore latentibus ex repletionē & intēperata uiuendi ratione, excitatis: in his Indicationes purgandi, resoluēdi, abluendi, et consumendi impuritates, non perficiūtur crudis illis & impotētibus laxatiuis. Subtilioribus & potentioribus mundificantibus. opus est. Rectē igitur remediorum differentia, ex diuersis morborū natiuitatibus, & curandi rationibus desumuntur: ut sint alia, *Διαίτητικά*, id est, quæ solo Regimine, & debita administratione rerū nō naturalium, curationes perficiant: appellabimusq̃ huiusmodi remedia, Alimentaria, quia proprietates alimentorum imitantur, & sunt alimenta, morbosq̃ alimentarios solummodo curant. Rursus, alia remedia, sunt Medicinalia, altiora & inferiora, in quibus potētiores proprietates conspiciuntur. Hęc remedia, sola & sincera difficulter assumuntur, & symptomata grauiā adducunt, nisi præparatione innoxia reddantur, quia uires Mechanicorum humani corporis excedunt. In morbis grauioribus adhibentur talia. Nonnulla, uenenata planē sunt, ut anti-

BB 3 monium

monium, mercurius, sulphur, uitriolum, Mineralia ferè omnia, helleborum, tithymallus, colocynthis, scammonia, opium, mandragora, cicuta. Horum usus in morbis grauissimis necessarius est, si debiliora à potentioribus transplantari debent. Sine præparatione huiusmodi nullo pacto adhiberi debent. Frustra, lacte & cytonijs nutriuntur: frustra, odoratis, & cordialibus amica redduntur. Quòd si crudis his uti uelimus, magna præcautione opus est. Vires ægro- tantis, ætas, habitus, morbus, consuetudo, & huiusmodi circumstantiæ conuocandæ sunt: ex harum collatione decernendum, an admittendus sit usus illorum, uel relinquendus. Neque excusamur ab usu horum remediorum, repetito usu leuiorum. Differunt non solum actionum uehementia, & gradibus, sed etiam cæteris proprietatibus, in quibus Indicationes & sanationes morborum fundantur. Quotidianus usus foliorum senæ, rhabbarbari, agarici, polypodij, cassiæ, manni, electuarij de succo rosarum, de psyllio, diacitonites, diaturbith, impuritates illas non resoluent, consument, uel mundificabunt, quas unica exhibitio antimoniij uitrificati, mercurij præcipitati, non uulgariter tamen, uitrioli crudi uel colcotharini, tartari, & similium, magna ægroti anxietate, uiriumq; consternatione auferet. Spiritus horum remediorum in uentriculo resoluti, in uapores conuersi,

uerſi, potentius penetrant, minerales corporis impu-
ritates non ſolum uegetabiles, reſoluunt, conſumunt,
in uapores conuertunt, ad efferueſcencias excitant,
ægroto moleſtias allaturas. Impuritatibus his reſo-
lutis, in uapores, & ſpiritus aquoſos conuerſis, im-
petus apparent, ad Monoculum, ad gulam, ad uita-
lia Elementa cordis & cerebri, unde palpitationes
cordis, deliquia animi, uertigines, ſæpe conuulſio-
nes perniciem promittentes, proficiſci ſolent. Inani-
tis uerò, conſumtis, & ablatis tam difficilibus impuri-
tatibus, ex inſperato, ſanitas reſtituitur, actionũ & fa-
cultatum potentiore robore inſignita. In quibusdam
corporibus, in quibus hoſtiles impuritates non inue-
niuntur, uel leuioreſ, ſcilicet non Mineraleſ, tanta
ſymptomata, ex uſu prædictorum remediorum non
ſuſcitantur. Quinetiam, unus idemq; homo, inter-
dum lenes & facileſ purgationes, ex uſu uehementiſ-
ſimorum remediorum, interdum uerò difficileſ, &
ſymptomatum comitatu graues, experitur, quòd
iſdem impuritatibus hoſtilibus & inimicis non per-
petuò inquinetur. Hęc tria remediorum genera, pro-
prietateſ ſimileſ continent, ſed robore, & agendi pote-
ſtate differēteſ. Sunt enim Alimentaria remedia, quæ
purgāt, ut māna, caſſia, pruna, olera ferè omnia, locu-
ſtæ uel prima germina plurimarum herbarum & fru-
ctuum. Sunt Diuretica, ut uinum oligophorum,

winuma

uinum anacardorum, asparagorum & lupulorum decocta uel acetaria, & similia. Sunt Diaphoretica, ut aromatica & odorata nonnulla. Sunt menstruis appropriata, quæ nō solūm sanguinem menstruum, mouent, sed etiam clarificant, confortant, consolidant, & mundificāt. Sunt Somnifera, ut lactuce, paueris semina: sunt Sedantia & Reprimētia. Mitigātia, corroborātia, contēperantia, cōcoquentia, in hoc ordine solūm reperiuntur. Remedia enim Medicamentosa, & Venenata, symptomata, dolores, calores, faliūq; exasperationes proferre solent. In secūdo remedium genere, proprietates purgantes, resoluentes, mundificātes, diureticæ, diaphoreticæ cōstringentes, attrahentes, sistentes, anodynæ, somnifere, prioribus similes reperiuntur, sed ualidiores, in quibus spirituum coagulationes, calores, sapes, odores, Mechanicis, Vulcanis, uel Archæis humanæ Anatomie, difficulter obtemperant. Necessarius est usus horum remedium. Impuritates enim, quæ ualidiores radices posuerunt, Alimentarijs remedijs nō cedunt. Venenata quoq; eadē necessitate, in curationibus saepe aduocantur, uigilijs & doloribus opiata postulantibus, morborūq; fixis radicibus, purgationes antimoniales, uitriolatas, mercuriales, requirentibus. Hæc necessitates, Compositionū, & Præparationū leges introduxerunt: de quibus mox dicemus, absoluta proprietatum

prietatum explicatione. Itaq; remediorum proprietates à nobis enumeratæ, adhuc confusæ sunt, innumerabiles, non satis explicatæ, ad propinquiores classes curationi opportuniore reuocandę. Neq; enim omnes facultates purgantes omnibus morbis purgatione opus habentibus, æquè conueniunt. Impuritatū differentię, locorum diuersitates, distributiones specificas monstrabunt, proprietatum confluentijs experientias moderante. Quamuis plurimi fortuita experientia, sine alijs adminiculis uel gubernatoribus, specificas purgationes, consolidationes, resolutiones, mitigationes, sedationes, specifica diuretica, diaphoretica, menstrua, anodyna, id est, pleuritica, prunelloſa, febriculosa, icterica, hydropica, colica, podagrica, epileptica, paralytica, hysterica, hepatica, stomachica, cephalica, cardiaca, &c. inuenerint, interdum ab alijs inuenta didicerint. Apud Nobiles, Rusticos, Plebeios, huiusmodi remedia plura inueniuntur, quàm apud Galenicos Doctores, qui caliditatum & frigiditatum superbis ac temerarijs censuris, experientię laboriosas sedulitates, iniuste exagitant. Hippocrates certè, ex caliditatum & frigiditatum analogismis, remedia non est mutuatus, sed ab experientia, uel sua, uel aliorum. Ipse quoq; Galenus uix unum medicamentum specificum & legitimum monstrabit ab Empiricis non acceptum, utcunq; secunda com-

CC

plexios

plexionum & graduum Methodo in compositionibus medicamentorum, secundum Genera & Loca triumphet. Hisce remedijs abundavit Bartholomeus ille Characterius, qui multas Simplicium facultates, salutare & appropriatas, longo medendi usu inuenit: nec dubito quin plurimas ab alijs inuentas acceperit. Causas quoque & Principia proprietatum adiungere conatus est, sed quae non satis in Natura fundata sint, ex corruptis & integris coniuncta. Ita ad Sympathia, Antipathia, Harmonia leges, ad materiam & spirituum abundantias & defectus, in herbis & Vegetabilibus, compositiones & correctiones remediorum accommodauit, & Simplicia, uino ac aqua, sine melle uel saccharo, ad tertiae partis uel medietatis consumptionem decoxit. Pulueres quoque radicum, herbarum, & seminum, pani affato inspersos adiunxit, & continuo usu, sine intermissione, agrotorum patienti obedientia fretus, sanationes difficilium morborum saepe absoluit, Galenicis quoque documentum dedit, ut relicta ociosa Syruporum copia, in proprietatibus Simplicium inquirendis diligentiores essent. In ijs enim Specifica & appropriata omnium morborum reperiuntur, purgationes scilicet hydropicae, resolutiones colicae, mitigationes podagrica, sedationes & consumptiones epilepticae, diaphoretica & diuretica similia. Calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes,

tioncs.

riones, in proprietatum medicinalium numero non
 recipiuntur, neq; Indicationes curatiuas constituunt,
 quia nō habent proprias radices, Scientias, et præde-
 stinationes in Natura, sed alijs proprietatibus mini-
 strant, ueluti colores et coagulationes. Omnino, que-
 cunq; remedia uehemēter calefacere, refrigerare, exica-
 care, uel humectare uidentur, proprietates habēt prin-
 cipaliores, radici uiciniores, Chærionias, in quib. Sci-
 entia, et sanationum prædestinationes uigēt. Ita attra-
 hentia, sistentia, diuretica, purgātia, diaphoretica, som-
 nifera, anodyna, dissipantia, & consumētia, calefactio-
 nes, humectationes, refrigeratiōes et exiccationes ad-
 iunctas habent, tanquā umbras et actionū ministras.
 Rursus, calefactiones et refrigeratiōes, qualitates sunt
 momētaneæ, Relollaceæ, et ultimæ, quæ in preparatiō-
 nibus et separationib. uirtutum à corporibus euane-
 scūt. Proprietates uerò, ex quib. Indicationes curatiuæ
 constituuntur, stabiles esse debēt, Chærionig, uitales, po-
 tentes, quæ separationē admittere possunt, et corporū
 postremorum, ac crassorū coniugia relinquere, illis
 prædestinationibus & actionum Scientijs. Scio non-
 nullas caliditates cōstantiores esse, difficulter auferri
 in preparatiōibus: frigiditates quoq; nihilominus so-
 litariæ non sunt, sed proprietatibus cohærent. Et si, ubi
 PARACELSVS calidorum & frigidorū remedio-
 rū ordines, gradus, compositiones, et doses describit,

ut in libro de Gradibus & Compositionibus: id solum clarioris doctrinae causa ab illo factum est, ut differentiam illam in remediorum proprietatibus declararet, quam nos in corporum & spirituum explanatione aliquoties monstrauius: uidelicet, esse quaedam remedia, quae simplicitatem Elementorum magis imitentur: quaedam rursus, in quibus trium Principiorum proprietates manifestius deprehendantur: haec Planetaria appellat uel Specifica, illa uero Elementaria: quamuis utraque, tam proprietatibus trium Principiorum, quam Elementorum conditionibus sint insignita. Sic Philosophico loquendi more, Corroborantia, Calefacientia appellantur, Balsamusque Naturae calefacere dicitur & humectare, quamuis caliditates & humiditates morborum tollat. Ex his apparet, in quanto errore uersentur illi, qui caliditates et frigiditates, Causas, Principia & fundamenta proprietatum medicinalium constituunt, saporumque & externarum applicationum non satis fideles experientias, ad internas & principales remediorum facultates diiudicandas, aduocant. Confortatiua, somnifera, purgantia, resoluentia, caliditatis et frigiditatis ministerio nunquam inuenientur, neque si corporum uniuersas coagulationes adiunxeris, tenuitates, crassities, lentores, durities, mollities, asperitates. Haec enim qualitates omnes, umbrae sunt rerum postremae & instabiles,

nec

nec radices habent, in quibus seorsim, & sinceræ demōstrari possint. Aspiciunt aronis radices et folia, quātam calorum potestatem, acri & exulcerante sapore promittant, leni uerò adhibita digestionē, & saporis acrimonia, & caloris indicia tolluntur, quia superficialia extiterunt qualitates, Radici non cohærentes. Piperis uerò & Zingiberis acrimonia constantior est, quia in sale fundatur, uel in radice ac Principio, quod ad corporum constitutiones concurrere oportet. Sulphuris præparati sapor, interdum astringentem aciditatem, obscuram tamen, repræsentat; nihilominus, diaphoretica & consumptiua facultate pollet. Antimonij uitrum, insipidum planè est, uomitionum tamen, & purgationum suspecta uehementia, infame euasit. Chelidonia, in præparatione, mirabiles saporum & odorum differentias, sæpe contrarias, ostendit. Quid cupri pontagiosa amaritudine ingratius excogitari potest? nihilominus dulcedinem, etiam saccharo gratiorem, ex cupro, præparatione eduximus. Itaque linguæ, & externorum sensibilibus ac sensuum inanes censuras, his relinquemus, qui linguæ sapientia, & sensuum tam exquisita subtilitate pollet; nos uerò, stabiles & sinceras proprietatum radices inquiremus, ex quarum certis & infallibilibus signaturis facultatum origines inueniemus. Tales radices non sunt peregrinæ, sed sunt Principia illa ex quibus

omnia corpora componuntur. Quaecumque enim facultates cum corporibus coniugia contraxerunt, corporumque alterationes moderantur, in Sale, Sulphure, uel Mercurio fundantur, non in Sale uel Sulphure simpliciter, sed in tali Sale, in tali Sulphure, in tali Mercurio. Ita Sulphura conspeximus attrahentia ut resinosa: repellentia quoque, sistentia & continentia, ut narcotica: ita somnifera, anodyna, mitigantia, concoquentia, consolidantia Sulphura inueniuntur. Rursus, Salium resolutiones frequenter apparent: mundificationes quoque, ex quibus purgationes proficiscuntur. Neque enim aliud est Purgatio, quam resolutio, ablutio, uel mundificatio. Coagulationes uicissim & consolidationes, à Salibus non sunt alienae. Diaphoretica & diuretica Salia, frequentissima sunt. Mercurij confortantes, mitigantes, clarificantes, exhilarantes, consumentes, & regenerantes, reperiuntur. Horum Principiorum Anatomias inquirentes, facultatum causas inueniemus: Ignis uero Sectionem & Separationem absoluet. Alia quoque necessitate Præparationum labores suscipiuntur, de qua antea dixi. Quia enim ab usu Venenatorum remediorum non excusamur, & uenenata omnia Balsamum humanæ Naturæ consentaneum, impij utique essemus, & officiorum desertores, nisi Separationi strenuam operam nauaremus, ut abla-

to ue

to ueneno, puris & salutaribus Balsamis, amicas Naturæ curationes, tutò instituere possimus. Separationem uerò fieri posse, secundo Capite huius libri demonstraui. In alijs remedijs, in quibus manifesta uenena non apparent, adsunt ut plurimum coagulationes, sapes, odores, caliditates, frigiditates, & proprietates narcoticæ, diaphoreticæ, diureticæ, catharticæ, resolutoria, uomitiua, quarum uiolentas impressiones, humana Natura, sine graui clade, ferre non potest. Perfectissimorum deinde corporum Balsami, & desideratæ Proprietates, tam duris corporum carceribus continentur, ut fauorem & beneuolentiam, quam humanæ Naturæ debent, demonstrare non possint. Ita corallorum, perularum, gemmarum, auri & argenti, reliquorum que Metallorum uirtutes, dolent se frustra in mundanam prouinciam uenisse, & mortalium scelestam temeritatem continenter accusant, quòd tantarum predestinationum immemores, ad quas Naturæ prouidentia destinabantur, in peregrinos et infames usus, tantarum rerum maiestatem commutauerint. Impuritatem pellis, inscitiam mentis tegere coguntur, & dolosa auaritie, superbiæ, luxurie, perfidiæ, adulteriij, discordiæ, & mortis ministeria subire. Hoc est in non naturalem usum res transferre, iniquas usuras exercere. Inuenti postea sunt Medici, qui aurum deco-

quere

quere iusserunt, & cum capone, ut uirtutes magis con-
 iungerentur : qui folia auri electuarijs & tabula-
 tis miscuerunt, qui pulueres corallorum, perlarum,
 & gemmarum, etiam ad confortationes cerebri &
 cordis, magna simplicitate exhibuerunt. Infelix mor-
 talitas, inutilibus quaestionibus & disputationibus
 uitam traducimus : Naturæ præcipuos thesauros in
 quibus grauissimorum morborum Medicinæ ab Al-
 tissimo collocatæ sunt, intactos relinquimus. Nec ip-
 si solùm relinquimus, sed alios inquirere uolentes,
 prohibemus, impedimus, condemnamus, irridemus,
 & mille ludibrijs afficimus, Auorumq; fidelem uerita-
 tem, & diuinam Scientiam stultè irridemus. Tunc ue-
 rò oculares demonstrationes postulamus, & manife-
 stos operationũ modos. Interdum minis, uiolentisq;
 obiurgationibus, pro maiestate nostra decernimus,
 ut Carbonarij isti, Præparationes suas nobis osten-
 dant, Aurum potabile, liquorem perlarum, dulcedi-
 nem cupri, antimonij, mercurij, essentias herbarum,
 specificas compositiones diaphoreticorum, diureti-
 corum, purgantium, anodynorum, & similitum, Ex-
 tractiones debitas lachrymarum, resinarum, gumma-
 tum, succorum, &c. quod nisi fecerint, infamiæ, inui-
 diæ, inscitiæ, & fraudis notas ijs inurimus. Næ illa ra-
 tio addiscendi noua est. Modestiam, gratitudinem,
 submissionem, ignorantia confessionem, discendi cu-
 piditatem

piditatem ingenuam, non dolosam, laudabant Antiqui in discipulis. Tales solummodo admittebant, ipsi quoque iuratis & perpetua gratitudine ac fide obligatis Præcepta dabant, multo adhuc sudore enucleanda. Quis enim aliter sincera ingenia, ab adulterinis discernere posset? Itaque, siue uoce, siue scriptis, discipulos receperunt instituendos, qui genuini & legitimi euaserunt, ab ipsis desideratam gratitudinem, ac sanctam fidem reportarunt, & in æuum reportabunt. Sacramentum posuerunt, se, Patrum, & Præceptorum uestigia imituros, nec ulla temeritate, seruatam à Seculorum exordijs Naturę uirginitatem prophanaturos. Credite mihi, qui ad Dianę Balnea admissi fuerunt, alijs, siue leonum, siue uulpium, siue luporū, siue canum pellibus occurrerint, sine ueste Dianam nunquam monstraturos. Quod si hac uia non successit, aliam tentemus, & deposita ferocia, simplicitatis & inscitie salutari confessione, multaque laborum patientia onusti, Præparationum prouincias aggrediemur, & immensa gratitudine eorum beneuolentiam prosequemur, qui micæ ex mensis Dominorum cadentes, nobis communicarunt: qui occultas solummodo agendorum rationes, & Præparationum scopos ænigmaticè insinuarunt. Huius itineris prima diuerticula, consuetarum Præparationū delicta citò demonstrabunt, delictorum quoque correctiones. Decoctiones herbarum, seminum, radicum

DD dicum

dicum, florum, corticum, in uino & aqua, hoc nomine redarguent, quòd plurimarum & præstantissimarum uirtutum dispendiã contingant: quòd impuritas non fiant separationes: quòd saporum, odorum, caliditatum, frigiditatum, & similibum signaturarum ingratae impressiones relinquuntur, quas frustra albumine ouorum, saccharo, melle, syrupis, & cinnamomo corrigere conantur Medici. Præparationum pia assiduitate, naturaliumq; causarum diligenti contemplatione coniuncta, compendiosiores Decoctionum uias, utique deprehendemus, quarum beneficio, seruatim Simplicium uirtutibus, saporumq; & coagulationum ac odorum ingratitude ablata, exigua puri liquoris quantitate (in qua tamen genuinæ Simplicium uirtutes ad exaltationes, & altiores gradus deductæ, manifestè demonstrantur) Decoctionum uniuersis intentionibus tuto & subito satisfiat. Symplicium necessitates, scilicet, ut conseruentur Simplicium uires, & dulcedine obscurantur amaritudines, inanes esse, tum demum intelligemus, ubi Sassa, Olea, & Mercurios herbarum, radicum, & similibum separare poterimus, non communi destillatione, uisione, uiriúmque destructione, sed artificiosa, Principijs, proprietatibusq; uniuscuiusq; herbe & radicis consentanea. Aliã enim separationẽ requirit chelidonia, diuersam salvia, longe dissimilẽ ebenus, &c.

Discris

Discrimina quoque sunt Salium, Sulphurum & Mercuriorum: neque epileptica symptomata, Sulphuribus uel Balsamis uulnerum sanari cupiunt. Conseruationum diuturnitate, agendi potestate, saporū, odorum, & consistentiarum amica familiaritate, Syruporum greges longè superant Salia illa, Olea, & Mercurij. Caliditatum querelis satisfecerunt, posteaquam sitim & calores febricitantium benignè mitigarunt: posteaquam somnum conciliarunt, & suauem rorem naturę communicarunt. Sacchari & mellis præsentia sæpe noxia fuit. Si spiritum mellis acutissimum & uenenatum, si sacchari abominabiles fæculentias conspexissent Arabes, parciores & cautiores procul dubio fuissent, in proluxa & nimis ampla Syruporum ostentatione. Electuaria purgantia, ut diacatholicon, diaphœnicon, diaturbith, diacitonites, diaprunis, de succo rosarum, de psyllio, confectio Hamech, Indum maius & minus, multis nominibus accusabuntur: quòd crudis radicibus, corticibus, fructibus & folijs naturam fatigent: quòd impuratum non sint factæ separationes: quòd dissentaneorum rerum mixtionem committantur. Tardarum actionum accelerationes, flatuū discusiones, amaritudinū, erosionum, & acrimonię mitigationes, aliter emendari possunt, quàm admixtione cassiæ, mannæ, thamarindorum, prunorum, rosarum, anisi, feniculi, cymini, ameos,

DD 2 cinna-

cinnamomi, caryophylorum, nucis muscatæ, dactylorum, iuiubarum, pinearum, passularum, &c. Tales Mixtiones & Compositiones remediorum, non sunt Naturæ legibus consentaneæ. Ipsa, Cyclaminum in Germania produxit, Polypodium in Dania, quorum usu, si flatus suscitantur, tormina, erosiones, difficiles & tardæ purgationes, nō propterea iussit, ex Arabia dactylos, ex India cinnamomum, caryophylos, nuces muscatas, ex Italia anisum, cuminum, fœseli, ameos, ex Hispania saccharum, aduocari: sed ligna coniunxit, ex quibus carbones fieri uoluit: filicem quoque, & herbas, uetri materiam subministraturas, & argillam, fornacum cōstructionibus obtemperaturam. Postea coquere iussit, cruda maturare, impura separare, amaritudines in dulcedinem transmutare, erosionum, calorum, saporum, odorum, coagulationum tædia mitigare: & nos Ministros esse præcepit ac Separatores, non Magistros uel Compositores, nisi ad ipsius leges, spiritualia Coniugia instituire possemus. Piliarum ferè omnium compositionem, in quibus uenenata illa Simplicia ingrediuntur, quis unquam laudare potest. Colocynthidem, helleborū, turbitih, hermodactylos, succos tithymallorum, elaterium, scamoneam, euphorbium, tam manifesta uenena, cruda, & impura, continent, frequēter dissentaneis rebus ad mixtionem nō tendentibus, ut resinis, gummatis, serapino,

rapino, hammoniaco, galbano, &c. permixta: nisi quantitatis exiguitate excusarētur, exhibitiones iam dudum ab ægrotis repudiatae obsolescerent. Tryptherarum, etiā Andromachalis Theriacę censuras, hoc loco non adiungemus. Accusationum copia sæpe Iudicibus fastidiosa & suspecta extitit.

Confectiones lætificantes, electuaria de gemmis, diamargaritones frigidi & calidi, nulla ratione intentionibus compositorum satisfacere possunt. Si enim lætificare debent, confortare, exhilarare, regenerare, quæ spirituum uitaliū sunt officia, quomodo corporibus tam solidis, tam non ab humana natura solubilibus, spirituum ministeria absoluentur? Externi quidem sensus, splendore & clangore auri delectantur, interni uerò spiritus, ab Auaritię crimine, planè sunt expediti. Omnino, corpora spiritualia reddi debent & uolatilia, si spirituum actiones, & legitimas languorum sanationes ab ijs requirimus.

De Unguentorum, Emplastrorum, Oleorum, Compositionibus & Præparationibus, copiosus est PARACELSVS, in Chirurgicis libellis, facili que explicatione, defectus & errores communium Medicorū ostendit. Fatemur, hisce Remedijs, utcunque compositis & præparatis, morbos nonnullos sanari, Alimentarios scilicet, in quibus impuritatum radices, faciles admittūt resolutiones, purgationes, consumptiones & ablationes: & nos quoq̃,

DD 3 iisdem,

iisdem, saepe sanitatem aegrotis restituimus, & febres
 leuiiores, ictericias, pleuritides, catarrhos, tussis, iugu
 lauimus. In grauioribus uero morbis, in quibus fixae
 radices aderant, exaltatae, & ad extremitates ductae,
 usus horum remediorum, ac similium, uotis aegrotan-
 rum satisfacere non potuit. Proinde, potiora quesiui-
 mus, & potentiora, exquisitius praeparata, & feliciter
 composita. Neque censuram horum Comitiorum
 subterfugient famosa illa remedia, quae nunc per uni-
 uersam Germaniam, laudantur ab his, culpantur ab il-
 lis. Inter quae, primo Antimonij uitrum producemus:
 quod accusationem meretur, quia puri ab impuro se-
 parationem non recepit: quod resolutionem debitam,
 & digestionem non sustinuit: quod fusionem uitri-
 ficatoriam admisit, in omni remediorum Praeparatione
 fugiendam. Fusiones Spirituales requirimus,
 non Corporeas. Frustra quoque purgationes alui,
 per antimonium obstinate instituuntur: altioribus
 praedestinationibus destinatum fuit. Vitrioli spi-
 ritum emendatum, ad odoris suauitatem, & dulcis
 aciditatis gratiam reductum, in qua sensibilis corrosio
 in lingua non appareat, nec tarda austeritas, sed spi-
 ritualis aciditas, tanquam utile medicamentum, in
 multis affectibus & curationibus necessarium, admit-
 timus. Digestionum leges, ignium administrationes,
 uasorum idoneorum adaptationes, magnum hic ope-
 rapretium

ræpretiū habent. Nihilominus asseueramus, uerā uo-
 latilitatē uitrioli, in qua Arcanū epilepsiæ, suffocatio-
 nis matricis, palpitationis cōrdis, corroborationis
 spiritū cerebri & cordis delitescit, destructam esse in
 tali Præparatione & Reiteratione. Incognita deside-
 ria, labores reddunt difficiles. Sulphuris flores, à
 colcothare sublimati & reiterati, innoxij sunt: impuri-
 tates febriles, pestilentes, pleuríticas, peripneumonias,
 leuiores, tuto et subito auferre possunt: tusses anti-
 quas, & asthmaticos affectus egregiè subleuare. Pon-
 derū proportionibus cōmensuratus ignis, & instru-
 mentorū idoneorum adhibitiones, in hac Præparatio-
 ne, fata regunt. Caue autē ne arbitraris, te genuinos flo-
res sulphuris, fixos scilicet, & ab impuritatibus perfe-
ctè separatos, hoc pacto inuenisse. Ridet Natura aua-
 ras spes. In Mercurij Præcipitatione, & Turbith mi-
 neralis præparatione, peccant uehementer quā plurimi.
 Non enim satis est, aqua salis nitri, uel alijs fortibus a-
 quis, ex uitriolo, alumine, nitro, & similibus, in pulue-
 rem rubicundū uel flauū præcipitasse Mercuriū. Neq-
 ablutiones per aquas albuminum ouorū, per uinum
 sublimatum, etiamsi uigiesies repetantur, uenenatas
 impressiones aquarū fortium auferre possunt: etiamsi
 cruditates & uenenatæ impuritates, uomitio-
 num, resolutionum, palpitationum cordis, difficillia-
 marum purgationum, authores relinquuntur, & cor-
 rosione

rosiux proprietates uehementissimæ, quarum beneficio, opem ferēte uolatilitate Mercurij, pustulosæ impuritates leuiōres, sæpe auferuntur, relictis tamen radicibus, recidiua symptomatum repetitione redituris. Ita quoq; externæ pustulæ & scabiosæ cutis defœdationes, spiritibus aquarum fortium, thermis & balneis similibus tolluntur, quamuis recidiuas promittant. Præstantior est altera Præcipitatio, quæ longiori tempore absoluitur, cū folijs auri, idq; donec in aqua calida albuminum ouorum non reuiuiscat amplius. Aptâ instrumenta, ignis mediocritates, & assiduæ reductiones, postquam ascenderit, hanc prouinciam moderantur. Estq; medicamentum hoc, utilissimum, ferè necessariū, in morbis plurimis, tam acutis, quàm chronicis. Innoxius est priori. Attamen & hîc, cruditates relinquuntur, neque facta est separatio puritatum à uenenis. Arcanum certè Mercuriale, tali uenatione non capitur. Multi, instrumentorum artificiosa machinatione, Præcipitationum compendiosas uias inuenerunt, sed inutiles. Vbique Mercurius mirabilis est, & actionum efficaci potestate, ac sanationum uirtute, utcunque Præparationum inclinationes acceperit, Artificum industriam, & laborum patientiam excitare potest, ut altiores Præparationum modos indefesso studio inquirant. Crocus Martis, innoxium planè est medicamentum, in plurimis

rimis affectibus, tam internis, quàm externis, utilissimum. Hic, ignis temperamentum, fornacis commoda constructio, primas tenent: quamuis mixtiones & imbibitiones non sint inutiles. De Auris Diaphoreticis corrosiuis, Tincturis corallorum, resolutione Chrystallorum, de oleo arsenici, plumbi, & similibus, alibi tempestiuus agemus. Neq; omnia nunc recitare, consilium est. In his exemplis qui probè exercitatus fuerit, de plurimorum Remediorum Præparationibus, haud iniquam censuram ferre poterit. Sunt & alia Remediorum genera, quæ Præparationum ratione à prioribus differunt. Quemadmodum enim de alimento dicebat Hippocrates: Alimentum est quod nutrit, id est, quod in spirituales uapores conuersum est, ab impuritatibus separatum, digestum & maturatum, à talibus enim uaporibus nutriuntur spiritus uitales, actionum authores: deinde alimentum est & illud, quod nutrit quidem, sed obscure, æquiuocè, quod adumbrata imagine ueram nutritionem æmulatur: in hoc, exquisita separatio & digestio non est absoluta: tertio, alimentum est, quod nutriturum est: tale corporeum existit, et primum subiectum quod resolutionem, separationem & digestionem requirit: ita & nos de Remedijs dicemus: alia remedia sanare morbos, alia ueluti sanare, quædam sanant natura. Quæ spiritualia sunt & morbis consentanea,

EE

sanant

fanant: in quibus uerò impuritates corporeæ & ciuitates etiamnum relinquuntur, fanant quidem, sed non perfectè, id est, ueræ sanationi simile quippiam ostendunt: Cruda uerò, corporea, & immatura remedia, postquam præparata fuerint, sanationis officia absoluent. Morborum gradus, Anatomix, exaltationes, Elementa, &c. subtilitatum & Præparationum terminos in remedijs constituunt. Febres enim non requirunt tam Spiritualia remedia, quemadmodum epilepsia, podagra, hydrops: neq; uentriculus & intestina, synouix uel sanguinis alimentum expetunt. Hæc causa est, cur in multis morbis, corporea quodammodo remedia curationi satisficiant, sicut in uulneribus, febribus, ictericis, leuioribus cachexijs, & similibus affectibus apparet. Spirituum quoque differentias antea exposuimus, quas hic repetere non oportet. Vicina sunt huiusmodi remedia, gradibus uel exaltationibus, non semper proprietatibus differentia, quo fit, ut in spiritualibus remedijs eadem differentia admittantur, quæ in corporeis uel crudis antea adducebantur. Itaq; in spiritualium remediorum ordine, Specifica quoq; reperiuntur diaphoretica, anodyna, purgantia, confortantia: item febrilia, epileptica, podagrica, hydropica, & similia. Talia remedia, Vniuersales curationes sæpe æmulantur. Sunt enim exaltata, ad generum potestates &

tes & amplitudines deducta. Individuorum tardas et angustas proprietates deposuerunt. In his, spirituales uirtutes, post corporum & impuritatum separationes, miscetur. Cruda uero Specifica, et corporea, difficiles habent mixtiones. Proinde ex crudis Specificis, spiritualia preparanda sunt. Potens est Natura metamorphosin sustinere, uirtutum seruata integritate. Actionū particulares et Individuę proprietates, in Preparationib. sæpe mutantur, uniuersales tamen et primæ, à quibus ueræ morborū sanationes dependent, in legitimis Preparationibus permanent. Ita mundificantiæ, nunc per aluum, nunc per urinas, nūc per sudores et insensiles Transpirationes, impuritates morborum auferunt. In februm ordine, nonnullę purgatione per aluum sanantur, alię per urinas, quedam per sudores & insensiles transpirationes. Vna etiam eademque febris, quæ ab initio, electuarijs de succo rosarum, de psyllio, cæteris que per aluum purgantibus sanari poterat, progressu temporis, impuritatibus exalratis, non per aluum, sed per urinas, per sudores, per insensiles transpirationes mundificari cupit. Rursus, unum idemque remedium, uomitus & alui purgationes ciet, diureticum postea euacuet, uel diaphoreticum, consumtium, mundificatiuum, consolidatiuum, mitigatiuum, & confortatiuum. Ita chelidonium transformare licet, asarum, cyclaminum,

claminum, centauream, urticam, & multa Vegetabilia: ita uitriolum, antimonium, tartarum, Præparatione, diuersis remediorum ordinibus adaptantur. Sunt & aliæ Præparationum differentia, & Compositionum leges: de quibus suis temporibus & locis agemus. Interpretationes enim faciles aspernantur: difficiles, imperitis odiosæ existunt. Quocirca, si meis monitis obtemperare uoluerint, in hisce remediorum differentijs, Proprietatibus, Præparationum scopis, & compositionum modis, de quibus non solum hoc Capite, sed etiam alijs locis, in hisce Commentarijs, occultè aliquoties egi, exercitentur. Ita enim paulatim deposita corporum grauitate, spirituales rerum Mechanicas, facilius percipient. Generales certè Præparationum Intentiones, & remediorum proprietates, ad Particulares omnes curationes suffecturas, demonstrauit, De quibus hanc Summam facio:

REMEDIORVM DIFFERENTIAS MORBORVM NATVRAS IMITARI SIMPLICITATES, COMPOSITIONES, POTESTATES ET EXALTATIONES. SECVNDVM MORBORVM ANALOGIAM ADMITTERE: ESSE QVE REMEDIA ALIMENTARIA, MEDICAMENTOSA, ET VENENATA: IN SINGVLIS EASDEM PROPRIETATES VIGERE, AGENDI TAMEN POTESTATE ET VIRTVTVM ROBORE DIFFERENTES. SPECIFICAS FACVLTATES IN NATVRA

CON.

PHILOSOPHICAE.

409

CONTINERI QUAE CERTAS IMPURITATES
 RESPICIANT. CALIDITATES, FRIGIDITA-
 TES, &c. SAPORES, ET EXTERNAS APPLICA-
 TIONES IN REMEDIORVM PROPRIETATI-
 BUS DIIVDICANDIS INVILES ESSE CEN-
 SORES. CORPORVM PRINCIPIA, PROPRIETA-
 TVM RADICES RECTIVS MONSTRARE. QVIA
 VERO A VENENATORVM VSV NVLLA RA-
 TIONE EXCVSEMVR, PRAEPARATIONVM ET
 COMPOSITIONVM NECESSITATEM IRRE-
 PISSE, IN QVA CRVDITATES MATVRANTVR,
 IMPVRA SEPARANTVR, CORPORA SOLVUN-
 TVR ET SPIRITVALIA REDDVNTVR, CALO-
 RES, SAPORES, ODORES ET SIMILES QVALI-
 TATES HVMANAE NATVRAE INFESTAE
 CORRIGVNTVR, MITIGANTVR, TOLLVNTVR,
 ILLAESIS VIRTVTIBVS MORBORVM
 CVRATRIBVS. COMPOSITIONES, FACILIO-
 RES IN SPIRITVALIBVS REMEDIIS QVAM
 IN CRVDIS EXISTERE, QVARVM NECESSI-
 TATES PRAEPARATIONE SAEPE AVFERVNTVR:
 SERVARI QVE IN PRAEPARATIONE
 BVS SPECIFICAS PROPRIETATVM VIRES.
 QVAMVIS ACTIONVM INDIVIDVAE PRO-
 PRIETATES VARIENTVR.

Ita immensa absoluta
 navigatione, qui nauculam benignè direxisti,

Hymnum meruisti, Noctis quiete

gaudentem.

EE

3

PER

PERORATIO.

Ideam Philosophicæ Medicinæ proposui fundamenta
 solida collocaui, ex quibus uniuersa Artis officia ordi-
 natè deduxi. Consensum Hippocratis & antiquorum
 Philosophorum passim adiungens, demonstraui Metho-
 dos Medicinæ quibus nunc triumphat Secu'um, nulla
 Antiquitatis auctoritate stabiliri. Errorum causas &
 correctiones frequenter explicauit. Equidem, arbitrabar totius Naturæ lu-
 men, in solo Galeno, non fuisse exhaustum, sed adhuc relicta semina in
 Sapientiæ thesauris, quæ temporibus & nationibus in seculi consumptio-
 nem immutabili lege destinata sunt. Proinde, si iudicij libertate fretus,
 contra Archigenem, Asclepiadem, Herophilum, Protagoram, Erasistrat-
 um, Quintium Præceptorem suum, etiam contra Mosén, uiuentis Philo-
 sophiæ interpretem, sæpe friuolè disputauit: quæ religio est, ipsius scripta,
 quæ nobis non magis quàm ursis & apris destinauit, tanquam Euangelica
 oracula uenerari? Quæ impietas est, Hippocratem ad Galenum conferre,
 non Galenum ad Hippocratem? Libertatem humani ingenij, Naturala-
 men, discernendi, iudicandi facultatem, homines hominibus, eripere non de-
 bent. Desit Monarchia Græcorum. Turpe est ex aliorum uigilijs, labori-
 bus, & obseruationibus, nostræ socordia & ignauia patrocinia querere.
 Laudo industriam Galeni, ingenij subtilitatem, & celeritatem admiror:
 obseruationes quoq; quas paucas, illaudatas, suis Hypothesibus accommo-
 datas adiunxit, admitto: neque omnes curationum Indicationes uel locorum
 affectorum dignotiones, quas ipse proposuit, contemno. Declarauit in his
 Commentarijs, in quibus morbis, quæ ratione locum haberent dignotiones
 & Indicationes Galenicæ. Errant, qui subito, uniuersas medendi leges
 longa consuetudine receptas, nos demoliri uelle arbitrantur. Tutius est
 consilium, paulatim errores corrigere, Medicorum industriam strenuè ex-
 citare, ad Naturæ & Proprietatum inquisitiones, à quibus sanationes, &

omnes vitales actiones procedunt, clanculum adducere: ita enim officium, maiori gratitudine absoluetur. Proinde, qui nunc in Arte consenserunt, utantur Syrupis, Conditis, Trageis, Electuarijs, Pilulis, Epithematis, Cucuphis, Oxryrhodynis, Unguentis, in morbis quibus sciunt. Prudentiores enim sunt, quam ut meis admonitionibus, in hoc negotio egeant. Dietam ordinent, uenas incidant, & magnorum morborum, si non Curatores, saltem Adulatores sint. Interea, pietatis & praecepti memores, iuniores ad altiora remedia, ad potentiores medendi rationes, indefessis laboribus & uigijs inquirendas, candidè adhortentur. Benignum & plenum humanitatis est fateri per quos non profeceris, uel saltem, quantum & quousque profeceris, quæ uenas uoti & expectationibus tuis responderint euentus. Ita maturescantibus illis, & monita maiorum, tempestiue poenitentia principia, repetentibus, immortalis memoria gratiam referent. Inuidia aliorum ab hac prouincia absterrere eos non debet. Scio & ego, quantis fluctibus me obiecerim. Sed tela aduersariorum præuisa sunt: minus ferient. Scutum obiecti quod aciem faciliè retundet. Fuci uerò, magnitudine solùm terribiles sunt, aculeis destituuntur. Quòd si aculeos strenuè quæsiuerint, depositis ignauia signaturis, subito in apes transplantabuntur, & nobiscum grata concordia ad mellificium conspirabunt. Tum uerò fortiores & plures redditi, ignauum pecus à præsepibus arcebimus, Veritatemque in umbrarum carceribus detentam liberabimus, & liberatam benignè posteritati communicabimus. Itaque admoniti uigilate, & stationis uestre memores, diligentius Naturæ mysteria inquirete. Proprietates Salium, Sulphurearum specierum & Mercuriorum addiscite. Relinquitte fatales illas Hypotheses Caliditatum & Complexionum, in perniciem totius Medicinæ inuentas. Surgite à somno. Vita enim uigilia est. Papaueris Urbana pocula admisisse: ex horum fornicatione & somnolenta ebrietate, occasione naeta, Erratica superueniunt: & nisi æquiora diligentioraque officia posthac uobis cordi fuerint,

tertium

tertium illud poculum, cuius nomen Verecundie uinculis etiamnum committimus, breui aderit. Huius uolentia Metamorphoses contingent, quas ueniens aetas longa admiratione ridebit. Absit omen: meliora me sperare iubent multorum uoluntates humaniores quodammodo reddita, & Censurarum uolentia non nihil mitigata. Deus Opt. Max. errantes in uiam reuocet, & disunctas hominum mentes, discussis tenebris conciliet, ut beata illa Vnitate, quam in filio suo unigenito proposuit, adepti, Socij & Ciues caelestis Hierusalem redditi, aeterna Veritatis cognitione gaudere possimus.

AMEN.

ANACEPHALAEOSIS
 PRÆCIPVAS TOTIVS PHIL
 LOSOPHICAE MEDICINAE CONCLV.

*siones, iuxta ordinem in superioribus Capitulis
 seruatum, continens.*

Medicina morborum omnium, ab Altissimo
 creata est, & in Natura collocata, quæ debi-
 tē præparata, & ab Elementis impuritati-
 busq; admixtis separata, potestate & uitali
 robore, uniuersos humani corporis languores aufer-
 re potest: idq; non calefaciendo, refrigerando, hume-
 ctando, siccando, non abstergēdo, incidendo, penetra-
 tione, sed longē altiore actionum proprietate: funda-
 turq; in uitali Principio Semine, Balsamo, Vegetabi-
 lium, Mineralium & Animalium: cui omnium actio-
 num in Natura principiū acceptū referimus: adeoq; le-
 gitima huius Naturę præparatio et administratio Me-
 dicam cōstituit Scientiam, & Medicos rectē appellat.

Quia uerō actionū omnium naturalium fundamen-
 ta, in materia illa radicali, Balsamo, & uitali Sulphure
 continētur, debet Medicus, proprietates, differentias,
 præparationes & administrationes huius Naturę, om-
 ni sedulitate, cura & diligentia inuestigare.

Elementa sunt loca, matrices & domicilia, uitali uali-
 daq; potestate munita, quæ semina Generationi conse-
 crata fouent, digestis temporibus fuscitant, ad maturis-
 FF tatem

tatem promouent, & emeritis receptacula concedunt immutabili quiete beata. Et quia loca sunt, incorporea ut sint, necessitas iubet. Nisi enim essent à dimensionum legibus absoluta, nequaquã corporum, Principiorum & seminum tantam multitudinem tam facile reciperent. Infinita tamen non sunt, uitali uirtute fines & terminos præscribente: quibus non solum ipsi standum est, sed etiam seminibus, Principijs, etiam corporibus, utcunque superba dimensionum explanatione triumphent. Vacua, uel inania sunt, simili prope modum prouidentia: alioquin inæquali fauore, quibusdam seminibus plus obligata, aliorum Rationes obscurius recepissent, & minime sinceræ repræsentassent.

Semina, sunt uincula utriusque Naturæ, uisibilia inuisibilibus coniungentia: in quibus motuum leges, temporum prædestinationes, Generationum & Transplantationum lithurgiæ, & uniuersæ mundanæ Anatomie dispensationes continentur, tanquam in uitalibus potentijis incõprehensibili sapientia decoratis. Quorum ministerio, Agentium impressiones, à Patientibus, admittuntur uel repelluntur, summa infimis coniunguntur, & totius Naturæ sympathia custoditur: ex quibus, sapores, odores, colores, & qualitates uitales omnes, quantitates, numeri, conformationes & signaturæ cœteræ, in mechanico Generationum & transmutationum processu procedunt.

Principis

Principiorum & Elementorum permixtorum naturas, ipse, in Capitulo septimo inquire. Recapitulationes enim difficiliore, non sine causa, obtinuerunt.

Generatio, progressio est seminum, in qua, ex fontibus, Abyssis, & uitalibus Principijs, ordinata corporum explicatione, in hanc mundanā scenā, definitis temporibus progrediētia, Individuorum renouatione, Specierum perpetuitatē custodiunt: fiuntque in hac lithurgia, ex inuisibilibus uisibilia, ex incorporeis corporea, potestate uitalis immortalisque Scientiæ, in uniuersa Natura uigentis. Cuius efficientia, Elementa, & corporum Principia officijs cōsentanea, colores, sapes, odores, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, magnitudines, situs, cōformationes, consensus, durationes, digesta tempora, & omnia corporum ornamenta, admirando ordine producantur. Diuersi quoque Generationum sunt modi, ratione Elementorum & seminum: adeoque in quibusdam planè neglecta sunt sexuum discrimina: in nonnullis, obscura rudimenta apparent: in alijs uero, sexuum perfecta separatione, Individuorum proprietates manifestius explicantur.

Mixtio, est seminum ad Generationem procedentium instrumentum, cuius ministerio, Elementa & corporum Principia seminibus domestica, colligata, unitatem suorum Exemplariorum æmulantur. Varianturque Mixtionum uniones ratione subiectorum. Spi

ritualia deinde corpora, ueram Mixtionem, à penetra-
tionis dimensionum periculis expeditam cōstituunt:
idq̄ uitali uirtute mechanicorū spirituum. Transplan-
tatio, Generationi, interueniēte Mixtione accidit, com-
munisq̄ est Generationum omnium ordinibus, siue
leuioribus Tincturis, Indiuidualæ naturæ proprietates
immutentur, siue ualidioribus, Specierum signaturæ
transplantatæ, nouæ familiæ insignia demonstrant.
Postremò, ualidiorum occultorumq̄ astrorum resolu-
tiones, Transplantationes tam potentes comitātur, ut
nouarum Generationum appellatione, uigorem Prin-
cipiorum declarauerint.

Generationis humanæ radix, fundamentum, Princi-
piū, in Balsamo illo uitali continetur, quod uniuersi
corporis Anatomiam occupauit: idq̄ tam in sceminis
quàm in maribus uiget, mutuoq̄ congressu efferuescit
& suscitatur, fœcundaq̄ spiritū Mechanicorum sobo-
le, ad testium Anatomia, & hinc ad matricē naturali in-
petu confluit, unā cū materia seminali, quæ in testibus
præparata, spiritualia Principia feliciter custodit. In spi-
ritibus uerò mechanicis, uiget Sciētia, cuius potestate,
Elementa, corporum Principia cōsentanea, ex alimen-
tis opportuna Mixtione aucta, ex inuisibilibus inuisi-
bilia, ex incorporeis corporea tandem euadant. Par-
tiumq̄ numerus, situs, consensus, figuræ, magnitudi-
nes, reliquæq̄ signaturæ, secundum prædestinationes
dictæ

dictæ Scientiæ definitis temporibus absoluuntur. Sexuum discrimina, ex superuenientibus Tincturis pendēt, in cōmuni uerò radice & Principio unita cōspirāt.

Actiones omnes naturales à spiritibus proficiscuntur, ijsq̃ differentibus subtilitate & crassitie, secundum actionum analogiam. Progressio seminum, & Scientiarum distinctio, partium necessitatē attulit. In ijs, tanquam astris & radicibus, coaceruātur, & quasi ad centrum reuocantur singularū spirituum thesauri: indeq̃ perenni radorū defluxu, cuncta fouentur Anatomis eorum consentanea. Concoctionum officinæ plurimę sunt: Communesq̃ appellantur, in quibus impuritatū separationes manifestæ & corporeæ, necessario cōtingunt. Generatio quatuor humorum, sanguinis, bilis, pituitæ, melancholiæ, in hepate, phantastica est. In sanguine enim, tanquā Elemento, innumerabilia semina, eaq̃ proprietatibus trium Principiorū insignita, continentur. Superiorum Elementorum astra, fructibus inferiorū nutriuntur, & rursus inferiora, superiorū fauore non destituuntur, sed cuncta opportunis tēporibus debite conspirant, Reuolutionūque suarum periodos inuiolatas custodiunt, nisi præuaricationes peregrinorū seminum inimica Transplantatione irrepant.

Morbi ex feminibus producuntur: seminaq̃ & radices in Natura habent, non in certis quibusdam Indiuiduis, seorsim, sed aliorum radicibus adhærent. Male-

dictione diuina, primis purisq; rerum seminibus sus-
peruenerunt. Scientias, prædestinationes, & signatur-
ras Scientiis consentaneas acceperunt. Et quia fructi-
bus Elementorum, à quibus alimenta haurimus, con-
iunguntur impuritates, morborum authores, differen-
tias eorundem fructuum imitantes, Elementorum ac
seminum proprietates diuersas ostenderunt, repudia-
tis classibus intemperierum, humorum, & obstructio-
num. Generationes quoq; & Transplantationes, cons-
uetas, perpetuas, insuetas, & nouas, ut & alia Elemen-
torum semina obtinuerunt.

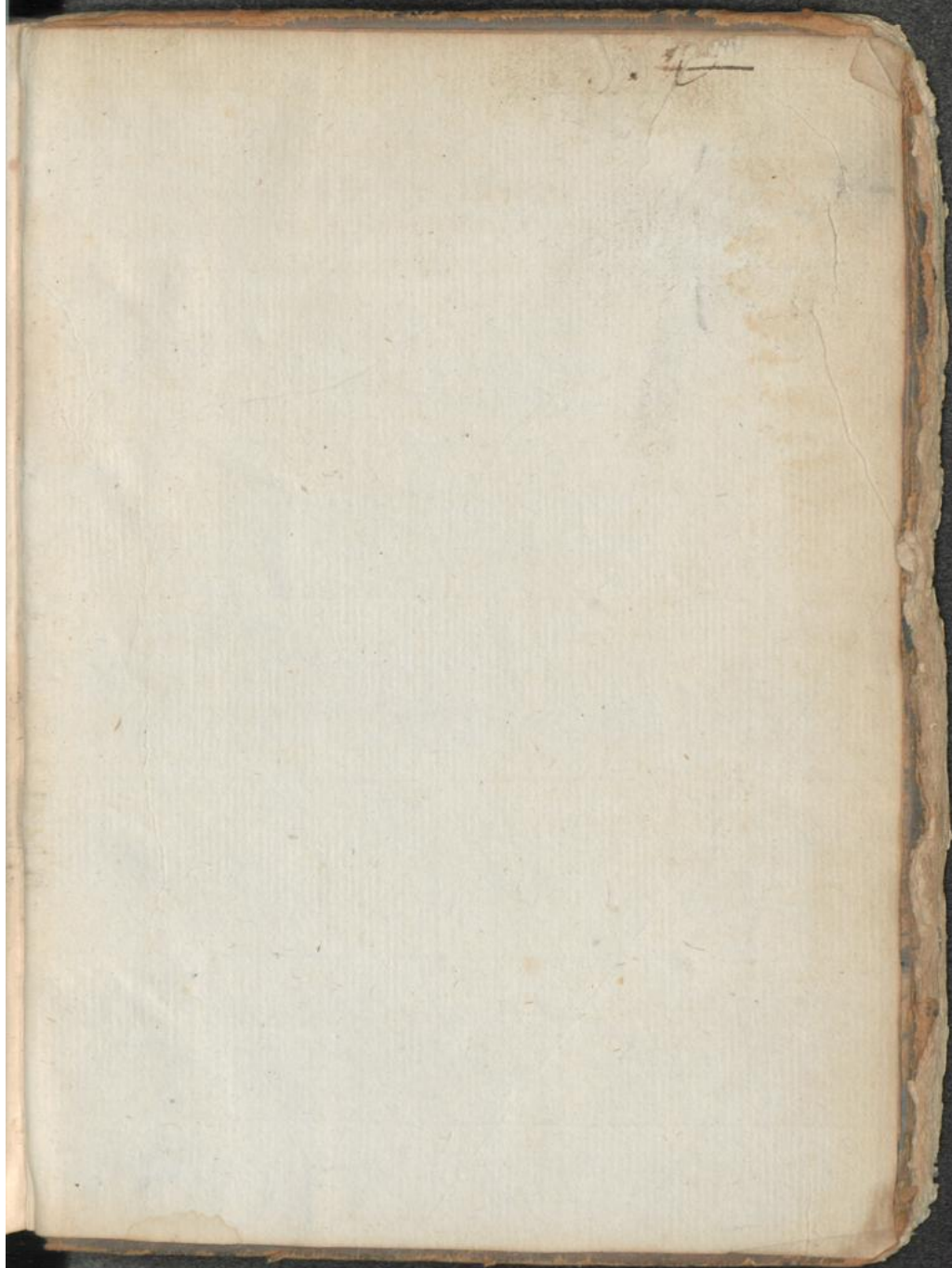
Loca morborum diuersa sunt, seminumq; conditio-
nes & progressiones imitantur, quæ ex spiritualibus
Tincturis, ad corporeas coagulationes sæpe desinen-
tes, locorū dissimiles societates ostendūt. Actiones læ-
sæ, nō mineras morborū, sed consensus & sympathias
partium declarant. Excrementa, dolores, humores, in
corporeis & extremis affectibus solūmodo significāt.
In primis uerò Radicibus & spiritualibus Tincturis,
Elementalia loca, Remediorum beneficio, & Sympto-
matū uehementia, rectius inquiruntur. Tempora de in-
de morborū, tam Digestionū, quàm Resolutionum,
ex Scientiis & Donis seminum, prædestinationes ac-
ceperunt, suntq; in familia earum signaturarum, quæ
Speciei uel Radici, non Individuis coherent. Trans-
plantantur tam loca, quàm tempora morborum, effi-
cientia

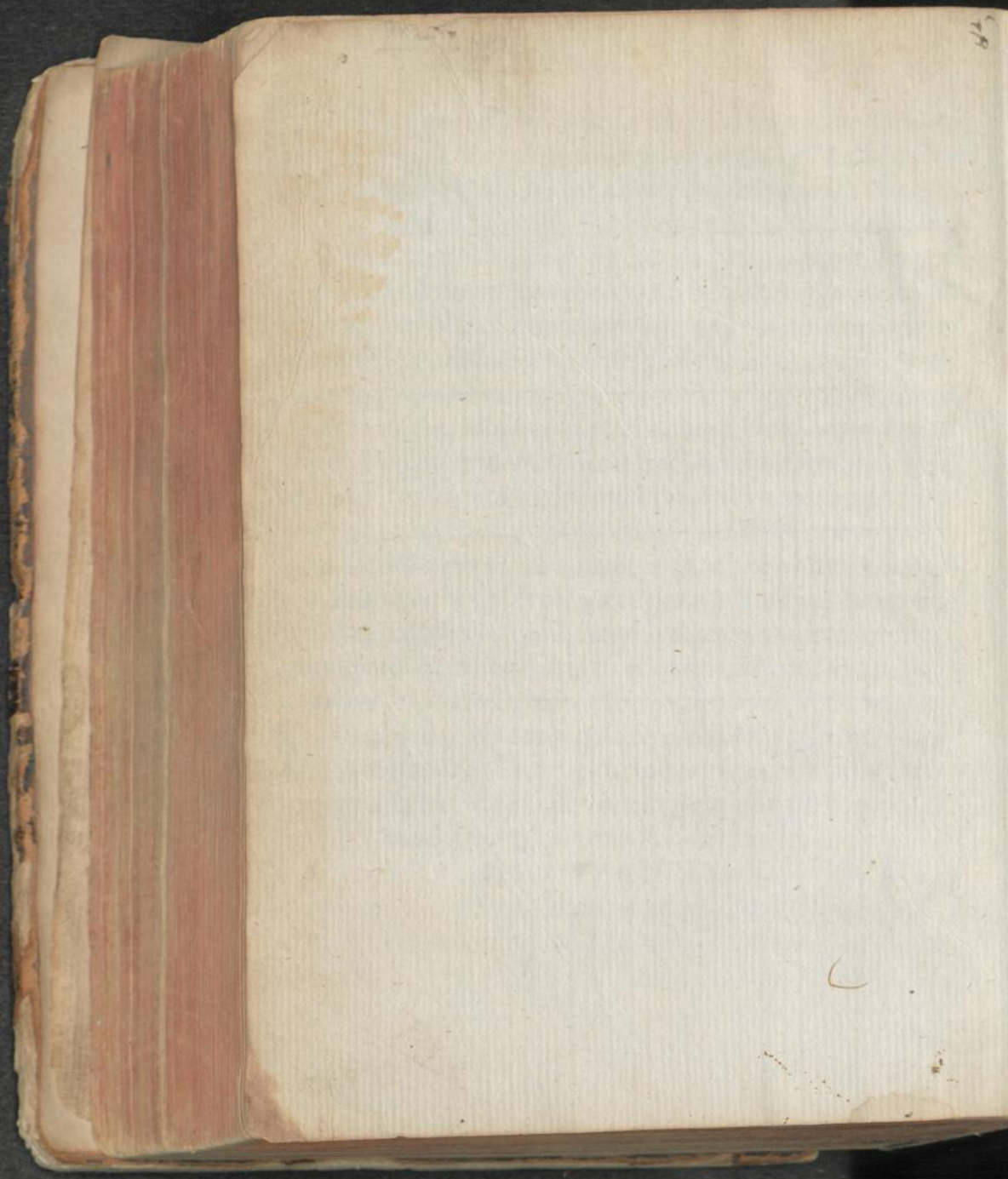
cientia causarū, quę Transplantationes efficere solent. Postremo; Signaturę & symptomata reliqua morborum, ut actionū læsiones, excrementorum immutationes, calores, dolores, colores, ex spiritualibus, et uaporosis resolutionibus morbidaŕū Radicū p̄ficiuntur.

Curationes omnium morborū, duplices sunt: Vniuersales, & Particulares. In Vniuersali & perfecta, uno eodemq; remedio, absoluuntur Resolutiones impuratum morbosarum, purgationes, consumptiones uel ablationes, & restorationes, mitigationes, corroborations innati Balsami. Particulares uerò curationes, quę uerę & legitimę existunt, pluribus Indicationibus, & diuersis Remediorum proprietatibus, actiones tamē & conditiones Vniuersalis curationis, quoad fieri potest imitantibus, absoluuntur. Indicationes curatiuę uerę, in proprietatibus Vegetabilium, Mineralium, & Animalium, fundantur, facilesq; mixtiones in debitis Præparationibus admittunt. Vniuersalium curationum officia, ex Particularibus Indicationibus, remedijsq; in morbis non consumatis & extremis, sæpè adimplentur: suntq; gradus Particularium Remediorum, superiores & inferiores. Calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes, phantasticas Indicationes ostendunt, & proprietatibus Naturę Radicalibus, Scientiæ & potestatis Dispensatoribus, carent.

Reme-

Remediorum differentia, morborum naturas imitantur: simplicitates, compositiones, potestates & exaltationes secundum morborum analogiam admittunt. Suntque remedia Alimentaria, Medicamentosa, & Venenata. In singulis eadem proprietates uigent, agendi tamen potestate & uirtutum robore differentes. Specificæ facultates in Natura continentur, quæ certas impuritates respiciunt. Caliditates, frigiditates, &c. sapes, & externæ applicationes, in Remediorum proprietatibus dijudicandis, inutiles sunt Censores. Corporum Principia, Proprietatum radices rectius monstrant. Quia uerò à Venenatorum usu nulla ratione excusemur, Præparationum & Compositionum necessitas irrepit. In qua, Cruditates maturantur, impura separantur, corporea soluntur & spiritualia redduntur, calores, sapes, odores, & similes qualitates humanæ naturæ infestæ, corriguntur, mitigantur, tolluntur, illæsis uirtutibus morborum Curatricibus. Compositiones faciliores in Spiritualibus remedijs, quàm in crudis existunt, quarum necessitates Præparatione sæpe auferuntur: seruanturque in Præparationibus, Specificæ Proprietatum uires, quamuis actionum Indiuidentur. **Proprietates uariantur.**

12 ff

111 v XXXXX

